

Sub. 38

ZBIÓR URZĄDZEŃ I PRZEPISÓW BANKU POLSKIEGO

Z DODANIEM POSTANOWIEŃ POPRZEDZAJĄCYCH EPOKĘ
BANKU A W ZWIĄZKU Z TYMŻE ZOSTAJĄCYCH.

0013-45960

1828 — 1831

TOM I.

119 2510

WARSZAWA

W DRUKARNI BANKU POLSKIEGO.

—
1858.

9528

04157

J 46 / 50

- 8 -

69 / 247 - W - 56

6205 134 / 15 - W - 56

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski,
etc. etc. etc.

Mając na względzie: że traktaty Wiedeńskie z dnia 3 Maja 1815 r., a mianowicie artykuł 33 z Austryą, i 34 z Prussami, wskazały stosunek rozdziału długów zewnętrznych i wewnętrznych byłego Księstwa Warszawskiego między trzy rządy.

Że konwencye, Berlińska z dnia 22 Maja 1819 r. i Wiedeńska z dnia 29 Czerwca 1821 roku, oznaczyły ostatecznie, które z tych długów na Królestwo Polskie przypadają;

Że artykuł 158 ustawy konstytucyjnej zaręczył dług publiczny stanu:

Chcąc zatem oznaczyć sposób zaspokojenia takowego długu i dać poddanym Naszym nowy dowód ciągłej troskliwości Naszej o wzrost handlu, ustalenie kredytu, i rozkrzewienie przemysłu narodowego.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy:

TYTUŁ I.

Ustanowienie Banku i jego uposażenie.

ARTYKUŁ 1.

W mieście naszym stołeczném Warszawie ,
ustanawiamy Bank pod nazwiskiem BANKU
POLSKIEGO, którego celem być ma :

Zaspokojenie długu publicznego, tudzież,
Rozszerzenie handlu, kredytu i przemysłu
narodowego.

ART. 2.

Na zaspokojenie długu publicznego prze-
znaczamy :

Summę roczną dla wypłaty dochodu stałe-
go (rente consolidée) wyrównywającą całko-
witęj ilości takowego dochodu, zaciągnionęj
do Wielkiej Księgi długu krajowego i po-
świadczonej w tejże księdze przez Namiestni-
ka Naszego w Radzie,

i drugą summę roczną wyrównywającą
dziesiątęj części tegoż dochodu przeznaczo-
ną na jego umorzenie.

Chcemy aby dwie te summy pomieszczane
były co rok na budżecie wydatków Królestwa,
aż do zupełnego umorzenia długu krajowego,
i Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu,

przedewszystkiemi innemi wydatkami krajowemi, obowiązana jest wnosić je co rok do Banku, w dwóch równych półrocznych ratach: przed dniem 10 Maja i 10 Listopada każdego roku, a to pod odpowiedzialnością artykułem 82 ustawy konstytucyjnej zastrzeżoną.

ART. 3.

Dla postawienia Banku w możności przykładania się do rozszerzenia kredytu, handlu i przemysłu narodowego, przeznaczamy:

Dziesięć milionów złotych polskich monetą brzęczącą z zapasów skarbowych,

Dziesięć milionów złotych polskich w Listach zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zaciągniętych na dobra narodowe, stosownie do prawa sejmowego z dnia 13 Czerwca 1825 r. tudzież postanowienia Naszego z dnia 24 Stycznia 1826 roku.

Summy te, natychmiast po otwarciu Banku zaliczone mu zostaną.

ART. 4.

Przekazujemy też Bankowi pożyczkę przez Rząd Dyrekcyi Głównéj Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego udzieloną, na mocy art. 209 prawa sejmowego z dnia 13 Czerwca 1825 roku.

i przeznaczamy na korzyść Banku superaty skarbowe w gotowiznie od służby każdorocznej zbywające.

Wszystkie summy i wartości w artykule niniejszym i poprzedzającym wyliczone, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu do Banku przelać lub wnieść do niego jest obowiązana.

ART. 5.

Chcemy aby fundusz Banku na rozszerzenie kredytu, handlu i przemysłu narodowego artykułem 3 i 4 przeznaczony, doszedł do trzydziestu milionów złotych polskich. Od chwili zaś jak fundusz ten, czyli to z zasiłków skarbowych, czyli z własnych obrotów Banku, dojdzie do zamierzonej ilości, wszelkie dalsze zyski i superaty jego stanowić będą własność skarbu publicznego.

Zachowujemy jednak Sobie prawo pomnożenia funduszków Bankowych jeślibyśmy tego uznali potrzebę.

TYTUŁ II.

Czynności Banku.

ART. 6.

Główne czynności Banku być mają:

Wypłata dochodu stałego i jego umorzenie,

Przyjmowanie depozytów, tudzież summ dla przekazów, lub na procent od Rządu, Instytutów i osób prywatnych.

Obroty funduszków bankowych na wzrost handlu, ustalenie kredytu i rozkrzewienie przemysłu narodowego.

ROZDZIAŁ I.

Wypłata dochodu stałego i jego umorzenie.

ART. 7.

Bank wypłacać będzie roczny dochód stały okazicielom obligacyi wydanych wierzytelcom kraju, w zamian zadowody Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej.

Wypłaty te Bank uskuteczniać będzie, monetą grubą srebrną kurs w kraju mającą, licząc na stopę wartości rzeczywistej srebra, złotych $86\frac{36}{125}$ z czystej grzywny kolońskiej postanowieniem dnia 1 Grudnia 1815 roku ustanowioną.

I takowe wypłaty za kwitami dołączonemi do obligacyi długu krajowego, uiszczać będzie w Warszawie w dwóch równych półrocznych ratach, poczynając od dnia 15 Maja i od 15 Listopada każdego roku.

ART. 8.

Stopniowe umorzenie dochodu stałego, Bank uskutecznić będzie za pośrednictwem osobnej kassy umorzenia, przez dobrowolne nabywanie obligacyi aż do wysokości funduszu wskazanego artykułem 2 niniejszego postanowienia. Fundusz ten do zupełnego umorzenia dochodu stałego, pomnażany będzie procentem od wszystkich obligacyi wykupionych, które raz przez kasę umorzenia nabyte, nigdy już w obieg puszczone być nie mogą.

ART. 9.

Jeśli kurs dochodu stałego na Giełdzie Warszawskiej, przewyższał sumę wynikającą z rozmnożenia tegoż dochodu przez 20 wówczas dla umorzenia go, Bank obowiązany jest wyciągać losy numerów obligacyi i okazicielom ich wypłacać sumę powstającą z rzeczzonego rozmnożenia przez 20 dochodu stałego w tychże obligacyach wyrażonego.

ART. 10.

Kwity od obligacyi od chwili upłynienia właściwego im terminu, przez przeciąg lat pięciu po odebraniu przypadającej za nie na-

leżytości do Banku nieprzyniesione, tracą wartość swoją i Bank do ich wypłaty nie jest obowiązany.

ROZDZIAŁ II.

Przyjmowanie depozytów, summ dla przekazów i kapitałów na procent.

ART. 11.

Bank przyjmować będzie depozyta:

Opieczętowane wszelkiego rodzaju,

Nieopieczętowane zaś tylko pieniężne.

Pierwsze nietykalne w Banku pozostaną do ich zażądania przez stronę mającą do tego prawo.

Drugie, obrócone być mogą na zakupienie papierów publicznych, do których fundusz umorzenia przywiązany będzie, i zwrócone być powinny na zażądanie strony, w momencie srebrnej w takiej ilości, w jakiej wniesione zostały.

Opłaty Bankowi od depozytów opieczętowanych przypadające, tudzież procenta do zaliczenia przez Bank od depozytów nieopieczętowanych, i dalsze warunki, późniejszymi przepisami ustanowione będą.

ART. 12.

Bank obowiązany jest przyjmować dla przekazów summy w srebrze najmniej 200 złotych polskich wynoszące.

Składający w tym celu sumę, otrzyma w Banku kredyt na ilość odpowiednią wyrachowaną na stopę wartości rzeczywistej srebra, w artykule 7 oznaczoną, i sumę tę podług woli odebrać może w każdym czasie lub na kogokolwiek przekazać w całości lub w części.

Przekazy w stolicy Bank załatwiać winien bez pobierania jakiegobądź wynagrodzenia.

ART. 13.

Kapitały w monecie złotój i srebrnej kurs w kraju mającej, poczynając od złotych polskich 200, wnoszone być mogą do Banku, na czas oznaczony lub nieoznaczony, na procent prosty lub składany.

Kapitały w monecie złotój wyrachowane będą na monetę srebrną podług kursu dnia tego, w którym wniesione zostaną do Banku.

Stopa takowego procentu i warunki pożyczki, osobnemi urządzeniami mają być przepisane.

ART. 14.

Procenta od kapitałów Bankowi powierzonych, po terminie właściwym z Banku dla jakiej bądź przyczyny przez cały rok nieodebrane, po upływnieniu roku jeśli wynoszą 200 zł. lub więcej, uważane będą jako kapitał zostawiony w Banku na procent składany.

ART. 15.

W razie niezgłaszania się po należne procenta właściciela kapitału w Banku zostawionego, procenta proste, łącznie ze składanemi, rachowane tylko będą na rzecz tegoż właściciela aż do podwojenia pierwiastkowego kapitału.

ART. 16.

Jeśliby właściciel, czyli to Depozytu, czy innéj jakiej wartości w Banku złożonej, nie rozrządził nią przez czas prawem przepisany, Bank znieść się powinien z właściwemi Władzami, dla postąpienia podług przepisów praw obowiązujących.

ROZDZIAŁ III.

Obroty funduszków.

ART. 17.

Przedmiotem obrotu funduszków być ma:
Pożyczka dla Dyrekcyi Głównéj Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego;

Nabywanie i zbywanie papierów publicznych;

Skupowanie Weksli;

Pożyczka na zastaw papierów publicznych, płodów, wyrobów i rozmaitych kosztowności, tudzież pożyczka zakładom przemysłowym w kraju;

Przedsięwzięcia zmierzające ku rozszerzeniu handlu, kredytu i przemysłu narodowego.

ART. 18.

Bank tak zawsze funduszami swemi rozrządzać powinien, aby się znajdował w możliwości zaliczenia bez zawodu pożyczki żądanej przez Dyrekcyą Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, w ratach właściwych, stosownie do Art. 130 i 132 prawa Sejmowego o Towarzystwie Kredytowym Ziemskiém, i pod warunkami art. 139 tegoż prawa zastrzeżonemi.

ART. 19.

Bank mocen będzie nabywać i zbywać w kraju lub za granicą papiery publiczne, które mu późniejszymi przepisami dozwolone zostaną.

Mocen też jest skupować weksle.

ART. 20.

Późniejsze urządzenia przepiszą, na jakie papiéry publiczne, na jakie płody i wyroby, tudzież na jakie kosztowności i zakłady krajowe i pod jakimi warunkami Bank pożyczkę udzielać będzie obowiązany; niemniej téż pod jakimi warunkami i jakie przedsięwzięcia kredytowe, handlowe i przemysłowe wspierać, tudzież jakich sam będzie się mógł podjąć.

ART. 21.

Procent do potrącenia przy skupowaniu weksłów, tudzież przy pożyczce na papiéry publiczne, towary i kosztowności, Bank co miesiąc ustanawiać będzie, nieprzechodząc procentu prawnego handlowego.

Bank ustanawiać też będzie co miesiąc, na jak długo ma udzielać takowe pożyczki.

ART. 22.

Dla ułatwienia tych wszystkich czynności, Bank mocen jest wypuszczać bilety bankowe tak, aby bez najmniejszej zwłoki i bez żadnego potrącenia żądaniu zgłaszających się do wymiany tych biletów, zadosyć uczynić był w stanie.

Mocen jest także wypuszczać bilety kasso-

we postanowieniem król. d. 15 Kwiet. 1823 r. ustanowione, które Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, natychmiast po otwarciu Banku wnieść doń jest obowiązana. Wymiana ich odbywać się będzie w Banku na monetę srebrną, stosownie do imiennój ich wartości, bez potrącenia trzech groszy od każdych pięciu złotych wyżej rzeczonym Postanowieniem Królewskiem zastrzeżonego.

ART. 23.

W żadnym przypadku, wartość ogólna w obiegu biletów Bankowych wraz z biletami kassowemi, nie powinna przewyższać ilości funduszu własność Banku stanowiącego.

TYTUŁ III.

Skład Banku i jego attrybucye.

ART. 24.

Bank mieć będzie pięciu członków, a mianowicie: Prezesa, Vice Prezesa i trzech Dyrektorów, przez Nas mianowanych, na przedstawienie Ministra Przychodów i Skarbu.

ART. 25.

Członki Banku stanowić będą kolegialnie większością głosów w komplecie najmniej trzech osób.

Równość zdań Prezydujący rozstrzyga.

Gdyby Prezydujący lub Dyrektor właściwego Wydziału nie dzielił zdania większości, tedy żądać może, aby przedmiot rozważany zawieszonym był w wykonaniu, i do rozstrzygnięcia Ministra Przychodów i Skarbu przedstawionym został.

ART. 26.

Będzie przy Banku osobna Kommissya Umożenia długu krajowego, składać się mająca z dwóch członków Senatu i dwóch członków izby poselskiej przez Nas wyznaczonych, tudzież z właściwego Dyrektora Banku.

Urzędowanie tak członków Senatu, jako i izby poselskiej będzie bezpłatne.

Senator starszy z porządku zasiadania w Senacie, przewodniczyć będzie posiedzeniom téj Kommissyi.

ART. 27.

Do Kommissyi Umożenia długu krajowego należeć będzie: czuwanie nad obrotem funduszu przeznaczonego na umorzenie tegoż długu, oraz nad przekreślaniem i paleniem obligacyi, przez kasę umorzenia nabytych, i kwitów wykupionych za półrocza upłynione, tak, iżby żadne z takowych obligacyi i

kwitów w obieg puszczonego więcej być nie mogły.

Do tój Kommissyi należeć także będzie czuwanie nad regularnością wypłat dochodu stałego wierzycielom kraju, tudzież nad wypuszczaniem w obieg biletów Bankowych, i nad regularnością ich wymiany na monetę brzęczącą, na koniec nad bezpieczeństwem depozytów.

ART. 28.

Jeśli Bank nie czynił zadosyć uwagom tój Kommissyi, tedy ona mocną jest przedstawić ich przedmiot Ministrowi Przychodów i Skarbu, Namiestnikowi Naszemu, a nawet i Nam, jeśli tego uznała potrzebę.

ART. 29.

Do pomocy Banku w jego czynnościach ściągających się do części handlowej i przemysłowej, zgromadzenie kupców warszawskich wybierze z pomiędzy kupców, fabrykantów, lub innych osób handlem lub przemysłem trudniących się, sześciu radców handlowych, którzy w połowie co dwa lata zmieniać się mają.

Radcy ci zasiadać mogą w Banku po trzech

z głosem radzącym, i czynić wniesienia jakie za potrzebne uznają.

Urzędowanie ich będzie bezpłatne.

ART. 30

Jeśliby zdania członków Banku były rozdzielone, a Radcy handlowi obecni na posiedzeniu byli mniemania przeciwnego większości członków Banku i żądali zgodnie, aby rzecz do wiadomości Ministra Przychodów i Skarbu zaniesioną była, wówczas wykonanie wstrzymane i rozważany przedmiot do rozstrzygnięcia tegoż Ministra przedstawionym być winien.

TYTUŁ IV.

Przepisy Ogólne.

ART. 31.

Kaucye i depozyta pieniężne sądowe, administracyjne, Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego i inne urzędowe, czyli to w kasach magistratur lub u pojedynczych urzędników, Rejentów, Notaryuszów, Komorników, Kuratorów, słowem gdziekolwiekby z mocy dotychczasowych przepisów znajdować się mogące, a przewyższające złotych polskich 200, niemniej też fundusze duchowne i instytucyjne, nieulokowane lub później

mogące być ściągnionemi, fundusze Towarzystwa ogniowego, stowarzyszeń emerytalnych, składki i fundusze officialistów pocztowych, górniczych i wszelkie inne tego rodzaju, wniesione być powinny do Banku, a to stosownie do ich natury do depozytu dla przekazów lub na procent, i odtąd nigdzie indziej tylko w Banku lokowane być mają.

ART. 32.

Kapitały Bankowi powierzone, nie podlegają żadnym podatkom, ani ciężarom, i pod jakimkolwiek bądź pozorem, nie mogą być pod nie podciągane.

Kapitały te nie mogą także być zajmowane, ani za pretensye publiczne, ani prywatne, wyjąwszy kapitały, bądź przez prywatnych, bądź przez urzędników sądowych dla zabezpieczenia, lub na rzecz osób trzecich złożone, kapitały aktem urzędowym oddane komu w zastaw i bezpieczeństwo; lub nakoniec, jeśliby właściciel sam chciał je poddać na satysfakcyą swoich wierzycieli.

Bank jednak za należności jemu przypadające, mocen jest zajmować depozyta, summy lub towary u niego złożone, a to przed wszystkiemi innemi pretensyami lub aresztami.

ART. 33.

Zabrania się Bankowi objawiać nazwiska właścicieli, tudzież ilości summ jemu powierzonych, i żaden sąd ani władza nie może żądać od niego podobnego uwiadomienia.

Wrazie jednak rozpoczętego śledztwa o popełnione przestępstwo, władze dochodzące żądać mogą od Banku stosownych objaśnień, za pośrednictwem Kommissyi Rządowych. I wtedy podobnie, jak w takim razie, kiedyby sąd na mocy dowodów ustronnych od Banku niezależących, ukazujących lokacyą kapitału w Banku, dopuścić aresztu wyrokiem przedstanowczym, Bank obowiązany jest złożyć swoje oświadczenie podług przepisów prawa i wstrzymać wydanie należności o którą rzecz idzie, aż do ostatecznego wyroku sądowego.

ART. 34.

Cudzoziemcy właściciele obligacyi długu krajowego, depozytów i summ dla przekazów lub na procent do Banku wniesionych, przez tenże Bank uważani będą zarówno z krajowcami, nawet podczas wojny z krajem, którego byliby poddanymi. Na przypadek zaś śmierci cudzoziemca właściciela depozytu, albo summy złożonej w Banku dla

U. B. P. T. I.

2

przekazów lub na procent, własności te przechodzi mają na spadkobierców podług przepisów prawa kraju tego, którego właściciel był poddanym.

ART. 35.

Ze względu na związek interessów giełdowych z Bankiem, obowiązki włożone dotąd na Prezydenta miasta Warszawy, co do stosunków jego z Giełdą kupiecką przenosimy na Prezesa Banku.

ART. 36.

Namiestnik Nasz na przedstawienie Ministra prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, przepisze przy jakich działaniach z Bankiem rzeczywistość osób i podpisów musi być przyznawaną i poświadczaną przez agentów zmiany, oraz oznaczy ilość opłaty od stron dla tychże agentów, taksatorów i brakarzy przypadającej.

ART. 37.

Przy rozwinięciu i załatwieniu czynności mu powierzonych, Bank korrespondować może bezpośrednio ze wszystkimi Władzami krajowemi, niemniej téż wchodzić może w korespondencyą i stosunki rachunkowe z bankami i domami handlowemi krajowemi lub za-

granicznemi, tudzież ustanawiać kommissantów i agentów w miastach handlowych w kraju lub za granicą.

ART. 38.

Towary produkcji krajowej opatrzone w przepisane dowody i przyjęte do składu Banku, mogą być wyprowadzone do Rossyi, na zasadach stosunków handlowych ustanowionych między dwoma krajami. Przepisy do zachowania w tej mierze osobnemi urzędzeniami wskazane zostaną.

ART. 39.

Wszelkie korespondencye stron z Bankiem i zawierane z nim układy, uwalniają się od opłat stęplowych.

W przesyłaniu zaś pocztą funduszów bankowych, tudzież korespondencyi między Bankiem a Władzami i jego kommissantami, słuzić mają te same przepisy, jakie się zachowują w przesyłaniu pieniędzy i korespondencyi rządowych.

ART. 40

We wszystkich sporach i sprawach, bąć z powództwa Banku, bąć przeciw niemu wy-

toezonych, Bank ulega zwyczajnym sądom, zarówno jak osoby prywatne. W sądzie handlowym stawać on i odpowiadać powinien przez swego delegowanego, winnych zaś sądach przez swych obrońców, gdzie Prokuratorowie tak jak w przedmiotach skarbowych wnioski swe czynić są obowiązani.

ART. 41.

Falszujący obligacye długu krajowego, jako też inne papiéry Bankowe, pociągani będą do sądów kryminalnych, i ulegną karom przepisanyim na fałszujących papiéry publiczne.

ART. 42.

Bank zostaje pod bezpośrednim nadzorem Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, jemu rapporta z czynności swoich zdawać, i wyłącznie do jego tylko rozporządzeń, w zakresie niniejszej ustawy stosować się jest obowiązany.

ART. 43.

Członki Banku, nie mogą być pociąganyimi do odpowiedzialności za decyzye swoje, lub za czynności z polecenia Naszego Ministra

Przychodów i Skarbu dopełnione, a nie wychodzące z obrotu niniejszej ustawy.

Żaden atoli rozkaz zastąpić ich nie może od najsurowszej odpowiedzialności z osób i majątków:

gdyby fundusze Kassy umorzenia, lub Kassy Depozytywój. jako też zastawione towary, papiery, lub kosztowności od właściwego im przeznaczenia odwrócili;

gdyby ilość biletów Bankowych wypuścili nad zakres art. 22 i 23 przepisany;

gdyby fundusz przeznaczony, do zadosyć uczynienia żądaniu właścicieli summ przekazowych, umniejszyli;

gdyby nie przedsięwzięli stosownych środków, aby summy żądane przez Dyrekcyą Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, tudzież summy na procent Bankowi powierzone, niezawodnie w terminach właściwych zaliczonemi były;

gdyby fundusze Bankowe na jakikolwiek inny przedmiot niniejszem prawem nie zakreślony, naruszyli, lub naruszyć dopuścili;

gdyby nie wykonali wyroków prawomocnych;

gdyby nakoniec obowiązań przyjętych w czémkolwiek niedopełnili.

ART. 44.

Raz na rok Bank na publiczném posiedzeniu łącznie z Kommissyą Umorzenia i Radcami handlowemi, pod przewodnictwem Ministra Przychodów i Skarbu, zdawać winien sprawę z czynności swoich rocznych.

Takowe Zdanie Sprawy, wydrukowane i za pośrednictwem Ministra Przychodów i Skarbu Ogólnemu Zgromadzeniu Rady Stanu złożone, służyć ma do zdania sprawy na Sejmie, wskazanego w art. 118 statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowej.

ART. 45.

Namiestnik Nasz na przedstawienie Ministra Przychodów i Skarbu, przepisze Instrukcyą dla Kommissyi Umorzenia długi krajowego, dla Banku zaś Etat i Instrukcyą rozwijającą w obrębie niniejszej ustawy wszelkie jego czynności, i stosunki ze stronami, oraz to wszystko, co tylko do wykonania w zupełności niniejszego postanowienia posłużyć będzie mogło.

Bank ułoży dla siebie Organizacyą służby wewnętrznej, tudzież wzory ksiąg i rachun-

kowości, i te do zatwierdzenia Ministra Przychodów i Skarbu przedstawi.

ART. 46.

Zabezpieczamy na wszelkich dochodach i majątku Skarbowym:

wpływy przeznaczone Bankowi na wypłatę dochodu stałego i jego umorzenie, depozyta, kapitały, tudzież wszelkie inne wartości czyli to powierzone Bankowi, czyli stanowiące własność jego.

Wszystkie te fundusze i wartości, uznajemy być nietykalnemi, i mieć chcemy, aby pod żadnym pozorem, od właściwego im przeznaczenia odwróconemi być nie mogły.

Jeślibyśmy zatem uznali potrzebę, zaciągnięcia pożyczki, w kraju lub za granicą, i utworzenia nowych obligacyi długu krajowego, wtedy opatrzymy Bank nowym funduszem, na procentowanie i umorzenie takowego długu.

Nakoniec mieć chcemy, aby w potrzebie zmiany jakiej w niniejszém postanowieniu, takowa tylko z uczestnictwem obu Izb Sejmowych następować mogła.

Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kom-

missyom Rządowym w czém do której należy,
polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia Roku
Pańskiego 1828 a Panowania Naszego 3-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L.S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący (podp.) Minister Sekretarz Stanu
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu, STEFAN HR. GRABOWSKI.
(podp.) Xiążę Xawery
DRUCKI LUBECKI.

Zgodno z Oryginałem

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) STEFAN HR. GRABOWSKI.

Za zgodność

Radca Sekretarz Stanu General Dywizyi,
(podp.) KOSSECKI.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego

Z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rosyi, Król Polski,

etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na Artykuł 24 Postanowienia Naszego z dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia r. b. o Banku Polskim;

Na rapport Naszego Ministra Przychodów i Skarbu; Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

JPan Ludwik Hr. Jelski, Radca Stanu Nadzwyczajny, mianowany zostaje Prezesem Banku Polskiego;

JP. Józef Lubowidzki, Radca Stanu Nadzwyczajny, mianowany zostaje Vice-Prezesem Banku Polskiego;

JP. Panowie Ignacy Bolesta, Referendarz Stanu Nadzwyczajny,

Paweł Głuszyński, urzędnik w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu,

i Henryk Hrabia Łubieński, Członek Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, mianowani zostają Dyrektorami Banku Polskiego.

ART. 2.

Pensye pomienionych urzędników, oznaczone są w sposobie następującym :

	Tytułem pensyi rocznej Złotych	Tytułem wynagrodzenia za mieszkanie Złotych
Prezes pobierać będzie .	20,000	5,000
Vice-Prezes.	16,000	4,000
Dyrektorowie, każdy po .	12,000	3,000

ART. 3.

Wykonanie niniejszego Naszego Postanowienia Ministrowi Przychodów i Skarbu, polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 31 Sierpnia
12 Lutego roku Pańskiego 1828, a panowania Naszego 3-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu

(pod.) XAWERY XIĄŻE
DRUCKI LUBECKI.

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) STEFAN HR.
GRABOWSKI.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Stosownie do Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. o Banku Polskim i w myśl art. 45 tegoż Dekretu, pragnąc ile możności przyspieszyć otwarcie rzeczonego Banku, na przedstawienie Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy.

ARTYKUŁ 1.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu upoważnionym zostaje do zainstalowania Banku Polskiego, i odebrania przysięgi na rotę przez Nas zatwierdzoną, od Prezesa, Vice-Prezesa i Dyrektorów mianowanych Postanowieniem Królewskim z dnia 12 Lutego r. b.

ART. 2.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wniesie do Banku z zapasów Skarbowych, tak w gotowiznie, jako i w Listach Zastawnych, summy artykułem 3m Dekretu królewskiego wskazane, w których policzy awanse w zastępstwie Banku z woli NAJJAŚNIEJSZEGO PANA czynione, i takowe na rzecz jego przekaże; niemniej stosownie do artykułu 22 wyda Bankowi szesnaście milionów biletów kasowych, i ustanowi należność od Dyrekcyi Główniej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, którą w myśl art. 4 Bankowi także przekaże i o dopełnieniu tego wszystkiego, szczegółowy rapport nam złoży.

ART. 3.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, przedstawi do zatwierdzenia Naszego Etat urzędników, ich płacy, tudzież innych wydatków, potrzebnych do otwarcia czynności Bankowi powierzonych.

ART. 4.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji, wezwie Zgromadzenie Kupców Warszawskich, do wybrania sześciu Radców han-

dłowych, zasiadać mających w Banku stosownie do art. 29 Dekretu z dnia 29 Stycznia r. b., niemniej wyda, gdzie należeć będzie rozporządzenia w skutek art. 35, który attrybucye Prezydenta Miasta Warszawy co do stosunków jego z Giełdą, na Prezesa Banku przenosi.

ART. 5.

Z czynności Dekretem Królewskim Bankowi poruczonych, Bank mocen jest rozpocząć stosownie do zatwierdzonej przez Nas tymczasowej Instrukcyi.

„Wypuszczanie w obieg i wymianę biletów Kassowych,

„Przyjmowanie depozytów opieczętowanych i summ na przekazy;

„Udzielanie pożyczki dla Dyrekeyi Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, pożyczki na listy Zastawne, tudzież pożyczki na złoto i srebro; nakoniec

„Zbywanie i nabywanie papierów publicznych.

ART. 6.

Bank obowiązany jest czynić najspieszniej przygotowania do otworzenia dalszych czynności Dekretem Królewskim jemu przepisanych, i o ich postępie zdawać będzie rappor-

la Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, dla otrzymania od Nas upoważnienia do rozpoczęcia takowych czynności.

Nakoniec po przygotowaniu przedmiotów ściągających się do rozwinięcia wszystkich zatrudnień Dekretem Królewskim dla Banku przepisanych, Bank złoży temuż Ministrowi projekt do Instrukcyi ogólnej, którą tenże w moc art. 45 Dekretu Królewskiego wraz z opinią do zatwierdzenia Naszego przedstawi.

Wykonanie niniejszego postanowienia Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi w czém do kogo należy polecamy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 29 Kwietnia 1828 r.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
(podp.) X. Xze LUBECKI.

Minister Stanu Prezydujący
(podp.) W. SOBOLEWSKI.

Radca Sekretarz Stana General Dzyi
(podp.) KOSSECKI

Instrukcyja Tymczasowa

DLA

BANKU POLSKIEGO.

§ 1.

Stosownie do Etabu przez Radę Administracyjną potwierdzonego, Bank mocen jest za-
pełniać posady, i wypłacać będzie tak człon-
kom Banku, jako i innym Urzędnikom i Offi-
cyalistom Bankowym pensye miesięcznie z do-
chodów swoich.

§ 2.

W zastosowaniu się do art. 3 Postanowie-
nia Rady Administracyjnej z dnia 29 Kwietnia
r. b., Bank oznaczy wysokość kaucyi dla Urzę-
dników swoich i tę do zatwierdzenia Ministro-
wi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu, przedstawi.

§ 3.

Bank sporządzi potrzebne księgi i głównie-
sze z nich opatrzone podpisem członków Ban-
ku, przedstawione zostaną do zatwierdzenia
Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządo-
wej Przychodów i Skarbu; Rachunkowość zaś
swoją wewnętrzną, Bank urządzi w taki spo-
sób, aby ta codziennie przedstawiała zasze
obroty i ogółowy obraz czynności jego, z któ-

rych co dni 15 zdawać będzie rapport temuż Ministrowi.

§ 4.

Bank wyznaczy delegacją do odebrania z Kassy Jeneralnej funduszków Dekretem królewskim z dnia 29 Stycznia r. b. na rzecz jego przeznaczonych, tudzież biletów kassowych, a to w sposobie przepisany w Art. 2 Postanowienia Rady Administracyjnej z d. 29 Kwietnia r. b. i o skutku złoży rapport Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Wypuszczenie w obieg i wymiana Biletów Kassowych.

§ 5.

Bank znieś się z Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu, dla oznaczenia sposobów wypuszczenia w obieg biletów kassowych za pośrednictwem Kassy Jeneralnej Królestwa i innych Kass Skarbowych, jeśli tego uzna potrzebę przy miesięcznych ich wypłatach.

§ 6.

Bank mocen jest wydawać bilety kassowe w zamian za gotowiznę, i zgłaszającym się w tej mierze zadasyć czynić jest obowiązany

w miarę zamożności zapasów swoich w biletach kassowych.

§ 7.

Bank obowiązany jest wymieniać bilety kasowe na monetę brzęczącą co dzień, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9ej z rana do 2ej z południa.

Przyjmowanie depozytów opieczętowanych.

§ 8.

Depozyta opieczętowane być powinny w obecności Urzędnika Banku do tego wyznaczonego, pieczęcią Banku i składającego tenże depozyt.

§ 9.

Od depozytów do składu Banku przyjętych, Bank pobierać będzie opłatę z góry najmniej za miesięcy sześć, licząc $\frac{1}{4}$ od $\frac{1}{2}$ za pierwsze pół roku, a $\frac{1}{8}$ od $\frac{1}{2}$ za każde dalsze sześć miesięcy żadanego strzeżenia.

§ 10.

Składający depozyt, oznaczyć może wartość jego; gdyby jednak Bank na tém nie przestawał, polecić może oszacowanie rzeczy, przez swoich przysięgłych taksatorów.

§ 11.

Bank za szczególnymi umowami co do wy-

sokości opłaty, mocen jest także przyjmować depozyta nie mające oznaczonej wartości i niepodlegające oszacowaniu.

§ 12.

Jeżliby depozyta Bankowi powierzone dla swojej objętości, rodzaju, lub innych powodów, nie mogły być w składach Banku dogodnie zachowane, Bank odmówić może ich przyjęcia.

§ 13.

Bank wydać jest obowiązany depozyt właścicielowi za zgłoszeniem się jego, chociażby nawet przed terminem, bez powrócenia mu jednak już pobranej opłaty.

Przyjmowanie summ na przekazy.

§ 14.

Za otrzymaniem summy na przekazy, Bank otworzy odpowiedni rachunek na rzecz właściciela summy w księdze na to sporządzonej, i wygotuje dwa jedno brzmiące świadectwa, z wymienieniem złożonej summy i nazwiskoj jej właściciela, któremu jedno z tych świadectw wydaném będzie, drugie zaś pozostanie w Banku.

§ 15.

Właściciel summy, chcący nią rozrzadzić

w całości lub w części i czyli w gotowiznie ją odebrać, lub komu innemu przekazać, powinien to wyrazić na świadectwie w rękę jego będącém i takowe z podpisem swoim przysłać lub złożyć do Banku, który porównawszy podpis jego z podpisem w Banku na ten cel pozostawionym, jeżeli znajdzie go być zgodnym, uzupełni żądanie jego i poświadczy takową wypłatę, na posiadanym egzemplarzu świadectwa i odda go właścicielowi summy, a pierwszy u siebie pozostawi. Zamiana ta świadectw nastąpi za każdym nowém wniesieniem summy, za każdą wypłatą lub przekazem, aż do zupełnego wyczerpania summ na ten cel przeznaczonych.

§ 16.

Mniejszych przekazów od złp. 200, Bank załatwiać nie jest obowiązany.

§ 17.

Jeżliby kto złożył w Banku pieniądze i za takowe polecał Bankowi nabywanie na rachunek jego weksłów lub papierów publicznych, w kraju lub za granicą; Bank za umówioném wynagrodzeniem mocen jest podejmować się takowych zleceń; niemniej za stosowną opłatą mocen jest na rachunek trzeciego zbywać weksle i papiery publiczne, jeżeli mu to przez kogo zleconem zostanie.

*Pożyczka dla Dyrekcyi Głównej
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.*

§ 18.

Bank zniesie się z Dyrekcyą Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, dla oznaczenia terminów, w których taż Dyrekcyja zaawiać go ma w każdym półroczu, czyli jakiej summy z mocy art. 130 prawa Sejmowego o Towarzystwie Kredytowém Ziemskiem żądać od niego będzie; niemniej od jakiej i do jakiej daty procent po $\frac{1}{2}$ od $\frac{3}{4}$ na miesiąc z dołu ma być rachowany.

Pożyczka na Listy Zastawne.

§ 19.

Bank udzielać będzie pożyczkę na Listy Zastawne od miesiąca jednego do miesięcy sześciu, i co miesiąc ustanowi jej wysokość w taki sposób, i na czas nieprzechodzący trzech miesięcy, udzielać będzie o 8 od $\frac{3}{4}$ niżej od średniego kursu Listów Zastawnych, przez Bank ustanowionego; na dłuższy czas, udzielać będzie o 12 od $\frac{3}{4}$ niżej od tegoż kursu.

§ 20.

Przy wydawaniu summy Bank potrącać będzie z góry po $\frac{1}{2}$ od sta na miesiąc od summy udzielonej za całkowity czas pożyczki.

§ 21.

Skoro właściciel papierów zastawionych, zaliczy Bankowi należność, Bank wyda mu też same Listy Zastawne, jakie przez niego złożonemi zostały; jeśliby właściciel zaliczał sumę przed terminem umówionym, Bank powróci mu procenta, lecz tylko za pozostające całkowite miesiące.

§ 22.

Jeźliby właściciel papierów zastawionych nie powrócił Bankowi należności w terminie, Bank obowiązany jest sprzedać takowe na Giełdzie w przeciągu dni trzech; od summy ztąd otrzymanej odtrąci należność swoją z kosztami i procentami, resztę zaś powróci właścicielowi zastawu.

§ 23.

Jeźliby kurs Listów Zastawnych na Giełdzie tak dalece się zniżył, iżby groził niebezpieczeństwem dla summ na zastaw tych papierów, przez Bank zaliczonych, Bank obowiązany jest natychmiast wypowiedzieć kapitał właścicielowi zastawu, i jeśliby ten w przeciągu dni trzech od daty odezwy Banku, zastawu nie wykupił, lub się o niego nie ułożył, Bank sprzedać jest mocen zastawione papiery na Giełdzie, i z summą resztującą postąpi stosownie do poprzedzającego paragrafu.

Pożyczka na Złoto i Srebro.

§ 24.

Pożyczka na zastaw złota i srebra, udzieloną być może od miesiąca jednego do miesiący dziewięciu, i aż do $\frac{9}{10}$ części wartości rzeczywiście kruszczu.

§ 25.

Do szacowania tych kruszców użyeci będą taksatorowie przysięgli, przez Bank mianowani, dla których opłata policzoną będzie na koszt właściciela zastawu, według zasad przepisanych dla Lombardu Warszawskiego.

W razie potrzeby Bank przywołać może probierców z Mennicy, dla wysłuchania ich zdania.

§ 26.

Od summy na zastaw złota i srebra pożyczonéj, Bank potrącać będzie z góry $\frac{1}{2}$ od $\frac{9}{10}$ na miesiąc za cały czas pożyczki, a nadto $\frac{1}{4}$ od sta na raz, na koszt zachowania i strzeżenia.

§ 27.

Jeżliby właściciel wykupił zastaw przed upłynionym terminem, Bank powróci mu procent, lecz tylko za pozostające całkowite miesiące, jeżliby zaś kto w terminie zastawu nie wykupił, Bank sprzeda go przez publiczną licytacją.

*Zbywanie i nabywanie papierów publicznych
na rzecz Banku.*

§ 28.

Bank jeśli uzna tego potrzebę, mocen jest obracać fundusze swoje na nabywanie Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, ich kuponów, tudzież obligacyi Rosyjskich procent przynoszących i takowe zbywać.

§ 29.

Czynność tę w Warszawie dopełniać będzie na Giełdzie, przez meklerów lub agentów zmiany, w innych zaś miejscach w kraju lub za granicą przez kommissantów swoich. Przed ustanowieniem tych ostatnich, Bank wybór swój przedstawi Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Potwierdzono na posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa dnia 29 Kwietnia 1828 roku.

Zaświadcza,

Radca Sekretarz Stanu, General Dywizyi
(*podpisano*) KOSSECKI.

*Rota przysięgi dla Urzędników Banku
Polskiego przez Radę Administracyjną
Królestwa zatwierdzona.*

„Ja N. N. przysięgam Panu Bogu Wszech-
„mogącemu, iż obowiązków Urzędu mego
„N. N. ściśle dopełniać będę. Wszelkie przepi-
„sy i urządzenia Banku Polskiego, nie tylko
„sam zachowam, lecz nadto ile odemnie zale-
„żeć może, niedopuszczę aby przez kogobądź
„miały być przestąpione. Przysięgam, iż we
„wszystkich czynnościach działać będę rze-
„telnie i sumiennie, iż zachowam ściśle sekret,
„o czynnościach które podług przepisów, taj-
„nemi być powinny. Słowem przysięgam, że
„w urzędowaniu postępując drogą honoru
„i uczciwości, nie uwodząc się żadnym na za-
„dną stronę niegodnym względem, poświęcę
„siły i zdolności moje dla dobra służby.

„Tak mi Boże dopomóż i niewinna Syna
„Jego męko.“

Za zgodność z potwierdzoną rotą przysięgi
na posiedzeniu Rady Administracyjnej Króle-
stwa dnia 29 Kwietnia 1828 r. poświadczam.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi

Nr. 2787.

(podp.) KOSSECKI.

*Rota przysięgi dla Radców handlowych przy
Banku Polskim przez Radę Administracyjną
Królestwa zatwierdzona.*

„Ja N. N. przysięgam Panu Bogu Wszech-
„mogącemu, iż stosując się do przepisów, do-
„pełniać będę ściśle obowiązków Radcy Han-
„dlowego przy Banku Polskim, zachowam se-
„kret o działaniach, które samemu tylko Ban-
„kowi wiadome być powinny; we wszystkich
„czynnościach Banku sumiennie wspierać,
„czynności korzyść Bankowi przynieść mogą-
„ce wskazywać, a o szkodliwych przestrzegać
„go będę. Słowem ile możności, i bez wzglę-
„du na swój osobisty, lub czyjkolwiek interes,
„starać się będę o dobro publiczne z działań
„Banku wyniknąć mogące. Tak mi Boże do-
„pomóż i niewinna Syna Jego męko.“

Zgodność z potwierdzoną rotą przysięgi na
posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa
dnia 29 Kwietnia 1828 roku poświadczają.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi

Nr. 2787.

(podp.) KOSSECKI.

MOWA

JO. Xięcia X. Lubeckiego Ministra Prezydującego w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, miana przy otwarciu Banku Polskiego w dniu 6 Maja 1828 r.

Panowie!

Chęć ziszczenia jednego z dobrotliwych zamiarów wiekopomnego Poprzednika, skłoniła Najjaśniejszego PANA, do obdarzenia swego Królestwa Polskiego zakładem, zdolnym dać nowy popęd kredytowi, od którego wszelka zamożność swój początek wywodzi. Darem tym Jego Cesarsko Królewskiej Mości jest utworzenie Banku narodowego. Jego rozmaite przeznaczenia, ile możliwości odpowiadające potrzebom, zakresłone są w postanowieniu Monarszem, którego osnowa dzisiaj ogłoszoną zostanie, a którego spełnienie Najjaśniejszy PAN raczył światłu waszemu i waszemu zamiętowaniu pospolitego dobra powierzyć. Nie przemilczę tego przed wami, Panowie, ile stanowiącym widzę ten zawód, do którego was to zaszczytne powołało zaufanie; owszem sądzę, iż mi należy zwrócić na niego całą moc uwagi waszój, w tej właśnie chwili, kiedy uroczysta przysięga zareczyc ma ścisłość wyko-

nania nowych waszych obowiązków; albowiem pewny jestem, że nie spuszczając z przed oczu ważności powołania waszego, snadniej tym powinnościom odpowiedzieć zdołacie.

Z resztą i obowiązki te Panowie, są nam pod wielu względami wspólne, w ich zatém pełnieniu, bądźmy sobie nawzajem pomocą; a w samém już drodze tego szlachetnego przedsięwzięcia, wspierać nas będą zarówno tak gorliwość i poświęcenie się nasze, jako i chęć stania się godnym wyboru wspaniałomyślnego Monarchy, który losami Ojczyzny naszej rozporządza.

GŁOS

*JW. Radcy Stanu Ludwika Hr. Jelskiego,
Prezesa Banku Polskiego, miany w dniu
otwarcia tegoż Banku 6 Maja 1828 r.*

Jaśnie Oświecony Mości Ks. Ministrze!

Wolą Króla na przedstawienie Waszój Księżęcej Mości, powołani do zarządu Banku Polskiego, w wykonanej świeżo przysiędze, przyrzekliśmy chętnie przed Bogiem i ludźmi, że włożone na nas obowiązki sumiennie i z gorliwością wypełniać będziemy.

Szczęśliwy kto jak my, powołany zostaje do rozwijania Instytucyi, niosącej w sobie zaród pomyślności krajowej, i której każda czynność nie tylko dobro ogółu, lecz zarazem bezpośrednią korzyść lub pomoc wchodzącym z nią w stosunki rokuje.

Kto się zastanowi nad Dekretem Królewskim Bank Polski tworzącym, postrzeże w nim dobrotliwy zamiar zadość uczynienia zaręczeniu Konstytucyjnemu w zaspokojeniu Długu publicznego, i oddać musi cześć Ojcowskiej troskliwości Najjaśniejszego PANA o rozkrzewienie przemysłu narodowego. Czego tylko rozwinięcie i ustalenie kredytu publicznego i handlowego wymagać mogło, wszystko Bankowi poruczonem zostało. Uposażenie jego z zapasów przysposobionych przezornością i długoletniem przygotowaniem, odpowiada wysokiemu jego przeznaczeniu. Dalsze zaś attribucye Banku, jak z jednej strony zapewniają dla różnych funduszy publicznych bezpieczne i korzystne umieszczenie, tak z drugiej stawiają go w rządzie najpierwszych tego rodzaju Instytucyj.

Nie tajmy jednak przed sobą: iż rozwinięcie Banku doznać może na wstępie nie mało utrudzenia.

W kraju, w którym Instytucye tego rodzaju były dotąd nie znane, gdzie przemysł powstaje dopiero z zarodków swoich, tam Bank przysposabiać sobie niejako musi czynności, ani rachować może od razu na ruch i zaufanie towarzyszące tylko obrotom upowszechnionym.

A w takim stanie rzeczy, któż z nas pochlebiać sobie może, iżby miał doświadczenie w przedmiocie obcym dotąd tej ziemi? ostrożność, gorliwość i dobra wiara, oto jest co przynosimy w wywiązaniu się z zaufania jakim Najjaśniejszy PAN zaszczycić nas raczył. Gorliwości, charakteru i zdolności szukać będziemy w urzędnikach, przez nas do dzielenia prac naszych powołanych.

Księżę! Tyś osądził, że słabe siły nasze dźwignąć ten ciężar potrafią; Tyś nas wskazał KRÓLOWI, Ty więc nas wspieraj w tym nowym zawodzie; a pomoc Twa, której dobroczynnych skutków doznały już wszystkie tworzące się w kraju naszym Instytucye, zdolną będzie i siły nasze podwoić i zjednać dla nas potrzebne w publiczności zaufanie.

BANK POLSKI.

Otwierając czynności do których w skutku Dekretu Królewskiego z d. 29 Stycznia r. b., Postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 29 Kwietnia t. r. upoważnionym został, podaje do wiadomości publicznej, iż od dnia dzisiejszego przyjmować będzie depozyta opieczetowane, tudzież summy na przekaz, pod następującemi warunkami.

Co do Depozytów opieczetowanych.

1. Bank przyjmować będzie do depozytu; złoto i srebro w sztukach, w pieniądzech lub w naczyniach, kamienie drogie i inne kosztowności, medale, papiery publiczne, dokumenta i wszelkie inne rzeczy, którychby rodzaj lub objętość nie były na przeszkodzie do dogodnego ich zachowania w składach Banku.

2. Rzeczy oddawane do depozytu, powinny być tak opakowane, aby ze wszelką dogodnością opieczetowanemi i bez uszkodzenia zachowanemi być mogły.

3. Składający oznaczyć może wartość depozytu; gdyby jednak Bank na takowem ozna-

czeniu nie przestawał, sam oszacować każe przedmiot swoim przysięgłym Taxatorom.

4. Opłata od depozytu z góry najmniej za 6 miesięcy uiszczaną będzie. Składający depozyt, zaliczy Bankowi $\frac{1}{4}\%$ od wartości jego na pierwsze 6 miesięcy, a po $\frac{1}{8}\%$ za każde dalsze 6 miesięcy żadanego strzeżenia.

5. Depozyta nie mające oznaczonej wartości i niepodlegające oszacowaniu, przyjmowane będą za szczególnymi umowami.

6. Depozyt przyjęty, opieczętowany zostanie pieczęciami Banku i składającego, któremu wydany będzie stosowny dowód depozytowy.

7. Za złożeniem takowego dowodu, Bank na każde żądanie właściciela, chociażby nawet przed terminem, wyda mu niezwłocznie depozyt, bez zwrotu jednak zaliczonej przez niego opłaty.

8. Depozyta przyjmowane będą do Banku we Wtorki, Czwartki i Soboty, od godziny 9ej z rana do 12ej w południe, i w tychże dniach i godzinach odbierane być mogą.

Co do summ na przekaz składanych.

9. Życzący sobie powierzyć Bankowi sumę na przekaz i otrzymać na nią w księgach

Bankowych stósownie do art. 12 dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. odpowiedni kredyt, złoży takową summę w Kassie Bankowej. W dowód tego, wygotowane zostaną dwa jednobrzmiące świadectwa przekazowe, z wymienieniem złożonej summy i nazwiska jej właściciela, które Dyrektor Banku, oraz składający summę, własnymi opatrzą podpisami. Jedno z takowych świadectw pozostanie w Banku, drugie zaś wydane będzie składającemu takową summę.

10. Właściciel summy, chcący nią rozrzucić w całości lub w części, i czyli ją w gotowiznie odebrać lub komu innemu przekazać, powinien to wyrazić na świadectwie w rękę jego będącem i takowe z podpisem swoim złożyć lub przesłać do Banku. Po porównaniu świadectwa z egzemplarzem w Banku pozostawionym, jeżeli podpisy zgodnymi się okażą, żądanie, bądź wypłacenia gotowizną, bądź przepisania summy na kogo innego, natychmiast uskutecznione zostanie. Wypłata lub przekaz zapisane będą na świadectwie w Banku będącém, i takowe oddane będzie właścicielowi summy, to zaś, które dotąd w rękę jego znajdowało się, w Banku pozostanie. Zamiana ta świadectw, nastąpi za każdym nowém wniesieniem summy, za każdą wypłatą

lub przekazem, aż do zupełnego wyczerpania summ na ten cel przeznaczonych.

11. Mniejszych przekazów od zł. 200, Bank załatwiać nie będzie.

12. Przyjmowanie summ i uskutecznianie przekazów odbywać się będzie codziennie, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9ej z rana do 12ej w południe.

W Warszawie dnia 19 Maja 1828 roku.

Radca Stanu Prezes,

LUDWIK HRABIA JELSKI.

Za Sekretarza, BAGNIEWSKI.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości publicznej, iż utworzone Postanowieniem Królewskim z dnia 15 Kwietnia 1823(*). Bilety Kassowe w obieg puszczane zostają. Kassa wymiany w domu Bankowym na dole od ulicy Elektoralnej, wymieniać będzie codziennie, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9 z rana do 2 popołudniu, Bilety Kassowe na monetę srebrną. Wymiana ta uskuteczniać się będzie z mocy art. 22 dekretu Królewskiego o Banku Polskim, stosownie do imiennój wartości Biletów, bez potrącania trzech groszy, od każdych pięciu złotych, wyżej rzeczonem Postanowieniem Królewskim zastrzeżonego. Niemniej Kassa na żądanie zgłaszających się, zamieniać będzie monetę srebrną na Bilety Kassowe, tudzież bilety większe na mniejsze, lub mniejsze na większe, a to bez żadnego wynagrodzenia.

w Warszawie dnia 19 Maja 1828 r.

Radca Stanu Prezes

LUDWIK HRABIA JEŃSKI.

Za Sekretarza, BAGNIEWSKI.

(*) p. Dodatek.

BANK POLSKI.

W dalszem rozwinięciu czynności, do których wskutku Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. Postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 29 Kwietnia t. r. upoważnionym został, podaje do wiadomości publicznej, iż od dnia dzisiejszego, udzielać będzie pożyczkę na Listy Zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, tudzież na zastaw złota i srebra pod następującemi warunkami:

*Pożyczka na Listy Zastawne Towarzystwa
Kredytowego Ziemskiego.*

1. Pożyczka na Listy Zastawne udzielana będzie najkrócej na miesiąc jeden, najdłużej zaś na miesięcy sześć, i w ilości nie mniejszej jak Złp. 200.

2. Bank co miesiąc ustanawiać będzie ilość pożyczki mającej się udzielać w stosunku do imiennej wartości Listów Zastawnych.

W miesiącu bieżącym Maju, na czas nieprzechodzący trzech miesięcy, udzielać będzie po Złp. 73 za 100 w Listach Zastawnych zjedenaśtu kuponami; na dłuższy zaś czas po

69 za sto. Za każdy brakujący kupon, pożyczka o dwa od sta zniżoną zostanie.

3. Przy zaliczeniu summy, Bank potrąci z góry $\frac{1}{2}$ od sta na miesiąc, od summy udzielonej, za całkowity czas pożyczki, i wyda właścicielowi Dowód poświadczający złożenie zastawu, i obejmujący główne warunki pożyczki.

4. Za złożeniem wypożyczonej przez Bank Summy i wydanego na zastaw Dowodu, zwrócone będą właścicielowi na każde jego zażądanie też same Listy Zastawne, które przez niego do Banku wniesione zostały. Złożenie zatem w Banku Listów Zastawnych, w celu zaciągnięcia na nie pożyczki, nie przeszkadza właścicielowi podawać je na swoją korzyść do losowania.

5. Wykupującemu Listy Zastawne przed terminem, powrócone będą procenta za pozostające całkowite miesiące.

6. Właściciel złożonych Listów Zastawnych, chcący przedłużyć termin pożyczki, przed jego upłynieniem, zgłosić się powinien do Banku dla powzięcia wiadomości, czyli Bank na to zezwoli i pod jakimi warunkami.

7. Jeżeliby właściciel Listów Zastawnych, nie powrócił Bankowi należności w terminie, Listy jego w przeciągu dni trzech sprzedane

zostaną na Giełdzie. Od summy ztąd otrzymanej, Bank odtrąci swoją należność z kosztami i procentami, resztę zaś właścicielowi za zgłoszeniem się jego powróci.

8. Jeżeliby kurs Listów Zastawnych na Giełdzie tak dalece się zniżył, iżby groził niebezpieczeństwem dla summy na zastaw tych papierów przez Bank zaliczonych. Bank mocen jest wypowiedzieć kapitał właścicielowi zastawu, i jeżeliby ten w przeciągu dni trzech od daty odezwu Banku, zastawu nie wykupił, lub się o niego nie ułożył, zastawione Listy sprzedane będą na Giełdzie, i z summą resztującą postąpieniem zostanie w sposób powyżej opisany.

9. Udzielanie pożyczki załatwiać będzie Bank codziennie, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9 z rana do 12 w południe; w też dni i godziny przyjmować będzie zwrot summy wypożyczonych.

10. Na zastaw złota i srebra, Bank udzielać będzie pożyczkę na czas od miesiąca jednego do miesiąca dziewięciu w stosunku do $\frac{2}{10}$ części wartości rzeczywistej, złożonego na zastaw kruszczu.

Pożyczka ta mniejszą być nie może od Złp. 200.

11. Do oszacowania składanych na zastaw kruszców, użyci będą przysięgli Taxatorowie Bankowi.

12. Od summy na zastaw złota i srebra pożyczonéj, Bank potrąci z góry $\frac{1}{2}$ od sta na miesiąc, za cały czas pożyczki, a nadto na raz $\frac{1}{4}$ od sta dla Taxatora, i $\frac{1}{4}$ od sta na koszt zachowania i strzeżenia zastawu; następnie wyda właścicielowi dowód poświadczający złożenie zastawu i obejmujący główne warunki pożyczki.

13. Za zwrotem pożyczonéj summy i za złożeniem udzielonego na ten przedmiot dowodu, właścicielowi wydany będzie zastaw.

14. Wykupującemu zastaw przed terminem, powrócone będą procenta za pozostające całkowite miesiące.

15. Jeżeliby zastaw w terminie nie był wykupiony, sprzedany będzie przez publiczną licytacją. Z otrzymanéj summy Bank potrąci swoją należność z kosztami i procentami, resztę zaś na rzecz właściciela, aż do zgłoszenia się jego zachowa.

16. Chcący podług powyższych warunków zaciągnąć pożyczkę na złoto i srebro, złoży do Kassy Banku zastaw za kwitem tymczasowym, w skutku czego następującego dnia za

zwrotem tegoż kwitu, przypadająca summa wydania mu będzie. Zgłoszenia się bądź o pożyczkę, bądź o wykupienie zastawu, przyjmować będą codziennie wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9 zrana do 12 wpołudnie w gmachu bankowym.

w Warszawie dnia 22 Maja 1828 r.

Radca Stanu Prezes

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny

(podp.) HASSMANN.

N. 392.

BANK POLSKI.

W dalszym ciągu doniesień o czynnościach. do których w skutek Dekretu Król. z dnia 29 Stycznia r. b. Postanowieniem Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 29 Kwietnia t. r. upoważnionym został, podaje do wiadomości publicznej: iż od dnia dzisiejszego nabywać będzie Listy Zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego i takowe sprzedawać.

Czynność ta, ułatwiana będzie za pośrednictwem Meklerów Wexlowych czyli Agentów zmiany na Giełdzie Warszawskiej. Każdy więc chcący sprzedać Bankowi, lub nabyć od niego

Listy Zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, udać się zechce do jednego z Me-klerów wexlowych Miasta Warszawy.

Bank skupuje także Kupony od Listów Zastawnych, tudzież wylosowane Listy Zastawne z potrąceniem procentu w stosunku 6 od sta rocznie, za każdy dzień, do terminu wypłaty prawem Sejmowém z dnia 13 Czerwca 1825 o Towarzystwie Kredytowém zakresłonego.

Czynność ta załatwia się bezpośrednio w Banku codziennie, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9 z rana do 12 w południe.

w Warszawie dnia 24 Maja 1828.

Radca Stanu Prezes, (podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

N. 397. Sekretarz Jeneralny, (podp.) HASSMANN.

OBWIESZCZENIE

o wyborze i Installacyi Radców Handlowych.

Warszawa d. 27 Maja 1828.

Czyniąc zadosyć art. 29 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. o Banku Polskim, Zgromadzenie Kupców Warszawskich na posiedzeniu dnia 20 b. m. odbytém, pod przewodnictwem Radcy Stanu Prezydenta Miasta Warsza-

wy, wybrało sześciu Radców handlowych w Banku zasiadać mających :

PP. Wojciecha Sommer

„ Henryka Velthusen

„ Ferdynanda Sturm

„ Karola Scholtz

„ Tomasza Evans

„ Samuela Fraenkel

Instalacja Radców handlowych, odbyła się w dniu dzisiejszym na posiedzeniu Banku, przy otwarciu którego, Prezes przemówił do nich imieniem Banku, jak następuje :

„Dekret Królewski który was Panowie do dzielenia prac naszych powołał, chciał aby Bank w każdym czasie mógł być zawiadomiony o potrzebach handlu i przemysłu przez tych właśnie, którzy je najlepiej znają, aby tym sposobem Bank w usiłowaniach swoich do ugruntowania zobopólnych korzyści, mógł trafniejszą postępować drogą.

Wybór współkollegów waszych dowodzi, że wybierający, przeniknieni byli całą ważnością Ustawy, dającój im przez pośrednictwo wasze, udział w czynnościach Instytucyi, w najznacniejszej części dla handlu i przemysłu poświęconej. Do was więc należy być, gdzie, odpowiedzieć oczekiwaniu Króla, potrzebie Instytucyi i zaufaniu współkollegów.

Oświecać Bank z otwartością we wszystkim w czymby waszego potrzebował światła; oświecać współkollegów waszych o czystości zamiarów, których macie być świadkami i stróżami, oto jest czego po was wymaga Ustawa i to dziś uroczyste przyrzec macie.

Odczytajmy więc artykuły Dekretu Królewskiego, które was w gronie naszym pomieszczają, tudzież wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej, upoważniający Bank do przyjęcia od was przysięgi. Poczem chciejcie panowie przystąpić do jej wykonania, z tym duchem prawdy i miłości dobra publicznego, jakiego po was wymaga, zaszczytne wasze powołanie.

Odtąd jednoczmy usiłowania nasze, a szczególnie starajmy się ugruntować w nas to wzajemne zaufanie, przez które jedynie przynieść potrafimy handlowi i przemysłowi zamierzone przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA korzyści."

Po skończonej przemowie, odczytane zostały art. 29 i 30 Dekretu Królewskiego o Banku Polskim, tudzież wypis z protokołu posiedzeń Rady Administracyjnej; poczem, od Radców Handlowych odebrana została przysięga na rotę przez Radę Administracyjną zatwierdzoną.

Za zgodność: Sekretarz Jeneralny B. P.
N. 424. (podp.) HASSMANN.

Wypis z protokołu posiedzenia Banku Polskiego z Radcami handlowemi z d. 18° Maja 1828 r.

.....

2. Rozbierano jakie nadać nazwisko Meklerom dla lepszego odróżnienia towarnych od wekslowych, i przyjęto zasadę, aby w zastosowaniu się do wyrazów, używanych w prawie handlowem i postanowieniu Królewskiem, nazywać tych ostatnich Agentami zmiany.

.....

4. Z powodu czynności już na Giełdzie rozpoczętych, wniósł Vice-Prezes Banku zapytanie, czyli Agenci zmiany mogą umówione summy za sprzedane papiery i nawzajem, sami podnosić, lub też czyli odbiór z Kassy Banku przez same strony winien być dopełniony; w rozważeniu nad tym przedmiotem przytaczane były przykłady czerpane ze zwyczajów Giełdy Paryżkiej i Niemieckich, lecz stosunki miejscowe, przykład na własnem doświadczeniu oparty, przez Radcę Fraenkel przytoczony, powodowały opiniujących do wzięcia decyzyi, aby ile możliwości Bank tylko w ręce stron wypłaty uskuteczniał, Meklerom zaś tylko za zleceniem na piśmie na Szluscetlu danem, summy umówione były oddawane.

Za zgodność: Sekretarz Jeneralny B. P.

N. 562.

(podp.) HASSMANN.

RADCA STANU,
PREZES BANKU POLSKIEGO.

Osoby mające chęć zamieszczenia się na urzędach Agentów Zmiany lub Meklerów towarnych, zechcą się podać na piśmie do Prezesa Banku przed dniem 3 Czerwca, w którym ułożoną będzie lista kandydatów, Rządowi do nominacyi przedstawioną być mająca. Przepisane postanowieniem ś. p. Xięcia Namiestnika Królewskiego z d. 12 Kwietnia 1817 r. (*) kwalifikacye na Agentów Zmiany i Meklerów, są następujące:

Mekler powinien mieć lat najmniej 24, umieć czytać i pisać po polsku; jeżeli jest starozaconym, winien dopełniać przepisu Dekretu z dnia 16 Marca 1809, względem osób tegoż wyznania.

Podający się na Meklera, winien udowodnić, iż był Meklerem, Bankierem lub Kupcem, albo że przy Bankierze lub w którym domu handlowym lat 4 pracował.

Nie może być Meklerem kupiec upadły, który nie otrzymał rehabilitacyi.

Agent zmiany winien mieć dokładną znajomość wszelkich w handlu używanych monet, ich stosunku, przyczyn upadającego lub wznośzącego się kursu i prawa wekslowego.

(*) p. *Dodatek.*

Mekler towarowy znać się powinien dokładnie na wszelkiego rodzaju towarach, ich oznakach i własnościach, przepisanej miarze, dobroci, wadach i fałszowaniu onychże.

Winien nakoniec złożyć kaucyi złot. 1,800. Kaucya ta w sześciu równych ratach w ciągu pół roku wniesioną być może.

Chcący więc podać się na te urzęda, winni są przy podaniu udowodnić powyższe kwalifikacye.

W Warszawie dnia 31 Maja 1828 r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JELSKI.

Sekretarz Jeneralny
N. 480. (podp.) HASSMANN.

Wypis z Protokołu posiedzenia
RADY ADMINISTRACYJNEJ
z dnia 3 Czerwca 1828 r.

Na przełożenie Mintstra Przychodów i Skarbu, upoważniła Rada niniejszém wszystkie Kommissye Rządowe, ażeby niezwłocznie przynieść rozkazały do Banku Polskiego wszelkie będące u nich depozyta w art. 31 Postanowie-

nia Królewskiego tenże Bank ustanawiającego, wyspecyfikowane, nie czekając na stałe w tej mierze urządzenie, którego Rada zastrzega sobie wydanie, a w którym oznaczona będzie stopa procentu, jaką Bank opłacać od depozytów takowych będzie winien.

Za zgodność z protokołem

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
N. 3684. (podp.) KOSSECKI.

BANK POLSKI.

Zanim ogłoszone zostaną wszystkie warunki przyjmowania na zastaw wełny i wyrobów wełnianych i udzielania na nie pożyczki, Bank podaje do publicznej wiadomości, iż jeszcze przed Św. Janem r. b. urządzone zostaną składy do przyjmowania tych przedmiotów, na które Bank udzielać także będzie pożyczkę do połowy wartości towaru i z procentem po $\frac{1}{2} \%$ na miesiąc, tudzież za mierną opłatą na koszt assekuracyi i utrzymywania składu.

W Warszawie dnia 4 Czerwca 1828 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK Hr. JELSKI.

Sekretarz Jeneralny,

N. 628.

(podp.) HASSMANN.

W Imieniu Najjaśniejszego
M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego
etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W dalszym ciągu Postanowienia Naszego z dnia 29 Kwietnia r. b., tudzież Postanowienia z dnia 3 b. m. upoważniających Bank do rozpoczęcia niektórych z czynności Dekretem Królewskim z dnia 29 Stycznia r. b. jemu wskazanych, na przedstawienie Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy.

ART. 1.

Z czynności Dekretem Królewskim Bankowi poruczonych, a pozostających jeszcze do rozwinięcia, Bank mocen jest rozpocząć stosownie do zatwierdzonej przez Nas témczasowej Instrukcyi.

1. Przyjmowanie kapitałów na procent.
2. Pożyczkę na zastaw papierów publicznych.
3. Pożyczkę na zastaw kosztowności.

ART. 2.

Władze, pod których zarządzeniem zostają depozyta i kaucye pieniężne wszelkiego rodzaju, fundusze duchowne, instytutowe i inne publiczne, artykułem 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. wymienione, za porozumieniem się z Bankiem, oznaczają, które z tych summ na przekaz, które na procent, a które do depozytu iść mają, tudzież zaprojektują wysokość procentu od tych summ i oznaczają czas i sposób przeniesienia ich do Banku.

ART. 3.

Bank znieśie się z Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji dla udeterminowania, na jakie zakłady przemysłowe w kraju, w jakiej formie i pod jakimi warunkami pożyczka przez Bank ma być udzielaną.

ART. 4.

Przygotowane projekta w moc artykułów 2 i 3 niniejszego Postanowienia, Minister Prezydujący w Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu, wraz z opinią do decyzji i zatwierdzenia Naszego przedstawi.

Wykonanie niniejszego Postanowienia Ministrowi Prezydującemu w Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież Kommis-

syom Rządowym, w czém do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa dnia 10 Czerwca 1828 roku.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu,
(podp.) X. Xże LUBECKI.

Minister Stanu Prezydujący
(podp.) W. SOBOLEWSKI.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi,
(podp.) KOSSECKI.

N. 3821.

DALSZA

Tymczasowa Instrukcya

DLA

BANKU POLSKIEGO.

1. Przyjmowanie Kapitałów na procent.

§ 1.

Od kapitałów przez osoby prywatne do Banku na procent wniesionych, a przed upływem trzech miesięcy od dnia wniesienia odebranych, Bank żadnego płacić nie będzie procentu.

Od kapitałów pozostających w Banku dłużej nad miesięcy trzy, a odbieranych przed upły-

wem pół roku, Bank przy wyliczeniu summy, opłaci procent w stosunku 2% rocznie za cały czas pozostawania jój w Banku.

Od kapitałów pozostających dłużej jak miesięcy sześć, a odbieranych przed upływem roku, Bank przy zaliczeniu summy za cały czas pozostawania jój w Banku, opłaci procent w stosunku 3% rocznie.

A jeżeli kapitał wniesiony do Banku, pozostanie w nim rok lub dłużej, Bank opłacać będzie rocznie po 4% z dołu.

Od kapitałów wniesionych do Banku na procent składany, Bank po 4% z dołu do kapitału dodawać będzie.

§ 2

Bez względu na ilość dni w miesiącu przy obliczaniu procentów, Bank uważać będzie każdy miesiąc za dni 30.

§ 3.

Kapitały wniesione na czas oznaczony, mogą być przed terminem nawet z Banku odebrane, kapitały zaś te równie jako i kapitały wniesione na czas nieoznaczony, Bank zaliczyć jest obowiązany dnia następnego po ich wypowiedzeniu, jeżeli nie przenoszą złp. 3,000.

Do wypłaty kapitału nie przenoszącego złp.

10,000, Bank obowiązany jest w dni trzy od daty jego wypowiedzenia.

W dni 10 jeżeli nie przenosi złp. 50,000;
w dni 15 jeżeli nie przenosi złp. 100,000;
w miesiąc jeżeli nie przenosi złp. 250,000;
we 2 miesiące jeżeli nie przenosi zł. 500,000;
we cztery miesiące jeżeli nie przenosi miliona złp.

Summy zaś większe od miliona złp. w miesiący sześć.

§ 4.

Jeźliby właściciel po wypowiedzeniu kapitału, chciał go w Banku pozostawić, Bank uważać będzie taki kapitał jako na nowo do niego wniesiony.

§ 5.

Bank bądź z powodu wielkości summy, bądź trudności obrotów, bądź też dla innych jakich przyczyn, może za poprzedniem upoważnieniem na piśmie Ministra Przychodów i Skarbu, odmówić przyjęcia na procent kapitałów od osób prywatnych, albo układać się z właścicielem o знижение stopy procentów lub przedłużenie terminów wypowiedzenia. A nawet kapitał złożony w Banku na czas nieoznaczony, zwrócić może właścicielowi za poprzedniem jego półrocznem ostrzeżeniem.

§ 6.

Co do kaucyów, depozytów i funduszków publicznych, wymienionych w artykule 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. Bank zniesie się z właściwemi Władzami tak dla umówienia się, które z funduszków tych na przekazy, na procent, lub sposobem depozytów do Banku wniesione być mają, jako i dla ustanowienia od nich stopy prowizyi, tudzież oznaczenia czasu i sposobu przeniesienia ich do Banku.

II. Zbywanie i nabywanie papierów publicznych, tudzież pożyczka na zastaw tychże Papierów.

§ 7.

Bank, jeżeli uzna tego potrzebę, mocen jest nabywać i zbywać papiery publiczne polskie, rossyjskie, pruskie, austriackie i francuzkie, za poprzedniem co do ich rodzaju zawiadomieniem Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, i przychyleniem się jego w téj mierze na piśmie.

Na zastaw tychże papierów, Bank mocen jest udzielać pożyczkę aż do $\frac{10}{100}$ części ich wartości, przez Bank ustanowionéj.

Czynności te odbywać się będą stosownie

do przepisów §§ 19, 20, 21, 22, 23 i 29 Instrukcji tymczasowej z dnia 29 Kwietnia r. b.

III. Przyjmowanie na skład wełny i wyrobów wełnianych, tudzież udzielanie pożyczki na zastaw tych towarów.

§ 8.

Bank urządzi niezwłocznie składy na przyjmowanie wełny krajowej, tudzież obmyśli dogodnie pomieszczenie na składy wyrobów wełnianych krajowych, i za zniesieniem się z Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji, przejmie wraz z aktami do składu swego, wełnę złożoną w Marywilu.

§ 9.

Towary złożone w składach Bankowych, przez Bank zabezpieczone być mają od ognia w Towarzystwach assekuracyjnych zagranicznych.

§ 10.

Przy oddawaniu towarów ze składu, Bank pobierać będzie opłaty assekuracyjnej od ognia za każdy kwartał po $\frac{1}{16} \%$ od wartości złożonego towaru. Nadto na koszt ważenia, przenoszenia i złożenia tych towarów, pobierać będzie na raz po gr. 5 od cetnara, składowego zaś przez pierwszy kwartał za każdy mie-

siąc liczyć będzie po gr. 10 od celnara, a następnie za każdy miesiąc po gr. 5. Co do opłaty assekuracyjnej, kwartał zaczęty, a co do innych opłat miesiąc zaczęty, za całkowite rachowane będą.

§. 11.

Żądającym pożyczki na wełnę, i wyroby wełniane w składach Banku złożone, Bank udzielać je będzie od miesiąca jednego do miesięcy dziewięciu, i aż do połowy wartości towaru, ustanowionej przez taxatora przysięgłego, przez Bank mianowanego.

§. 12.

Od summy tym sposobem wypożyczonej, Bank potrąci z góry $\frac{1}{2} \%$ na miesiąc za cały czas pożyczki, nadto potrąci na raz jeden koszt oszacowania $\frac{1}{4} \%$. Gdyby zaś właściciel chciał mieć rozgatunkowaną wełnę przez brakarza przysięgłego przez Bank mianowanego, Bank przypadającą dla brakarza opłatę, z góry także od summy pożyczzonej potrąci.

§. 13.

Bank oznaczy godziny, w których wolno będzie właścicielom i Meklerom, którymby sprzedaż towarów poleconą została, okazywać kupującemu towary na składzie Banku będące.

§. 14.

Jeźliby właściciel zastawionych towarów, zwrócił Bankowi pożyczoną sumę w części lub w całości przed terminem, wtedy Bank obowiązany jest wydać mu odpowiednią część złożonych towarów, i powrócić procenta od summy spłaconej, lecz tylko za pozostające całkowite miesiące.

§. 15.

Jeźliby kto dla jakiegokolwiek przyczyny, nie wykupił w terminie umówionym zastawionego towaru, Bank sprzedać go może przez publiczną licytacją. Z summy otrzymanej, Bank zaliczy sobie należytość z kosztami i procentami, resztę zaś powróci właścicielowi. W razie niedoboru, ilość brakującą, poszukiwać będzie na majątku właściciela towaru.

§. 16.

Towary ze składu Banku za granicę wychodzić mające, expedyowane będą za świadectwami, których wzór Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu Bankowi wskaże.

IV. *Pożyczka na zastaw kosztowności.*

§. 11.

Bank mocen jest udzielać pożyczkę na per-

ły, aż do połowy ich wartości oznaczonej przez taxatora przysięgłego, przez Bank mianowanego. — Na kamienie zaś drogie i inne klejnoty poprawne i niepoprawne, aż do $\frac{2}{10}$ części ich szacunku, przez tegoż taxatora ustanowionego.

§. 18.

W przedmiotach przechodzących połowę kaucyi użytego do oszacowania taxatora, Bank obowiązany jest przywołać drugiego taxatora do sprawdzenia taxy.

§. 19.

Inne wszelkie przepisy i warunki, wskazane Instrukcyą z dnia 29 Kwietnia r. b. dla pożyczki na zastaw złota i srebra, służyć także będą i dla pożyczki na zastaw kosztowności § 18 objętych.

Przyjęto i potwierdzono na posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa dnia 10 Czerwca 1828 roku.

Zaświadcza Radca Sekretarz Stanu

Jenerał Dywizyi

N. 3821.

(podp.) KOSSECKI.

Obwieszczenie

BANK POLSKI.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż Bilety Kassowe, postanowieniem Królewskiem z dnia 15 Kwietnia 1823 r. utworzone, równą wartość jak moneta brzęcząca mające, w obieg puszczone zostały.

Rzeczonych Biletów są cztery gntunki:

Pięcio-złotowe koloru granatowego,

Dziesięcio-złotowe koloru czerwonego,

Pięćdziesięcio-złotowe koloru białego,

Sto-złotowe koloru białego.

Wszystkie podatki i dochody jakiegobądź rodzaju, będą mogły być płacone do Kass Skarbowych w biletach kassowych, tak jak w monecie brzęczącej.

Stosownie do postanowienia królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. wymiana biletów kassowych odbywa się w Banku w Warszawie na monetę srebrną, podług imiennój ich wartości bez żadnego potrącenia, codziennie od godziny 9 do 2 po południu.

Ponieważ bilety kassowe taką mają wartość jak moneta brzęcząca, przeto też i na tego kto by się odważył sfałszować bilet, taka sama postanowiona jest kara, jaka za sfałszowanie monety, donosiciel zaś fałszerza, po spraw-

dzeniu doniesienia, ma sobie zapewnioną nagrodę w summie najmniej Złp. 3,000.

Każdy bilet splamiony, uszkodzony lub podarty, będzie przyjmowany w kassach, byleby rozeznąć można na nim napis, wartość, nazwisko Kommissarży, stęple i numer porządkowy.

Ponieważ zaś w papierze biletów kassowych są znaki wodne, nie mogą być przeto też bilety podklejane.

w Warszawie dnia 14 Czerwca 1828 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) Hr. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,

N. 665.

(podp.) HASSMANN.

MINISTER PREZYDUJĄCY

w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

do

BANKU POLSKIEGO.

Roztrząsnąwszy przedstawienie Banku z d. 8 b. m. względem oznaczenia rodzaju papierów publicznych polskich, któreby Bank mógł nabywać i zbywać, i na które pożyczkę udzielać byłby mocen, pospieszam następujące mu w tej mierze udzielić upoważnienie z mocy § 7 temczasowej dla Banku Instrukcyi z dnia 10 b. m.

1. Gdy zapisy drogowe przywiązany mają procent 5 $\frac{1}{2}$ rocznie, są oparte na funduszu szarwarkowym i przywiązaną mają amortyzacją dwudziestoletnią, te zatem po kursie dziennym aż do ich imiennéj wartości nabywać i zbywać wolno jest Bankowi.

2. Assekuracye Skarbowe, lubo mają przywiązany także procent 5 od $\frac{1}{2}$ rocznie, Obligacye hipoteczne 6 od $\frac{1}{2}$, a Obligacye Pragskie 4 od $\frac{1}{2}$, gdy jednak sposób ich umorzenia nie jest dotąd oznaczony, Bank nabywać i zbywać może takowe papiery po kursie dziennym, lecz tylko Obligacye hipoteczne aż do wysokości 73 za 100, Assekuracye zaś Skarbowe i Obligacye Pragskie aż do 75 za 100 wartości tak za procent jako i za kapitał. Procent albowiem od tych papierów tak zaległy jako i bieżący, prędzej, czy później niezawodnie Bankowi przynajmniej Listami Zastawnemi zaliczony zostanie.

3. Na wszystkie wyliczone wyżej papiery, wolno jest Bankowi udzielać pożyczkę stosując się do przepisów Instrukcyi z d. 29 Kwietnia r. b. od § 19, do 23 włącznie.

4. Co do akcyi na fundusz żelazny dla nowo-budujących się, te lubo nie przynoszą procentu, gdy jednak mają niezawodny termin wypłaty, i są oparte na funduszu budżetowym.

Bank przeto skupować je może z potrąceniem procentu w stosunku 5 od 100 rocznie, aż do terminu przypadającej wypłaty, jeśli termin ten jest roczny, lub rok przechodzi; jeżeli zaś nie-dochodzi roku, to po $\frac{1}{2}$ od 100 na miesiąc, a to za poprzedniem zniesieniem się z urzędem Muni-cypalnym względem zabezpieczenia sobie zwrotu w terminie właściwym summy naby-wanej.

5. Co zaś do reszty dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej, gdy względem nich nic dotąd stanowczego nawet co do wypłaty procentów wyrzeczonym nie zostało, zgodnie przeto z opinią Banku, nie widzę możliwości upo-ważnienia go do nabywania i zbywania tych pa-pierów na rzecz jego, lub do udzielania na ich zastaw pożyczki. Wchodząc atoli w potrzebę zcentralizowania czynności na Giełdzie, pole-ciłem wydać Kassie Jeneralnej Królestwa upo-ważnienie do wniesienia do Kassy Bankowej na przekaz summy pozostającej, z funduszu trzech milionów złp. decyzjami króleskiemi na wykupno długów, z epoki byłego Xięztwa Warszawskiego, przeznaczonego, z której Bank zakupywać będzie na rzecz Skarbu na-stępujące dowody Kommissyi Centralnej Li-kuwidacyjnej.

a) Bony francuzkie, po 76 za 100 kapitału

przez Kommissyą Centralną Likwidacyjną przyznanego.

- b) Kompetencye świeckie i duchowne po 40 za 100.
- c) Żołd wojskowy po 35 za 100.
- d) Pretensye Liwerunkowe po 33 za 100.

Na ten koniec Bank przyjmie z wydziału Prezydialnego przy Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, kontrolę ściągającą się do kupna tych papierów, tę następnie w dotychczasowej formie prowadzić będzie, i o postępie téj czynności, przy raportach zwyczajnych Banku piętnasto-dniowych, donosić mi nie omieszka. Względem nabywania reszty dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej na rzecz Skarbu, Bank w czasie swoim otrzyma stosowne polecenie.

Za nabywanie papierów na rzecz Skarbu, Bank policzy sobie przy zamknięciu rachunku rocznego ze Skarbem, za komiss trzecią część jednego procentu od 100, od summy na kupno tych papierów, z funduszu skarbowego przez Bank zaliczonój.

w Warszawie dnia 16 Czerwca 1828 r.

(podp.) X. XIĄŻE LUBECKI.

Sekretarz Jeneralny

N. 41896

(podp.) MINIEWSKI.

DALSA

Tymczasowa Instrukcja

Pożyczka na płody do Gdańska spławiane.

§ 1.

Bank udzielać jest mocen pożyczkę na płody do Gdańska spławiane, a mianowicie na zboże, drzewo, potaż i cynk, na przeciąg czasu od miesiąca jednego do trzech miesięcy, za poprzedniem przez Bank ich zabezpieczeniem w Towarzystwach Assekuracyjnych.

§ 2.

Na zboże, cynk i potaż, Bank udzielać jest mocen pożyczkę pod kształtem kupna warunkowego, z wolnością odkupu w terminie umówionym, aż do połowy szacunku każdego z tych towarów przez Bank ustanowionego, po wysłuchaniu zdania biegłych przysięgłych, przez Bank mianowanych. Na drzewo zaś tylko jedną trzecią część jego szacunku.

§ 3.

Przy udzielaniu pożyczki, Bank potrąci z góry po $\frac{1}{2} \%$ na miesiąc, za cały czas żadanego kredytu; nadto potrąci kosztu oszacowania towaru i assekuracyi.

§ 4.

Zaciągający pożyczkę, podpisze akt sprzedaży warunkowej, na rzecz Banku, spławianego do Gdańska towaru, i na większe zabezpieczenie summy pożyczonej, wyda Bankowi wexel na takową summę, czyli to na siebie, czyli na inną osobę, kredyt w Banku mającą, i przez nią zaakceptowany.

§ 5.

Jeźliby towar do Gdańska spławiany, nie-mógł być zabezpieczony w kompaniach Assekuracyjnych, wexel złożony Bankowi przez pożyczającego, stosownie do § 4, mieć musi najmniej dwa podpisy osób, mających kredyt w Banku na summę w nim wyrażoną.

§ 6.

Po dopełnieniu przepisów paragrafami poprzedzającymi objętych, Bank przy zaliczeniu summy wyda pożyczającemu dowód, jako towar spławiany, sprzedany został Bankowi z warunkiem odkupu do terminu umówionego, że wexel złożony przez pożyczającego służyć ma tylko Bankowi za kaucyą na przypadek poniesienia straty, przy sprzedaży towaru w Gdańsku.

§ 7.

Kwit Szypra (Connaissance) wystawiony zostanie na imię Banku i z takowym, lub w miejsce jego z listem przewozowym (frachbrief) Bank expediować będzie towar jako własność swoją do kommissanta w Gdańsku.

§ 8.

Bank jeźliby uznał tego potrzebę, wysłać może na miejsce z transportem Dozorcę swego, na koszt zaciągającego pożyczkę, i z sumy pożyczonej mocen jest oddzielić ilość potrzebną na koszt transportu, opłatę cła, kosztu wyładowania towaru, przeróbki zboża, i inne podobne wydatki, i takowe dozorcę swojemu lub kommissantowi dla ich zaspokojenia poruczyć.

§ 9.

Strzeżenie od uszkodzenia towaru, czyli to w podróży, czy w Gdańsku, należeć będzie do zaciągającego pożyczkę. Za przybyciem do Gdańska, towar zostawać będzie pod dozorem kommissanta Banku, który wszakże wszelkie ułatwienia ile od niego zależeć mogą, czynić jest obowiązany, ażeby towar mógł być wyładowany, przerabiany, i kupującym bez przeszkody okazywany.

§ 10.

Jeźliby należność Bankowi przed terminem powróconą została w części lub w całości, Bank odpisze na posiadanym wexlu ilość wypłaconą, po otrzymaniu zaś całkowitej należności, zwróci komu należy wexel ze stosownym podpisem, wraz z procentami od summy przed terminem spłaconej, lecz tylko za pozostające całkowite miesiące.

§ 11.

Gdyby w terminie właściwym należność Bankowi zapłaconą nie była, Bank polecić może kommissantowi sprzedanie towaru odłożonego, potrąci sobie należność z kosztami i procentami, jeźliby jakie od terminu przypadającej opłaty narosły, resztę zaś w raz z wexlem komu należy powróci.

W razie niedoboru z jakiegobądź powodu, ilość resztującą Bank poszukiwać będzie z wexlu u niego na ten cel złożonego.

§ 12.

Ktoby w tej lub w innej jakiej z Bankiem czynności dopuścił się złej wiary, taki za decyzją Banku, na ogólnem jego zebraniu wraz z Radcami handlowemi wydaną, w czarną księ-

gę ma być zapisany; i odtąd żadnej z nim czynności Bankowi zawierać nie będzie wolno.

Potwierdzono na posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa dnia 17 Czerwca 1828 r.

MINISTER STANU PREZYDUJĄCY

(podp.) W. SOBOLEWSKI.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
N. 3996. (podp.) KOSSECKI.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości publicznej, że nabywa i zbywa za pośrednictwem agentów zmiany, następujące papiery publiczne.

1. Assekuracye skarbowe,
2. Dowody Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej,
3. Zapisy drogowe,
4. Papiery Rossyjskie.

Nadto akcyje na fundusz żelazny dla nowo budujących się, Bank skupować będzie bez pośrednictwa agentów zmiany, z potrąceniem $\frac{1}{2} \%$ na miesiąc, jeżeli termin do wypłaty nie dochodzi do roku, jeżeli zaś termin jest

roczny lub dłuższy, Bank potrąci procent w stosunku 5% rocznie.

Mający chęć sprzedać Bankowi wymienione wyżej papiery, skoro się o ich wartość z Bankiem ułoży, pozostawi je w Banku za kwitem tymczasowym, wraz z wszelkimi dowodami, własność jego do tych papierów wykazującemi, po których rozpoznaniu, jeżeli żadna nie zajdzie względem nich wątpliwość, właściciel dnia następnego umówioną wartość otrzyma, za odstąpieniem praw swoich na rzecz Banku.

Niemniej Bank zawiadamia, iż udzielać będzie pożyczkę na zastaw:

1. Assekuracyi skarbowych,
2. Zapisów drogowych,
3. Z dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej,

Na Obligacye hipoteczne, i
Obligacye Pragskie.

W miesiącu bieżącym Czerwcu zaliczać będzie:

1. Na zapisy drogowe po 65 za 100.
2. Na Obligacye hipoteczne po 65 za 100.
3. Na assekuracye skarbowe po 62 za 100.
4. Na Obligacye Pragskie po 60 za 100.

Udzielanie téj pożyczki następować ma w sposobie i pod warunkami w doniesieniu

Banku z dnia 22 Maja r. b. o pożyczce na Listy Zastawne wymienionemi.

W Warszawie dnia 20 Czerwca 1828 r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JELSKI.

Sekretarz Jeneralny,
N. 485 (podp.) HASSMANN.

BANK POLSKI.

W dalszém rozwijaniu pożyczki na płody i wyroby, podaje do publicznej wiadomości, iż od dnia dzisiejszego udzielać będzie pożyczkę na zboże, drzewo, cynk i potaż do Gdańska spławiane, pod następującemi warunkami:

1. Pożyczka na te towary udzielaną będzie od miesiąca jednego do miesięcy trzech, i aż do połowy szacunku zboża, cynku i potażu, a do $\frac{1}{3}$ części wartości drzewa, ustanowionych przez Bank za poprzedniem wysłuchaniem zdania biegłych.

2. Od summy wypożyczonej, Bank potrąci sobie z góry $\frac{1}{2} \%$ na miesiąc za cały czas żądanego kredytu, a nadto potrąci kosztą oszacowania towaru i assekuracyi.

3. Pożyczka udzielana będzie pod formą kupna warunkowego, z wolnością odkupienia towaru w terminie umówionym. Zaciągający zatem pożyczkę, podpisze akt sprzedaży warunkowej towaru na rzecz Banku i na większe zabezpieczenie, wyda Bankowi na sumę pożyczoną wexel, czyli to swój, czyli innéj osoby, kredyt w Banku mającej; a jeźliby towar w kompaniach assekuracyjnych zabezpieczonym być nie mógł, wexel ten opatrzony być musi najmniej dwoma podpisami osób mających kredyt w Banku, na sumę w nim wyrażoną.

4. Po dopełnieniu tych przepisów, Bank przy zaliczeniu summy wyda zaciągającemu pożyczkę, dowód z wyrażeniem, iż towar spławiany, sprzedany został Bankowi, z warunkiem odkupu do terminu umówionego.

5. Kwit szypra (Connaissance) wystawiony zostanie na imie Banku i z takowym lub w miejscu jego z listem przewozowym (fracht brief) Bank ekspedyować będzie towar jako własność swoją do kommissanta w Gdańsku.

6. Bank ile razy uzna tego potrzebę, wyśle na miejsce z transportem dozorcę swego na koszt zaciągającego pożyczkę, a nawet z summy pożyczonej oddzieli ilość potrzebną na kosztu transportu, opłatę cła, kosztu wyłado-

wania towaru, przeróbki zboża i inne podobne wydatki i takowych zaspokojenie, dozorcę swojemu lub kommissantowi poruczy.

7. Strzeżenie od uszkodzenia towaru, czyli to w podróży, czy w Gdańsku, należy do zaciągającego pożyczkę. Za przybyciem do Gdańska, towar oddany zostanie pod dozór kommissanta Banku, który wszelkie ułatwienia, o ile od niego zależeć mogą, czynić będzie, aby towar mógł być wyładowany, przerabiany i kupującym bez przeszkody okazany.

8. Wolno jest zwrócić Bankowi należność przed terminem, nawet w części lub całości. Po otrzymaniu zaś całkowitej należności, Bank zwróci komu należy wexel, ze stosownym nadpisem, wraz z procentami od summy przed terminem spłaconej, lecz tylko za pozostające całkowite miesiące.

9. Gdyby w terminie właściwym należność Bankowi zapłaconą nie była, Bank poleci kommissantowi swemu sprzedanie towaru. Z summy ztąd otrzymanej, Bank zaliczy należność swoją z kosztami i procentami; jeźliby jakie od terminu przypadającej opłaty narosły, resztę zaś wraz z wexlem komu należy powrócić.

W razie niedoboru, z jakiego bądź powodu, ilość resztującą poszukiwać będzie z we-
xlu u niego na ten cel złożonego.

Bank ogłasza przytem, iż ktoby w téj lub
w innéj jakiej z nim czynności, dopuścił się
złéj wiary, taki za decyzją Banku na ogólném
jego zebraniu wraz z radcami handlowem
wydaną, w czarną księgę zapisany zostanie,
i odtąd Bank w żadną z nim czynność wcho-
dzić nie będzie.

W Warszawie dnia 23 Czerwca 1828 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,

(podp.) HASSMANN.

Umowa z Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Polieyi, o kupno wełny na Jéj rachunek.

Działo się w Warszawie d. 25 Czerwca 1828 r.

JW. Radea Stanu Dyrektor Jeneralny Przemysłu i Kunsztów Radoszewski, od Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Polieyi, re-skryptem z dnia 24 Czerwca 1828 r. N. 2855 z jednej strony; i Henryk Hr. Łubieński, Dyrektor Banku, czynność tę od Banku sobie powierzona mający; z drugiej strony, następną zawarli umowę.

1. Końcem utrzymania wełny w cenie i zachęcenia przywożących ją na jarmark, Bank zakupować ją będzie natargu publicznym, już to przez siebie bezpośrednio, już też przez osoby do tego użyte.

2. Kupno to, Bank czynić będzie na imie swoje, lecz na rachunek Kommissyi Spraw Wewnętrznych; znosić się będzie przeto wyznaczony do tego kupna Dyrektor z Radcą Stanu Dyrektorem Jeneralnym, Prezesem Depu-tacyi Jarmarcznej, tak co do ilości wełny zakupić się mającej, jako też co do cen za nią ofiarowanych.

3. Cała kupiona w powyższym sposobie wełna, złożoną zostanie w Składzie Banku.

4. Bank liczyć będzie Kommissyi Spraw Wewnętrznych $\frac{1}{2} \%$ na miesiąc z góry od pieniędzy na kupno wełny wydanych, tudzież wszystkie koszta assekuracyi i składowego, jako też wagi, gdyby ta przez właściciela wełny zapłaconą nie była.

5. Ułożone będą później zasady, wedle których wełna wysortowaną i sprzedaną na rzecz Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji będzie, pieniądze zład wpływające, wnoszone będą do Banku na rachunek tejże Kommissyi i umarzać stopniowo dług przez nią zaciągniony.

6. Jeśliby po sprzedaniu całkowitem wełny, summa za nią zebrana nie pokrywała całego wyłożonego przez Bank kapitału, wraz z doliczanym do niego procentem i przypadającemi kosztami, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji zastąpi stratę z funduszu żelaznego trzech kroć sto tysięcy, dawniej na zaliczanie na wełnę, a teraz na zapomogę jarmarków Sto-Jańskich i pożyczkę fabrykantom sukna przeznaczonych.

7. Jeśliby przeciwnie, jaka wykazała się przewyżka, takowa do Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policji należeć będzie.

Umowa niniejsza do zatwierdzenia Komis-
syi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi,
z jednej strony; tudzież Banku z drugiej przed-
stawioną będzie.

(podp.) RADOSZEWSKI.

(podp.) HENRYK ŁUBIŃSKI.

Powyższą umowę Komissya Rządowa Spraw
Wewnętrznych i Policyi zatwierdza.

w Warszawie dnia 24 Lipca 1828 r.

Minister Prezydujący

(podp.) T. MOSTOWSKI.

Sekretarz Jlny, (podp.) AUG. KARSKI.

Niniejszą umowę Bank Polski zatwierdza
na posiedzeniu dnia 25 Lipca 1828 r.

Radca Stanu, Prezes

(podp.) JELSKI.

Za Sekretarza Jlnego, BAGNIEWSKI.

BANK POLSKI.

W skutku upoważnienia postanowieniem Ra-
dy Administracyjnój z dnia 10 Czerwca r. b.
udzielonego, podaje do wiadomości publicznej,

iz przyjmować będzie kapitały prywatne na procent pod następującymi warunkami:

1. Kapitały w Banku na procent składane, powinny wynosić przynajmniej 200 złp., mogą zaś być wniesione na czas oznaczony lub nieoznaczony, na procent prosty lub składany.

2. Od kapitałów przed upływem trzech miesięcy od dnia wniesienia odebranych, Bank żadnego płacić nie będzie procentu.

Od kapitałów pozostających w Banku dłużej nad miesięcy trzy, a odbieranych przed upływem pół roku, Bank przy wyliczeniu summy, opłaci procent w stosunku 2% rocznie, za cały czas pozostawania jej w Banku.

Od kapitałów pozostających dłużej jak miesięcy sześć, a odbieranych przed upływem roku, Bank przy zaliczeniu summy za cały czas pozostawania jej w Banku, opłaci procent w stosunku 3% rocznie.

Jeżeli kapitał wniesiony do Banku pozostanie w nim rok lub dłużej, Bank opłacać będzie właścicielowi rocznie po 4% z dołu.

3. Od kapitałów wniesionych na procent składany, Bank po 4% z dołu do kapitału dodawać będzie.

4. Przy obliczaniu procentów, bez względu na ilość dni w miesiącu, każdy miesiąc uważany będzie za dni 30.

5. Kapitały wniesione na czas oznaczony, mogą być nawet przed terminem w części lub w całości z Banku odebrane. Kapitały zaś te, równie jak i kapitały wniesione na czas nieoznaczony, Bank zaliczać będzie dnia następnego po ich wypowiedzeniu, jeżeli nie przenoszą złp. 3,000.

Wypłata kapitału nieprzenoszącego złp. 10,000, nastąpi w dni trzy od daty wypowiedzenia.

W dni 10, jeżeli kapitał nie przenosi złp. 50,000.

W dni 15, jeżeli nie przenosi złp. 100,000.

W miesiąc, jeżeli nie przenosi złp. 250,000.

We dwa miesiące, jeżeli nie przenosi złp. 500,000.

We cztery miesiące, jeżeli nie przenosi złp. 1,000,000.

Summy zaś wyższe od 1,000,000 złp. w miesiący sześć.

6. Jeżeliby właściciel po wypowiedzeniu kapitału, chciał go w Banku pozostawić, Bank uważać będzie taki kapitał jako na nowo do niego wniesiony.

7. Jeżeliby Bank zwrócić chciał wniesiony do niego kapitał na czas nieoznaczony, ostrzeże o tem właściciela jego na piśmie na pół roku pierwój, a w razie niezgłoszenia się w ter-

minie po odbiór wypowiedzianego kapitału, żaden odtąd procent właścicielowi liczony nie będzie.

8. Na wniesione kapitały wydane będą obligi Banku przez Prezesa i jednego z Dyrektorów podpisane, które nie inaczej, jak tylko za poprzedniem zawiadomieniem Banku cedowane być mogą. Wszelkie opłaty tak prowizyi, jakoteż części kapitału, zapisywane będą na takowych obligach; przy zwrocie zaś całej summy, oblig Bankowi oddany być powinien.

9. Przyjmowanie summ na procent, opłatę od nich prowizyi, tudzież zwrot kapitałów, Bank załatwiać będzie codziennie, wyjąwszy dni świąteczne od godziny 9 z rana do 1 po południu.

W Warszawie dnia 7 Lipca 1828 roku.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,
N. 1096. (podp.) HASSMANN.

Wypis z Protokołu posiedzenia

RADY ADMINISTRACYJNEJ

dnia 9 Lipca 1828 r.

Na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Policyi, w skutek art. 2 postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 10 Czerwca r. b. uchynionój, upoważniła Rada Kommissyą, w której wnoszący Minister prezyduje, do przestania tymczasowie na procencie 3 od 100 ofiarowanym przez Bank Polski od funduszów Towarzystwa Ogniwego, wnieść się mających do tegoż Banku.

Zgodno z Protokołem.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi

(podp.) KOSSECKI.

Nr. 4840.

Konferencya z Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, względem lokacyi w Banku Polskim depozytów sądowych.

Działo się w Warszawie w miejscu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, w pałacu przy ulicy Długiej pod N. 591 dnia 12 Lipca 1828 r.

W rozwinięciu artykułu 31 Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{17}{27}$ Stycznia 1828 r. Bank Polski uczynił do Kommissyi Sprawiedliwości odezwę, o przystąpienie do wzajemnego porozumienia się, w przedmiocie przeniesienia wszelkiego rodzaju depozytów sądowych do Kassy Bankowej. Obiedwie magistratury osądziły za rzecz najprzypoitszą załatwić to, a przynajmniej do stanowczej przygotować decyzyi, za pośrednictwem delegowanych. Jakoż ze strony Banku Polskiego delegowanem zostali: Radca Stanu Vice-Prezes Banku Józef Lubowidzki i Radca Prawny Karol Aleks. Hoffmann; — ze strony zaś Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości: Sędzia Appelacyjny Drzewiecki.

Rzeczeni delegowani w dniu i miejscu wyżej w akcie wyrażonym, odbyli pierwszą naradę, na której zaszło co następuje:

Delegowany ze strony Kommissyi Sprawiedliwości zaczął od przedstawienia delegowanym ze strony Banku, dzisiejszego stanu w jakim się wszelkie depozyta pod zwierzchnictwem Kommissyi Sprawiedliwości zostające znajdują, a mianowicie przełożył:

Że z czasów Rządu Pruskiego, pozostały pozostają dotąd w Województwach: Mazowieckiem, Płockiem, Kaliskiem i Augustowskiem dawne massy konkursowe, likwidacyjne, opiekuńcze pozostałości, subhastacyjne, bezwłasnowolnych i tym podobne, których fundusze stosownie do Ordynacyi depozytalnej pruskiej, były, a w części jeszcze znajdują się w depozytach Trybunałów I. Instancyi tychże Województw, wyjąwszy Trybunał w Suwałkach, który żadnych u siebie depozytów nie ma.

Podobnież z czasów sądownictwa austriackiego i w moc urzędzenia depozytalnego tegoż Rządu, są jeszcze fundusze w depozytach sądowych Trybunałów Województw: Lubelskiego, Podlaskiego, Krakowskiego i Sandomierskiego.

Do tych dawnych depozytów, przybyły Trybunałom nowe depozyta, wypływające z urzędzenia, przez Kommissyę Rządową Sprawiedliwości, w r. 1826 wydanego, którem dozwo-

liła stronom czynić w depozytach sądowych wszelkie składki i zaznaczenia.

W Sądach kryminalnych i w Sądach Policji Poprawczej, znajdują się depozyta z przepisów Ordynacji Pruskiej, pochodzące z odebranych obwinionym efektów, kosztowności i pieniędzy.

W Trybunale Handlowym Warszawskim, egzystuje także od roku 1819 depozyt, do którego składane są pieniądze, należące do upadłości i wypływające z urzędzenia przez sam Trybunał Handlowy w roku tymże 1819 wydanego.

Przy Kuratorach mass, w moc obowiązującego kodexu ustanowionych, są także realizowane przez nich fundusze, gdy dotąd miejsca na ich skład nie były oznaczone, wyjąwszy niektóre Województwa, w których Trybunały fundusze mass bezdziedzicznych, do swoich depozytów przyjmowały.

U Notaryuszów, Pisarzów Aktowych lub Regentów, znajdować się mogą fundusze, tytuło zaznaczeń, sprzedaży ruchomości i t. d. u nich złożone.

Po takim przedstawieniu rodzaju depozytów w sądach znajdować się mogących, przedsięwzięto rozbiór każdego z nich w szczególności.

1. Depozyta przy Trybunałach Cywilnych 1-jej Instancyi.

Te są dwojakiego rodzaju:

1. Pozostałe po dawném sądownictwie:

A. Pruskie.

B. Austriackie.

2. Nowe depozyta.

Co do depozytów po Rządzie pruskim, sędzia Drzewiecki przytoczył, że takowe tem się od innych różniły, iż władza sądowa one utrzymująca, nie tylko trudniła się ich zachowaniem, ale i administracją, to jest wypożyczaniem na hypotekę prywatną, lub na Bank i ściąganiem od nich procentów. Z administracyi téj wypływało, iż fundusze do depozytu wchodzące, były zapisywane specjalnie w księgach na rzecz téj massy, dla której były oddane; lecz skoro fundusze te składały się z gotowizny, nie były oddzielnie dla każdej massy zachowywane, tylko tworzyły depozyt Jeneralny, Cywilny lub Pupilarny, z którego następnie będąc z kilku razem mass wypożyczone, nabywały w miejsce gotowizny, kapitałów hypotecznych lub Obligacyi Bankowych. Te następnie każdej specjalnej massie, w takiej części były przypisywane, w jakiej przyłożyły się do utworzenia wypożyczonego kapitału, od którego wpływające prowizye, w ta-

kiejże proporecy, znowu były każdej massie przypisywane.

Do utrzymania więc porządku w takiej manipulacyi, wdepozycie każdym nietylko były utrzymywane i są dotąd dzienniki kassowe, obejmujące dziennie każdy przychód i wydatek depozytowy, ale nadto prowadzone były oddzielne konta każdej specjalnej massy, stan jej funduszów wykazujące.

Z tego sposobu administrowania depozytów, wykazującego dwoisty rodzaj operacyi depozytu, jednej w massach specjalnych, drugiej w Depozycie Jlnym, wyprowadził sędzia Drzewiecki pytanie: w jakim sposobie Bank życzyłby sobie dawne fundusze depozytowe przyjmować. Czy szczegółowo z każdej massy specjalnej? Czy ogólnie z depozytu Jeneralnego, podobnie jak Bank Pruski brał dawniej kapitały depozytowe na pożyczki?

Delegowani ze strony Banku odpowiedzieli na to, iż 31 artykułem Dekretu Królewskiego, wskazany tylko został sposób lokacyi funduszów, dotąd w kassach Magistratur lub urzędników publicznych znajdujących się; lecz co do administracyi, czyli zarządzania temi funduszami, nie zmienił dotychczasowych przepisów, a zatem te w swój mocy pozostają. Władza administrująca depozytem, może

wnieść do Banku pieniądze pod jej zarządem będące:

- a) Na przekaz;
- b) Do depozytu nieopieczetowanego;
- c) Na procent.

W pierwszym razie, Bank nie płaci żadnego procentu, lecz też jest tylko zachowywaczem pieniędzy i wypłaca żądane summy na każde zawołanie; w drugim wolno jest Bankowi podług artykułu 11 wspomnianego Dekretu, użyć pieniędzy na zakupienie papierów publicznych, za co opłaca pewien procent, zwrócić jednak powinien depozyt w monecie brzęczącej na każde żądanie; nakoniec lokacya na procent jest prostą pożyczką, której warunki co do stopy procentu, terminów wypowiedzenia, i t. d., określone są szczególnymi instrukcyami.

Podług tego rozstrząsnąć wypada, w jaki sposób pieniądze w kassach Trybunałów będące, a należące do depozytów po-Pruskich, do Banku wniesione być mają?

Trybunały funduszami temi zarządzają z mocy istniejących przepisów, nie ma więc potrzeby wykazywać Bankowi, do jakich szczególnych mass, lub szczególnych osób należą wniesione pieniądze, gdyż Bank wypłaci takowe albo Trybunałowi, albo osobom któreby

wskazał. Jeżeliby Trybunały nie mogły oznaczyć w którym czasie i w jakiej ilości potrzebować będą pieniędzy, które na teraz w ich kassach znajdują się, wypadałoby wszelkie fundusze wnieść do Banku na przekaz, a Bank za wskazaniem Trybunału czyniłby żądane wypłaty. Lecz gdy wiadomo jest, że wydanie depozytów po-Pruskich, zawisło jeszcze od ukończenia niektórych spraw konkursowych, lub załatwienia innych formalności, znacznego czasu wymagających, nie ulega żadnej wątpliwości, iż najznaczniejsza część gotowizny, w kassach Trybunału będąca, może być lokowana w Banku sposobem pożyczki na procent, reszta zaś pieniędzy złożona byłaby mogła na przekazy. Delegowany ze strony Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, uznaje, iż summy pochodzące z depozytów po-Pruskich, w znacznej części mogą być do Banku na procent wniesione; lecz część pieniędzy przy Trybunałach pozostać powinna, jest albowiem niepodobieństwem, aby Bank wszystkie wypłaty mógł załatwiać, a to z powodów:

a) Że ordynacya depozytowa Pruska, wymaga różnych formalności przy kwitowaniu, które przy wypłacie pieniędzy przez Trybunał załatwione być winny.

b) Że wypłaty częstokroć są bardzo dro-

bane, byłoby więc i dla Banku utrudzającym i dla stron niedogodnem udawać się po nie do kassy Bankowój.

c) Że Trybunały po Województwach nie mogłyby stron do Banku przekazywać.

Delegowani ze strony Banku oświadczyli, iż wprawdzie trudności te nie są tego rodzaju, aby usunięte być nie mogły, uznają jednak, że to nie mogłoby nastąpić bez niedogodności dla stron i powodu do zwłoki w interessach; mniemają zatem, że część pieniędzy z depozytów po-Pruskich przy Trybunałach pozostać może, oznaczenie zaś ilości późniejszemu porozumieniu się zostawują.

Po ustanowieniu sposobu wniesienia do Banku pieniędzy z kass Trybunału, roztrąsane były pytania:

1. Jaki Bank udzielać będzie procent od wniesionych sposobem pożyczki kapitałów?

2. Jakie mają być termina wypowiedzenia?

Co do pierwszego, delegowany od Kommissji Rządowój Sprawiedliwości żądał zapewnienia procentu przynajmniej po 4 %, a to z powodu, że Bank podług ogłoszenia swego z dnia 7 b. m. taki procent opłaca prywatnym, zwyczajny zaś procent prawny jest 5 %.

Delegowani od Banku na to odpowiedzieli, że procent prawny, jest to ustanowione przez

prawo maximum, jest to prawidło dla wyrokującego sędziego, lecz stronom nie jest zabronionem odstąpić dobrowolnie od tego przepisu, zwłaszcza układać się o niższy procent. Kto chce zupełnego bezpieczeństwa i pewności odebrania kapitału w każdym czasie, ten w żaden sposób na 5 $\frac{2}{100}$ ulokować go nie potrafi, dla tego lokacya w Banku przedstawiając obiedwie te korzyści obok zapewnienia procentu po 4 $\frac{2}{100}$ jest powodem do zgłaszania się licznych osób. Lecz prywatnym dla tego tylko procent po 4 $\frac{2}{100}$, mógł być zapewniony, iż zarazem Bankowi dano wolność nieprzyjęcia ofiarowanego mu kapitału, lub układanie się o niższy procent, niemniej dozwolone zastrzeżenie, iż Bank w każdym czasie wezwać może właściciela, aby kapitał swój odebrał.

Z tego okazuje się, że od summ artykułem 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. wskazanych, Bank nie może opłacać takiego procentu jak prywatnym osobom:

1. Gdyż kapitały te są zazwyczaj w znacznej wysokości, a zatem trudno im nadać zaraz i ciągle zapewnić korzystny obrót, a mimo tego:

2. Bank nie może ani odmówić przyjęcia kapitału, ani wezwać o jego odebranie. Dla tego przytoczyć można za przykład podobne

Instytutu zagraniczne, iż od kapitałów tego rodzaju nie opłacają jak $2\frac{1}{2}\%$ prowizyi, i Bank Polski nie mógłby zapewnić większego procentu jak $2\frac{1}{2}\%$ rocznie, tę tylko czyniąc jeszcze dogodność, iż procent liczony będzie za cały czas, przez który kapitał w Banku pozostanie.

Że zaś kapitały do depozytów po-Pruskich należące, większego procentu żądać nie mogą, nader ważnym jest powodem to, iż nawet za Rządu Pruskiego Depozyt Jeneralny od summ na hypotekach po 5% lokowanych, pobierał tylko $2\frac{1}{2}\%$ rocznie, reszta zaś szła do funduszu tak zwanego praemiowego, który właściwie był skarbowym, i za taki za zmianą Rządu poczytany został.

Gdy mimo różnych dyskusyi obustronnie przytoczonych, Delegowany od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, nie sądził się upoważnionym do przyjęcia procentu mniejszego jak 4% , Delegowani zaś większego jak $2\frac{1}{2}\%$ rocznie zapewnić nie mogli, rzecz ta zostawiona została do decyzji Władz wyższych.

Co do terminów wypowiedzenia zgodzono się obustronnie, iż te stosownie do wysokości summy, też same będą, jakie dla stron prywatnych, rozporządzeniem Banku z dnia 7 b. m. a mianowicie punktem 5 przepisane zostały.

Nadmienić tu wypada że stosownie do postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 26 Listopada 1822 r. i 17 Maja 1825 r. we wszystkich massach po dawnem sądownictwie Pruskiem i Austryackiem pozostałych, Trybunały obowiązane były wezwać strony interessowane po odebranie z depozytów swoich własności, a po upłynieniu terminów postanowieniami oznaczonych, fundusze stron niezgłaszających się, miały być przeniesione do kass Wojewódzkich.

Postanowienia te przez jedne Trybunały zupełnie, przez inne w części wykonane zostały, co do powołania stron; lecz przeniesienie funduszków do kass Wojewódzkich nienastąpiło, z powodu że według układu z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu z dnia 7 Marca 1825 r. zgodzono się na to, iż podobne fundusze będą przeniesione pod tytułem massy Kommissyj Wojewódzkiej, w każdym Trybunale do manualu Lit. B i w depozytach sądowych pozostaną, aż do ukończenia przepisanej postanowieniami manipulacyi, we wszystkich Trybunałach, i aż do zadecydowania co z temi przedmiotami ma być zrobionem; że zaś stosownie do postanowienia z d. 26 Listopada 1822 r. przeniesienie funduszków do kassy Wojewódzkiej, nie uwłącza prawom właścicieli i Trybu-

nały jak dawniej, tak i teraz pomimo przeniesienia, wydają należności stronom zgłaszającym się skoro się do tego wylegitumują; dla tego w administrowaniu funduszków mass Kommissyów Wojewódzkich, żadna różnica niezaszła i Delegowani rozumieją, że te ulegając dyspozycyi artykułu 31 Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{17}{27}$ Stycznia r. b. równie z innemi funduszami, o ile się w gotowiznie znajdują na procent do Banku przeniesione być winny.

Tak załatwiwszy przedmiot depozytów po rządzie Pruskim pozostałych, przystąpiono do depozytów sądowych w czterech Województwach od Austrii odpadłych. Sędzia Drzewiecki oświadczył, iż te wprowadzie zachowywane były, zawsze jako depozyta specyalne, i łączenie kapitału w fundusz Depozytu Jeneralnego nie było znane; nie zachodzi jednak żadna przeszkoda, aby równie nie mogły być wniesione do Banku na procent, jako kapitały depozytowe właściwego Trybunału, który jako trudniący się administracją, procentami według wskazanych sobie przepisów rozporządzać będzie. Po przekonaniu się że natura tych funduszków, jest też sama jak depozytów po-Pruskich i że dawniej lokowane były na hypotekach, zgodzono się obustronnie, iż zasady przyjęte co do depozytów Pruskich,

zastosowane będą i do depozytów po Rządzie Austryackim pozostałych.

Wśród tej dyskusyi zwrócono uwagę na tę okoliczność, iż niektóre summy z depozytów dawnych na hypotekach lokowane, spłacone zostały w Listach Zastawnych, i te w kassach Trybunałów znajdują się. Delegowani wnosili, iż summy te przeniesione będą także do Banku, że Bank od nominalnej wartości Listów Zastawnych płacić będzie po 4 $\frac{1}{2}$ rocznie, na przypadek zaś zażądania zwrotu kapitału, takowy wolno mu będzie wypłacić w Listach Zastawnych.

Sędzia Drzewiecki rozumie, że przeniesienie Listów Zastawnych, nie może nastąpić jak tylko z zastrzeżeniem dla stron korzyści z losowania wypływającej, że Bank przyjmie na siebie obowiązek podawania ich do losowania, a w przypadku wyciągnięcia, zwracać będzie kapitał w gotowiznie według nominalnej wartości Listów Zastawnych. Jeżeliby kapitał zaraz po wylosowaniu nie był przez Bank oddanym, natenczas od daty wyciągnięcia Listów, kapitał uważany będzie jako dany na procent w gotowiznie i od tejże daty będzie płacony procent podobny jak od innych kapitałów w gotowiznie do Banku wniesionych.

Delegowani ze strony Banku uczynili wnio

sek, aby Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, zasiągnąwszy wiadomości od Trybunałów, udzielić raczyła Bankowi wykaz summ do depozytów dawnych należących, i bądź w gotowiznie, bądź w Listach Zastawnych w Kassach Trybunałów znajdujących się; niemniej, aby w myśl rozporządzenia Rady Administracyjnej summy te do Banku wniesione zostały, Bank zaś od daty wniesienia, zapewnia procent jaki przez Rząd postanowiony zostanie.

Drugi rodzaj funduszków, które się w Kassach Trybunałów znajdują, są depozyta nowe.

Sędzia Drzewiecki wyjaśnił, że to są kapitały sporne, które w moc rozporządzenia Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, były przyjmowane do prostego tylko zachowania, z obowiązkiem oddania ich nietykalnemi, wszelki ich zarząd Trybunałom był zakazany. Nie składały także strony tych depozytów z tej przyczyny, iżby je prawo do tego obowiązywało, lecz z własnego wyboru i z ufności w bezpieczeństwie, jakie przywiązywały do miejsca. Z tego Sędzia Drzewiecki wyprowadził pytania:

1. Czyli podobnego rodzaju depozyta kwalifikują się do przeniesienia do Banku, i czyli to przeniesienie bez zezwolenia stron skuteczne być może?

2. Jaki procent Bank mógłby od tych summ ofiarować?

Delegowani od Banku odpowiedzieli co do pierwszego, iż przepis artykułu 31 tak ogólnie postanawia przeniesienie do Banku wszelkich funduszków w Kassach Magistratur będących, iż żadne w tej mierze wyłączenie dopuszczalne być nie może i zezwolenie stron nie jest bynajmniej potrzebne, gdy prawo wyrzekło, iż depozyta sądowe nie mogą być gdzieindziej składane, jak tylko w Banku. Wszakże strony interessowane, jeżeli im prawo do tego posłuży, będą mogły się zgłosić do Banku, i należytość im przypadającą w każdym razie odebrać.

Co do drugiego pytania, mianowicie co do procentu, delegowani ze strony Banku oświadczyli, że Bank w myśl artykułu 11 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. zamyśla wprawdzie proponować, aby od depozytów przez prywatne osoby w Banku składanych, i dłużej jak 6 miesięcy w Banku pozostających, procent 2 % rocznie był ustanowiony, przy tak albowiem ograniczonej wolności użycia tych funduszków jak to artykuł 12 przepisuje, i przy obowiązku zwrócenia depozytu na każde żądanie w monecie brzęczącej, większego procentu zapewnić nie można; lecz co

się tycze depozytów dotychczas w Trybunałach składanych, gdy od tych przy samym składzie żaden procent zapewniony nie był, i takowego interessenci ani spodziewają się, ani się spodziewać mogą, nie widzą delegowani powodu, dla czego by od tych summ Bank miał opłacać jakiegokolwiek bądź procenta, a przynajmniej nie mogą się w téj mierze oświadczyć, dopóki nie będą mieli przedłożonego wykazu wspomnianych depozytów, z wyszczególnieniem powodów, z jakich summa która i na jak długi czas złożoną została.

Delegowany od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości oświadczył, iż depozyta tego rodzaju z natury swojej nie należą do sądów, tak jak te podług istniejących praw są uorganizowane; jeżeli Rząd pod względem bezpieczeństwa interessowanych osób, chce oznaczyć szczególne miejsce składu, wskazać go równie może w kassach sądowych, jak i innych magistratur, procent zaś stosownie do dozwolonego użytku tych funduszków, osobom interessowanym zapewnionym być winien, ile że sam Dekret o Banku w artykule 11, zapewnia procent od summ nieopieczętowanych do Banku wniesionych.

Pozostawiając w téj mierze wyższej Władzy decyzją, co do propozycji Banku, dele-

gowany od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości uczynił uwagę, iż depozyta téj kategorii, jako nie będące pod zarządem Trybunałów, nie mogą być Bankowi wydane, jak tylko specyalnie, to jest szczegółowo, każdy depozyt z wyszczególnieniem osób do niego interessowanych, aby te za zgłoszeniem się stosownie do przepisów prawa, należność swą bezpośrednio z Banku odebrać mogły. Delegowani od Banku, uwagę tę za słuszną uznają.

W tém miejscu delegowany od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przedstawił, iż jest rzeczą konieczną, aby Bank obmyślił środki zwracania tego rodzaju depozytów stronom, po miastach przynajmniej wojewódzkich, gdyż nie byłoby rzeczą sprawiedliwą, zmuszać strony do podejmowania kosztów podróży do Warszawy po odebranie kapitału, który w miejscu dla siebie najdogodniejszém złożyły i złożyć miały prawo. Delegowani ze strony Banku oświadczyli na to, iż Bank niezaniedba zwrócić uwagi na ten przedmiot, i rozumieją, iż w Instrukcyi, która Bankowi względem przyjmowania depozytów przez Rząd przepisana zostanie, wskazane będą środki ułatwienia wypłat po prowincyach, i w téj mierze dany będzie niewątpliwie wzgląd

na słuszość i dogodność osób interesso-
wanych.

Następnie przystąpiono:

• II. Co do depozytów w Sądach kryminal-
nych, względnie których Sędzia Drzewiecki
oświadczył, iż Sądy Policji Poprawczej sto-
sownie do postanowienia Namiestnika Królew-
skiego z dnia 17 Grudnia 1816 r., obowiązane
są co kwartał odsęłać kontrollom skarbowym
obrachunki, i zebrane pieniądze z sprzedaży
efektów odebranych winowajcom, których
właściciele odkrytymi w czasie prawem prze-
pisanym nie zostaną; to więc co przechodzi
w témczasowe posiadanie Skarbu, Sądy u sie-
bie niezatrzymują, są ściśle przez kontrolle
skarbowe w dochodzie tego rodzaju kontrolo-
wane, i nie zdaje się, aby zachodziła potrze-
ba zmieniania takiej manipulacyi, ile że Bank
z kass wojewódzkich, odbierając fundusze na
rzecz jego użyć się mające, będzie mógł ra-
zem z tejże kassy i depozyta kryminalne
przyjąć.

Są wprowadzie oprócz tego w depozytach
Kryminalnych, efekta, pieniądze lub kosztowno-
ści, zaraz po ich odebraniu sprzedać się nie mo-
gące, dlatego, że albo termin sprzedaży nie
nadszedł, albo że względnie legitymacyi zgła-
szającego się właściciela, kwestye jakie za-

chodzą, lecz nie zdaje się, aby ich przesyłanie pojedyncze Bankowi w każdej szczególnej sprawie (inaczej uskutecznić by się to nie dało) mogło jaki pożytek uczynić, bo wyjąwszy wypadki znacznych kradzieży, które zapewne nie są bardzo liczne, efekta skradzione lub pieniądze odebrane, są zazwyczaj niewielkiej wartości, i na czas krótki zatrzymane.

Pozostają tylko jedne kaucye w sprawach Kryminalnych przyjmowane, które jeżeli są lub będą w gotowiznie składane, mogłyby być do Banku odsyłane, a ztamtąd wprost stronom wydawane, za okazaniem rezolucyi właściwego sądu do odebrania upoważniającej, Delegowani ze strony Banku oświadczyli, iż fundusze z sprzedaży efektów winowajcom odebranych pochodzące i przez kontrolę skarbową dozorowane, skoro składane są w kassach skarbowych, wypada zostawić dalszemu zniesieniu się z Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu, czyli fundusze te uważane są za dochód skarbowy, lub téż jako depozyt złożony na rzecz osób interessowanych, a od tego zależy będzie, czyli fundusze te mają być do Banku przeniesione. Efekta wszelkie i kosztowności pozostać muszą w sądach Kryminalnych, albowiem podług art. 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. tylko depo-

zyta pieniężne mają być do Banku przeniesione. Jeżeliby Kommissya Rządowa Sprawiedliwości dla bezpieczeństwa stron, życzyła sobie, aby efekta te w Banku złożone były, nie mogłoby to nastąpić, tylko sposobem depozytu opieczetowanego, za zwykłą dla Banku za strzeżenie opłatą. Lecz wszelkie pieniądze winowajcom odebrane, o ile nie są konieczne do inkwizycyi potrzebne, w duchu art. 31 Dekretu Królewskiego, powinny być do Banku oddane, również jak kaucye składane przez obwinionych. Delegowany od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości oświadczył, iż nie ma przeciwko temu i stosowne rozporządzenia do Sądów wydane zostaną.

Przystąpiono dalej:

III. Co do depozytu w Trybunale handlowym warszawskim, względnie którego Sędziego Drzewiecki oświadczył, iż Trybunał Handlowy jest tylko jeden w Warszawie, w innych miastach Wojewódzkich, miejscowe Trybunały Cywilne zastępują obowiązki Trybunałów handlowych.

Trybunał Warszawski w r. 1819 urządził sobie depozyt przy ogólnem swem zwierzchnictwie, pod dozorem dwóch kuratorów, z liczby kupców wybieranych i kassyera, poleciwszy składanie do niego gotowizny ze sprzedaży

efektów i odebranych długów do mass upadłych należących.

Urządzenie to jest sprzeczne przepisom kodexu handlowego, art. 29 i 60 i nie może być uważane jak tylko za wskazujące miejsce składu, w zastępstwie Kassy Umorzenia, o której Art. 61 kodexu handlowego wspomina, a kiedy według dyspozycji tegoż artykułu,

„Sędzia Delegowany co tydzień stosownie do podania Syndyków i zachodzących okoliczności, powinien całkowity w massie zapas lub część onęj do kassy umorzenia na procent odesłać.“

A Bank terazniejszy jako zastępujący Kasę Umarzalną, uważanym być powinien, przeto w wykonaniu Dekretu Królewskiego o Banku, najwłaściwiej byłoby polecić Trybunałowi handlowemu Warszawskiemu, iżby Sędziom Delegowanym nakazał rozpoznać stan każdój massy i stosownie do art. 61 kodexu handlowego, oraz stosownie do opinii tegoż Sędziego, odesłał do Banku ze swego depozytu tę gotowiznę, jaka na procent dana być może, z wyrażeniem do jakiej massy należy, i na przyszłość aby już nie do depozytu Trybunału, lecz do Banku gotowiznę każdy Sędzia delegowany odsełał, z kąd wprost przekazanym

wierzycielom w myśl Art. 125 wypłaty czynione będą.

Co do innych Trybunałów, wypadłoby tylko polecić, aby Sędziowie delegowani zastosowali się ściśle do przepisu Art. 61 i gotowizną będącą w massach upadłych do Banku odeśłali i nadal odsełać niezanieśli.

Delegowani Banku uważali iż przepis Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b., nie tylko zawiera w sobie rozporządzenia art. 29 i 61 kodexu handlowego, ale nadto jest od nich rozciąglejszy; gdyż kodex handlowy nakazuje wnosić do kassy umorzenia tylko summy do ulokowania na procent kwalifikujące się, w myśl zaś Dekretu Królewskiego wszelkie fundusze pod dozorem Syndyków i Sędziego Kommissarza będące, wniesione być powinny do Banku, na procent lub na przekaz. Wprawdzie co do mass pertraktowanych w Trybunałach po Województwach, mogą nateraz w odsełaniu do Banku wszystkich pieniędzy zachodzić trudności, lecz co do miasta Warszawy żadnej wątpliwości nie ulega, że wszelkie pieniądze do mass upadłych należące, przeniesione być powinny do Banku, a Sędziowie Kommissarze po zniesieniu się z Syndykami, wskażą które z tych funduszy na procent ulokowane, a które dla przekazu na każde żądanie Syndyków, zacho-

wane być mają. Wnoszą więc Delegowani od Banku, aby Trybunałowi handlowemu w Warszawie poleconem zostało, przeniesienie wszelkich funduszków pod jego dozorem będących do Banku, i zarazem izby polecił właściwym Kommissarzom i Syndykom, ustanowić w każdej massie ilość summy na procent i na przekaz lokować się mających. Co do Trybunałów po Województwach, dosyć zdaje się będzie na teraz polecić im, izby wykonania art. 61 kodeksu handlowego ściśle przestrzegają i dopilnowały odesłania do Banku tych summ, które na procent lokowane być mogą.

Nakoniec:

IV. Co do funduszków w ręku pojedynczych Urzędników będących.—Temi Urzędnikami są prawie wyłącznie Notaryusze czyli Regenci Kancellaryi Ziemiańskiej, którzy zazwyczaj ustanawiani byli kuratorami mass bezdziedzicznych, lub osób nieprzytomnych, tudzież przyjmowali na skład summy pod sporem będące, i fundusze pochodzące z sprzedaży dóbr nieruchomych, lub też ruchomości, dopóki by klasyfikacya lub dystrybucya pomiędzy wierzycieli nienastąpiła. Niekiedy podobne fundusze mogły się znajdować w ręku obrońców sądowych, przez Komorników zaś nigdy nie powinny były być zatrzymywane. Względem

wszystkich tych funduszków bądź w gotowych pieniądzach, bądź w Listach Zastawnych znajdujących się, zgodzono się obustronnie, iż dosyć będzie przez właściwe Trybunały polecić wymienionym Urzędnikom sądowym, aby fundusze przez siebie posiadane, przy dołączeniu specyfikacyi za rzetelność przez siebie zaręczonej, nie mniej opisu szczególnych interesów Bankowi przestali, i nadal podobnych summ nie przyjmowali.

Wypłaty podobnych funduszków następować powinny wprost z Banku za zgłoszeniem się i wylegitymowaniem osób prawo do tego mających. Zgoła, względem funduszków tych służyć powinny te same zasady, jakie co do depozytów przy Trybunałach pod nazwiskiem, depozytów nowych istniejących przyjęte zostaną. Nakoniec delegowani z obu stron uważali, że celem zaprowadzenia stałego na przyszłość względem depozytów sądowych porządku, wypadałoby wyjednać w Radzie Administracyjnój ogólne rozporządzenie, objaśniające urzędy sądowe i strony, jak w szczególnych przypadkach postępować mają. Rozbiór tego przedmiotu Delegowani oddzielnemu porozumieniu się zostawiają.

Zbliżając wszystkie roztrząsane przedmioty, delegowani obustronnie zgodzili się:

1. Wydane będzie od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości polecenie do Trybunałów Cywilnych 1-jej Instancyi, aby nadesłały wykaz funduszków należących do depozytów po Rządzie Pruskim lub Austryackim pozostałych, i aby zostawiwszy część gotowizny, jakaby na bieżące wydatki była potrzebna, resztę gotowizny i Listów Zastawnych odesłały do Banku dla ulokowania na procent.

2. Po nadejściu od Trybunałów wykazu wymienionych depozytów, nastąpi dalsze porozumienie się między Kommissją Rządową Sprawiedliwości a Bankiem, co do ilości funduszków, jaka w kassach Trybunałów ma być pozostawiona.

3. Przy niezgodności opinii delegowanych, jaki procent od summ powyższych opłacany być ma, rzecz poniesiona zostanie do decyzji Rządu, a Bank podług ustanowionej stopy procentu, opłaci takowy od daty wniesienia funduszków do jego kassy. Przedstawiona również będzie do decyzji Rządu, niezgodność opinii delegowanych, co do summ, które w Listach Zastawnych do Banku wniesione zostaną.

4. Wezwane będą Trybunały Cywilne o nadesłanie wykazu kaucyi urzędników, jako to: Regentów, Komorników etc., o ile te w gotowiznie lub w Listach Zastawnych są złożone,

niemniej innych depozytów nowych z opisaniem szczegółowych interessów. Fundusze te przeniesione będą do Banku wraz z aktami do nich należącemi, a które do decyzji przy wydaniu potrzebne być mogą.

5. Poniesionem będzie do decyzji Rządu, czyli od funduszów w poprzedzającym punkcie 4ⁿ wymienionych i dotąd w Trybunałach złożonych, Bank ma jaki procent opłacać i czyli takowy od podobnych przez strony składanych w Banku ma być na 2 % ustanowiony.

6. Przedsięwzięte będą stosowne środki dla ułatwienia wypłat summ depozytowych osobom interessowanym po województwach zamieszkałym.

7. Sądy kryminalne, Policyi Poprawczej i Prostej, otrzymają polecenie od Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, aby kaucye od osób obwinionych składane, tudzież pieniądze odebrane obwinionym, o ile te do inkwizycyi nie są potrzebne, niezwłocznie do Banku odsyłały.

8. Nastąpi oddzielne porozumienie się z Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu, co do funduszów pochodzących z sprzedaży efektów odebranych winowajcom.

9. Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wyda polecenie Trybunałowi handlowemu

w Warszawie, aby fundusze mass upadłych, dotąd pod jego dozorem będące, przenieść rozkazał do Banku, z dołączeniem dokładnego wykazu mass lub osób interessowanych, do których fundusze te należą, Syndyki mass i Sędziowie Kommissarze, otrzymają polecenie zniesienia się z Bankiem i ustanowienia jakie sumy na przekaz, a jakie na procent złożone być mają. W tym ostatnim przypadku, procent zapewnia się właściwym massom podług téj stopy, jaka przez Rząd dla depozytów po Rządzie zeszłym pozostałych, ustanowiona zostanie.

10. Trybunały Cywilne zastępujące Trybunały handlowe, otrzymają polecenie, aby wykonania art. 61 kodexu handlowego dopilnowały, i fundusze jakieby na teraz u Syndyków Kommissarzy, lub w kassie Trybunału znajdowały się, do Banku odesłać rozkazały.

11. Kommissya Rządowa Sprawiedliwości za pośrednictwem Trybunałów, poleci Patronom, Regentom i Notaryuszom, aby podali wykazy znajdujących się u nich pieniędzy i Listów Zastawnych, już to złożonych sposobem depozytu dla zachodzących sporów, dla klasyfikacyi lub dystrybucyi, już to znajdujących się u nich, jako kuratorów spadków bezdziedzicznych, lub osób nieobecnych, i aby te do

Banku wnieśli. Komornicy szczególnie w Warszawie, otrzymają polecenie, aby pieniądze ze sprzedaży ruchomości pochodzące, jeżeli te 200 złp. przenoszą, a dla zapadłych opozycji do rąk popierającego egzekucją, wydaniem być nie mogą, w Banku składali.

12. Oddzielne porozumienie się nastąpi względem ogólnego urządzenia, co do depozytów sądowych i postępowania w tej mierze urzędników sądowych i osób interessowanych.

Przed podpisaniem protokołu, sędzia Drzewiecki wniósł jeszcze kwestyę, kto opłacać ma koszta poczty, od przestania do Banku depozytów po Rządzie Pruskim i Austryackim pozostałych, i utrzymywał, iż koszta te Bank ponieść powinien, z powodu, iż opłaca procent mniejszy jak prawny, a ztąd pewne odnosi korzyści.

Delegowani od Banku utrzymywali, iż przeciwnie, korzyść jest na stronie depozytów, gdyż pieniądze dotąd bezużytecznie w kasach leżące, ulokowane w Banku, procenta przynosić będą. Dla czego procenta te muszą być niższe jak prawne, już wyżej wyłuszczone. W ogólności kto lokuje pieniądze na procent, powinien je doręczyć pożyczającemu, a ztąd zdaje się nieulegać wątpliwości, iż koszta przestania pieniędzy do Banku ponieść po-

winny Trybunały z funduszu procentów, które pobierać będą.

Przy niezgodności zdań delegowanych, okoliczność powyższą zostawiono także do decyzji Rządu.

Gdy więcćj nie na teraz do przytoczenia nie było, protokół niniejszej narady z zastrzeżeniem podania go do potwierdzenia właściwych respective władz przeczytany i podpisany został.

(podp.) LUBOWIDZKI.

(podp.) DRZEWIECKI.

(podp.) K. HOFFMANN.

BANK POLSKI.

Podaje do publicznej wiadomości, iż Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleciła wszystkim Kassom Wojewódzkim i Obwodowym, wyjąwszy w mieście Warszawie, aby każdemu na żądanie, codzień od godziny 2 do 4 po południu, zamieniały bilety kassowe na gotowiznę, i nawzajem za gotowiznę dostarczały biletów kassowych, stosownie do zamożności kassy, przyjmując bez różnicy, wszel-

kie rodzaje monet krajowych. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleciła Kommissyom Wojewódzkim pilnować, aby zachodzące w tej mierze żądania, kassy wyżej wyrzeczone pod odpowiedzialnością bez zwłoki w godzinach oznaczonych załatwiały.

w Warszawie dnia 26 Lipca 1828 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,

N. 1290.

(podp.) HASSMANN.

MINISTER PREZYDUJĄCY

w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu

Bank Polski upoważnionym zostaje, do nabywania na rzecz Skarbu dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej na pensye zaległe cywilne, licząc po trzydzieści pięć za sto, nie wprzód jednak, aż względem każdego właściciela takowego dowodu chcącego sprzedać posiadany dowód, poweźmie wiadomość od Prezesa Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej, czyli względem niego niema jakiego zastrzeżenia.

w Warszawie dnia 9 Sierpnia 1828 r.

N. 1646

(podp.) X. XIAŻE LUBECKI.

MINISTER PREZYDUJĄCY
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu

DO

BANKU POLSKIEGO.

Powodowany przełożeniem Rady Stanu
Prezesa Banku Polskiego z dnia 16 Sierpnia
r. b. N. 1829.

iż Dłużnicy Skarbowi, którym służy wolność
zaspokojenia zaległości Dowodami Likwida-
cyjnymi, wystawieni są na trudności w ich
nabyciu albo też na ponoszenie kosztów, bę-
dących skutkiem dowolnego stanowienia ce-
ny spekulantów.

dla zaradzenia temu i ułatwienia dłużnikom
Skarbowym sposobności ich nabycia, w cenie
do kursu tychże zastosowanój, na zasadzie § 7
Instrukcyi dla Banku przez Radę Administra-
cyjną w dniu 10 Czerwca r. b. przepisanej, upo-
ważniam niniejszem Bank Polski:

aby dowody Likwidacyjne, do których wy-
kupna na rzecz Skarbu po 35 za 100 jest
umocowany, nabywał po takiejże cenie na
rzecz swoją, a sprzedawał jednym procen-
tem wyżej osobom prywatnym, i żeby tę
sprzedaż przez pisma publiczne ogłosił.

Żeby zaś zakupywane przez Bank Dowody Likwidacyjne, tylko dłużnikom Skarbu były zbywane, którzyby je nie na inny użytek, jak na kompensatę należitości skarbowych obracać byli mocni, przeto Bank Polski wydawać będzie kupującym świadectwa temczasowie, miejsce dowodu Likwidacyjnego zastępujące w słowach:

Pan N. zakupił w Banku Polskim Dowody Kommissyj Centralnej Likwidacyjnej, w wysokości Złp. N. groszy N. na kompensatę zaległych z Województwa N. należitości Skarbowych, które to Dowody za zwrotem niniejszego świadectwa, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, będą przez Bank Polski złożone.

Kontrolę takich świadectw zaprowadził Bank u siebie, i z końcem każdego miesiąca obowiązany będzie:

- a. Odstąpić Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu zakupione przez dłużników dowody, o ile je posiadać będzie, z wyrażeniem drugostronnie cessyi na częściowo im cedowane wierzytelności, aby za śladem tych cessyi odpisanie w Kontrollach i na odcinkach Dowodów, przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu dopełnione być mo-

gło; gdyby zaś Bank nabył więcej Dowodów Likwidacyjnych nad ilość przez dłużników Skarbowych zakupioną, w takim razie i powyżkę Kommissyi Rządowej odesłać może, deklarując ją jako na rzecz Skarbu nabytą, tudzież:

- b. Przesać Kommissyi Rządowej wykaz obejmujący z imienia i nazwiska pojedyncze osoby, którym w miejsce dowodów Likwidacyjnych, świadectwa Banku wydane zostały, z wyrażeniem zamieszkania osób kupujących i Województwa, z którego wynikający dług do kompensaty przy zakupieniu papierów Likwidacyjnych był deklarowany; wiadomości bowiem te, są nieodzownie Kommissyi Rządowej potrzebne, w celu aby mogła dopilnować rychłego nadesłania obrachunków kompensat, a w razie zwłoki wiedziała, u której z Kommissyów Wojewódzkich i o jaką wysokość świadectw przez Bank wydanych, dopomnieć się powinna.

w Warszawie dnia 26 Sierpnia 1828 r.

(podp.) X. XIĄŻE LUBECKI.

N. ⁵⁸³⁰⁵
7237

Sekretarz Jlny (podp.) MINIEWSKI.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski,

etc. etc. etc.

Zważywszy, że niektóre z pretensyi stanowiących dług wewnętrzny naszego Królestwa Polskiego, otrzymały już po kilkakroć zapewnienie opłaty ustanowionego od nich procentu, i że przez to nabyły niezaprzeczonego pierwszeństwa, do ostatecznego ich zaspokojenia przed innemi wierzytelnościami.

Zważywszy nadto, że z woli wiekopomnej pamięci Poprzednika Naszego, między innemi przeznaczeniami Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zaciągniętych na dobra narodowe, było także spłacenie długu publicznego.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu i na Rapport Rady Administracyjnej,

Postanowiliśmy i Stanowimy co następuje:

Art. 1. Upoważniamy Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu do spłacenia Listami

Zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zaciągnionemi na dobra narodowe, podług nominalnej tychże Listów wartości, następujących długów Królestwa procentowych:

1. Pochodzących z Certyfikatów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej byłego Xięztwa Warszawskiego, przynoszących procent po 4 od 100 za zdemoljowane około fortyfikacyów domy, tudzież za dostarczenia uskutecznione na mocy zawartych kontraktów i umów wydane.

2. Pochodzących z pożyczki zaciągnionej na dobra narodowe w byłym departamencie Łomżyńskim, dziś Województwie Augustowskiem położone, a zostające po dziś dzień w ręku zastawników.

3. Opartych na dobrach narodowych na ten cel wskazanych, na które wypuszczone zostały Obligacye hipoteczne.

4. Nakoniec pochodzących z pretensyi dzierżawców dóbr narodowych przez Delegacyą Administracyjną przyznanych i na które Assekuracye przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu wystawione już zostały, lub stosownie do istniejących przepisów wydanemi będą.

Art. 2. Gdy procenta zaległe od Obligacyi hipotecznych, miały już na budżetach wyznaczony fundusz, takowe zatem Kommissya Rzą-

dowa Przychodów i Skarbu zapłaci w gotowiznie z zapasów Skarbowych, inne zaś wszelkie, jako dotąd na budżecie nieubezpieczone procenta, spłaci Listami Zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Gdyby zaś wierzyciel niechciał przyjąć wypłaty Listami Zastawnemi za zaległe procenta, takowych zaspokojenie nastąpi w sposobie przepisać się mającym, dla reszty długu publicznego z epoki byłego Xięztwa Warszawskiego pochodzącego.

Art. 3. Wykonanie niniejszego Postanowienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, w czém do której należy, polecamy.

Dan w Odessie dnia $\frac{10}{31}$ Sierpnia Roku Pańskiego 1828, a Panowania Naszego 3-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący (podp.) Minister Sekretarz Stanu
w Kommissyi Rządowej STEFAN HR. GRABOWSKI.
Przychodów i Skarbu,
(podp.) Xiążę Xawery
DRUCKI LUBECKI.

BANK POLSKI.

Odnosząc się do uczynionego pod dniem 20 Czerwca r. b. ogłoszenia w pismach publicznych, względem zbywania i nabywania przez Bank dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej, podaje do publicznej wiadomości, iż dowody przez Kommissyą Centralną Likwidacyjną wystawione na pretensye zaległego żołdu sprzedaje po złp. 36 za 100.

Gdy zaś celem sprzedaży tych dowodów przez Bank, jest podanie dłużnikom Skarbowym łatwości zakupienia ich w każdym czasie, na kompensatę zaległości Skarbowych, tak z epoki Xięztwa, jako też Królestwa, po koniec roku 1821 pochodzących, Bank przeto, zniósłszy się już w tej mierze z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, wydawać będzie kupującym stosowne świadectwa, które przez Kommissye Wojewódzkie i Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy, w miejsce dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej przyjmowane będą.

W Warszawie dnia 1 Września 1828 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Za Sekretarza Jeneralnego,

(podp.) BAGNIEWSKI.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W dalszym ciągu postanowień swoich z d. 29 Kwietnia, 3, 10 i 17 Czerwca r. b. upoważniających Bank do rozpoczęcia niektórych z czynności Dekretem Królewskim z d. 29 Stycznia r. b. jemu wskazanych, na przedstawienie Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu postanowiliśmy i stanowimy:

ART. I.

Z obrotów artykułem siedmnastym Dekretu Królewskiego Bankowi poruczonych, a pozostających jeszcze do rozwinięcia, Bank mocen jest rozpocząć, stosownie do zatwierdzonej przez Nas temczasowej Instrukcyi, skupowanie tudzież nabywanie i zbywanie wexlów, oraz pożyczkę na zastaw tych papierów.

Wykonanie niniejszego postanowienia Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, w czem do kogo należy, polecamy.

Działo się na posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa.

w Warszawie dnia 2 Września 1828 r.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
(podp.) X. Xze LUBECKI.

Minister Stanu Prezydujący
(podp.) W. SOBOLEWSKI.

Radca Sekretarz Stana Generał Dywizyi
N. 6061. (podp.) KOSSECKI.

DALSZA

Tymczasowa Instrukcja

DLA

BANKU POLSKIEGO.

I. Przyjmowanie do depozytu Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego i wydawanie w miejsce ich Certyfikatów.

§ 1.

Bank na składane do Depozytu jego Listy Zastawne, wydawać może w zamian Certyfikaty, obejmujące sumę kapitałną złożonych Listów Zastawnych, ich numer, tudzież datę, od której prowizya od nich z Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przypada. Jeden i tenże sam numer Listu Zastawnego, dzielony być nie może między dwa lub więcej Certyfikatów, przeciwnie zaś jeden i tenże sam Certyfikat, wydany być może na tyle numerów Listów Zastawnych, ile składającemu je połączyć w jedno podobać się będzie, byleby Certyfikat nie był mniejszy od złotych 1,000 i nie większy od złp. 100,000.

§ 2.

Certyfikaty te wystawiane bydź mogą albo na imię ich właścicieli, i w tenczas przenoszenie ich na osoby inne, odbywać się tylko może z wiadomością Banku, albo na okaziciela, które bez żadnej formalności będą mogły z rąk do rąk przechodzić.

§ 3.

Bank na żądanie właściciela lub okaziciela Certyfikatów, obowiązany jest zamieniać większe na mniejsze, z okaziciela na imienne i na wzajem, niemniej też Certyfikaty uszkodzone, mogą bydź zamieniane w Banku na nowe. Nakoniec wolno jest właścicielowi lub okazicielowi Certyfikatów, odebrać wszystkie, lub tylko część złożonych w Banku Listów Zastawnych.

§ 4.

Bank od złożonych u siebie Listów Zastawnych, odbierać będzie z Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przypadające procenta; obowiązkiem oraz jego będzie uzyskiwać dalsze siedmioletnie kupony, podawać Listy Zastawne do losowania, i wylosowane realizować. Z otrzymanemi zaś z tych źródeł pieniędzmi, postąpi stosownie do zlecenia ich właścicieli.

§ 5.

Właściciel Listów Zastawnych, żądający, aby też listy w naturze na oznaczone przez niego miejsce w kraju lub za granicą przesłane zostały, poniesie kosztą przesyłki. Niemniej też poniesie kosztą przesyłki za wszelkie wypłaty w gotowiznie zarządzone w kraju, na jedno z miast Wojewódzkich lub Obwodowych. Jeżeli zaś wypłaty te na jedno z miast zagranicznych zarządzone były, Bank uskuteczni je, ze względem na kurs monety, w której takowe uiszczają będzie i inne w tej mierze wydatki.

§ 6.

Wypłaty procentu, lub częściowe wypłaty kapitału, odpisywane być mają na stronie odwrotnej Certyfikatu, przez Bank, albo przez jego kommissantów. Za zupełnem zaś ukończeniem rozrachunku, Certyfikat Bankowi powrócony, i przez niego umorzony być winien.

§ 7.

Za wydane i zamienione Certyfikaty; Bank pobierać będzie 1 od 1000. Za wszelkie zaś wypłaty jakiej bądź natury, wynikające z tego przedmiotu, czyli to w gotowiznie, czyli w Listach Zastawnych, potrącać będzie tytułem

kommissu $\frac{1}{3}$ od sta od wartości imiennój summy wypłaconej.

§ 8.

Ktoby zatracił Certyfikat na imie wydany, i zgłosił się do Banku po duplikat, Bank przekonawszy się, że poszukujący jest istotnie właścicielem zatraconego papieru, udzieli mu duplikat za opłatą w paragrafie poprzedzającym przepisaną, pierwszy zaś za nieważny przez pisma publiczne ogłosi.

Bank nie jest mocen udzielać duplikatu na zatracony Certyfikat na okaziciela.

§ 9.

Bank zniesie się z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, aby wypłaty przez Bank po Województwach odbywać się mogły za pośrednictwem Kass Wojewódzkich i Obwodowych.

II. Przyjmowanie do depozytu Papierów publicznych, złota, srebra i innych wartości, i udzielania na nie otwartego kredytu.

§ 10.

Składającym do depozytu Banku papiery publiczne, złoto, srebro i inne wartości, które Bank zbywać i nabywać, i na które pożyczkę

udzielać jest upoważniony, otworzonym byź może w księgach Bankowych kredyt w monecie brzęczącej, którego stosunek do istotnej ceny złożonych przedmiotów, Bank przy każdym rodzaju depozytu oznaczy, tak, aby tenże stosunek nie przechodził nigdy $\frac{1}{10}$ części istotnej ceny tychże przedmiotów. Kosztowności i towary przez taxatorów oceniane byź winny za opłatą i sposobem, poprzednimi Instrukcyami przepisane.

§ 11.

Na złożony w tym sposobie depozyt, Bank wyda właścicielowi stosowny dowód na imie jego, który to dowód nikomu odstąpionym byź nie może. Jeżeliby właściciel chciał depozyt sam komu innemu odstąpić, w tenczas Bank na żądanie właściciela, dowód mu służący, na imie nowego nabywcy przepisze.

§ 12.

Właściciel depozytu, mający tym sposobem otwarty w księgach Bankowych kredyt, zarządzić nim może podług upodobania przez wydanie assygnacyi na Bank, który od daty okazania mu takowej assygnacyi z podpisem właściciela depozytu, obowiązany jest w termi-

nach § 3 Instrukcyi z d. 10 Czerwca r. b. przepisanych, zarządzoną wypłatę uskutečnić.

§ 13.

Od summy wypłaconej Bank porachuje sobie $\frac{1}{2}$ od sta prowizyi za jeden miesiąc, i takowe do rachunku właściciela depozytu na rzecz swoją z góry przypisze. Po upłynieniu miesiąca od daty uskutecznionej wypłaty, Bank policzy sobie $\frac{1}{2}$ od sta prowizyi na miesiąc następny od całkowitej przypadającej mu należności, i takową znowu na rzecz swoją do rachunku właściciela depozytu przypisze; i tak dalej, aż do zupełnego powrócenia przypadającej Bankowi należności.

§ 14.

Aby właściciel depozytu mógł w każdym czasie przeświadczyć osoby wchodzące z nim w umowę, o wysokości posiadanego w Banku kredytu, obowiązany jest zapisywać na odwrotnej stronie dowodu wszelkie czynione przez niego do Banku zarządzenia wypłaty, tudzież ilość powróconej Bankowi należności na zwrot użytego kredytu.

§ 15.

Jeżeli po zaakceptowaniu przez Bank as-

sygnacyi właściciela depozytu; lub po uskutecznienu wypłaty, przytrafiło się, że czyli to dla zniżenia wartości złożonych przedmiotów, czyli dla narosłych procentów, należność Bankowa przenosiła stosunek ustanowionego dla tychże przedmiotów kredytu, Bank zawiadomi o tem właściciela, a jeżeliby ten w przeciągu dni trzech od daty odezwy Banku, kredytu nie zabezpieczył, Bank mocen jest sprzedać złożone przedmioty, i po potrąceniu należności swojej, resztę, jeżeliby jaka została, właścicielowi powrócić.

§ 16.

Jeżeliby zaś zarządzone przez właściciela depozytu wypłaty, w chwili okazania Bankowi assygnacyi, przechodziły stosunek służącego mu kredytu, a niedochodziły do całkowitej wartości złożonych przedmiotów, Bank mocen będzie sprzedać takowe przedmioty, wypłatę zarządzoną w właściwym terminie uskutecznić, przewyżkę zaś, jeżeliby jaka pozostała, po potrąceniu sobie przypadającej należności, właścicielowi powrócić.

§ 17.

Gdyby nakoniec zarządzone przez właściciela wypłaty, w dniu okazania assygnacyi Ban-

kowi, przechodziły całkowitą wartość złożonych przedmiotów, Bank zapyta okaziciela tejże assygnacyi, czyli życzy sobie otrzymać taką część wypłaty, na jaką kredyt assygnującego, ze względem na przypadające Bankowi stosownie do § 13 i 14 prowizye, aż do całkowitej wartości depozytu, wystarczy, na co jeżeli tenże zezwoli, Bank zaakceptuje takową tylko część assygnacyi, złożone u niego przedmioty sprzeda, i po potrąceniu swojej należności ilość zaakceptowaną okazicielowi assygnacyi w terminie zaliczy i na to wyda mu stosowne poświadczenie. Jeżeliby zaś właściciel assygnacyi nie przystawał na otrzymanie części jej wartości, Bank assygnacyi takowej akceptować nie będzie.

§ 18.

Jeżeli złożone będą Bankowi papiery publiczne procent przynoszące, Bank trudnić się będzie poborem tych procentów w terminach właściwych, tudzież obowiązkiem jego będzie, zastąpić właściciela we wszystkich formalnościach przy amortyzacyi tychże papierów używanych, z otrzymaną zaś z tych źródeł gotowizną Bank postąpi stosownie do zlecenia właściciela depozytu, z potrąceniem

sobie kommissu $\frac{1}{3}$ od sta, i z zastosowaniem się do § 5 niniejszej Instrukcyi.

§ 19.

Chociażby należność Banku powróconą mu była przed upłynieniem zaczętego miesiąca, Bank zwracać nie będzie procentu przyliczonego do kapitału stosownie do § 13.

§ 20.

Depozyt w każdym czasie może być w Banku odebrany, w części lub całości, za zwrotem Bankowi przypadającej należności, wraz z opłatą $\frac{1}{3}$ od sta kommissu na rzecz Banku od wartości imienną zwracanego depozytu.

§ 21.

Wypłaty procentu lub częściowy zwrot depozytu, jakie Bank uskutecznić będzie, ze względu na § 18 i 20 odpisywane będą na stronie odwrotnej dowodów depozytowych przez Bank lub jego kommissantów. Za zupełnem zaś ukończeniem rozrachunku, dowód depozytowy winien być Bankowi powrócony i przez niego umorzony.

§ 22.

Domom handlowym w kraju i za granicą, od których Bank przyjmie otworzony sobie

przez nich kredyt, mocen będzie także udzielić go ze swęj strony, na takich samych warunkach, jakie jemu przez te domy ofiarowane zostaną, a to aż do wysokości przez Ministra prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu zatwierdzonej.

III. Przyjmowanie na skład wyrobów lnianych, konopnych i bawełnianych, oraz żelaza, i udzielanie pożyczki na zastaw tych towarów.

§ 23.

Bank przyjmować może do składów swoich wyroby lniane, konopne i bawełniane, oraz żelazo produkcyi krajowej i udzielać pożyczkę na zastaw tych towarów.

§ 24.

Za przewożenie i przenoszenie żelaza, Bank pobierać będzie z dołu na raz jeden po gr. 2 od cetnara, niemniej też za skład po gr. 2 od cetnara, za każdy miesiąc pozostawienia tych towarów w składach Bankowych.

§ 25.

Na każdy cetnar złożonego do składu żelaza, Bank udzielać może pożyczkę aż do $\frac{4}{5}$ części wartości jego przez Bank ustanowionej.

§ 26.

Żelazo złożone w składach Bankowych, niepotrzebuje być zabezpieczone od ognia w Towarzystwach assekuracyjnych, i od towaru tego opłaty assekuracyjnej od ognia, Bank pobierać nie będzie.

§ 27.

Przyjmowanie na skład i udzielanie pożyczki na zastaw wyrobów lnianych, konopnych i bawełnianych, tudzież wszelkie inne warunki złożenia i zastawienia w Banku żelaza, są też same, jakie przepisane zostały Instrukcją z dnia 10 Czerwca, co do wełny i wyrobów wełnianych.

IV. Skupowanie, tudzież nabycie i zbywanie wexli, oraz pożyczka na zastaw tych papierów.

§ 28.

Dla ułatwienia czynności wexlowych i nadania im potrzebnego stopnia bezpieczeństwa, Bank ułoży spis domów handlowych w kraju i za granicą, których wexle przyjmować zamierzy z oznaczeniem wysokości kredytu, jakiego zdaniem jego każdemu z nich udzielićby można. Spis ten, najmniej co miesiąc sześć, przez Bank przejrzany być powinien, i tak

początkowy jego układ, jako i dalsze zachodzić w nim mogące odmiany, Prezes Banku osobiście przedstawiać będzie do zatwierdzenia Ministra prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

§ 29.

Wexle wypłacalne w Warszawie, wartości najmniej złp. 500, którym nie brakuje żadnych formalności prawnych, Bank skupować może, jeżeli termin ich wypłaty nie jest krótszy nad dni 8, ani dłuższy nad miesięcy 4, i jeżeli opatrzone są najmniej dwoma podpisami kupców lub fabrykantów w Warszawie zamieszkałych, objętych spisem w § poprzedzającym zastrzeżonym, i aż do wysokości kredytu dla każdego z nich tamże oznaczonego.

§ 30.

Przedstawiony do skupienia wexel, Bank nie jest mocen zatrzymać dłużej nad dni trzy, za wydaniem właścicielowi stósownego dowodu; po upłynieniu zaś powyższego czasu, obowiązany jest albo zwrócić wexel właścicielowi, albo zapłacić wartość jego z potrąceniem ustanowionego procentu, stósownie do art. 21 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r.

§ 31.

Właściciel wexlu, nie jest mocny cofnąć wexel przedstawiony Bankowi do skupienia, skoroby ten przyjąć go zechciał, w razie zaś nieprzyjęcia wexlu, Bank nie jest obowiązany zdawać sprawy z powodów, które go do tego skłoniły.

§ 32.

W terminie właściwym, Bank zgłosi się do kogo należy po wypłatę wexlu, a w razie nieotrzymania należności, postąpi podług prawa.

§ 33.

Jeżeliby przedstawiony Bankowi wexel do skupienia, miał tylko jeden podpis osoby, kredyt w Banku mającej na sumę w nim wyrażoną, Bank mocen go będzie przyjąć, jeżeli właściciel złoży jakie zabezpieczenie w ruchomościach, albo też na nieruchomości, za dostateczne przez Bank uznane.

§ 34.

Do obrotów handlowych Bank mocen jest nabywać i zbywać wexle tak krajowe jako i zagraniczne, opatrzone dwoma podpisami osób trudniących się handlem lub przemysłem, objętych spisem w § 28 zastrzeżonym, jeżeli suma w nich wyrażona nie przenosi kredytu,

dla każdego z nich w tymże spisie zamierzonego.

Wexle te za granicą Bank nabywać będzie za pośrednictwem agentów swoich lub kommissantów, a to do wysokości kredytu im zamierzonego, podpis ich zatem na wexlu znajdować się winien.

§ 35.

Bank mocen jest także udzielać pożyczkę na wexle aż do całkowitej ich wartości, w sposobie kupna z prawem odkupu, z potrąceniem sobie przypadającej prowizyi, aż do terminu wexlu.

§ 36.

Jeżeliby wexel na który tym sposobem pożyczka udzieloną została, wykupiony będzie przez składającego przed terminem wyjścia wexlu, Bank powróci mu procent za pozostające całkowite miesiące. Jeżeliby zaś wexel w terminie umówionym, wykupiony nie był, stanie się własnością Banku, który postąpi z nim w sposób opisany § 32 jeżeli wexel wypłacalny w Warszawie, lub go użyje do obrotów swoich handlowych, jeżeli wexel jest ciągniony na inne jakie miasto, w kraju lub zagranicą.

§ 37.

Nie uiszczający się Bankowi z wexlu w terminie właściwym, wykreślony zostanie ze spisu w § 28 zastrzeżonego, i odtąd Bank w żadne z nim czynności wexlowe wchodzić nie będzie.

Niniejsza Instrukcja dla Banku Polskiego zatwierdzona na Posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 2 Września 1828 r., poświadcza.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
N. 6061. (podp.) KOSSECKI.

BANK POLSKI.

Zawiadamia publiczność, że Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji upoważniła Kommissye Wojewódzkie, do zalecenia Kassom miejskim w miastach Obwodowych i Wojewódzkich, aby żądającym wymiany Biletów Kassowych na gotowiznę, lub gotowizny na Bilety Kassowe, takową natychmiast uskuteczniały, w porządku przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu dla Kass Skarbowych wskazanym, a ze strony Banku już pod

dniem 26 Lipca r. b. przez pisma publiczne ogłoszonym.

w Warszawie dnia 6 Września 1828 r.

Radca Stanu Vice-Prezes

(podp.) LUBOWIDZKI.

Sekretarz Jeneralny

(podp.) HASSMANN.

N. 2722.

BANK POLSKI.

W dalszem rozwinięciu czynności Dekretem Królewskim z dnia 29 Stycznia r. b. wskazanych, na zasadzie upoważnienia Rady Administracyjnój Królestwa, Postanowieniem z dnia 2 Września r. b. udzielonego, podaje do wiadomości publicznej, iż urządzona została czynność skupowania (disconto) wexlów i udzielania pożyczki na ich zastaw, pod następującemi warunkami:

1. Bank skupować będzie wexle wypłacalne w Warszawie wartości najmniej 500 złp. którym nie brakuje żadnych formalności prawnych, jeżeli termin wypłaty takowych wexli nie jest krótszy nad dni ośm, ani dłuższy nad miesięcy cztery, i jeżeli opatrzone są najmniej dwoma

podpisami kupców lub fabrykantów w Warszawie zamieszkałych, i kredyt w Banku mających.

2. Na przedstawione do skupienia wexle, Bank udzieli właścicielowi stosowny dowód, a najdalej dnia trzeciego wyda decyzją, podług której, jeżeli złożonych wexli nabyć nie zechce, zwróci je składającemu, niewymieniając powodów odmówienia; jeżeli zaś skłoni się do nabycia wexli, za poprzedniem ich na imie Banku nadpisaniem, czyli zaindossowaniem, zapłaci właścicielowi ich wartość z potrąceniem procentu art. 21 Dekretu Królewskiego z d. 29 Stycznia r. b. zastrzeżonego, który na miesiąc bieżący na 6 $\frac{1}{2}$ rocznie ustanowiony został.

3. Złożone do skupienia wexle, nie mogą być przed decyzją Banku bez zezwolenia Jego odebrane, ani po decyzji cofnięte, jeżeli Bank skupić je oświadczy gotowość.

4. Bank skupować także będzie wexle opatrzone jednym tylko podpisem osoby mającej w Banku kredyt na sumę w nim wyrażoną, jeżeli właściciel takowego wexlu złoży Bankowi zabezpieczenie w ruchomościach lub na nieruchomości, które Bank za dostateczne uzna.

5. Na wexle gdziekolwiek bądź w kraju lub zagranicą wypłacalne, podpisami osób kredyt w Banku mających opatrzone, Bank udzielać

będzie pożyczkę, aż do całkowitej wexlów tych wartości, za potrąceniem z góry przypadających procentów aż do dnia upływu wexlu.

Pożyczka ta udzieloną będzie przez Bank pod formą kupna z prawem odkupu; jeżeli więc właściciel w terminie umówionym, wypożyczoną należność zapłaci, wexel warunkowo sprzedany powrócony mu będzie; w przeciwnym razie wexel stanie się własnością Banku.

6. Jeżeli wexel, na którym tym sposobem pożyczka udzieloną została, wykupiony będzie przez składającego, przed terminem wyjścia wexlu, Bank powróci mu procent za pozostające całkowite miesiące.

7. Czynności skupowania wexlów, tudzież udzielania na nie pożyczki, odbywać się będą w Banku codziennie od godziny 9 z rana do 1 po południu.

w Warszawie dnia 6 Września 1828 r.

Radca Stanu Vice-Prezes

(podp.) LUBOWIDZKI.

Sekretarz Jeneralny,

N. 2314

(podp.) HASSMANN.

MINISTER PREZYDUJĄCY
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.
DO
BANKU POLSKIEGO.

W dalszym ciągu odezwy mojej z dnia 16 Czerwca r. b. N. 41896, upoważniam Bank do nabywania dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej na pretensye za woły dostawione wr. 1812 na rachunek Rządu Pruskiego wywodem słownym władz francuzkich poparte, i do płacenia za nie po czterdzieści pięć za sto.

Warszawa dnia 4 Października 1828 r.
N. 2726. (podp.) Xiążę X. LUBECKI.

MINISTER PREZYDUJĄCY
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.
DO
BANKU POLSKIEGO.

Powodowany załączoném tu w odpisie wierzytelném podaniem Rady Towarzystwa wyrobów zbożowych z dnia 19 z. m. o zapewnienie temuż Towarzystwu udziału pożyczek na zastaw jego akcyi dotąd nie przedanych, i tych które lubo przedane zostały, z powodu jednak

nie wykupienia ich w czasie oznaczonym, podług art. 10 aktu stowarzyszenia na koszt i risico uchylających, powtórnie przedane być mogą, zważając, że operacya ta obok zapewnienia Towarzystwu wyrobów zbożowych skutecznej pomocy, łączy dla Banku wszelkie bezpieczeństwo, stosownie do § 7 Instrukcyi tymczasowej z dnia 10 Czerwca r. b. upoważniam go niniejszém, do udzielania na akcyę Towarzystwa wyrobów zbożowych pożyczek w sposób tymczasową instrukcyą z dnia 29 Kwietnia r. b. przepisany, aż do wysokości 70 za 100.

w Warszawie d. 4 Października 1828 r.

(podp.) X. XIAŻĘ LUBECKI.

Sekretarz Jeneralny

N. 67335

(podp.) MINIEWSKI.

BANK POLSKI.

W dalszem rozwijaniu przyjmowania na skład płodów i wyrobów, tudzież udzielania pożyczki na zastaw tych towarów, podaje do publicznej wiadomości, że przyjmuje na skład wyroby produkcyi krajowej: lniane, konopne,

i bawełniane, oraz żelazo i udziela pożyczki na zastaw tych towarów.

1. Za przeważenie i przenoszenie żelaza, Bank pobierać będzie z dołu na raz jeden po gr. 2 od cetnara, niemniej też za skład po gr. 2 podobnie od cetnara, za każdy miesiąc pozostawienia tych towarów w składach bankowych,

2. Na każdy cetnar złożonego do składu żelaza, Bank udzielać będzie pożyczkę aż do $\frac{1}{2}$ części wartości jego, przez Bank ustanowionej.

3. Przyjmowanie na skład i udzielanie pożyczki na zastaw wyrobów lnianych, konopnych i bawełnianych, tudzież wszelkie inne warunki złożenia i zastawienia w Banku żelaza, są też same jakie ogłoszone zostały pod dniem 12 Czerwca r. b. co do wełny i wyrobów wełnianych.

w Warszawie d. 4 Października 1828r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) Hr. JELSKI.

Sekretarz Jeneralny,
(podp.) HASSMANN.

N. 2774

BANK POLSKI.

W dalszym ciągu obwieszczenia swego z d. 19 Maja r. b. co do złożonych u niego depozytów, Bank Polski chcąc pomnożyć środki utworzenia w Kassie Banku kredytu, a razem podać sposobność użytkowania z kosztowności, papierów publicznych i innych przedmiotów wartość istotną mających i mogących być do depozytu Banku złożonemi, bez wyzucia się z ich własności, a przez to nadać o ile można depozytom naturę kapitałów ruchomych, udzielać będzie kredyt na powyższe przedmioty do depozytu Banku złożone, w sposobie następującym:

§ 1.

Właścicielowi depozytu żądającemu mieć utworzony w Banku kredyt, Bank oznaczy wysokość takowego kredytu, którym właściciel podług upodobania, w każdym czasie będzie mógł rozrządzić, i na to wyda mu dowód na imie jego. — Jeżeliby właściciel chciał depozyt swój komu odstąpić, będzie winien zgłosić się do Banku celem przepisania dowodu na imie nabywcy.

§ 2.

Zarządzenie kredytem otworzonym w księgach Banku odbywać się będzie przez wydanie assygnacyi na Bank, podpisanę przez właściciela depozytu. Bank zaakceptuje okazaną sobie assygnacyą, jeżeli ta przenosić nie będzie zamierzonego kredytu, i od dnia okazania mu tejże assygnacyi, zarządzoną sumę wypłaci w takich samych terminach, w jakich powraca kapitały powierzone sobie na procent, to jest dnia następnego po zaakceptowaniu assygnacyi, jeżeli summa zarządzona nie przenosi złp. 3,000, w dni trzy, jeżeli ta summa nie przenosi 10,000 złp.,

w dni dziesięć, jeżeli nie przenosi złp. 50,000,

w dni piętnaście, jeżeli nie przenosi złp. 100,000,

w miesiąc, jeżeli nie przenosi złp. 250,000,

w dwa miesiące, jeżeli nie przenosi złp. 500,000, i t. d.

§ 3.

Od summy wypłaconej, Bank policzy sobie $\frac{1}{2} \%$ prowizyi za jeden miesiąc z góry i takowe do rachunku właściciela depozytu na rzecz swoją przypisze. Po upłynieniu miesiąca od daty uskutecznionej wypłaty, Bank policzy sobie $\frac{1}{2} \%$ prowizyi na miesiąc następny, od całoś-

kowitej przypadającej mu należności, takową znowu na rzecz swoją do rachunku właściciela depozytu przypisze, i tak dalej aż do powrócenia przypadającej Bankowi należności.

§ 4.

Gdyby bądź dla znizenia ceny złożonych do depozytu przedmiotów, bądź dla narosłych procentów, zdarzyło się, że po zaakceptowaniu przez Bank assygnacyi, przez właściciela depozytu wydanej, lub też po jej zrealizowaniu, ogół uskuteczionych lub zarządzonych wypłat przenosiłby stosunek ustanowionego kredytu dla tychże przedmiotów, Bank zawiadomi właściciela, a jeźliby ten w przeciągu dni trzech od daty odezwu Banku, kredytu nie zabezpieczył, Bank złożone do swojego depozytu przedmioty sprzedać będzie mocen, z summy ztąd otrzymanej, należność swoją potrąci, resztę zaś jeźliby jakowa została, właścicielowi powróci.

§ 5.

Jeźliby zaś zarządzone przez właściciela depozytu wypłaty, w chwili okazania Bankowi assygnacyi, przechodziły stosunek służącego mu kredytu, a nie dochodziły jeszcze do całkowitej wartości złożonych przedmiotów, Bank złożone na depozyt przedmioty

nie zgłaszając się do właściciela tychże, sprzedać będzie mocen, wypłatę zarządzoną w właściwym terminie uskuteczni, przewyżkę zaś, jeźliby jaka pozostała, po potrąceniu sobie przypadającej należności, właścicielowi powróci.

§ 6.

Gdyby nakoniec zarządzone przez właściciela wypłaty, w dniu okazania assygnacyi Bankowi, przechodziły całkowitą wartość złożonych przedmiotów, assygnacya ta wtenczas tylko przez Bank akceptowaną będzie, gdy okaziciel tejże assygnacyi, zezwoli na przyjęcie takiej części wypłaty, na jaką wartość depozytu wystarczy, i Bank w takim razie złożone u siebie na depozyt przedmioty sprzeda, po potrąceniu swojej należności, ilość resztującą okazicielowi assygnacyi, w terminie zaliczy, i na to wyda mu stosowne poświadczenie; jeźliby zaś właściciel assygnacyi, nie przystawał na otrzymanie części tylko jej wartości, Bank assygnacyi takiej akceptować nie będzie.

§ 7.

Jeźliby Bankowi złożone były papiery publiczne procent przynoszące, Bank zajmować się będzie poborem tychże procentów we wła-

ściwych terminach, tudzież zastąpi właściciela, we wszystkich formalnościach przy amortyzacyi tychże papierów używanych; z otrzymaną zaś z tych źródeł gotowizną, postąpi stosownie do zlecenia właściciela, potrącając sobie tytułem komissu po $\frac{1}{3}$ o.

§ 8.

W razie gdyby właściciel depozytu chciał mieć uskutecznione na rachunek jego wypłaty, bądź na prowincyi w jednym z miast wojewódzkich lub obwodowych, bądź też za granicą, Bank uskuteczniać je będzie, potrącając sobie kosztą przesyłki i ze względu na różnicę kursu.

§ 9.

Aby zaś właściciel depozytu mógł w każdym czasie przekonać osoby wchodzące z nim w umowę, o wysokości posiadanego w Banku kredytu, i sam był w stanie sądzić o ilości jaką na Bank assygnować może, bez wystawienia się na kolej w §§ 5 i 6 zastrzeżoną, obowiązany będzie zapisywać na odwrotniej stronie dowodu, wszelkie zarządzone przez niego do Banku wypłaty, tudzież ilość powróconej Bankowi należności, na zwrot użytego kredytu.

§ 10.

Depozyt w każdym czasie może być z Banku odebrany w części lub w całości, za zwrotem Bankowi dowodu depozytowego, tudzież przypadającej należności, wraz z opłatą $\frac{1}{8} \%$ kommissu na rzecz Banku, od wartości imiennej zwróconego depozytu.

W Warszawie dnia 10 Października 1828 r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JELSKI.

Sekretarz Jeneralny,
N. 2774 (podp.) HASSMANN.

*Dalszy ciąg Konferencji między Komis-
sya Rządową Sprawiedliwości względem
lokacyi w Banku Polskim depozytów są-
dowych (*).*

Działo się w Warszawie na posiedzeniu
Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
w pałacu przy ulicy Długiej N. 591 dnia 15
Października 1828 r. o godzinie 11 z rana.

Przytomni

Minister Prezydujący, SOBOLEWSKI.

Radcy Stanu:	Woznicki.	Prezes Banku, JELSKI.
	Ilnicki.	Radca prawny, HOFFMAN.
Sędzia Appellacyjny, DRZEWIECKI.		

Stosownie do oświadczonego przez Prezesa
Banku Polskiego pod dniem 3 m. i r. b. życze-
nia, iż celem ułatwienia przeniesienia depo-
zytów sądowych do Banku, chciałby na wspól-
nem zebraniu z Kommissyą Rządową Sprawie-
dliwości naradzić się nad nieklóremi kwestya-
mi, jakie w skutek zaszłego na dniu 12 Lipca
r. b. porozumienia między zobopólnemi dele-
gowanemi pozostały do rozwiązania, zgroma-
dzili się na posiedzeniu Kommissyi Rządowej
Sprawiedliwości, członkowie wyżej wymienie-

(*) p. Str. 95.

ni, a idąc kolejną materią protokołem delegowanych objętych, uradzili co następuje:

1. *O depozytach dawnych
i nowych po Trybunałach będących.*

Względem tego rodzaju depozytów, rzecz co do sposobu lokacyi pozostała przy zasadzie w protokóle delegowanych przyjętej, odnowiono jedynie kwestyą, co do sposobu wydawania stronom depozytów, rodzące niektóre niedogodności; wniesiono więc, że gotowizna z dawnych depozytów pochodząca, nie będzie na powrót do depozytów Trybunałów dla wydania jej stronom ściągana, jako delegowani byli uradzili, gdyż takim sposobem nie byłoby zupełnie wykonywanym art. 31 Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia 1828 r. przepisujący, iż odtąd nigdzie indziej depozyta, tylko w Banku lokowane być mają. W spełnieniu tej dyspozycyi Kommissya Rządowa Sprawiedliwości uznała środek najdogodniejszy, iżby Trybunały do złożonych w Banku pieniędzy, wydawały stronom przekazy, a te z Banku oznaczone sobie kwoty same realizowały.

Sposób ten uznał także Prezes Banku stosownym i oświadczył, że dla ułatwienia działań Trybunałów, Bank prześle Trybunałom pewną liczbę exemplarzy swych blankietów, dla wy-

dawania na nich przekazów stronom, zastrzega tylko Prezes Banku, aby Trybunały wydając stronom przekazy, zachowały w nich ścisłe terminu wypowiedzeń oznaczone § 3 Instrukcyi dla Banku, przez Radę Administracyjną pod d. 10 Czerwca r. b. przepisanej.

Formę wydać się mającej przez Bank obligacyi na złożone z depozytów pieniądze, jako i formę blankietów do przekazów, sam Bank ułoży. Przekazy wydawać będą Trybunały stronom, a strony odbierać będą satysfakcyę z Banku po upłynieniu przepisanych terminów do wypowiedzenia, od daty produkowanego przez stronę przekazu w Banku.

Bank obowiązuje się uiszczać wszelkie przekazy Trybunałów, bez względu chociażby na mniejszą ilość jak Złp. 200 wydane były.

Kwestya zachodząca o procent od dawnych depozytów w gotowiznie do Banku wniesć się mających, pozostaje do rozwiązania Rady Administracyjnej, gdyż Prezes Banku obstając przy wnioskach delegowanego Banku do protokołu dnia 12 Lipca r. b. podanych, zadeklarował niemożność płacenia większego procentu jak $2\frac{1}{2}$ od sta, za cały czas przez który kapitał w Banku pozostawać będzie.

Zbliżając wspólne porozumienie się o Listy Zaslawnne w dawnych depozytach będące, Pre-

zes Banku oświadczył, iż takowe z wszelkimi dla stron korzyściami, z wylosowania wypływającami, inaczej w Banku złożone być nie mogą, jak tylko w sposobie oznaczonym §§ 18 i 20 Instrukcyi dla Banku przez Radę Administracyjną pod dniem 2 Września r. b. przepisanej, to jest: Bank przyjmuje na siebie wszelkie obowiązki § 4 oznaczone, a nawzajem strony przez Trybunał przekazane, przy odbiorze satysfakcyj z Banku, płacić będą według § 7 po $\frac{1}{3}$ od sta.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości lubo jest przekonaną, że wskutek Dekretu Królewskiego dnia $\frac{1}{2}$ Stycznia r. b. Listy Zastawne z depozytów sądowych do depozytu Banku koniecznie przeniesione być muszą, i że Bank za skład podobnych papierów według powołanej Instrukcyi ma prawo pobierać, przy wypłacie potrącenia po $\frac{1}{3}$ od sta; Zważając jednak, że od Listów Zastawnych w depozytach sądowych będących, strony za ich skład i odbierane wypłaty, żadnych dotąd kosztów nie ponosiły, i że Instrukcyja d. 2 Września r. b. stosuje się do tych stron, któreby same chciały Listy Zastawne w Banku złożyć, i dobrowolnie ustanowionym opłatom poddać się, zostawia decyzyi Rady Administracyjnej, o ile żądana przez Prezesa Banku opłata po $\frac{1}{3}$ od sta, może być zastosowaną do Listów Zastawnych z da-

wnych depozytów sądowych do Banku przenieść się mających, zastrzega jednak Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, iż na złożone do Banku Listy Zastawne, Bank wydawać będzie Trybunałom bezpłatne świadectwa, i do złożonych w Banku Listów Zastawnych, Trybunały wydawać będą podobne przekazy jak do samej gotowizny.

Rozwiązując kwestyą o procenta od nowych depozytów po Trybunałach będących, która w protokóle narady delegowanych aż do złożenia przez Trybunały wykazów ich ilości była zawieszoną, Prezes Banku oświadczył gotowość Banku opłacania od gotowizny tego rodzaju depozytów nieopieczętowanych, bez względu jaka ich ilość może być z depozytów Trybunałów do depozytu Banku przeniesiona, po 2 od sta, stosownie do Dekretu Królewskiego dnia $\frac{17}{27}$ Stycznia r. b. w art. 11 od depozytów nieopieczętowanych opłatę procentu zapewniającego, z wyłączeniem wszakże od opłaty procentów téj gotowizny, która by przed upływem trzech miesięcy od daty wniesienia do Banku podniesioną została, albowiem Bank będąc obowiązany podobne depozyta na każde wezwanie wypłacać, nie mógłby ich przez czas krótszy od trzech miesięcy korzystnie użyć.

Listy Zastawne w nowych depozytach będące, w podobnym tylko sposobie do Banku przyjęte zostaną, jak Listy Zastawne do dawnych depozytów należące.

Co zaś do kaucyi za Urzędnikami w gotowiznie złożonych, Prezes Banku oświadczył, że w téj mierze toczy się układ z Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu, która najwięcej posiada tego rodzaju kapitałów; jaki zatem Bank opłacać będzie obowiązany procent, wskaże to postanowienie Rządu, ogólnie co do kaucyów Urzędników wszystkich wydziałów wydać się mające. Kaucye w Listach Zastawnych złożone, ulegać będą temu samemu przepisowi, jak Listy Zastawne do dawnych i nowych depozytów należące. — Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zgadzając się na propozycję Prezesa, co do kaucyów za Urzędnikami w gotowiznie złożonych, uważa również korzystną dla stron opłatę procentu po dwa od sta od gotowizny depozytów nowych, ile że dotąd od podobnych depozytów w Trybunałach złożonych, strony żadnych procentów nie pobierały, owszem za ich skład, opłacały koszta dozwolone postanowieniem Rady Administracyjnej dnia 24 Lipca 1827 r., uznaje jednak kwestyę tę za zależącą od rozwiązania saméj Rady Administracyjnej, i zostawia

Jéj decyzji, łącznie z kwestyą czyli i jakie opłaty Bank może pobierać od Listów Zastawnych nowych depozytów i kaucyów.

Zgodzono się wreszcie, iż do depozytów nowych, Trybunały nie będą wydawać żadnych przekazów, gdyż za zgłoszeniem się samych stron do Banku, sam Bank rozpoznawać będzie ich prawa i wypłaty czynić.

Kaucye za Urzędnikami stawiane, wydawane będą z Banku, jedynie na mocy przekazów właściwych sądów.

II. O depozytach Kryminalnych.

Depozyta te pozostawiono przytem, co wspólni delegowani w protokóle dnia 12 Lipca r. b. uradzili, z tym dodatkiem na wniosek Prezesa Banku uchwalonym, iż pieniądze i kaucye w sprawach kryminalnych do depozytu Banku odsyłane, będą uważane jako na przekaz dane; żadne od nich nie będą przez Bank płacone procenta, ani téż Bank przy ich wydaniu nie będzie pobierał żadnych kosztów od których ponoszenia Dekretem Królewskim d. 17 Sty-cznia r. b. art. 12 są uwolnione.

Na złożone tego rodzaju depozyta, Bank wydawać będzie sądom świadectwa, a sądy na

świadczeniach przekazy do Banku, jak to przepisuje § 10 Instrukcyi dnia 19 Maja 1828 r.

III. O depozytach Trybunałów Handlowych.

Nie uznano potrzeby zmieniania środków przez delegowanych w protokóle ich narady uchwalonych.

Procent od gotowizny z depozytów tych do Banku wniesionej, będzie ten sam płacony, jaki zostanie od gotowizny nowych depozytów ustanowiony, z wyłączeniem summ na przekaz do Banku oddanych, które żadnego procentu nie będą przynosić; Listy zaś Zastawne podlegać będą tym samym prawidłom, jakie i co do Listów Zastawnych innych depozytów będą przepisane.

IV. O depozytach w ręku pojedynczych Urzędników będących.

Przyjęto środki podane przez delegowanych w protokóle z dnia 12 Lipca r. b. z tą wzmianką, że co do procentów i innych opłat, będą zastosowane te same zasady, jakie postanowione zostaną względnie depozytów nowych po Trybunałach będących.

Po ułatwieniu w tym sposobie wszelkich szczegółów, które jeszcze do objaśnienia, lub rozwiązania pozostawały, nadmieniał Prezes Banku, że Bank Polski, może już przyjmować depozyta na rzecz swoją, za pośrednictwem właściwych kass Wojewódzkich, a nawet Obwodowych; dla przyspieszenia więc skutku zaszytych dotąd narad, wypadałoby, aby Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, chciała wydać stosowne rozporządzenia, iżby w jak najkrótszym czasie:

1. Wszystkie Trybunały wniosły depozyta swe dawne i nowe do miejscowych kass Wojewódzkich, wyjąwszy Trybunały: Cywilny i Handlowy Województwa Mazowieckiego, które depozyta swe wprost do Banku złożyć mogą.

2. Aby toż samo uskuteczнили wszyscy pojedynczy Urzędnicy depozyta u siebie mający.

3. Aby Sądy Kryminalne, do kass Wojewódzkich, a sądy Policji Poprawczej do kass miejscowych Obwodowych miane depozyta odesłały, i nowo przybywające tamże odsyłały, wyjąwszy sąd Kryminalny i sądy Poprawcze w stolicy urzędujące, które wprost do Banku depozyta swe oddać mogą. Dla kontrolowania wpływów tego rodzaju, uznaje Prezes Banku stosowném, iżby sądy Kryminalne

i Sądy Poprawcze, wyjąwszy tutejsze, przynajmniej co kwartał składały Bankowi wykaz odesłanych na rzecz jego do kass skarbowych depozytów. Zapewnia wreszcie Prezes Banku, że odsyłanie depozytów z kass skarbowych do Banku, i na powrót, dźiać się będzie kosztem samego Banku, bez wystawienia stron na jakiegokolwiek bądź kosztu.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości oświadczyła gotowość wypełnienia tych żądań, mniemała przecież, że wydać się mające dyspozycye należałoby na teraz ograniczyć co do sądów w stolicy urzędujących, i zostawić doświadczeniu, o ile uchwalone środki w przeniesieniu depozytów do Banku, okażą się być dogodnemi, a dopiero po przekonaniu się o tém, wydać do innych sądów podobnież dyspozycye.

Prezes Banku zgodził się na tę propozycyą, wniósł jedynie, aby sądy i urzędnicy tutejsi, najdalej w dniach 14 od daty odebrać się mających przez nich poleceń, depozyta swe do Banku przenieśli, nie czekając nawet na sporządzenie szczegółowych specyfikacyi tychże depozytów, Bankowi oddać się mających, któreby w późniejszym czasie mogły być wygotowane, jeżeli ułożenie ich więcej czasu wymaga. Kommissya Rządowa Sprawiedli-

wości, zdecydowała wydać stosowne dyspozycje i na tem posiedzenie swe ukończyła.

Protokół ten w dwóch exemplarzach spisany, przeczytany i podpisany został.

(podpisali) IG. SOBOLEWSKI. W. WOZNICKI,
WINCENTY ILNICKI, FR. DRZEWIECKI, JELSKI,
K. HOFFMAN.

*Konferencya z Kommissyą Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
względem stopy procentów od funduszków
pod Jej zarządem zostających.*

Działo się w Warszawie w mieszkaniu
Prezesa Banku, d. 18 Października 1828 r.

W dniu i miejscu wyżej w akcie wyrażonym, odbyta została między delegowanemi ze strony Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a Członkami Banku, pierwsza narada, w przedmiocie depozytów pod zarządzeniem Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zostających, które wedle artykułu 31 Dekretu Królewskiego z dnia 17 Stycznia

r. b., do Banku Polskiego przeniesionemi być winny.

Ze strony Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stawili się:

Radca Stanu Badeni,

Radca Stanu Zalewski.

Ze strony Banku Polskiego:

Radca Stanu Prezes Hr. Jelski,

i Radca Prawny Hoffmann.

Narada była treści następującej:

Radca Stanu Badeni zaczął od odczytania wykazu wszelkich funduszów pod zarządzeniem Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zostających, celem dania należytego wyobrażenia o ich ilości i naturze. Wszystkie fundusze podzielił w ogólności na dwa rodzaje:

I. Na fundusze swój natury wiecznej lokacyj ulegające;

II. Na fundusze ulegające lokacyi czasowej.

Że każdy z tych funduszów może być albo w gotowiznie, albo w Listach Zastawnych, podciągnął więc pod dział.

III. Oddzielną materią o Listach Zastawnych.

Co do pierwszego, wykazał, iż fundusze wiecznej lokacyi ulegające, składają się z szczegółów następujących:

1. Z kapitałów dla Instytutów duchownych

istniejących, dla funduszu ogólnie-religijnego i dla funduszu edukacyjnego, przed prawem kredytowem i z lokacyi wykonanej po prawie, gotowizną spłaconych lub spłacić się mogących. Zwyczajny od nich procent erekcyą prywatnego fundatora na wieczne czasy zastrzeżony, idzie na pokrycie obowiązków religijnych i edukacyjnych, które do jego już stopy zastosowane zostały.

2. Z summ pochodzących ze spadków po beneficjariach tytuło czwartej części obowiązkowej, od których procent przeznaczonym jest raz na zawsze na reperacyą kościołów.

3. Z summ tegoż samego rodzaju za czasów Rządu Austriackiego i Pruskiego uzbieranych i w drodze prawa wywindykować się mogących.

4. Z summek uzbieranych w gotowiznie przy odbieraniu tych Listów Zastawnych, nad które zawsze jakaś gotowizna niżej 200 złp. wynosząca, spłaconą być musiała.

Co do Ilgo, czyli funduszy czasowej tylko lokacyi ulegających, oświadczył Radca Stanu Badeni, iż takowe składają się także z wielu rodzajów, a mianowicie:

1. Z kaucyi przez dzierżawców dóbr suppresyjnych w gotowiznie składanych.

2. Z summ leżących na reperacye kościo-

łów, które albo dla braku potrzeby, albo dla niedostateczności funduszu użytemi być jeszcze nie mogą.

3. Z dochodów przemijających, od debentów na rzecz beneficyatów ściąganych, które albo dla zaszłej śmierci beneficyatów, albo dla zachodzącego sporu w depozycie pozostają.

4. Z summek przez członków stowarzyszenia szkółek elementarnych złożonych, a po rozwiązaniu stowarzyszenia remanentem pozostałych.

Co do Illgo, czyli Listów Zastawnych, wyjaśnił, iż Kommissya Rządowa ma w swém zachowaniu Listy Zastawne następującej natury:

1. Listy żółte na teraz z pod losowania wyjęte, na imie właściwych Instytutów zaindosowane.

2. Są po głównych kassach i w kassie jeneralnej Listy Zastawne białe w miejsce żółtych przyjęte, i dlatego z pod losowania również wyjęte.

3. Są Listy Zastawne białe i żółte na rzecz instytutów zagranicznych ściągnione, które zachowują się tylko, dopóki umowa między Rządami o ich przeniesienie nie nastąpi.

Taki jest obraz wszelkich funduszków pod zarządzeniem Kommissyi Rządowej Wyznań

Religijnych i Oświecenia Publicznego zostających. Delegowani obojęd strony, mając takowy przed oczyma, osądzili za rzecz stosowną, zastanowić się szczegółowo nad każdym, celem ustanowienia właściwego mu sposobu lokacyi w Banku i umówienia się o stopę procentu, jakiejby powinien ulegać. W skutku tego, wzięto naprzód pod dyskusyą:

Dział Iszy, *fundusze wiecznej lokacyi wymagające.*

a mianowicie:

1. *Kapitały dla Instytutów duchownych istniejących, dla funduszu ogólnoreligijnego i dla funduszu edukacyjnego przez pojedyncze osoby przeznaczone.*

Radca Stanu Badeni przystępując do bliższego rozbioru przedmiotu, oświadczył naprzód w ogólności, iż summy wiecznej lokacyi wymagające, winny być umieszczane w Banku w sposobie pożyczki na procent i to na procent znakomitej stopy, gdy przez to samo, iż nie są nigdy spłacalne, otwierają Bankowi niczem nieograniczony zakres do najkorzystniejszych obrotów. W szczególności kapitały, które są teraz przedmiotem dyskusyi, zasługują zdaniem jego na najwyższą troskliwość Władzy opiekuńczej i stoją w pierwszym rzędzie co do wysokości stopy

wymaganego przez nią procentu. Są one powiększėj części darem pojedynczych fundatorów, na cel religijny lub edukacyjny, którzy właśnie zakres swėj szczodroblowości do najwyższėj i ściśle przez siebie ustanowionėj stopy procentu zaregulowali. Władza opiekuńcza w miarę możności funduszu, urządziła obowiązki celowi pobożnemu lub dobroczynnemu fundatorów odpowiadające. Zniżyć więc w najmniejszej części stopę procentu, byłoby stawiać oczywistą przeszkodę wykonywania rzeczonych obowiązków, a tém samém odpychać chęci dobro publiczne na celu mające i łamać wolę testatorów. Wreszcie, gdy kapitały przedmiotem dyskusyi będące, nader są małej ilości, bo ile mu się zdaje, 100,000 złp. nie dojdą, i gdy przewidywać się daje, iż Bank lokacyą wszystkich funduszków pod korzystniejszymi daleko warunkami otrzyma, mógłby bez narażenia się na stratę opłacać kapitałom przedmiotem dyskusyi będącym, wyższy procent z tych zysków, które na niskim procencie od innych kapitałów osiągnie. Te powody popierał także i Radca Stanu Załewski, w skutku czego obadwa delegowani zgodnie wnosili, aby kapitały, o których mowa, złożone były w Banku w sposobie pożyczki na prosty procent, z obowiązkiem ze

strony Banku opłacenia corocznie 5 % prowizyi, jako téj, którą rzeczzone kapitały dotychczas pobierały i przez bezpieczną na dobrach lokacyą pobierać mogą.

Radca Stanu Prezes Banku, dzieląc opinią delegowanych Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, co do punktu, iż kapitały na wieczną oddawane lokacyą, zasługują na największy w Banku procent, przyznając iż powody przez delegowanych za funduszami przedmiotem terażniejszej dyskusyi będącemi, przytaczane, są wielkiej wagi, oświadczył jednak, iż Bank bez straty, do płacenia wyższej nad 4% prowizyi zobowiązywać się nie może; nadto przytoczył, iż we wszystkich Bankach zagranicznych np. w Prusiech, w Rossyi, od funduszów Rządowych i Instytutowych, zawsze daleko niższe od prawnych opłacają się procenta, a to przez wzgląd na kosztą jakich wymaga ich administracya i razem na bezpieczeństwo jakie przynoszą. Być wszakże może, iż Rada administracyjna przez wzgląd na przytaczane przez delegowanych powody, a mianowicie przez wzgląd na szczupłość tego rodzaju funduszów, włoży na Bank ciężar, opłacania żądanej przez delegowanych stopy procentu; na taki atoli przypadek, Prezes Banku sądzi, iż obok poniesienia przed-

miotu pod decyzją tejże Rady, należałoby ponieść wykaz obejmujący dokładnie ilość wszystkich należących do téj kategorii kapitałów. Tę ostatnią uwagę podzielili także delegowani z Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, i zgodzono się na to, aby przed zażądaniem w téj materji decyzji Rady Administracyjnój Królestwa, oczekiwać raportów od właściwych Kommissyi Wojewódzkich nadejść mających, które w sobie takowe wykazy obejmować będą.

Dotąd była mowa o kapitałach pierwszego rodzaju, już ściągnionych i w gotowiznie leżących. Są atoli jeszcze także same kapitały na hypotekach, które później ściągniętymi być mogą. Takowe z kolei rzeczy zwróciły na siebie uwagę obradujących i dały powód do innego rodzaju dyskusyi.

Prezes Banku zaczął od zapytania, czy existują tego rodzaju, lub wszelkie inne wieczyste kapitały w dziale IV hypoteki na dobrach zabezpieczone i wypowiedzeniu ulegające? a w takim razie upraszał, aby Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, celem zadosyć uczynienia woli prawa, co do przeniesienia wszelkich funduszów do Banku, wypowiedzeniem takowych zająć się raczyła.

Na to delegowani odpowiedzieli, iż lubo existują lokowane na dobrach funduszowe summy, wypowiedzeniu uległe, nie dzielą przecież równego z Prezesem Banku zdania, aby koniecznie wypowiedziane być musiały; nie czytają bowiem nigdzie w Dekrecie Królewskim Bank stanowiącym, przepisu, aby Bank miał prawo żądać wypowiedzenia kapitałów bezpiecznie i z większą korzyścią ulokowanych. Sądzą przeto być swoim obowiązkiem, dla dobra funduszów utrzymywać: iż skoro Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego posiada fundusze na pierwszej po większej części hipotece, a zatem z wszelkiem bezpieczeństwem lokowane, skoro od nich pobiera daleko wyższy procent niż się od Banku spodziewać może, zatem wypowiadać ich dla przeniesienia do Banku z krzywdą funduszów, nie jest obowiązana i wypowiedzenie od jej własnego wyrozumienia zawisło.

Na te uwagi Radzca prawny Banku objawił zdanie, że, czy się z wyrazów, czy z myśli prawodawcy sądzić będzie, zawsze wypadnie na to, iż konieczność wypowiedzenia wszelkich funduszów dotąd gdzieindziej niż w Banku lokowanych, jest nieodłączną od samej Instytu-

cyi Banku. Wyrazy artykułu 31 Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{17}{27}$ Stycznia r. b. iż:

„wniesione być powinny do Banku:

„gdziekolwiek znajdować się mogące“

„nieulokowane lub później mogące być ścią-

„gnionemi, i odtąd nigdzie indziej, tylko w

„Banku lokowane być mają.“

zdają się przecinać wszelką wątpliwość, iż od dnia exystencyi Banku, lokacya funduszków nie-gdzie indziej, jak w tymże Banku miejsce mieć może. Jeżeli więc po zaprowadzeniu Banku, ma miejsce gdzie indziej, powinna być zmienioną, dla zadosyć uczynienia woli prawa. Że zmiana gdzie niegdzie nastąpić inaczej nie może jak za wypowiedzeniem, Bank więc wypowiedzenia żądać ma prawo. Wchodząc nawet w myśl prawodawcy, innego rezultatu osiągnąć nie można. Wszak miał na celu równie dobro Banku jak dobro Instytutów, wszak oddając w ręce pierwszego kapitały celem korzystnego niemi obrotu, przyniósł drugim bezpieczeństwo i łatwość ich ściągania, które wyższość pobieranego gdzieindziej procentu, jak najdo-stateczniej wynagradzają. Każdy bowiem świadomy rzeczy przyzna, iż najwyższa nawet na dobrach lokacya, obok trudności i kosztów jakie za sobą pociąga exekucya, obok wypadków nadzwyczajnych, bezpieczeństwo

zmniejszających, nie mogą iść w porównanie z tém bezpieczeństwem, i z tą łatwością jakie Bank przedstawia. Ta przewaga na stronę Banku ściąga już kapitały prywatne, jakże ściągać niepowinna kapitałów zostających pod opieką tegoż samego Rządu, który lokacyą w Banku za najbezpieczniejszą uznał. Możnaż tedy przypuścić, aby Rząd wynalazłszy dla swoich kapitałów jedno źródło bezpieczeństwa, przypuszczał zarazem i drugie, aby bez przyczyny względem jednego i tegoż samego rodzaju funduszków, przypuszczał dwojaką manipulacyą, jedną w Banku drugą na dobrach, aby dwojakich dozwalał szukać procentów, niepewnych i pewnych, aby dwojakićj dozwalał lokacyi, spekulacyjną, i raz na zawsze bezpieczną i prostą. Uwagi te Radzcy Prawnego, Prezes Banku popierając, oświadczył: iż najmocnićj przytém stoi, jako konieczność wypowiedzenia wszelkich kapitałów publicznych na dobrach lokowanych, jest nieodłączną od samej Instytucyi Banku, dodał nadto, iż nie traci bynajmniej z uwagi, że wypowiedzenie nagłe wszystkich od razu kapitałów, pociągnęłoby za sobą nie jedną niedogodność, do Komisyi wszakże Rządowej należy tak rzecz rozporządzić, aby potrzeba z możliwością pogodzone być mogły.

Po takich uwagach, delegowani Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oświadczyli, iż obowiązkiem ich jest trzymać się zasady, mówiącej bardziej na korzyść funduszków zostających pod opieką Władzy którą reprezentują; rozstrzygnięcie atoli kwestyi zostawiają Radzie Administracyjnej Królestwa.

Co się więc tycze kategorii pierwszej, rezultat dyskusyi był następujący:

a) Oczekiwać raportów od Kommissyi Wojewódzkich, które przekonają o ilości w mo-
wie będących funduszków;

b) Gdy te nadejdą przedstawić do decyzji Rady Administracyjnej kwestye następujące:

aa) Czy Bank może być obowiązany do płaćcenia 5% prowizyi?

bb) Czyli Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, ma zado-
syć uczynić żądaniu Banku wypowiedzenia, a następnie przeniesienia do Banku wszelkich
dotąd nieściągniętych kapitałów?

Po takim załatwieniu kategorii pierwszej, przystąpiono do następnej,

2. Czyli co do summ pobieranych tytuło $\frac{1}{4}$ części obowiązkowej po beneficiatach.

Delegowani od Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,

wyjaśniając naturę tego rodzaju kapitałów, oświadczyli, iż takowe na dwa podzielić można rodzaje, na kapitalne i prowizyjne. Pierwsze ulegają wieczystej lokacyi i nigdy podniesione nie będą, drugie przeznaczone są na reperacyą kościołów i będą ściągane w miarę potrzeby. Ztąd płynie że kapitały rzeczzone, mogą być lokowane na procent składany. Że zaś ich natura zbliża się do kapitałów pod kategorią I, wnioskiem jest delegowanych aby przynosiły 5% prowizyi.

Prezes Banku odpowiadając na takowy wniosek, naprzód co do stopy procentów, powtórzył uwagę, iż Bank nie zyskując na obrocie swych kapitałów, więcej nad 5% procentu, nie miałby żadnego źródła na pokrycia kosztów swej administracyi, gdyby od lokowanych u siebie kapitałów 5% płacić był obowiązany. Dla tego i prywatnym więcej nie płaci jak 4% chociaż kapitały może przyjąć, nieprzyjąć lub wypowiedzieć w miarę upatrywania korzyści, gdy tymczasem wedle artykułu 31 Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{17}{12}$ Stycznia r. b., kapitały rządowe koniecznie przyjąć jest obowiązany. Ze względu jednak, że kapitały o których mowa wypowiedzeniu nie ulegają, lokowane są wieczyste, a tem samem dają mu sposobność nieograniczonego niemi obrotu, znajduje Pre-

zes możność ofiarowania najwyższej w Banku. to jest 4 $\frac{1}{2}$ prowizyi.

Delegowani Kommissyi Rządowej przekonaawszy się o słuszności wniosków Prezesa, baczni na okoliczność, iż lubo kapitały o których mowa, mniejszy niż zwyczajny otrzymają procent, większe za to zyskują bezpieczeństwo i łatwość w exekucyi, zgodzili się na ustanowienie 4 od sta stopy proc.; warując w tej mierze zatwierdzenie Rady Administracyjnój.

Co się zaś dotyczy sposobu lokacyi na procent składany czyli procent od procentu, Prezes Banku na wstępie oświadczył, iż nie sądzi być rzeczą stosowną, aby fundusze publiczne, z których użytki mają zawsze cel przeznaczony, i w miarę potrzeby, wyczerpywane bywają, lokowane być miały na procent składany. Na to delegowani Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego odpowiedzieli, iż gdy użytki z tych kapitałów są szczupłe, gdy Kommissya Rządowa czekać niekiedy musi, aby na przeznaczony cel wydostańczyły, a przez ten przeciąg czasu Kommissya Rządowa mogłaby one podnosić i na powrót w Banku lokować na procent, nie widzą przeto przeszkody dla którejby kapitały téj kategorii na procent składany lokowane być nie mogły. — Po takiej odpowiedzi,

Prezes Banku sądził być rzeczą potrzebną odczytać delegowanym art. 14 Dekretu Królewskiego z dnia 17 Stycznia r. b. wedle którego procenta od kapitałów Bankowi powierzonych w terminie właściwym nieodebrane, po upływie dopiero roku, jeśli wynoszą 200 Złp. lub więcej, uważane będą jako kapitał zostawiony w Banku na procent składany: a rząd uczynił zapytanie, czyli z natury tego rodzaju kapitałów, spodziewać się można na przyszłość znacznych, lub drobnych wpływów do Banku?

Radzcy Stanu Badeni i Zalewski odpowiedzieli, iż przewidują z doświadczenia, iż kapitały tego rodzaju na przyszłość, w drobnych wpływać będą ilościami. Na to Prezes Banku uczynił uwagę, iż z odczytanego art. 14 Dekretu Królewskiego, delegowani przekonają się, iż położony w nim do procentu składanego warunek, usunąłby całkowicie lub przynajmniej na czas długi możność pobierania procentu składanego od summ drobnych; nadto gdyby co do każdego pojedynczego na przyszłość wpływu, oddzielny trzymać należało rachunek, dla obliczania czasu od którego w Banku zostaje, zrodziłaby się manipulacja do tego stopnia mozolna, iżby jej żadne korzyści ani Kommissyi Rządowej, ani Bankowi nie wyna-

grodziły. Godząc zatem te trudności, Prezes Banku uczynił propozycją, iż gdy Bank wszelkie procenta z dołu tylko po skończonym roku opłaca, najstósowniejszą byłoby rzeczą, gdyby wpływy na przyszłość do Banku wnosić się mogące, jakiegokolwiek będą ilości, w pierwszym roku żadnego nie przynosiły procentu, Tym sposobem rachunek ich raz tylko na rok byłby zamykany i kapitały składane osiągnęłyby tę korzyść, iżby po skończonym roku do pierwotnego kapitału doliczone, przynosiły już procent składany, bez względu na ilość każdego z osobna wedle przepisów artykułu 14 Dekretu Królewskiego, Na takową propozycją Banku, delegowani Kommissyi Rządowej odpowiedzieli przed wszystkiem, iż co się tyczy warunku artykułu 14 Dekretu Królewskiego, aby procent mający przynosić nawzajem procent, przynajmniej rok jeden w Banku zostawał, takowemu łatwo zadosyć się stanie, gdy Kommissya Rządowa mogąc reperacyą kościołów innemi zastąpić funduszami, jest w stanie zaręczyć, iż procentów od tego rodzaju kapitałów, przed upływem roku wymagać nie będzie. Zastanawiając się następnie nad propozycją Prezesa Banku, względnie zamykania raz na rok rachunku od pojedynczych wpływów, Radca stanu Zalewski

sądził, iż wartoby w myśli szukać sposobów, czyliby przez częstsze zamykanie rachunków np. co kwartał, tego samego nie można osiągnąć celu, z mniejszą dla funduszków stratą. Rachunek atoli okazał, iż im częściej drobne wpływy amalgowane będą, tém później przyniosą procent składany, a ztąd tém dłużej będą leżeć bez użytku dla funduszków. W szczególności Radca Stanu Badeni, rachował, że jeżeli wpływy kwartalne nie wyniosą 5000 złp. wówczas proponowany przez Prezesa środek przyniesie funduszom korzyść, jeżeli kwotę 5000 złp. przenoszą, wówczas, poniosą stratę. Delegowani przeto mając na uwadze, iż najczęściej wpływy kwartalne z tego rodzaju źródeł 5000 złp. nie przenoszą, byli zdania iż interessem jest Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przystać na propozycyą Prezesa Banku. — Z dyskusyi przeto nad kategorią 2, ten wynikł rezultat, iż postanowiono zasięgnąć decyzyi Rady Administracyjnój.

a) Względem zatwierdzenia umówionój zgodnie 4% stopy procentu od funduszków tej kategorii.

b) Względem zamykania raz na rok rachunku z późniejszych wpływów, i dopiero po zamknięciu ciągnięcia z nich procentowego użytku.

3 i 4. Co do summ tegoż samego rodzaju za Rządów: Austryackiego i Pruskiego uzbieranych, oraz co do końcówek Listów Zastawnych, czyli drobnych dopłat do Listów, w gotowiznie uskutecznianych i razem zebranych, zgodzono się na to, że gdy natura tych funduszków jest prawie tąż samą jak funduszków pod kategorią 2, wypada zatem do nich, też same jak do kategorii 2 przyjąć zasady.

Dział II. *Fundusze czasowej lokacji.*

1. Kaucye przez dzierżawców dóbr supresyjnych składane.

Delegowani Kommissyi Rządowej objaśnili, iż lubo kaucye takowe do roku 1832 są złożone, zaręczyć jednak nie można, żeby przed upływem tego terminu na pokrycie jakich Rządu do dzierżawców pretensyi, ściągniętymi być nie musiały. Zawsze atoli można być pewnym, iż 3 miesiące zostawać mogą, a zatem do pobierania procentu kwalifikują się.

Że jednak te fundusze są własnością prywatnych i żadnego dotąd użytku nie przynosiły, delegowani uczynili Prezesowi Banku za pytanie, jaki procent od nich ofiarować może?

Prezes oświadczył, iż rzecz względem kaucyi za urzędnikami, potrzebuje ogólnego rozporządzenia, co do wszystkich Kommissyi Rzą-

dowych. Przedmiot w téj mierze najobszerniej jest traktowany z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, która najwięcej tego rodzaju posiada funduszów, sądzi zatém iż jakie tam przyjęte będą zasady, takieby należało do wszystkich Kommissyi Rządowych zastosować.

Delegowani Kommissyi Rządowej oświadczyli, iż jakie będzie rozporządzenie Rządu, co do wszystkich w ogólności kaucyi, takiemu i Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z chęcią się podda.

W tém miejscu Radca Stanu Badeni uczynił uwagę, jak się uważać będą kaucye w Listach Zastawnych składane?

Prezes Banku oświadczył, iż rzecz w téj mierze również z innemi Kommissyami utarta, i Listy Zastawne złożone na kaucyą, ulegać będą Urządzeniu Banku z dnia 2 Września, r. b. wedle którego Bank trudnić się będzie poborem procentów i podawaniem do losowania Listów Zastawnych na korzyść ich właścicieli za opłatą $\frac{1}{3}$ od sta kommissu.

Radca Stanu Badeni uczynił drugą uwagę, czyliby nie wypadało zawiadomić właścicieli kaucyi pieniężnych, iż mogą je zamienić na Listy Zastawne?

Na to Prezes Banku odpowiedział: iż uwia-

damiać o tém nie ma potrzeby, gdy przeniesienie do Banku funduszków nie zmienia bynajmniej ich natury, i jeżeli Rząd zezwala na zamianę kaucyi w gotowiznie na Listy Zastawne, Bank też samą łatwość prywatnym uczyni; zamieniać nawet będzie gotowiznę na Listy, każdemu który na to zezwolenie od Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego otrzyma.

Trzecią nakoniec uczynił uwagę Radca Stanu Badeni, iż znajdują się kaucye w sztukach złotych np. 50 i 25 złotych polskich złożone, które się ściśle ocenić nie dadzą, gdy do nich kautorowie *præmium affectionis* przywiązuja; zachodzi więc kwestya, jak takowe w Banku uważać?

Na to Prezes Banku oświadczył, iż sztuki złota składane w Banku, podlegają przepisom o depozytach opieczętowanych, które leżą w Banku martwe, od których zatem nic Bank stronom, lecz strony Bankowi, procent za pilnowanie płacić są obowiązane.

Delegowani Kommissyi Rządowej wniosli, iż godziłoby się strony które w sztukach złota kaucye złożyły, zawiadomić przed przeniesieniem do Banku o skutkach jakie ta zmiana rzeczy za sobą pociąga i przez to dać im spo-

sobność zamienienia złota na srebro lub Listy Zastawne.

Prezes Banku odpowiedział, iż czuje całą słuszość tego wniosku, prosi nawet o niezwłoczne wydanie zawiadomień z oznaczeniem wszakże pewnego terminu.

Zgodzono się na termin dwumiesięczny.

Z rozbioru przeto kategorii 1. działu 2go wynikł następujący rezultat:

1. Że ustanowienie stopy procentu od kaucyi przez dzierżawców złożonych, zostawiono ogólnemu rozporządzeniu Rządu, względem wszystkich kaucyi wydać się mającemu.

2. Że kaucye w Listach Zastawnych złożone, ulegać mają przepisom Instrukcyi Bankowi służącej z dnia 2 Września r. b.

3. Że natychmiast po podpisaniu niniejszego protokołu, mają być wydane zawiadomienia do tych dzierżawców, którzy swe kaucye w sztukach złota złożyli, aby w przeciągu dwóch miesięcy, zamienili jeśli chcą na srebro, lub Listy Zastawne, inaczéj kaucye takowe złożone będą do Banku jako depozyt opieczętowany, od którego wedle przepisów temuż Bankowi opłata się należy.

Po takim rozebraniu kategorii 1. przystąpiono do kategorii II:

Summy w kapitałach na reperacyą kościołów lub szkół przeznaczone.

Delegowani Kommissyi Rządowej oświadczyli, iż summy te trzymane są w depozycie, albo dla tego że niema jeszcze reperacyi potrzeby, albo że są niewydostarczające. Wnioskiem jest zatem delegowanych, aby były lokowane w Banku na procent 4% a nadto na procent składany.

Prezes Banku odpowiedział, iż gdy tego rodzaju kapitały żadnej dotąd nie przynosiły korzyści, gdy ich natura niedopuszcza wiecznej lokacyi, gdy mogą być w każdym momencie na cel przeznaczony zażądane, a ztąd gdy obrot ich w Banku będzie ograniczony, Bank przeto da swój strony dowód największej powolności i niemałego na dobro publiczne względu, jeżeli od nich 3% ofiarować będzie, i to pod warunkiem, jeżeli przez rok cały w Banku pozostaną. Delegowani Kommissyi Rządowej uznawszy słuszność przytoczonych przez Prezesa powodów, zgodzili się i na proponowaną stopę i na proponowany warunek, jako łatwo przez Kommissyą Rządową dopełnić się mogący.

Co do procentu składanego, do tego zastosowano zasady pod kategorią 1. działu 1. ustanowione.

Kategoria 3. Dochody przemijające od debentów na rzecz beneficjantów ściągane.

Delegowani Kommissyi Rządowej wyjaśnili, iż summy takowe zostają w depozycie, albo dla zaszłej śmierci beneficjantów, albo dla zachodzącego między stronami sporu, Są to więc kapitały będące własnością osób prywatnych, które o tyle tylko mogą być przedmiotem troskliwości władzy opiekuńczej, o ile idzie o ich zachowanie w całości. Kapitały te nieulegały dotąd żadnej lokacyi, nieprzynosiły stronom żadnej korzyści, że jednak Bank niemi operować może, uczynili więc delegowani zapytanie, jaki procent od nich opłacać zechce?

Prezes Banku oświadczył, iż kapitały o których mowa, należą do rzędu depozytów sądowych czyli obcych, że nowa ich lokacya w Banku, otwiera stronom także korzyści jakich się nigdy dawniej nie spodziewały, nie tylko bowiem żadnej za ich zachowanie nie uiszczą opłaty, ale nadto niejakich zysków spodziewać się mogą; że wszakże zawsze gotowe być winny na zawołanie strony, z tych przeto względów Bank wyższego od nich ofiarować nie może procentu jak 2%, ile że już i Kommissya Rządowa Sprawiedliwości na podobny procent od depozytów sądowych zezwoliła.

Delegowani Kommissyi Rządowej wzglę-

dni i na naturę rzeczy i na sposób jej urządzenia z innemi już władzami umówiony, przyjęli propozycją Prezesa Banku.

Kategoria 4. Summki przez Członków Stowarzyszenia Szkółek Elementarnych złożone.

Tych naturę wyjaśnił Radca Stanu Zalewski, jako Dyrektor Wydziału czuwającego nad ich przeznaczeniem. Oświadczył więc, iż one pochodzą ze składek pojedynczych obywateli, na zakładanie Szkółek Elementarnych, których rozszerzenie było celem dawniejszych rozporządzeń Rządu. Gdy potem takowe postanowienia Rządu, odmienny otrzymały kierunek i zakładanie szkółek zostało cofnięte, kapitał zład uzbierany bez przeznaczenia pozostał, a nawet zwiększał się pojedynczemi wpływami, które władze administracyjne od zalegających kontrybuentów dla zachowania między obywatelami równowagi ściągają i dziś wynosi kilkanaście tysięcy złotych polskich. Przeznaczenie jego zależy od przyszłej decyzji Rządu:

Albo będą kontrybuentom dla chybionego celu składki powrócone,

Albo na inny przeznaczone użytek.

Ta niepewność przyszłego ich losu, niepewność oraz epoki w której zażądane być mogą, sprawia, iż delegowani nie są w stanie wła-

ściwego od nich oznaczyć procentu, wnoszą wszakże, aby Bank obowiązał się płacić 3% jeżeli więcej jak kwartał zostawać w nim będą.

Na takowy wniosek Prezes Banku oświadczył, iż co do tego rodzaju funduszu, toż samo da się powiedzieć co do kategorii 2 niniejszego działu, a ztąd pod innym warunkiem 3% ofiarować nie może, jak tylko że rok cały w Banku zostawać będą.

Po stosownej dyskusyi delegowani Kommissyi Rządowej propozycyą Prezesa przyjęli.

Dział III. *Listy Zastawne.*

Wyżej jużśmy nadmienili, iż znajdują się w Kommissyi Rządowej trojakiego rodzaju Listy:

1. Żółte na Instytuty indossowane z pod losowania wyjęte.

2. Białe w miejsce żółtych przyjęte i dla tego również z pod losowania wyjęte.

3. Rozmaite na rzecz Instytutów zagranicznych spłacone.

Delegowani Kommissyi Rządowej co do 1. oświadczyli, że względem tych niema trudności, dopóki są z pod losowania wyjęte, gdy do tego czasu procent 4% przynoszą i przynosić powinny. Skoro jednak kolej ich losowania

nastąpi, zdaniem jest delegowanych, aby korzystać z losowania szła na rzecz Instytutów nie zaś na rzecz Banku.

Co do drugich wnosili iż zachodzi wątpliwość, czyli, po przeniesieniu do Banku, mogą być natychmiast do losowania podawane. Gdy bowiem zastępują naturę żółtych, rozumieją przeto delegowani, iż ubliżyłoby się i prawu i widokom Rządu, gdyby wciągnano w konkurencją losowania tego rodzaju wierzytelności, które wierzytelnościom prywatnym ustąpić pierwszeństwa były powinny. Na przykład nawet gdyby ten krok mógł być wykonany, potrzeba również zobowiązania się Banku, aby korzystać z losowania na rzecz Instytutów rachował, i od narostłej gotowizny procent po 5% opłacał.

Co do 3. Gdy Listy tej kategorii są własnością obcych Rządów i oczekują tylko na układ jaki względem ich przeniesienia między rządami nastąpi, delegowani co do sposobu urządzenia tymczasowej ich lokacyi, oczekują propozycji Prezesa.

Na wszystkie te wnioski Prezes Banku tak odpowiedział: naprzód co do korzyści z losowania, przy której delegowani obstają oświadczył, iż gdy Bank od wszelkiej nawet gotowizny wyższego nad 4% nie płaci procentu; gdy

Listy Zastawne wieczyście w Banku lokowane być mają i choćby były wylosowane, wyżej nad 4 $\frac{1}{2}$ prowizyi nie przyniosą; zatem sądzi, iż korzyść z losowania przestaje być interessem Kommissyi, i Bank jak przed wylosowaniem po 4 $\frac{1}{2}$ od papieru, tak po wylosowaniu po 4 $\frac{1}{2}$ od gotowizny opłacać będzie.

Co się tycze troskliwości delegowanych względem możności podawania Listów białych do losowania; gdy się wyżej wykazało, iż przedmiot losowania przestaje być interessem Kommissyi Rządowej, Prezes Banku sądzi, iż troskliwość podobna zamienia się już w gorliwość o dobro właściciela Listów Zastawnych; kwestya zaś sama przeistacza się na przedmiot między Bankiem a Rządem, których interes tak ściśle jest z sobą połączony, iż niema obawy, aby cokolwiek niezgodnego z prawem lub przeciwnego pomyślnemu obrotowi papierów przedsięwziętem było, papierów, na których po większej części uposażenie Banku od Rządu otrzymane spoczywa.

Co do Listów Instytutów zagranicznych, oświadczył Prezes, iż takowe będąc depozytem czasowym, ulegać winny przepisom Instrukcyi z dnia 2 Września r. b. wedle której Bank trudni się poborem procentów, podawaniem do

losowania i pilnowaniem obcych Listów za opłatą na raz $\frac{1}{3} \frac{0}{8}$ kommissu.

Delegowani Kommissyi Rządowej oświadczyli, iż co do tego ostatniego sposobu lokacyi, niemają nic do nadmienienia, co zaś do zdania Prezesa względnie korzyści z losowania Listów Zastawnych, słusność takowego wtedy tylko uznają, jeżeli Władza wyższa zezwoli, aby Bank od kapitałów w gotowiznie na wieczną oddawanych lokacyi, wyżej nad 4 % prowizyi niepłacił, wówczas bowiem równym będzie interessem Instytutow, czy ich własności w gotowiznie, czy w Listach Zastawnych w Banku zostają.

Po takiem rozebraniu materyi o Listach Zastawnych, nie było już żadnego przedmiotu do dyskusyi. Aby jednak wszystkie kroki, które następnie przedsięwziąć wypada, w jednym, całkowitym i zupełnym mieć obrazie, obradujący mieszczą następujący ogólny rezultat niniejszej narady:

Nim rzecz się podda poddecyzją Rady Administracyjnój, postanowiono przygotowawczo:

a) Oczekiwać nadejścia od Kommissyów Wojewódzkich wykazów obejmujących ilość depozytów pieniężnych do kategorii I. działu I. należących.

b) Zawiadomić wszystkich dzierżawców dóbr supressyjnych, którzy kaucye w sztukach złota złożyli, aby je w przeciągu miesięcy 2 na srebro lub Listy Zastawne wymienić starali się; gdyż inaczéj złożone zostaną w Banku jako depozyt opłacie ulegający.

Jak skoro wykazy *ad a* nadejdą, poddać pod decyzją Rady Administracyjnej Królestwa, następujące punkta, które się dzielą na sporne i zgodne:

a) Sporne:

1. Czyli Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, może przestać na 4% prowizyi od kapitałów pod kategorią I. działu I. lub czyli Bank ma być zobowiązany do płacenia 5%.

2. Czyli Bank ma prawo żądać od Kommissyi wypowiedzenia wszelkich kapitałów na dobrach lokowanych i do działu IV hipoteki należących.

b) Zgodne:

Prosić o zatwierdzenie,

1. Aby Bank od kapitałów kategorii 2, 3 i 4. działu I. płacił 4% procentu.

2. Aby kapitały te lokowane były na procent składany, i aby od przyszłych wpływów rachunek w Banku raz na rok był zamykany, tak iżby wpływy te w przeciągu pierwszego roku żadnego nie przynosiły procentu.

3. Aby kaucye dzierżawców dóbr supresyjnych uległy temu samemu rozporządzeniu, jak kaucye wszystkich urzędników.

4. Aby Listy Zastawne na kaucye złożone i będące własnością Instytutów zagranicznych, ulegały przepisom Instrukcyi dla Banku z dnia 2 Września r. b.

5. Aby kapitały kategorii II i IV działu II przynosiły 3 % procentu, z warunkiem jeżeli rok cały w Banku zostawać będą.

6. Aby depozyta obce o których mowa w kategorii III. działu II. przynosiły 2 % prowizyi.

7. Aby wszelkie Listy Zastawne, dowolnemu rozporządzeniu Banku zostawione były, z obowiązkiem wiecznej opłaty 4 % prowizyi.

W końcu Prezes Banku prosił delegowanych o przyspieszenie skutku postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 3 Czerwca r. b., względem niezwłocznego przeniesienia do Banku wszelkich funduszków pod zarządzeniem Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zostają-

cych, czemu delegowani zadosyć uczynić przyrzekli.

Na tem protokół zamknięto.

(podp.) J. BADENI. • (podp.) Hr. JELSKI.
(podp.) MARCIN ZALEWSKI. (podp.) K. HOFFMAN.

BANK POLSKI.

Zawiadamia Publiczność, iż rozporządzenia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, co do wymiany biletów kassowych po kassach Wojewódzkich i Obwodowych, rozciągniętemi zostały przez tęż Kommissyą, do wszystkich kass Solnych, Celnych i Konsumpcyjnych.

Niemniej téż Dyrekcyja Jeneralna Poczty wydała polecenie do wszystkich urzędów pocztowych, aby podobną wymianę biletów kassowych na gotowiznę, oraz gotowizny na bilety, uskuteczniały na żądanie osób zgłaszających się w godzinach, w których bióra pocztowe

we otwarte są dla publiczności, wyjawszy
czas expedyowania poczt.

w Warszawie dnia 22 Października 1828 r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,

N. 3151.

(podp.) HASSMANN.

MINISTER PREZYDUJĄCY

w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

DO

BANKU POLSKIEGO.

Przesyła w załączeniu Bankowi Polskiemu
zatwierdzony układ zawarty przez niego pod
d. 11 Października r.b. z Urzędem municypal-
nym miasta stołecznego Warszawy, w przed-
miocie skupowania akcyi z funduszu żelazne-
go wydawanych dla nowo-budujących się z o-
świadczeniem, iż Bank może skupować akcye
stosownie do życzenia stron, albo wedle za-
sad w układzie tym przyjętych, albo za strą-
ceniem z góry jak dotąd przypadających pro-
centów za pozostające lata do terminu wypła-
ty akcyi, bonifikując atoli stronom zysk, jaki

Bank odnosi przy strącaniu procentu z góry
za czas dłuższy od roku jednego.

w Warszawie dnia 5 Listopada 1828 r.

(podp.) X. XIĄŻĘ LUBECKI.

Sekretarz Jeneralny

N. 78411.

(podp.) MINIEWSKI.

*Układ z Urzędem municypalnym miasta Stoł.
Warszawy o skupowanie przez Bank akcyi
dla nowo budujących się wydawanych.*

W skutku odbytej pod d. 26 Września r. b.
pomiedzy delegowanym z strony Banku Pol-
skiego Radcą Stanu Vice-Prezesem Lubowidz-
kim, a delegowanymi z strony Urzędu municy-
palnego Radnym Naczelnikiem Wydziału Skar-
bowego i kass Miecznikowskim, i Rachmistrzem
tegoż Urzędu Helbingiem, narady, w przedmio-
cie skupowania akcyi pożyczek nowo-budują-
cym się, w mieście Warszawie udzielanych,
staje między Bankiem Polskim a Urzędem mu-
nicypalnym miasta stołecznego Warszawy,
następująca umowa:

Art. 1. Osoby mające zapewnioną sobie
przez Urząd municypalny pożyczkę, przezna-
czoną dla nowo-budujących się, z funduszków

postanowieniami X. Namiestnika Królewskiego z dnia 25 Listopada 1817 r. i 26 Listopada 1816 r. wskazanych, będą sobie miały wydawane przez tenże Urząd municypalny miasta Warszawy akcye, celem spieniężenia ich w Banku.

Art. 2. Akcye te wygotowane zostaną przez Bank, kosztem Urzędu municypalnego, w formie wycinków z księgi sznurowej, i obejmować będą nazwisko właściciela, numer budującego się domu, wysokość zapewnionej pożyczki, datę jej rzeczywistego wypłacenia, i oznaczenie funduszu, z którego taż wypłata uskutecznioną zostanie. Nadto akcye te będą albo całe, albo częściowe. Akcye ściągające się do postanowienia Xięcia Namiestnika z dnia 25 Listopada 1817 r. nie mogą być wydawane na większą summę jak na 10,000 złp. wynikające zaś z postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 26 Listopada 1816 r. nie będą obejmowały summy większej na 25,000 złp. tak, że jeżeli właściciel uzyska pożyczkę wynoszącą 50,000 złp. wydane mu zostaną dwie akcye każda po 25,000 złp.

Art. 3 Akcye te uważane będą jako gotowizna, i nie wprzód mogą być wycięte z księgi sznurowej, dopóki właściciel nie wypełni warunków postanowieniami Xięcia Namiestnika

Królewskiego z dnia 25 Listopada 1817 r. i 26 Listopada 1816 r. przepisanych, a w szczególności dopóki całkowitej przyznanej mu pożyczki dostatecznie w hypotece nie zabezpieczy. Nadto właściciel akcyi, powinien zeznać w hypotece akt, iż należące się Bankowi procenta, obowiązuje się corocznie z góry, do kassy Urzędu municypalnego miasta Warszawy wnosić, poddając się w tej mierze exekucyi administracyjnój.

Art. 4. Właściciel chcący ażeby akcyja jego przez Bank skupioną była, powinien złożyć Urzędowi municypalnemu wykaz hypoteczny, zaostrzenie powyższe opłacania procentów obejmujący, które skoro Urząd municypalny za dostateczne uzna, doniesie Bankowi, iż akcyja interessenta skupioną być może. Właściciel zapisawszy przelew na akcyi, złoży w Banku deklaracyą co do ilości i terminów opłaty procentu, poczem Bank zaliczy mu ilość pożyczki w akcyi wyrażoną z potrąceniem $\frac{1}{2}$ od 100 na miesiąc, za pozostające do końca roku miesiące, za dalsze zaś lata, tylko 5 od 100 na rok z kassy Urzędu municypalnego pobierać będzie np. jeżeliby pożyczka 25,000 złp. wynosząca, zapewniona była właścicielowi na dzień 15 Marca 1832 r. ten zaś zgłosił się do Banku d. 5 Października 1828 r. strąconoby mu po $\frac{1}{2}$ od

100 na miesiąc za miesiący 5 dni 10, dalsze zaś procenta w summie 1250 złp. rocznie wnosiłby właściciel poczynając od d. 15 Marca 1829 corocznie z góry do kassy Urzędu municypalnego.

Art. 5. Osoby, które mając zapewnioną pożyczkę, budowlę zamierzoną w zupełności ukończą, będą miały wydane sobie akcye całkowite na ilość pożyczki, jaka im przyrzeczona została. Właściciele zaś, którzy warunkom postanowień Xięcia Namiestnika Królewskiego wyżej powołanych, w zupełności zadłość nie uczynią tak iż im tylko część pożyczki, może być zaliczoną, będą mieli wydane akcye częściowe, z wyrażeniem ilości pożyczki jaką już z kassy Urzędu municypalnego podnieść, a tém samem i Bankowi ustąpić są upoważnieni. Zawsze jednak, czyli akcye całe lub częściowe wydane zostaną, poprzednio całkowita przyrzeczona pożyczka, jak się już wyżej rzekło, dostatecznie na hypotece zabezpieczona być powinna.

Art. 6. Gdy stosownie do umówionych wyżej punktów, akcye na przyrzeczoną pożyczkę, jak gotowizna uważane być muszą, i nie mogą być wydawane jak za uznaniem przez Urząd municypalny, iż pożyczka dostatecznie jest zabezpieczoną, i że odbierający akcya

warunkom postanowień Namiestnika Królewskiego zadość uczynił, przeto Urząd municypalny bierze na siebie obowiązek, nie tylko prowizye Bankowi należące do kassy swęj ściągnąć i w umówionych przez właściciela domu terminach Bankowi oddawać, ale nadto na przypadek nie uiszczenia się właściciela zastąpić go w należnościach Bankowi przypadających, bez żadnego do tego właściciela odwołania się, tak iż Bank należne mu procenta, z kassy Urzędu municypalnego bez żadnego zawodu w terminie odbierać powinien.

Art. 7. Jeżeliby stan interessów Banku nie-
dozwalał mu kiedy skupować akcyów pożyczki nowo-budującym się udzielanej, doniesie o tém Urzędowi municypalnemu, celem podania tego do wiadomości osób, któreby się o uzyskanie akcyi starały.

Art. 8. Drukarnia Banku wygotuje podług załączonego tu wzoru sztuk 150 akcyi, ściągających się do funduszu z postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 26 Listopada 1816 r., i tyleż do funduszu z postanowienia Xięcia Namiestnika z dnia 25 Listopada 1817 r. w ogóle sztuk 300 na własnym papierze, za co Urząd municypalny po złp. 1 od arkusza czyli złp. 300 Bankowi zapłacić obowiązkuje się.

Art. 9 Umowę niniejszą w dwóch exemplarzach sporządzoną, strony obiedwie podpisują. Urząd municypalny poda ją do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, zaś Bank, JO. Xięciu Ministrowi Przychodów i Skarbu, za uzyskaniem których zatwierdzeń, zamiana umów nastąpi.

w Warszawie dnia 11 Października 1828 r.

Prezydent miasta Sto-
lcznego Warszawy
(podp.) Radca Stanu WOJDA.

Radca Stanu Prezes Banku
(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny
(podp.) JAHŁEKOWSKI.

Sekretarz Jeneralny
(podp.) HASSMANN.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji niniejszy układ zatwierdza.

Warszawa dnia 23 Października 1828 r.

Minister Prezydujący
w Zastępstwie (podp.) Radca Stanu KOZMIAN.

Sekretarz Jeneralny
(podp.) AUG. KARSKI.

N. 78,411.

Wypis z protokołu posiedzenia
RADY ADMINISTRACYJNEJ
dnia 13 Listopada 1828 r.

*(O stopie procentów od depozytów Sądowych
i opłacie od Listów Zastawnych.)*

W rozstrzygnienu przedstawionych przez Ministra Sprawiedliwości kwestyi względem procentu, jaki Bank winien będzie opłacać od summ wniesionych z depozytów sądowych, tudzież względem opłaty, jaką tenże Bank pobierać jest mocen od złożonych do niego Listów Zastawnych, Rada wyrzekła, iż upoważniając Kommissyą Rządową Sprawiedliwości do przyjęcia proponowanych w tej mierze przez Bank warunków, zezwała, aby od dawnych depozytów procent po dwa i pół od sta za cały czas, przez jaki kapitał w Banku pozostanie, był opłacanym. Co się tycze depozytów nowych w Trybunałach Cywilnych i u urzędników będących, jako też depozytów handlowych, procent od takowych po 2 od 100 płacony być ma, z wyłączeniem wszakże od tej opłaty takich depozytów, któreby przed upływem trzech miesięcy od daty ich wniesienia z Banku podniesione zostały. Listy nakoniec Zastawne mają być w Banku przyjmowane z zape-

wnieniem dla stron korzyści urządzeniem z dnia 2 Września b. r. zaręczonych, wszelako przy odbiorze satysfakcyi z Banku, strony obowiązane będą opłacać po $\frac{1}{3}$ od sta od summy podnoszonej

Zgodno z protokółem

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
N. $\frac{13208}{24382}$ (podp.) KOSSECKI.

Konferencya z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, o lokacyą i procent od funduszków pod dyspozycyą lub opieką Rządu zostających.

Działo się w Warszawie w pałacu Ministrów Skarbu dnia 26 Listopada 1828 r.

Obecni

Ze strony Kommis. Skarbu: Ze strony Banku Polskiego:
Minister Prezyd. X. LUBECKI. Radca Stanu Prezes
Radca Stanu Hr. PLATER. Hrabia JEŃSKI.
Radca Stanu BROCKI. Rad. St. Vice-Prez. LUBOWIDZKI.
Naczelnik Wydziału OSTROWSKI.

Naczel. Sekcyi: { LISIECKI. Dyrektor: { GŁUSZYŃKI.
KOSTYŁ. Hr. ŁUBIŃSKI.

Stosownie do artykułu 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. kaucye, depo-

zyta pieniężne, i jakiego bądź rodzaju fundusze w kassach magistratur lub urzędników pojedynczych znajdować się mogące a przewyższające złp. 200, wniesione być powinny do Banku na przekaz lub procent, i odtąd nigdzie indziej tylko w Banku lokowane.

Gdy Rada Administracyjna Królestwa, decyzjami z dni 3 i 10 Czerwca r. b. bezzwłoczne wniesienie wszelkich depozytów do Banku Kommissyom Rządowym poleciła, zostawiając wspólnemu porozumieniu przedmiot, tak względem stopy procentów, jak względem oznaczenia, które fundusze mają iść na przekaz, które na procent, a które do depozytu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, w wykonaniu takowych decyzyi, odbyła wspólnie z delegowanymi ze strony Banku naradę w dniu 16 Sierpnia r. b. i z téj czynności oddzielny protokół spisała.

Następnie gdy Radca Stanu Hrabia Jelski Prezes Banku oświadczył życzenie porozumienia się z Dyrekcyą Kontrolli, tak względem kategorii, które już na pierwszej naradzie uderminowane zostały, jako téż i względem tych, które do dalszego czasu odłożono. Radca Stanu Dyrektor Jeneralny Hrabia Plater odbył konferencyę w dniu 15 Listopada r. b. któ-

rój podobnie protokół obejmujący przygotowawcze decyzje ułożono.

Xiąże Minister Prezydujący mając sobie protokół powyższych czynności przedstawione, postanowił odbyć z Bankiem wspólną naradę względem ostatecznego udeterminowania, które depozyta i w jakim sposobie do Banku przeniesione być mają, i ku temu celowi oznaczył dzień 26 Listopada r. b.

Po zebraniu się w dniu dzisiejszym tak członków Kommissyj Skarbu jako i Banku Polskiego, Radca Stanu Hrabia Plater przełożył obradującym, że stan funduszów depozytowych po kassach, pod zarządzeniem Kommissyi Skarbu zostających, podług najpóźniejszych rezultatów, a mianowicie co do kassy Jeneralnej, na zasadzie rapportu z dnia 24 Listopada r. b., zaś co do innych kass na zasadzie ekstraktów za miesiąc Wrzesień r. b. jest następujący:

A. Depozyta w gotowiznie

a. *Przy kassach Jeneralnej
Królestwa, Głównych Wojewódzkich
i Obwodowych.*

1. DEPOZYTA RZĄDOWE.

A. *Od dyspozycji Kommissyi Skarbu
zależące.*

	Pozostało Re- manentem		Od tego odtrą- cić awanse i wydatki zady- sponowane		Czysta goto- wizna wynie- sie	
1. Kapitały Rządowe	241,672	15	239,093	8	2,579	7
2. Z wkupna do dóbr wieczyście wyzierzawione	431,472	11	414,163	1	17,309	10
3. Za sprzedane Inwentarze. . . .	83,598	22	83,598	22	.	.
4. Ze zwrotu kosztów hipotecznych	57,827	10	57,827	10	.	.
5. Za sprzedane drzewo z miejsc na grunta służbowe przeznaczonych	397,358	20	397,358	20	.	.
6. Depozyta temczasowe.	3,813,384	24	2,818,324	1	995,060	23

B. *Od dyspozycji innych Władz zawisłe.*

7. Fundusze Suppressyjne	2,451	17	2,451	17	.	.
8. Składki Ogniowe	795,555	2	.	.	795,555	2
9. Fundusze od dyspozycji Kom- missyi Rządowej Oświecenia. . .	355,677	26	113,153	4	242,524	22
10. Fundusze od dyspozycji Kom- missyi Rząd: Sprawiedliwości . .	1,018	10	1,018	10	.	.
11. Fundusze od dyspozycji Kom- missyi Rząd: Spraw Wewnętrz. .	1,211,081	26	1,211,081	26	.	.
12. Fundusze od dyspozycji Kom- missyi Rządowej Wojny	261,542	14	261,542	14	.	.
13. Fundusze Rossyjskie	4,606	20	4,606	20	.	.
14. „ Górnicze	6,862	10	6,862	10	.	.
15. „ Różne.	17,825	20	.	.	17,825	20

2. DEPOZYTA PRYWATNE.

1. Kaucye i Vedia	1,440,609	6	160,356	28	1,280,252	8
2. Opłata od Orderu Ś. Stanisława	1,116	.	1,116	.	.	.
3. Pensye i summy aresztowane . .	176,932	8	61,064	22	115,867	16
4. Fundusze Stowarzysz. Emerytal.	38,825	12	38,825	12	.	.
5. Depozyta przypadkowe.	820,503	20	524,344	23	296,158	27

ŁĄCZNIE

10,159,922	23	6,396,789	8	3,763,133	15
------------	----	-----------	---	-----------	----

b. *Przy kassach oddzielnych
a mianowicie :*

1. Urzędów Celných
2. „ Konsumcyjnych.
3. Administracya dochodów Konsumcyjnych w Warszawie
4. Magazynów Solnych
5. Przy kassie Loteryjnej.
6. Urzędów leśnych

ŁĄCZNIE

Do tego dodawszy depozyta ad a
przy Kas. Jener. Gł. Woj. i Obw.

OGÓŁ DEPOZYTÓW W GOTOWIZNIE

**B. Depozyta w papierach
Towarzystwa Kredyt. Ziems.**

*Przy kassach Głównych,
Wojewódzkich i Jeneralnej
Królestwa*

1. DEPOZYTA RZĄDOWE.

**A. Od dyspozycji Kommissji Skorbu
zależące.**

1. Zapłaćenia długów Skarbowych
hypotecznie zabezpieczonych
2. Z pożyczki na dobra narodowe

B. Od dyspozycji innych Władz zawisłe

3. Fundusze rozmaite

2. DEPOZYTA PRYWATNE.

4. Kaucye.

OGÓŁ DEPOZYTÓW W PAPIERACH T. K. Z.

Pozostało Re- manentem		Od tego odtrą- cić awanse i wydatki zady- sponowane		Czysta goto- wizna wynie- sie	
109,381	8	.	.	109,381	8
218,403	19	.	.	218,403	19
177,309	20	.	.	177,309	20
1,724	28	.	.	1,724	28
103,794	9	.	.	103,794	9
56,644	12	.	.	56,644	12
667,258	15	.	.	667,258	15
10,159,922	23	6,396,789	8	3,763,133	15
10,827,181	8	6,396,789	8	4,430,392	.
1,616,100	.	.	.	1,616,100	.
20,582,200	.	3,349,300	.	17,232,900	.
8,046,900	.	.	.	8,046,900	.
2,258,100	.	.	.	2,258,100	.
32,503,300	.	3,349,300	.	29,154,000	.

z kolei przystąpiono do rozpoznania natury każdego w szczególności tytułu depozytowego, i do rozbioru decyzji rzeczonymi protokółami objętych, co odbyło się w następującym porządku:

A. Depozyta w Gotowiznie

a. *Przy kassach Jeneralnej Królestwa, Głównych Wojewódzkich i Obwodowych.*

1. DEPOZYTA RZĄDOWE.

A. *Od dyspozycji Kommissyi Skarbu zależące.*

1. Kapitały Rządowe.

1. Radca Stanu Hr. Plater udzielił wiadomość o funduszach okazywanych pod tytułem Kapitałów Rządowych.

Naprzód, że te składają się z należności:

a) *Przewyżki wartości dóbr rządowych oddanych w zamian za twierdzę Zamość.*

b) *Ze sprzedaży zakładu statków wodnych.*

c) *Za różne stare budowle sprzedane.*

Kapitały te żadnemu wyłączeniemu przeznaczeniu dotąd nieulegają.

Powtórę, że na posiedzeniu w dniu 16 Sierpnia r. b. odbytem, jak świadczy punkt 1. pro-

tokółu, zgodziła się tak Kommissya Skarbu, jako téż i delegowani ze strony Banku, ażeby fundusze pod tytułem kapitałów rządowych wykazywane, oddane były do Banku na procent po $3 \frac{2}{5}$.

Nastatek, że na konferencyi w dniu 15 Listopada r. b. obradujący w skutku propozycyi Prezesa Banku Polskiego, jak przekonywa punkt 1. protokołu postanowili:

1. Dla uniknienia zbyt częstych i drobnych rozrachowań pomiędzy kassami a Bankiem, kapitały rządowe w miarę nastąpionych wpływów, odesłane będą do Banku z końcem każdego miesiąca w summach zaokrąglonych, najmniej dwa zera w końcu obejmujących. Pierwsze wpływy wniesione będą do Banku z dniem ostatnim Grudnia r. b.

2. Od kapitałów w roku bieżącym wniesionych, liczyć się będzie procent od 1 Stycznia 1829 r. zaś od tych, które w ciągu roku 1829 wejdą, dopiero od dnia 1 Stycznia 1830. Względem lat dalszych, taki sam zachowany będzie porządek.

3. Bank od kapitałów w sposobie powyższym wnoszonych, opłacać będzie umówiony procent roczny po $3 \frac{2}{5}$ z końcem każdego roku za assygnacyami Kommissyi Skarbu.

4. Wrazie potrzeby podniesienia z Banku

przed upływem roku całkowitego kapitału lub części onego, procent liczyć się będzie dla Skarbu, podług zasad powyżej wymienionych od początku roku, do daty podniesienia kapitału.

Xiąże Minister Prezydujący zastanawiając się bliżej nad rodzajem tego funduszu, utrzymywał, że gdy takowy pochodzi w części ze sprzedaży własności nieruchomój Rządu, sprzedaży, która z mocy Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{10}{31}$ Sierpnia 1828 roku do zgromadzenia jeszcze większych kapitałów da powód, a podług tegoż Dekretu, wszystkie w tój drodze otrzymane fundusze, do Banku oddać polecono, oznaczenie więc procentu, od kapitału w mowie będącego, byłoby przedwczesnem; a że podług artykułu 5 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. wszelkie zyski i superaty Banku, stanowić będą bezpośredni dochód Skarbu Publicznego, Skarb zatem żadnej straty przez to nie poniesie, że fundusze dziś bez żadnego przeznaczenia i użytku w kassie leżące, odda temczasowo Bankowi bez oznaczenia stopy procentu.

Po takowem rzeczy przedstawieniu obradujący zgodzili się, ażeby fundusze, dotychczasowy kapitał składające, oddawane były do Banku w terminach powyżej oznaczonych bez żądania procentu, zostawując udeterminowanie onego dalszemu czasowi.

2. Z wkupna do dóbr wieczyście
wydzierżawionych.

3. Za sprzedane iwentarze i inne
ruchomości w dobrach Rządowych.

2. Gdy depozyta te są téj saméj natury, co
poprzedzający, obradujący zgodzili się, ażeby
takowe podobnie bez procentu do Banku by-
ły wniesionemi.

4. Zwrot kosztów hipotecznych.

3. Na regulacyą hypotek wypłacił Skarb
z dochodów etatowych sposobem awansu roz-
maite summy. Zwrot tychże urządzony jest
w depozytach, a wpływy nastąpione służą na
zniesienie właściwego awansu. Obradujący
zważając, że to są należności etatowe, które
jedynie dla porządku przez rachunki depozy-
towe są przeprowadzane, uznali, iż takowe nie
kwalifikują się do przeniesienia na rzecz Banku.

5. Za sprzedane drzewo z miejsc na grunta
służbowe leśne przeznaczonych.

4. Fundusze pod tym tytułem wykazywane
skutkiem decyzji zapadłej na posiedzeniu bu-
dżetowem w dniu 10 Października r. b. odbytem,
przeniesione będą z początkiem roku 1829 do
aktualnej percepty. Obradujący z powodu że

fundusze te przestaną być depozytówemi, uważali, iż takowe przeniesieniu do Banku nie ulegają.

6. Depozyta temczasowe.

5. Radca Stanu Hrabia Plater przełożył, *Naprzód*, że pod tym tytułem depozytów temczasowych, perceptowane są następujące wpływy:

- a) Z processów defraudacyjnych.
- b) Z defektów w różnych funduszach rządowych.
- c) Z dzierżawy lub administracji dóbr zasekwestrowanych.
- d) Wynagrodzenie od Dyrekcyi Towarzystwa Ogniewego, za budowle w dobrach Rządowych pogorzałe.
- e) Różne inne summy wątpliwe.

Powtóre, że podług decyzji w punkcie 6. protokołu pierwszej narady wypisanéj, tylko fundusze wynagrodzenia za budowle w dobrach Rządowych pogorzałe, przejść mają do Banku na procent po 3 $\frac{1}{2}$, inne zaś tytułem depozytów temczasowych objęte, o ileby Komissyom Wojewódzkim, lub innym urzędom na prowincyi niezwłocznie potrzebnemi nie były, przelane będą do Banku temczasowie na przekaz, zostawiając dalszemu czasowi ozna-

czenie procentu, a mianowicie aż do nadejścia objaśnień od Kommissyi Wojewódzkiej, co do każdej w szczególności pozycyi, które z tych na przekazach, na procencie, lub w depozycie pozostać mają.

Potrzebie, iż obradujący na konferencyi dnia 15 Listopada r. b. przekonawszy się z objaśnień przez Kommissye Wojewódzkie nadesłanych, że cały ten tytuł składa się z summ chwilowo tylko do depozytu złożonych, które w miarę usunięcia natrafianych wątpliwości lub ukończenia processów defraudacyjnych, otrzymują właściwe przeznaczenie, i że również fundusz wynagrodzenia za budowle w dobrach Rządowych pogorzałe, za czasowy uważany być winien, bo ten obracany jest na wystawienie nowych budowli, zgodzili się, ażeby lokacya powyższych funduszków w Banku na przekaz nastąpiła.

Xiąże Minister zważając, że to jest depozyt czasowy, który dopóty tylko pozostaje, dopóki względem przeznaczenia jego stanowczą nienastąpi decyzja, uznał wniosek ostatniej konferencyi uzasadnionym; z tego więc powodu obradujący zgodzili się, ażeby Kassy Główne Wojewódzkie i Jeneralna Królestwa, summy depozyt temczasowy składające, odsyłały wprost do Banku na przekaz, bez względu

na ilość z jakiej każdy w szczególności depozyt składa się, a to za świadectwami z Banku wydać się mającemi. Bank w sposobie ułożyć się mającym, należytość zażadaną natychmiast wypłacać będzie.

B. Od dyspozycyi innych Władz zależące.

1. Fundusze suppressyjne.

6. Gdy przedmiot ten skutkiem pierwszej narady, jak świadczy punkt 8. protokołu pozo-
stawiony został do oddzielnego pomiędzy Ban-
kiem a Kommissyą Oświecenia porozumienia
się, obecnie więc obradujący postanowili o-
czekiwać skutku tego porozumienia.

2. Składki ogniowe.

7. Obradujący przedmiot co do składek o-
gniowych za załatwiony uznali, a to z powodu
już dokonanego porozumienia się pomiędzy
Bankiem a Kommissyą Spraw Wewnętrznych,
pod której zarządem fundusz ten zostaje.

3. Fundusze do dyspozycyi Kommissyi
Oświecenia.

4. Fundusze do dyspozycyi Kommissyi
Sprawiedliwości.

5. Fundusze do dyspozycyi Kommissyi Spraw
Wewnętrznych.

8. W protokole pierwszej narady w punkcie
12 postanowiono, ażeby Bank Polski, porozu-

niał się z każdą respective władzą, w jakim sposobie lokacya funduszów od jęj dyspozycji zależących nastąpić powinna, i o rezultacie Kommissyi Skarbu doniósł, celem wydania potrzebnych kassom rozporządzeń, względem odesłania tychże do Banku.

Przystąpiwszy do rozbioru powyższej kategorii roztrząsanęj na konferencyi z dnia 15 Listopada r. b. obradujący chcąc skutek decyzji Rządu z dnia 3 Czerwca r. b. przyspieszyć, zgodzili się, iż depozyta pod tytułem: fundusze Kommissyi Oświecenia, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych wykazywane, mogą być zaraz po zatwierdzeniu protokołu przez Xięcia Ministra Prezydującego przelane z kass głównych Wojewódzkich i Jeneralnej Królestwa wprost do Banku, bez oczekiwania na doniesienie o nastąpionym układzie.

Książe Minister dzieląc zupełnie to ostatnie zdanie obradujących, dodał: iżby wypadało o wydanych w tym względzie kassom polecegniach, jednocześnie właściwe Kommissye Rządowe zawiadomić.

Na wniosek ten, obradujący jednomyślnie zgodzili się.

6. Fundusze Kommissyi Wojny.

Ponieważ to są summy przeznaczone na zakup sukna i na żołąd dla Żandarmeryi, obradu-

jący zgodzili się, iżby decyzja pierwszej narady punktem 13 protokołu objęta, która depozyt ten za niekwalifikujący się do oddania na rzecz Banku uznaje, bez zmiany pozostawioną była.

7. Fundusze Rossyjskie.

10. Fundusze Rossyjskie pochodzą z epoki Rady Najwyższej, za czasów której różne sumy ze Skarbu Państwa Rossyjskiego na wojsko przesyłane, w kassie Jeneralnej do depozytu składane i z téjże na przedmiot właściwy opłacane były.

Podług ksiąg kassy Jeneralnej wpłynęło z tego źródła. . . .	Złp. 78,535,215 gr. 20
wypłacono zaś	„ 78,533,609 „ —

Pozostało Złp.	4,606 gr. 20
----------------	--------------

Książe Minister mając sobie objawionem, że skutkiem decyzji zapadłej na posiedzeniu pierwszej narady w dniu 16 Sierpnia r. b. (punkt 14 protokołu) remanent rzeczony, jako bez żadnego przeznaczenia w kassie pozostający, winien być do Banku na przekaz oddany, oświadczył: że przeciw temu nie ma nic do nadmienienia, na co równie i obradujący zgodzili się.

8. Fundusze Górnicze.

11. Obradujący zgodzili się utrzymać pierwotną decyzję punktem 15 protokołu z dnia 16 Sierpnia r. b. objętą, mocą której wydane być mają potrzebne dyspozycje do kassy Jeneralnej, względem przeniesienia do kassy Górniczej funduszów własnością tego wydziału będących, zostawiając oddzielnemu porozumieniu się pomiędzy Bankiem a wydziałem Górniczym, co do oznaczenia sposobu lokacji jego funduszów.

9. Fundusze różne.

12. Ponieważ wpływy z tego źródła dochodu przeznaczone są na opędzenie kosztu druku za dzienniki Wojewódzkie, oraz druków dla Towarzystwa ogniowego, obradujący zgodzili się, ażeby takowe w myśl decyzji na pierwszej naradzie zapadłej (punkt 16 protokołu) pozostawione były i nadal na remanencie przy kassach głównych Wojewódzkich.

2. DEPOZYTA PRYWATNE.

1. Kaucye i Vadia.

13. Na posiedzeniu w dniu 16 Sierpnia r. b. uchwalono, jak świadczy punkt 17 protokołu, iż kaucye stawione za urzędnikami, za dzier-

zawcami dóbr Rządowych, na zabezpieczenie jakichkolwiek dochodów skarbowych w administracyę lub dzierżawę wypuszczonych, wniesione będą do Banku na 3 % rocznie, jeżeli fundusz dłużej, jak trzy miesiące w Banku pozostanie, zaś co do vadiów, z tych te które niezwłocznie potrzebne są do wydania interessentom, pozostać mogą według dotychczasowych przepisów w właściwych kassach, te zaś, któreby czas dłuższy pozostawać miały w kassach, wniesione zostaną do Banku na przekaz; naostatek vadia o którychby przewidyć można, że dłużej, jak trzy miesiące pozostaną, tak jak kaucye do Banku na procent złożone będą.

Gdy przedmiot ten wzięto pod powtórny rozbiór w czasie konferencyi mianej na dniu 15 Listopada r. b., Radca Stanu Prezes Banku oświadczył (jak punkt 5 protokołu przekonywa) iż Bank zamierza trudnić się tak wydawaniem kaucyi interessentom na każdą Komisji Skarbu lub inną Władzę, od którychby takowe zależały rekwizycyą, jako też i rozpłata przypadających od tychże procentów, podług zasad następujących, to jest: jeżeli kaucya pozostanie w Banku przez rok cały i więcej, w takim razie kautor odbierze po 3 % procentu do daty podniesienia kaucyi; jeżeli zo-

stawać będzie przez pół roku i więcej po 2 ½, zaś od kaucyi, któreby przed upływem pół roku podniesione były, żaden procent opłacany nie będzie.

Xiąże Minister po takowem rzeczy przełożeniu, oświadczył, iż uważa słusznem, ażeby zapewnić interessentom niejaką korzyść od summ przez nich na kaucye składanych, zaś co do wysokości ofiarowanego przez Bank procentu, względem tego nie znajduje nic do nadmienienia.

Obradujący dzielając zdanie Xięcia Ministra zgodzili się, ażeby kaucye i vadia, które nie są chwilowo złożone, przesłane były z kass głównych Wojewódzkich i Jeneralnej Królestwa wprost do Banku pod warunkami powyżej przez Prezesa Banku wskazanemi, Bank zaś ażeby właściwej kassie na każdą w szczególności kaucyę oddzielne wydał poświadczenie; sposób zaś opłacania procentów i zwrot na kaucyę złożonej summy, osobno urządzonym będzie.

2. Opłata od Orderu Ś. Stanisława.

14. Ze względu, że to jest fundusz przeznaczony na potrzeby Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie, obradujący uznali, iż ten przeniesieniu do Banku nie ulega.

3. Pensye i summy prawnie arestowane.

15. Decyzya obradujących punktem 19 protokółu z dnia 16 Sierpnia r. b. objęta, była następująca: pensye i summy prawnie arestowane w kassie Jeneralnej Królestwa, i w kassie Głównej Województwa Mazowieckiego znajdujące się, oddane będą za stosownemi kwitami do Banku, jako depozyt sądowy, celem zastosowania do nich przepisów, jakie w ogólności co do depozytów sądowych wydane zostaną. W kassach głównych i innych Województw, fundusze tego rodzaju pozostaną na miejscu, aż do dalszój dyspozycji, po wydaniu urzędzeń co do depozytów sądowych po Województwach znajdujących się.

Xiąże Minister i Członkowie obradujący zgodzili się, ażeby decyzya ta bez zmiany utrzymaną była.

4. Fundusze Stowarzyszenia Emerytalnego
Cywilnego.

16. Radca Stanu Hrabia Plater przełożył co następuje: Delegowany ze strony Banku Radca Stanu Vice-Prezes Lubowidzki oświadczył na posiedzeniu pierwszej narady w dniu 16 Sierpnia r. b. (punkt 20 protokółu) iż Bank od summ fundusz emerytalny stanowiących opłacać będzie po 3% to jest taki sam procent,

jaki od wszystkich funduszków przez Skarb u niego lokowanych opłacać zobowiązał się.

Ze strony Dyrekcyi Kontrolli, zastępcą Dyrektora Jeneralnego, Referendarz Stanu Domżański, zwrócił z tego powodu uwagę obradujących wówczas, że fundusz emerytalny, jako prywatny stowarzyszonych urzędników, w równi z kapitałami rządowemi iść nie może; że gdy przez lokacyą funduszu emerytalnego w myśl artykułu 7 postanowienia Królewskiego z dnia 24 Lutego 1824 r. bądź na Bankach publicznych, bądź na hypotece ziemskiej, na pierwszej połowie wartości dóbr podług zasady oszacowania przyjętej do podatku ofiary 10 grosza, funduszowi emerytalnemu na korzyść stowarzyszonych zapewnionym został procent 5 $\frac{1}{2}$ %, nadto gdy Najjaśniejszy Pan (jak to w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia $\frac{2}{14}$ Grudnia 1824 r. czytać się daje) dozwala-
jąc wypożyczenie składek emerytalnych na rzecz górnictwa, zastrzegł wyraźnie opłatę po 5 $\frac{1}{2}$ % procentu na rzecz stowarzyszenia emerytalnego, niższego procentu od tego, jaki już był zapewniony, przyjmowaćby nie wypadało, gdyż fundusz emerytalny z tej nowej lokacyi przez Najjaśniejszego Pana przeznaczonój, ponosiłby szkodę, co nie mogło być zamiarem Najwyższych Jego dyspozycyi.

Radca Stanu Lubowidzki na to oświadczył, iż Bank od kapitałów Rządowych opłaciłby tenże sam procent, co i od summ prywatnych, gdyby tak pierwsze jak ostatnie pod temiż samemi warunkami były wnoszone. Lecz w téj mierze zachodzi ważna różnica; kapitały prywatne są tylko dobrowolnie do Banku składane, i wzajemnie Bank może ich nieprzyjąć, a lokowane u siebie wypowiedzieć i zwrócić; przeciwnie kapitały Rządowe, instytutowe, nie mogą być gdzieindziej lokowane jak w Banku, a ztąd Bank nie może odmówić ich przyjęcia, i trudnić się musi korzystném ich użyciem tak, aby mógł przyrzeczony procent opłacać. Dalej utrzymywał tenże Radca Stanu Vice-Prezes, iż lubo postanowienie Królewskie z dnia 24 Lutego 1824 r. pozwala fundusze emerytalne lokować na hypotecę, przepis ten jednak przez Dekret Królewski o Banku, a mianowicie przez artykuł 31 za zniesiony uważać należy. Oprócz tego bezpieczeństwo téj lokacyi oparte być powinno na połowie wartości dóbr podług zasady oszacowania przyjętej do podatku ofiary; bardzo mało dóbr znaleźć się może, któreby podobną lokacyą przyjąć mogły, zwłaszcza po zaciągnięciu pożyczki z Towarzystwa Kredytowego, tak iż dotychczasowe fundusze emerytalne w połowie nawet w podobny spo-

sób niemogłyby być ulokowane. Pożyczka na górnictwo jako czasowa, stałej lokacyi nie zapewnia i po zwróceniu kapitału, znowu o korzystnem jego umieszczeniu myśleć będzie potrzeba. Wreszcie lokacya w Banku ma widoczną korzyść nad lokacyą, bądź na hypotecę, bądź nad wszelką inną w tem, że fundusz zawsze może być podniesiony bez kosztów processu, lub jakiego bądź zawikłania, i że przedstawia zupełne i niezawodne bezpieczeństwo, które wynika z sposobu ustanowienia Banku i danych mu przez Dekret Królewski z dnia 29 Stycznia r. b. rękojmi.

Radca Stanu Brocki uczynił uwagę, że równe bezpieczeństwo znaleźć można, a osiągnąć większą korzyść przez zakupywanie Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Na to Radca Stanu Lubowidzki odpowiedział, iż Listy Zastawne są papierami publicznymi, których kurs zmianie ulega, i które w znacznej ilości, ani łatwo zakupione ani spieniężone być mogą. Już więc z tego powodu nie kwalifikują się one do lokacyi funduszów emerytalnych, które przez Towarzystwo w każdym czasie mogą być zapotrzebowane, a w żadnym względzie nie mogą ani powinny być wystawione

na zmniejszenie przez zmianę kursu papierów publicznych, na któreby obrócone zostały.

Po przedstawieniu w tym sposobie obustronnych uwag, postanowiono na téj pierwszej naradzie oznaczenie stopy procentu od fundusów emerytalnych pozostawić dalszemu porozumieniu się, lub decyzji Rządu.

Na konferencyi drugiej w dniu 15 Listopada r. b. odbytej (punkt 6 protokołu) Radca Stanu Prezes Banku oświadczył, iż lubo słusznem byłoby, aby summy tak znaczne, jakimi są fundusze emerytalne na niższy do Banku procent oddawane były, przez wzgląd, że ich użycie nie zawsze jest łatwe, i że częstokroć w kassie Banku bezużytecznie na obrót oczekiwać muszą, wchodząc jednak że to jest fundusz, który służy na uposażenie urzędników, którzy w długoletniej służbie publicznej siły swoje stargali, i że z tego powodu szczególniejszą troskliwością być powinno, starać się o jak najkorzystniejsze jego ulokowanie, przyjmuje na Bank obowiązek opłacać najwyższy procent, jaki tylko Bank opłacić jest w możliwości, bez narażenia go na oczewiste straty, to jest 4 % licząc od daty w której wniesienie onego nastąpi. Gdy okoliczność ta pod ostateczne rozporządzenie na dzisiejszej trzeciej naradzie obradujących przedstawioną została.

Książę Minister otworzył swoje zdanie, iż fundusz emerytalny, za prywatny uważanym być nie może, wszelkie bowiem składki i stowarzyszenia dobrowolne mają te główne cechy:

a) Że się osoby interessowane same narażają nad ich ustanowieniem.

b) Że wolno jest każdemu do stowarzyszenia przystąpić lub nie.

c) Że wolno jest z Towarzystwa wystąpić.

d) Że Towarzystwo przez swoich urzędników funduszami swemi administruje.

W skutkach zaś funduszu emerytalnego żadna z powyższych cech spostrzegać się nie daje, bo:

1. Wolą Króla pensya wszystkim urzędnikom i officyalistom o 4 % rocznie umniejszoną została.

2. Nikomu z Urzędników wymówić się nie wolno od poddania się temu przepisowi.

3. Nikt ze stowarzyszenia wyjść nie może, chyba tylko przez wzięcie dymissyi, i wtedy niezwracają mu się składki z pensyi jego potrącone.

4. Najjaśniejszy Pan sumę z odtrącenia od pensyów pochodzącą, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu administrować polecił, zostawiając w artykule 7 Dekretu z dnia 24 Lutego 1824 r. Namiestnikowi Królewskiemu u-

determinowanie sposobu jej lokacyi. Następnie podobało się Najjaśniejszemu Panu ulokować temczasowie fundusz emerytalny na 5 % na kopalniach krajowych. Nakoniec artykułem 31 Dekretu z dnia 29 Stycznia r. b. Najjaśniejszy Pan fundusze te uważa ze wszystkimi innemi funduszami publicznymi do Banku wnieść polecił.

Wszystko to przekonywa, że fundusz emerytalny nie może być uważany, jako pochodzący ze składek prywatnych, lecz jako fundusz przez Króla na cel wypłacania pensyi emerytalnych przeznaczony, tudzież aby w tej drodze uzbierany fundusz zmniejszył niedostatek przez skarb ponoszony.

Co do stopy procentu przez Bank opłacać się mającego.

Wiadomo jest, mówił dalej Xiążę Minister, iż we wszystkich krajach gdzie są ustanowione Banki Rządowe, do których fundusze publiczne wnosić polecono, procent od nich ustanowiano zawsze mniejszy od procentu prawnego. Doświadczenie to krajów oddawna już Instytutu Kredytowe posiadających, jest dla nas wskazówką, że jeżeli z jednej strony Banki podają sposobność stałej i bezpiecznej lokacyi dla funduszków publicznych, z drugiej strony nie można od nich wymagać najwyższego

w kraju procentu, przez wzgląd na same nawet koszta administracyjne tychże Instytutów.

Z tych tedy powodów wniósł Xiąże Minister, iż Bank od funduszu Emerytalnego opłacać nie może po 5 % prowizyi, najwyższy zaś procent jaki Bank opłaca, gdy jest 4 %, taki więc od funduszu emerytalnego opłacaćby powinien, w czém wszakże decyzya Rządu jest potrzebną.

Obradujący dzielając w téj mierze przekonanie Xięcia Ministra Prezydującego zgodzili się, ażeby fundusze emerytalne w miarę wpływów, i o ile te po zaspokojeniu wydatków właściwym etatem zamierzonych, zbywającemi się okazaą oddawane były do Banku, z końcem każdego miesiąca w summach zaokrąglonych najmniej dwa zera w końcu obejmujących, co zaś do oznaczenia wysokości procentu i terminu, od którego procent obliczać się ma, obradujący postanowili, iż o ustanowienie procentu i sposobie jego obliczania, dalszego postanowienia Rządu oczekiwać wypada.

5. Depozyta przypadkowe.

17. Obradujący mając sobie objaśnionem, że to są fundusze téj samej natury co depozyta temczasowe, których lokacya udetermino-

waną być nie może, zgodzili się, ażeby takowe podobnie jak i tamte oddane były do Banku na przekaz.

18. Po dopełnionym w powyższym sposobie rozbiórce depozytów w gotowiznie przy kassach Jeneralnej Królestwa, Głównych Wojewódzkich i Obwodowych znajdujących się, przystąpiono w dniu dzisiejszym do rozpoznania natury depozytów, w gotowiznie przy kassach Urzędów niższych i depozytów w papierach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, przy kassach Głównych Wojewódzkich i Jeneralnej Królestwa będących, tudzież do rozważenia decyzji przygotowawczych, protokółem konferencji pomiędzy Dyrekcją Kontroli a Prezesem Banku w dniu 15 Listopada r. b. w tym względzie odbytej, a to w następującym porządku:

b. Depozyta w kassach oddzielnych.

1. Przy kassach urzędów Celnych.

19. Depozyta przez kassy Celne pobierane są dwojakiego rodzaju:

- a) Na zabezpieczenie cła konsumowego.
- b) Na zapewnienie kar i kosztów processowych w sprawach defraudacyjnych.

Dyrekcya dochodów niestatych w piśmie swém z dnia 26 Września r. b. N. 51.570 utrzymując co do funduszków ad *a*, że takowe jako chwilowo deponowane, bo w kilka dni po złożeniu, t. j. za nadejściem towarów z komory wchodowej do konsumowej zwracane być muszą właściwym interessentom, nie kwalifikują się do odesłania na rzecz Banku, a co do funduszków ad *b*, że te, lubo dłuższemu czasowi są pozostawione, bo do ukończenia processów, zawsze jednak w każdej chwili na miejscu są potrzebnymi, na opędzenie kosztów processowych, również odesłaniu do Banku, bez obawy narażenia spraw processowych na zwłokę, ulegać nie mogą, wniosła, ażeby summy na zabezpieczenie cła konsumowego złożone, utrzymywane były i nadal przy urzędach celnych, zaś co do innych, ażeby komory wchodowe i konsumowe pozostawić przy dotychczasowych przepisach, które pozwalają pierwszym zatrzymywać depozyta defraudacyjne do summy fl. 1000 a drugim do wysokości połowy kaucyi przez Officyalistów stawionych.

Obradujący w czasie rozbioru powyższej propozycji na konferencyi z dnia 15 Listopada r. b. jak świadczy punkt 8 protokołu, mając zwróconą uwagę że artykuł 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. b. który wszel-

kie depozyta pieniężne przewyższające zł. 200
 odtąd nigdzie indziej tylko w Banku lokować
 poleca, znosi wszelkie poprzednicze wzglę-
 dem lokacyi depozytów wydane rozporządze-
 nia, dalej zważywszy, że gdy Komory konsu-
 mowe znajdują się tylko po miastach stołę-
 cznych Województw, nie mają potrzeby za-
 trzymywania u siebie jakichkolwiek remanen-
 tów, gdyż w razie potrzeby użycia którego de-
 pozytu, wydatek takowy kassa Główna Woje-
 wódzka z ogólnych swych funduszków uskutecz-
 nić będzie obowiązana, naostatek zważy-
 wszy, że komory wchodowe w każdym czasie
 czynić mogą wydatki na opędzenie kosztów
 processowych z funduszków superat etatowych
 na rachunek depozytu do Banku odesłanego,
 uważali, iż tylko summy zabezpieczające cło
 konsumowe, jako chwilowo złożone, pozostać
 mogą przy komorach wchodowych, wszelkie
 zaś inne, których lokacya dłuższemu ulega
 czasowi, winny być bezpośrednio, lub za po-
 średnictwem kass Głównych Wojewódzkich
 do Banku odesłane.

Xiążę Minister po bliższem zgłębieniu obu-
 stronnych wniosków, przekonawszy się, iż
 przez dozwole nie urzędowi czynienia wydat-
 ków na rachunek Kass Głównych Wojewódz-
 kich, bieg służby ani na chwilę zatamowanym

być nie może, wyrzekł, iż wszelkie depozyta celne, wyjąwszy na zabezpieczenie cła konsumowego złożone, o ile te za chwilowe tylko są uważane, winny być bez względu, chociażby z mniejszej od złp. 200 kwoty składały się, do Banku na przekaz oddawane, Bank zaś wyda na wniesiony depozyt pokwitowanie w sposób później urządzić się mający, a za zwróceniem onego wypłaci kassie objętą nim ilość.

2. Przy kassach Urzędów konsumcyjnych.

20. Ponieważ Urzęda konsumcyjne posiadają w swem zachowaniu, tego samego rodzaju depozyta, co Urzęda celne, to jest: summy na zabezpieczenie kar i kosztów processowych w sprawach defraudacyjnych złożone, obradujący zgodzili się, ażeby Urzęda konsumcyjne tym samym co i urzęda Celne ulegały rozporządzeniom.

3. Przy kassie Administracyjnój dochodów konsumcyjnych w mieście stołeczném Warszawie.

21. Administracya dochodów konsumcyjnych w mieście stołeczném Warszawie, pobiera do depozytu swego wpływy processowe defraudacyjne i vadia od szynkarzy. Lubo Dy-

rekecyą Dochodów niestałych w przełożeniu swém z daty powyżej w punkcie 19 powołanem wyraziła: że gdy kassa ta nie jest skarbową i wedle warunków kontraktowych nie ma obowiązku oddawać do Skarbu, jak tylko summę zaręczoną za powierzony jej pobór dochodów konsumcyjnych, nadto gdy depozyta processowe są zawsze potrzebnemi na zaspokojenie kosztów, zaś vadia jako fundusze prywatne nie ustannie są podnoszone, z tego powodu, ani pierwsze ani drugie nie kwalifikują się do przełania na rzecz Banku. Obradujący jednak zważywszy, że to są fundusze osób prywatnych, które administracya na zabezpieczenie swych dochodów zatrzymuje, i że tych pod żadnym względem, na własny użytek obracać nie jest jej wolno, nadto gdy fundusze do Banku na przekaz lub procent złożone, w każdej chwili, ile razy zajdzie tego potrzeba, bez żadnego utrudzenia i kosztów podniesionemi być mogą, zgodzili się, jak świadczy punkt 9 konferencyi z dnia 15 Listopada r. b. iż obydwie te rodzaje depozytów winny być do Banku przeniesione, a mianowicie pierwsze na przekaz, drugie zaś na procent, od których Bank według zasady w punkcie 14 ustanowionej wprost interessentom takowy opłacać deklaruje.

Xiąże Minister jak równie i członkowie ob e-

enie zebrani, po rozważeniu obustronnych zdań zaakceptowali w zupełności decyzję na ostatniej konferencji zapadłą.

4. Przy Magazynach solnych.

22. Przy magazynach solnych znajduje się w depozycie tylko summa fl. 1724 gr. 28, która jest własnością prywatną, i podług zapewnienia Dyrekcyi dochodów niestałych, wkrótce interessentom, a mianowicie po ukończeniu rachunków, oddaną będzie. Stosownie do decyzji na konferencji z dnia 15 Listopada r. b. depozyt rzeczony jeżeli do końca Grudnia r. b. interessentom powrócony nie zostanie, winien być z początkiem r. 1829 przeniesionym do Banku. Obradujący względem utrzymania powyższej decyzji zgodzenie się swoje oświadczyli.

5. Przy kassie Loteryjnej.

23. Kassa Loteryjna perceptuje w depozycie następujące wpływy:

- a) Z loteryi klassycznej.
- b) Z loteryi pobocznej.
- c) Z kaucyi kolektorskich.
- d) Z loteryi na Wolę Więctawską.
- e) Depozyta temczasowe.

Lubo Dyrekcyja dochodów niestałych uznaje, za kwalifikujące się do przeniesienia do Ban-

tylko depozyta ad *b, c, d*, obradujący atoli mając na uwadze, że kassa loteryjna, jest w tém samém obrębie co i Bank, że w razie potrzeby czynienia jakiegokolwiek, choćby najdrobniejszego wydatku z funduszków depozytowych, potrzebna na ten cel ilość, w każdej chwili bez najmniejszego zamitrżenia podniesioną być może, zgodzili się jak o tém przekonywa punkt 11 protokołu ostatniej konferencyi, ażeby wszystkie depozyta loteryjne, bez żadnego wyłączenia, przelane były do Banku a mianowicie: kaucye na procent, inne zaś na przekaz, bez względu choćby te z mniejszej jak złp. 200 składały się ilości.

Xiaże Minister i członkowie, dzisiejszemu posiedzeniu obecni zgodzili się, ażeby depozyta loteryjne w sposobie powyżej proponowanym przelane były do Banku.

6. Przy Urzędach leśnych.

24. Radca Stanu Hrabia Plater udzielił wiadomość; że pod zarządem wydziału lasów zostają:

a) Kassy urzędów leśnych po Województwach.

b) Kassa magazynu drzewa w Warszawie.

Ad a kassy urzędów leśnych według wydanych rozporządzeń, obowiązane są wszelkie depozyta wnosić do kass Głównych Wojewódzkich, oprócz vadiów na kupno drzewa składanych, które po dopełnieniu warunków kontraktu, i wywozie drzewa, właścicielom zwracają, niepozostawałoby, jak tylko przepis rzeczony rozciągnąć tak do vadiów jako też wszelkich innych depozytów, jakieby na przyszłość okazać się mogły, to jest, polecić urzędom leśnym, iżby odtąd pod żadnym względem jakichkolwiek bądź depozytów u siebie nie zatrzymywały. lecz zaraz po nastąpionym wpływie, takowe do kass Głównych Wojewódzkich odsełały, z kąd według przeznaczenia swego na właściwy przedmiot użyte będą.

Ad b kassa magazynu drzewa posiada u siebie vadia licytacyjne, kaucye entrepryz spławu i dostawy drzewa, oraz różne inne wątpliwe należności, których do żadnej kassy wyższej nie wnosi; te więc winny być wprost do Banku oddane, a mianowicie: kaucye na procent, inne zaś na przekaz. Obradujący wniosek powyższy w zupełności zaakceptowali.

**B. Depozyta w papierach Towarzystwa
Kredytowego Ziemskiego.**

1. DEPOZYTA RZĄDOWE.

*A. Od dyspozycji Kommissyi Skarbu
sależące.*

1. Ze spłacenia długów Skarbowych
hypotecznie zabezpieczonych.
2. Z pożyczki na dobra narodowe.

25. Gdy na konferencyi z dnia 15 Listopada r. b. przystąpiono do rozpoznania depozytów w papierach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, Prezes Banku oświadczył, (punkt 12 protokołu), że kategoria co do wnoszenia Listów Zastawnych do depozytu Bankowego, została już przez Rząd udeterminowaną, i że na zasadzie artykułu 18 Instrukcyi z dnia 2 Września r. b. przez Radę Administracyjną zatwierdzonej, Bank Polski trudnić się ma w właściwych terminach poborem procentu od papierów publicznych, procent przynoszących, które u niego złożone będą; nadto jest obowiązany zastąpić właściciela we wszystkich formalnościach przy amortyzacyi papierów używanych, z otrzymaną zaś z tych źródeł goto-

wizną Bank postąpi stosownie do zlecenia właściciela depozytu, z potrąceniem sobie komissu $\frac{2}{3}$ od sta z dołu przy zwróceniu depozytu. — Że przeto, jeżeliby depozyt ten miał zatrzymać dla Skarbu wszystkie korzyści do Listów Zastawnych przywiązane, a mianowicie korzyści z losowania, tak iżby Bank obowiązany był do zachowania na rzecz Skarbu tychże samych numerów Listów Zastawnych, jakie mu przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu złożone będą, że wtedy za trudnienie się ich administracją, musiałby stać przy opłacie wyżej cytowaną Instrukcyą jemu zapewnioną.

Po udzieleniu powyższej wiadomości, Radca Stanu Hrabia Plater zwrócił uwagę na odmienne cechy rozróżniające depozyta prywatne od Rządowych, że Listy Zastawne stanowiące depozyt Rządowy, uważać należy za temczasowo w depozycie znajdujące się, bo te mają już swoje przeznaczenie na wydatki udeterminowane, jeżeli więc mamy je przenieść do Banku, to nie inaczej jak tylko bez opłaty. Na co Prezes Banku odpowiedział: iż może się stać zadosyć temu wnioskowi, jeżeli Skarb zezwoli, ażeby Listy Zastawne własnością Skarbu będące wniesione były z kondycyą, aby Bank odpowiadał tylko za wysokość summ Listami ob-

jetych, a nie za gatunki i numera tychże; wtedy albowiem odniesie on korzyść z losowania, które mu wynagrodzi kosztą trudnienia się ich administracyi, i wtedy przyjmie jeszcze na siebie obowiązek czynienia wszelkich wypłat w Listach Zastawnych do rąk interessentów, za assygnacyami Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu; zaś otrzymane dowody, wypłatę takową usprawiedliwiające, przesyłać będzie kassie Jeneralnej.

Jakkolwiek ze strony Dyrekeyi Kontrolli uważano, że postąpienie to, niepociąga za sobą nowych dla Skarbu wydatków, ale owszem dąży do zmniejszenia zatrudnień tak w kassie Jeneralnej jako téż i w samej Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, bo uwalniałoby je od szczegółowego Listów kontrolowania, ze względu atoli, że wyłączenie Listów na dobra narodowe zaciągniionych od losowania, nastąpiło w skutek woli Księcia Ministra Prezydującego, przedmiot ten pozostawiono do ostatecznej Xięcia Ministra decyzji.

Xiąże Minister Prezydujący mając sobie okoliczność powyższą na dzisiejszej konferencyi przedstawioną, oświadczył, iż przeciw przeniesieniu Listów Zastawnych do Banku, żadna nie zachodzi wątpliwość, co się zaś tycze podawania tychże do losowania, tego żadne prze-

pisy nam nie zabraniają. Nie miało one dotychczas miejsca jedynie ze względu na utrzymanie Listów Zastawnych prywatnych w lepszym kursie, lecz dziś kiedy przez ustalenie kredytu znikła już wszelka w tej mierze obawa, kiedy mamy Bank, przez który odniesione korzyści stają się własnością dochodu publicznego, losowanie tak Listów Zastawnych na dobra narodowe zaciągnionych, jako też i tych, które ze spłacenia długów Skarbowych pochodzą, odstąpić możemy na rzecz Banku z zastrzeżeniem, iżby Listy własność Skarbu stanowiące w każdym czasie znajdowały się gotowe do dyspozycji, według widoków Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, bez względu wszakże na gatunek i numer Listów, byleby tylko w kolorze białym, tudzież ażeby Bank procent z ustawy Sejmowej o Towarzystwie Kredytowem Ziemskim, wypływający, opłacał Skarbowi w zupełności, bez żadnego dla siebie potrącenia, a to w terminach właściwych. Obradujący na wniosek Xięcia Ministra Prezydującego zgodzili się.

B. *Od dyspozycji innych Władz zależące.*

3. Fundusze rozmaite.

26. Ponieważ Kommissya Rządowa Przych. i Skarbu funduszami pod tytułem niniejszem

wykazywanemi, nie administruje, natura tychże rozpoznawaną nie była. Dyrekcyja Kontrolli zwróciła tylko uwagę na posiedzeniu z dnia 15 Listopada r. b. jak świadczy punkt 13 protokołu, że dla przyspieszenia skutku decyzji Rządu, który niezwłoczne przeniesienie do Banku depozytów poleca, nie pozostaje jak tylko bez dalszego na układy z respective Władzami w téj mierze zawrzeć się mające oczekiwania, wydać polecenie do kass, aby wszelkie fundusze do dyspozycji innych Władz Rządowych należące, podobnie jak fundusze w gotowiznie wprost do Banku odesłały, i odtąd takowe w tymże samym porządku z końcem każdego miesiąca wnosily.

Xiąże Minister Prezydujący, jako też i członkowie obradniający, oświadczyli się za przyjęciem bez zmiany powyższej propozycji, przez Dyrekcyę Kontrolli uczynionęj.

4. Kaucye.

27. Na posiedzeniu w dniu 15 Listopada r. b. (punkt 14 protokołu) zgodzono się, ażeby kaucye w Listach Zastawnych, po kassach Skarbowych znajdujące się, oddane były do Banku pod warunkami w Instrukcyi pod dniem 2 Września r. b. przez Rząd zatwierdzonej przepisa-

nemi. Obradujący równie i co do téj kategorii zupełnie zgodzenie się swoje oświadczyli.

Na tem zakończono naradę której protokół sporządzony obecnie podpisali.

Ze strony Kommissyi Rząd. Ze strony Banku Polskiego
Przychodów i Skarbu

Minister Prezydujący

(podp.) X. LUBECKI.

Radca Stanu Prezes Banku

(podp.) JEŃSKI.

Radcy Sta: { (podp.) PLATER.
(podp.) BROCKI.

Radca Stanu Vice-Prezes

(podp). LUBOWIDZKI.

Naczelnik Wydziału

(podp.) OSTROWSKI.

Naczeln. Sekcyi: { LISIECKI.
KOSTYAŁ.

Dyrektor: { GŁUSZYŃSKI.
HR. ŁUBIŃSKI.

N. 47,890
47,891

Wypis z Protokołu posiedzenia
RADY ADMINISTRACYJNEJ
z dnia 9 Grudnia 1828 r.

(O stopie procentu od funduszów emerytalnych, wojskowych).

W rozstrzygnienu przedstawionych przez Ministra Przychodów i Skarbu kwestyi, które ze strony Kommissyi Rządowej Wojny wniesione zostały, o stopę procentu jaki ma być opłacanym od składek emerytalnych wojskowych, w Banku Polskim wedle istniejących ogólnych rozporządzeń ulokowanych, Rada oświadczyła, iż od tych składek 4 $\frac{1}{2}$ procent płaconym być winien.

Zgodno z protokołem,

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi

Nr. 8245.

(podp.) KOSSECKI.

MINISTER PREZYDUJĄCY
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

DO

BANKU POLSKIEGO.

(O spłaceniu niektórych długów Królestwa Listami Zastawnemi).

Dekretem Najjaśniejszego Pana z d. 31 Sierpnia r.b. w kopii wierzytelnéj tu dołączonym (*), Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnioną została do spłacenia Listami Zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego zaciągnionemi na Dobra Narodowe, podług nominalnéj tychże Listów wartości, następujących długów Królestwa:

a) Pochodzących z Certyfikatów byłéj Kommissyi Centralnéj Likwidacyjnój Xięztwa Warszawskiego, za zdemoliowane około fortyfikacyi domy, tudzież za dostarczenia na zasadzie zawartych kontraktów uskutecznione.

b) Opartych na dobrach narodowych, na które Obligacye hipoteczne wystawione zostały.

c) Wynikających z pretensyi dzierżawców do dóbr narodowych, na które Assekuracye skarbowe już są wydane, lub stosownie do istniejących przepisów wydanemi będą.

(*) p. stron. 128.

d) Pochodzących z pożyczki zaciągniętej na dobra narodowe do dnia dzisiejszego w ręku zastawników zostające.

Znajdując stosowném użyć pośrednictwa Banku Polskiego do zaspokojenia powyższych należitości, przesyłam mu w tym celu szczegółowe do kategorii *a*, *b*, i *c*, wykazy wystawionych przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu assekuracyi, a przez Kommissyą Centralną Likwidacyjną Dowodów, z wymienieniem nazwisk pierwotnych właścicieli, wysokość summ nimi objętych, tudzież wyrachowaniem, ile tak w kapitale jako i w procencie na takową należitość upłacono, a ile jeszcze do zaspokojenia pozostaje.

Obrachowanie to przedstawiające w rezultacie ogólną summę złp. 6,543,825 gr. 29 do zaspokojenia przypadającą, nie może być jeszcze uważanem za ostateczne, albowiem dług ten zmniejszy się przez nastąpić mającą kompensatę niektórych wierzytelności, i z tego powodu zaassygnowaną została do kassy Jeneralnej Królestwa dla Banku Polskiego przez przybliżenie wzięta summa złp. 6,000,000 w Listach Zastawnych koloru białego, według załączonej tu specyfikacyi i summa złp. 188,843 gr. 9 w gotowiznie.

Jak tylko Bank Polski podniesie za swoim

kwitem te dwie summy, zajmie się w miarę zgłaszania się z dowodami Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej i Assekuracyami Skarbowemi spłaceniem należitości welegitymowanym właścicielom takowych papierów w sposób następujący:

1. Dowody Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej za obligacye hipoteczne w zamian wystawione, spłacać będzie co do kapitału Listami Zastawnemi, według ich nominalnej wartości wraz z dołączeniem kuponów od dnia 22 Grudnia r. b. przynależnych, przypadający zaś do tej daty od wspomnionej wierzytelności procent, zapłaci w gotowiznie.

2. Od wszelkich innych dowodów i assekuracji przypadający do dnia 22 Czerwca r. b. procent wraz z kapitałem, Listami Zastawnemi spłacony będzie z dołączeniem kuponów od d. 22 Czerwca r. b. do tychże Listów należących, ktoby zaś przy takowej zapłacie procentu w Listach Zastawnych przyjąć nie chciał, odesłanym być ma do art. 2 Dekretu Królewskiego z dnia 31 Sierpnia r. b.

Przed zaspokojeniem każdej pojedynczej wierzytelności, Bank Polski:

3. Sprawdzi złożony sobie dowód lub assekuracją z przesyłającemi się według załączno-

nej konsygnacyi księgami, z których papiery takowe wycięte zostały.

4. Odpisane na oryginalnych dowodach lub assekuracyach upłaty kapitału i procentu, sprawdzi co do ich wysokości z właściwemi pozycyami wyżej załączonych wykazów, wraz z zaś dostrzeżenia jakowej niezgodności, znieś się z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu w celu przedsięwzięcia co zrzeczy wypadnie.

5. Zasięgnie od Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z wydziału Kommissyi Obrachunkowej wiadomości względem aresztów położonych na funduszach właścicieli, o zapłatę należitości zgłaszających się, która wiadomość okaże możność zapłacenia takowej, lub potrzebę wstrzymania się do rozstrzygnięcia aresztu.

Będzie nadto obowiązkiem Banku Polskiego:

6. Zkońcem każdego miesiąca aż do zupełnego ukończenia czynności, niniejszem poruczającą się, przesyłać Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, według załączonego tu wzoru, obrachunek spłaconego długu w kapitale i procencie z wymienieniem nazwisk pierwotnych i ostatnich właścicieli ściągniętych papierów.

7. Orginalne Dowody i Assekuracye tudzież pokwitowania od zaspokojonych w swojej należitości wierzycieli otrzymane, załączy do rachunku mającego się złożyć Izbie Obrachunkowej.

Uwadamiam nakoniec iż tak o mogących się wydać w przyszłości Assekuracyach skarbowych, jako też o przypadającej z mocy powołanego wyżej Dekretu Królewskiego, a na teraz wstrzymanej w wypłacie należitości zastawnikom dóbr narodowych, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu Bankowi Polskiemu później doniesie.

w Warszawie dnia 11 Grudnia 1828 r.

(podp.) X. XIAŻE LUBECKI.

Sekretarz Jeneralny

(podp.) CIECHANOWSKI Z.

N. ^{66,030}
8,516

*Konferencya z Kommissyą Rządową Spraw
Wewnętrznych i Policyi względem lokacyi
i stopy procentu od funduszków pocztowych
i szpitalnych.*

Działo się w Warszawie w Biórze Kom-
missyi Rządowej Spraw Wewnętrznych
i Policyi dnia 15 Stycznia 1829 roku.

Obecni

Z strony Kommissyi Rządo-
wej Spraw Wewnętrz. i Policyi

Radca Stanu SUMIŃSKI.

Dyrektor Główny Policyi i Poczty.

Naczelnicy Wydziałów:

KRZYŻANOWSKI.

KOZŁOWSKI.

JANCZEWSKI.

Z strony Banku

Radca St. LUBOWIDZKI.

Vice-Prezes Banku.

Radca Prawny

HOFFMANN.

W skutek odezwy Banku Polskiego z dnia 4
z. m. i r. zebrano się na powtórna konferencyą
w celu porozumienia się o stopę procentów
od summ pocztowych i Instytutowych w Banku
Polskim lokować się mających.

W kolei wyjaśnienia natury i ilości wszyst-
kich tego rodzaju funduszków zwrócono naprzód
z strony Kommissyj Rządowej Spraw Wewnętrz-

trznym i Policji uwagę delegacji Bankowej na fundusze Pocztowe a mianowicie:

1. Fundusze kapitałne kaucyjne, które powstają z kaucyi Urzędników i Oficjalistów Pocztowych, zamiast hipotecznie gotowizną stawionych, które służąc na zabezpieczenie Skarbu od strat, winny oraz stosownie do ducha swęj Instytucyi, to jest: postanowienia z dnia 6 Sierpnia 1816 r. tudzież 28 Maja 1823 przynosić 5 % procentu, z tych bowiem trzy zapewnione są na opłatę procentu dla właścicieli kaucyjnych, dwa zaś stanowią fundusz depozytowy, z którego wspierają się podupadli Pocztalterowie i t. p. Tym sposobem Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji nie może przyjąć mniejszego procentu nad 5 %, bo trzy zapewnione są kautorom, i te jako do prywatnej własności należące nie mogą być zmniejszone, resztujące zaś dwa procenta także nie mogą być odstępione ani zmniejszone, jako jedyny środek zapewnienia biegu służby pocztowej od szkodliwej przerwy i uszczerbku w razie podupadania Pocztalterów, bez narażenia Skarbu Publicznego z tego względu na nadzwyczajne wydatki. Przełożono dalej że fundusze te składają się:

a) Z kapitałów na pierwszej hipotece zwykłej na 5 % lokowanych.

b) Z Listów Zastawnych w skutek prawa Kredytowego otrzymanych.

c) Z gotowizny w następnym czasie uzbieranej.

Zachodzi więc pytanie:

a) Czy kapitały hipotekowane mają być wypowiedziane i do Banku przeniesione?

b) Pod jakimi warunkami mają być przeniesione do Banku Listy Zastawne?

c) Jaki procent będzie Bank opłacał od gotowizny z tego funduszu do Banku wniesionej?

Odpowiadając na powyższy wniosek i położone pytania, Vice-Prezes Banku oświadczył, iż fundusze niniejszą kategorią objęte są kaucyjne, rzecz zaś względem kaucyi najobszerniej jest traktowaną z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, jako najwięcej tego rodzaju funduszków posiadającą, wypadałoby więc fundusze niniejszej kategorii wprost przenieść do Banku, a względem oznaczenia stopy procentu i innych kwestyi oczekiwać rozporządzenia Rządu, jakie względem kaucyów Urzędniczych w ogólności wydanem zostanie.

Wchodząc dalej w szczegółowy rozbiór przytoczonych okoliczności, Delegowani Banku przytaczali, iż postanowienia z d. 6 Sierpnia 1816 r. i 28 Maja 1823 roku ani przeniesieniu

funduszków do Banku, ani oznaczeniu stopy procentu nie mogą być na przeszkodzie, gdyż postanowienie to, jako dające szczególne przeznaczenie kaucyom Urzędników Pocztowych, tem samém za uchylone uważać należy, skoro późniejszy Dekret Królewski, wszelkie kaucye bez żadnego wyjątku do Banku przenieść nakazał, i oznaczenie stopy procentu Radzie Administracyjnej zostawił.

Że stopa procentu niezawisłe od postanowień z dnia 6 Sierpnia 1816 r. i 28 Maja 1823 r. stosować się musi do późniejszych ogólnych rozporządzeń, dowodem jest i to, iż wiele summ niniejszą kategorią objętych spłacone zostały Listami Zastawnymi, i tem samem przestały przynosić procent rzeczonymi postanowieniami zamierzony. Dla czego Bank niemoże przyjąć na siebie obowiązku opłacania od summ podobnego rodzaju procentu prawnego 5%, który jedynie w przypadku sporu między stronami jako maximum przez prawo jest ustanowiony, wyłuszczone to zostało obszernie ze strony Banku na przeszłej konferencji z Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji i powtarzać tego Delegowani Banku nie znajdują potrzeby. Jaki zaś procent Bank ma opłacać, to jak się wyżej rzekło, powinno być zostawione do ogólnego rozporządzenia

Rządu względem kaucyów, że jednak Komisya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi z mocy dotychczasowych przepisów zostaje w obowiązku prywatnym osobom opłacać pewne procenta, przeto Delegowani Banku oświadczają, iż temczasowo aż do dalszej decyzji Rządu, Bank opłacać będzie od summ niniejszej kategorii do niego w gotowiznie wniesionych po 3 $\frac{1}{2}$ %, z warunkiem jeśli te fundusze przynajmniej przez trzy miesiące w Banku pozostawać będą.

Co do Listów Zastawnych ułatwia spór Instrukcyja dla Banku pod dniem 2 Września przez Radę Administracyjną udzielona, podług której Bank mając u siebie złożone Listy Zastawne obcych własnością będące, obowiązany jest trudnić się podnoszeniem procentu i podawaniem Listów Zastawnych do losowania na korzyść interessentów, za to zaś przy podnoszeniu depozytu lub należącój do niego gotowizny pobiera opłatę $\frac{1}{3}$ % czyli groszy 10 od stu złotych.

Nakoniec co do kapitałów hypotekowanych Delegowani Banku oświadczyli, iż lubo z przepisów Dekretu Królewskiego z d. $\frac{17}{12}$ Stycznia roku zeszłego, a mianowicie art. 31 podług ich zdania wypływa, iż kapitały podobnego rodzaju powinny być wypowiedziane i do

Banku przeniesione, kiedy jednak Bank na teraz tego się nie domaga, Delegowani Banku sądzą, iż niemasz potrzeby wchodzić jeszcze w bliższy rozbiór tego przedmiotu.

Po tém obustronnem rzeczy przedstawieniu zgodzono się:

1. Że Listy Zastawne do niniejszej kategorii należące, wniesione będą niezwłocznie do Banku na zasadach Instrukcyi z dnia 2 Września 1828 roku.

2. Że gotowe pieniądze przeniesione będą również niezwłocznie do Banku i Bank od daty wniesienia wypłacać będzie procent po 3 $\frac{1}{2}$ do dalszego rozporządzenia Rządu. Kwestya zaś czyli Bank ma być obowiązany do opłacania wyższego procentu a mianowicie po 5 od 100, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi zastrzega sobie wniesć na Radę Administracyjną.

3. Względem kapitałów hipotekowanych rzecz późniejszemu zniesieniu się zostawiono.

II. Następnie zajęto się funduszami depozytów sztafetowych. Fundusze te z mocy rozporządzenia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 5 Czerwca r. z., co do gotowizny są wniesione do kassy Generalnej Królestwa i ze strony Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi oświadczone, że nie-

zachodzi żadna przeszkoda aby te fundusze do Banku przeniesione zostały.

Że zaś takowe są własnością prywatną, przeto zgodzono się, iż wniesione będą do Banku jako depozyta z obowiązkiem opłacania, jak od wszelkich innych depozytów po 2% rocznie.

Co się zaś tycze Listów Zastawnych, te wniesione będą podług zasad Instrukcyi z dnia 2 Września 1828 r. jak już względem Listów Zastawnych funduszu kaucyjnego powyżej zastrzeżono.

III. Nakoniec co do funduszków wysłużonych pocztylionów, które przeznaczone są na zasilenie etatu ich emerytury, Delegowani Banku ze względu na naturę tych funduszków i wspierając się na zasadzie oznaczonego już przez Radę Administracyjną procentu od składek emerytalnych po 4%, oświadczyli: iż Bank przyjmuje na siebie obowiązek opłacania prowizyi tak od gotowizny, jako też Listów Zastawnych po 4% rocznie z uwolnieniem od opłaty komissowego.

Po załatwieniu tym sposobem kwestyi zachodzących względem funduszków pocztowych, przystąpiono do summ będących własnością szpitali.

Ze strony Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, przytoczono, iż gdy

Bank na pierwszej konferencji oświadczył, iż wyższego procentu na 4 % postąpić nie może, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji, nieznajdując w artykule 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia r. z. wymienionych wyraźnie funduszków szpitalnych, a mając sposobność lokowania ich z zupełnem bezpieczeństwem na 5 %, z powołania swego widzi się obowiązana i zastrzega sobie uczynić wnioski do Rady Administracyjnej, aby własności szpitalne pod przepis wspomnianego Dekretu Królewskiego podciągane nie były.

Ewentualnie co do wysokości procentu od summ tego rodzaju opłacać się mającego, przytaczano ze strony Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, iż procenta te stanowią największą część dochodu, na utrzymanie chorych i nieszczęśliwych; że pochodzą z zapisów testamentowych w których domieszczone jest częstokroć wyraźnie warunek obowiązujący Władzę opiekującą się Instytutami, do jak najkorzystniejszego tychże na procent lokowania; że lokacya summ podobnych na 5 % nieulega dotąd żadnym trudnościom; że nakoniec zmniejszenie tegoż procentu ma bezpośredni wpływ na umniejszenie funduszków, a zatem i środków zabezpieczenia ratunku

i wsparcia dla cierpiącej ludzkości, czego Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji z obowiązków swych niedopuszczać jest obowiązana.

Z tych powodów Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji obstawać musi przy wniosku, aby Bank od summ szpitalnych skoro do niego przeniesione będą po 5 % rocznie opłacał.

Ze strony Banku oświadczone na powyższe wnioski, że szpitale niezarządzając swoją własnością, lecz pod tym względem zostając pod dozorem i zarządem Władz administracyjnych, są widocznie nie tylko Instytutami, ale nadto Instytutami publicznymi, a zatem przeniesienie ich własności do Banku żadnej nie może uleguć wątpliwości.

Co do wysokości procentu który Bank ma opłacać dosyć jest przytoczyć, że nie można żądać od Banku wyższego procentu, nad ten, który on z natury swój instylucyi opłacać jest w stanie. Bank nie może użyć powierzonych mu funduszków, podług swego upodobania, lecz jedynie na |przedmioty ustanowieniem swoim wskazane i dobro ogólne kraju na celu mające; nie mogąc więc ciągnąć z tych funduszków korzyści tak jak prywatne osoby, nie może być równo z niemi kładziony co do obowiąz-

ku opłacania procentu, i opłacać największy, który dla prywatnych jako maximum prawo ustanowiło. Zapisy testamentowe nie mogą bynajmniej krępować rozporządzeń prawodawczych lub rządowych, i jak w skutku prawa o Towarzystwie Kredytowem, wiele summ szpitalnych z 5% na 4% prowizyi zredukowane zostały, tak nie stoi na przeszkodzie aby po przeniesieniu ich do Banku, w skutek Dekretu Królewskiego, stopa procentu oznaczoną została podług ogólnych Rządu widoków.

Wszakże Skarb publiczny dokłada się do utrzymania szpitali; jeżeli więc Rząd zmniejszy stopę procentu od summ szpitalnych, a tem samem ciężar Skarbowi powiększy, muszą być ważniejsze powody ogólnego dobra, które téj ofiary wymagają.

Nakoniec co Instytut strąca na zmniejszeniu procentu, zyskają na jego pewności i regularności wypłat, które teraz częstokroć dopiero za pośrednictwem exekucyi lub processu ściągane, wykładu kosztów potrzebują. Na tych opierając się zasadach Delegowani Banku oświadczyli, iż od funduszków instytutowych Bank nie może postąpić wyższego procentu jak 4%, że procent ten zapewnia tak od summ w gotowiznie, jako i w Listach Zastawnych, bądź białych bądź żółtych wniesionych,

z warunkiem iż te na stałą czyli na wieczną lokacyą oddane będą.

Zapewnienie dać Bank może, iż wypłaty procentu po 4 $\frac{1}{2}$ rocznie skuteczniać będzie bezpośrednio Instytutom miejscowym; Instytutom zaś na prowincyi za pośrednictwem kass głównych Wojewódzkich, bez potrącania kosztów portorium lub kommissu, lecz zastrzega sobie, aby fundusze instytutowe również bez kosztów do kassy Banku wniesione zostały.

Po tem przedstawieniu obustronnem, gdy niemożna się było bliżej porozumieć, postanowiono, aby kwestya względem wysokości procentów od summ instytutowych do Rady Administracyjnój była wniesiona.

Na tem ukończono posiedzenie, protokół po przeczytaniu został podpisany.

(podp.) SUMIŃSKI.

(podp.) LUBOWIDZKI.

JÓZEF KRZYŻANOWSKI.

HOFFMAN.

KOZŁOWSKI.

JANCZEWSKI.

Wypis z protokołu posiedzenia
RADY ADMINISTRACYJNEJ
dnia 27 Stycznia 1829 r.

*(O wniesieniu do Banku Polskiego funduszków Instytutowych
i Szpitalnych)*

W przychyleniu się do wniosków objętych w złożonym przez Radcę Stanu Hr. Platera, w zastępstwie Ministra Przychodów i Skarbu, raporcie tegoż Ministra, Rada oświadczyła, iż zanim kwestya wynikła względem stopy procentu od depozytów Instytutowych i Szpitalnych przez Bank opłacać się mającego, stanowczo rostrzygniętą zostanie, wszelkie fundusze do téj kategorii należące i już ściągnięte, stosownie do wydanych poprzednio w téj mierze rozporządzeń, wniesione być mają do Banku; w celu zaś spiesznego załatwienia powyższej kwestyi, Minister Przychodów i Skarbu wezwany zostaje o złożenie na najbliższém Rady posiedzeniu rapportu, mającego w sobie zawierać odpowiedź na zakomunikowane mu przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw

Wewnętrznych i Policji wysokości stopy procentowej dotyczące.

Zgodno z protokołem

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi

N. 9391.

(podp.) KOSSECKI.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości, iż wszystkie bez wyjątku kassy publiczne w miastach i miasteczkach, tak u Burmistrzów, Urzędników konsumpcyjnych, celnych, solnych, jako też i na pocztach, mają rozkaz aby pieniądze papierowe, czyli bilety kassowe błękitne na złotych Pięć, czerwone na złp. Dziesięć, i białe na złp. Pięćdziesiąt i Sto, nietylko przyjmowały w podatkach jakiegobądź rodzaju bez najmniejszego potrącenia, i równie chętnie jak srebro, ale nawet aby każdemu, na każde zażądanie, wymieniały je na srebro bez żadnego potrącenia i utrudzenia.

Od kogoby więc przy wydawaniu tych papierowych pieniędzy żądano jakiejś straty, niech pójdzie do którejkolwiek kassy, a tam natychmiast wymienią je na srebro.

Ogłasza się przytém, iż choćby bilety kasowe były poplamione, uszkodzone lub podarte, byle tylko rozpoznać je można było, Kassy Skarbowe przyjmować je będą w podatkach, lub wymieniać na gotowiznę bez najmniejszego potrącenia.

w Warszawie dnia 28 Stycznia 1829 r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny
N. 563. (podp.) HASSMANN.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski,

etc. etc. etc.

Chcąc ułatwić Rządowi Królestwa, nie tylko pomnożenie środków, którymi Bank Polski zbawiennie działać może na rozszerzenie przemysłu narodowego; lecz zniesienie ciężarów wojennych, jakie w skutek artykułu 9 Ustawy Konstytucyjnej, mogłyby stać się wspólnemi Królestwu, i zarazem zadosyć uczynienie objętemu artykułem 158 tejże Ustawy przyrzeczeniu, względem zaspokojenia długu publicznego Stanu.

Na raport Naszego Ministra Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnioną zostaje do zupełnego wykonania umowy o pożyczkę czterdziestu dwóch milionów złotych polskich, pomiędzy Ministrem Skarbu a domem S. A. Fraenkel na dniu $\frac{3}{15}$ Sty-

cznia 1829 r. podpisanęj, a przez tegoż Ministra do Naszego zatwierdzenia przedstawionęj, niemniej tabelli umorzenia i planu losowań do tejże umowy załączonych.

ART. 2.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w wykonaniu takowém ściśle stosować się ma do warunków rzeczonęj umowy, a mianowicie:

§. 1. Wyda domowi S. A. Fraenkel Obligacyą ogólną na czterdzieści dwa miliony złotych polskich, która zaciągniętą będzie do kontrolli, dla wpisania jęj do wielkiej Księgi długu Publicznego Królestwa i sądownie złożoną zostanie w Ratuszu głównym M. S. Warszawy, aż do całkowitego umorzenia długu przez powyższą pożyczkę zaciągniętego. Kopia tęg Obligacyi będzie ogłoszoną.

§. 2. Polecı wydać pomienionemu domowi, w miarę uskutecznienia wypłat umówionych, sto czterdzieści siedm tysięcy Obligacyi Udziałowych, na ukaziciela, każdą na złotych polskich trzysta, z których to Obligacyi, sto czterdzieści tysięcy, wyobrażają kapitał, a siedm tysięcy złożone są z części procentów, stosownie do planu wyż wzmiankowanego.

§. 3. Polecı odbywać w Warszawie, w ciągu 25 lat następnych, poczynając od roku 1830

losowania, powyższym planem wskazane, dla oznaczenia summy, która za każdą z tych Obligacyi wypłaconą być ma.

§. 4. Corocznie wypłacać poleci okazicielowi, natychmiast w Warszawie monetą grubą podług stopy mennicznej oznaczonej Dekretem Krolewskim z dnia 1 Grudnia 1815 r. summy na każdą Obligacyą wypadające; wypłaty te czynione będą w godzinach biurowych i według wzmiankowanego planu, zaczawszy od dnia 15 Maja 1830 r., wywóz zaś summ wypłaconych, w żadnym razie, ani wzbronionym ani żadną opłatą obowiązany nie będzie.

ART. 3.

Aby tem mocniej zapewnić wykonanie artykułu poprzedzającego i wszelkich od niego zawistych działań, Kommissya Rządowa Prz: i Skarbu pomieści na budżecie Królestwa, sumę rocznie potrzebną na zaspokojenie umówionych wypłat, które uskuteczniać będzie przedewszystkimi innymi wydatkami, z dochodów krajowych, równie jak wszelkie inne wypłaty długu publicznego do Wielkiej Księgi wpisanego. Prócz tego rzeczona Kommissya upoważniona jest, do oznaczenia w szczególności dochodów z soli, jako hypotekę na wypełnienie zobowiązań zaciągniętych względem okazicieli pomienionych obligacyi.

ART. 4.

Nakoniec celem dania wszelkich od Nas zależących rękojmi, dla zabezpieczenia wierzy-
cieli, nietylko Umowę z dnia $\frac{3}{15}$ Stycznia wyż
wspomnioną, wraz z annexami niniejszém Po-
stanowieniem zatwierdzamy, ale nadto wyko-
nanie onego ze strony Rządu zaręczamy.

ART. 5.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, któ-
re w Dzienniku Praw umieszczone być ma,
Naszemu Ministrowi Przychodów i Skarbu
polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{28 \text{ Stycznia}}{9 \text{ Lutego}}$ roku Pań-
skiego 1829, a panowania Naszego 4-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
(pod.) XAWERY XIAŻE
DRUCKI LUBECKI.

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) STEFAN HR.
GRABOWSKI.

N. 256.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski,

etc. etc. etc

W skutek postanowienia z dnia dzisiejszego. którym zatwierdziliśmy pożyczkę 42,000,000 złotych za Naszém upoważnieniem przez Naszego Ministra Przychodów i Skarbu zaciągnioną i celem pomnożenia funduszków, które Bank Polski mógłby poświęcić dla rozszerzenia przemysłu, stosownie do artykułu 3 Postanowienia Naszego, z dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia 1828.

Na rapport Naszego Ministra Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje :

ARTYKUŁ 1.

Bank Polski otrzyma tytułem dopełnienia, swego uposażenia, sumę 10,000,000 złotych polskich, pobrać się mającą z funduszków wpłynionych do Kass przez wyż wzmiankowaną pożyczkę.

ART. 2.

Fundusze pozostałe, pochodzące z tejże sa-

měj pożyczki, będą złożone do Banku, który upoważniony zostanie do ich użycia na obroty korzystne, pod warunkiem jednakże, aby je miał zawsze w gotowości na zawołanie Rządu.

ART. 3.

Pobór wpływów, wydawanie Obligacyi Udziałowych, losowania coroczne, niemniej pobór dochodów na umorzenia i wypłatę obligacyi przez losowania wskazanych, będą dopełniane przez Bank, stosownie do układów zawartych i przepisów artykułu 42 powołanego postanowienia, z dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia, w sposób, jaki oznaczy Nasz Minister Skarbu, któremu zostawioném jest wykonanie wszelkich operacyi szczegółowych, które całej tej czynności dotyczyć będą.

ART. 4.

Postanowienie niniejsze w Dzienniku Praw umieszczonem być ma.

Dan w Petersburgu dnia ²⁸ Stycznia ⁹ Lutego Roku pańskiego 1829 Panowania Naszego 4-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej (podp.) Minister Sekretarz Stanu
Przychodów i Skarbu, STEFAN HR. GRABOWSKI.
(podp.) Xiążę Xawery

DRUCKI LUBECKI.

N. 256.

BANK POLSKI.

W dalszym ciągu obwieszczeń swych z dnia 26 Lipca, 6 Września i 22 Października r. z. przez które Bank ogłosił, iż wymiana Biletów Kassowych na gotowiznę i nawzajem gotowizny na bilety, urządzoną została po wszystkich Kassach Skarbowych, tudzież po Kassach Miejskich w Miastach Wojewódzkich i Obwodowych, i wszystkich Urzędach Pocztowych;

Podaje niniejszém de publicznej wiadomości, iż Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, rozciągnęła podobną wymianę Biletów Kassowych do wszystkich Kass Miejskich pod jój zarządzeniem zostających; Kommissya zaś Rządowa Przychodów i Skarbu upoważniła Magazyn Solny w Krakowie, nie tylko do przyjmowania Biletów Kassowych w opłacie za sól tam sprzedawaną, ale nadto do wymiany tych biletów na gotowiznę i nawzajem gotowizny na Bilety.

Ogłasza się przytém, iż Bank wymienia na gotowiznę bez najmniejszego utrudzenia Bilety Kassowe nawet *poplamione, uszkodzone*

lub *podarte*, byleby tylko rozpoznać na nich można było cechy stanowcze.

Warszawa dnia 10 Lutego 1829 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,

N.677.

(podp). HASSMANN.

Wypis z Protokołu

POSIEDZENIA BANKU

dnia 24 Lutego 1829 r.

Na wniosek Rady Stanu Vice-Prezesa Banku, postanowiono, aby procent od Listów Zastawnych złożonych w Banku, w myśl Instrukcyi z dnia 2 Września 1828 r. kredytował się stronom w rachunkach ze względu na czas potrzebny do ściągnięcia tych procentów, nie od dnia 22 Czerwca i 22 Grudnia, ale od dnia ostatniego każdego z tych miesięcy.

Za zgodność z protokołem

Sekretarz Jlny (podp.) B. NIEPOKOJCZYCKI Z.

S P I S

Upoważnień Xięcia Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu do nabywania przez Bank rozmaitych papierów publicznych.

N. bież.	N. D. Jgo	Dat. upow. do nabywa. Papierów	Rodzaj Papierów do których nabywania Bank upoważniony został.	po czemu
1	716	$16\frac{1}{6}$ 28 r.	1. Obligacje hypoteczne. 2. Assekuracje Skarbowe i Obligacje Pragskie 3. Bony Francuzkie 4. Kompetencye świeckie i duchowne. 5. Zold wojskowy. 6. Pretensye Liwerunkowe . . .	po 78 za 100 po 75 za 100 po 76 za 100 po 40 za 100 po 35 za 100 po 33 za 100
2	977	$1\frac{1}{2}$ 28 r.	Dowody Kom. Centr. Lik. za Bilety Xięstwa Warszawskiego	po 60 za 100
3	1,646	$9\frac{1}{8}$ 28 r.	Dowody Kom. C. L. za pensye załegłe cywilne.	po 35 za 100
4	2,030	$29\frac{1}{8}$ 28 r.	Dowody Kom. Centr. L. za załegłą pensyą od Krzyża wojskowego.	po 35 za 100
5	2,077	$3\frac{1}{10}$ 28 r.	Dowody Kom. C. L. za zajęcie domów na użytek wojska	po 33 za 100
6	2,726	$4\frac{1}{10}$ 28 r.	Dowody Kom. C. L. za dostawione Woły w r. 1812.	po 45 za 100
7	3,484	$5\frac{1}{4}$ 28 r.	Dowody Kom. C. L. za zrujnowane domy w Zamościu	po 35 za 100
8	1,706	$19\frac{1}{3}$ 29 r.	Dowody Kom. C. L. za pretensye z nadpłaty podatków.	po 45 za 100
9	1,973	$6\frac{1}{4}$ 29 r.	Dowody Kom. C. L. procentowe pochodzące z pretensyi art. 15 zasad tejże Kommissyi objętych.	po 60 za 100
10	2,011	$31\frac{1}{3}$ 29 r.	Dowody Kom. Centr. Lik. za depozyta Administracyjne z epoki Pruskiej	po 45 za 100
11	2,605	$21\frac{1}{4}$ 29 r.	Dowody Kom. C. L. na pretensye pochodzące z pożyczki wojennej w r. 1812.	po 45 za 100
12	1,224	$6\frac{1}{4}$ 29 r.	Dowody Kom. Centr. Likw. za rozbrane domy i wycięte drzewa w Modlinie	po 60 za 100

BANK POLSKI.

Gdy kilku właścicieli dóbr ziemskich oświadczyło życzenie powierzania Bankowi w kommiss swoich produktów, celem zatrudnienia się ich sprzedażą za granicą, Bank Polski mając na uwadze, iż może i więcej właścicieli podobnie z swoim produktem postąpićby sobie życzyli, podaje do wiadomości następujące warunki, pod którymi posługę tę przyjąć na siebie jest gotów.

1. Ktokolwiek ma zamiar zlecić Bankowi sprzedaż swego zboża, zechce go zawiadomić o ilości, rodzaju i gatunku zboża, jako też o czasie, w którym w Warszawie lub w Gdańsku będzie je mógł oddać pod zarząd Banku, dołączy oraz wszelkie zastrzeżenia, względem ceny, czasu i miejsca sprzedaży, jakie mu się zdawać będą.

2. Za podjęcie się kommissu, Bank liczyć sobie będzie na raz jeden $\frac{1}{2}$ od sta od otrzymanej za zboże wartości, wszelkie koszta własnymi funduszami zastąpi, niemniej właścicielom którzyby tego żądali, czynić może na powierzony sobie produkt do pewnej wysokości zaliczenia. Takowe zaliczenia i koszta z procentem po pół od sta na miesiąc, tudzież o-

płatę kommissu strąci sobie od wartości sprzedanego produktu, resztę zaś, jaka wypadnie, powróci właścicielowi podług jego żądania, czy to w Warszawie, czy w którym z miast Wojewódzkich Królestwa.

Bank sądzi potrzebę nadmienić, że im dokładniej dochędożone zboże poruczonem mu będzie, tem mniejsze właściciele na ten przedmiot w Warszawie lub Gdańsku poniosą kosztą.

Im wcześniej zaś kto zawiadomi o zamiarze poruczenia Bankowi posiadanej ilości zboża, tem snadniej postawi go w możności obrania odpowiedniego ogółowi zleceń sposobu postępowania, któryby najłatwiej do pożądanego doprowadził celu.

w Warszawie dnia 14 Kwietnia 1829 r.

Radca Stanu Prezes,
(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,
N. 2774 (podp.) HASSMANN.

Kommissya Rządowa
PRZYCHODÓW i SKARBU
DO
BANKU POLSKIEGO.

Władze pograniczne w Rossyi powzięły wątpliwość, czyli wolno być ma przywozić do Rossyi Bilety Kassowe Królestwa Polskiego; wątpliwość ta przedstawiona Jego Cesarso Królewskiej Mości, usuniętą już została, jak otrzymana odezwa Ministra Finansów Imperii z dnia $\frac{13}{25}$ Kwietnia r. b. N. 1577 przekonują, i Władze pomienione są poinformowane, aby na przypadek przewozu Biletów Kassowych przez granicę, żadna przeszkoda czyniona nie była.

O téj Najwyższej Najjaśniejszego Pana decyzji, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu udziela Bankowi wiadomość dla służbowego w potrzebie użytku.

w Warszawie dnia 15 Maja 1829 r.

Z polecenia Ministra Prezydującego
Radca Stanu (podp.) PLATER.

Sekretarz Jenerlny

N. 32,507.

(podp.) MINIEWSKI.

MINISTER FINANSÓW
CESARSTWA ROSSYJSKIEGO

d. 13 Kwietnia 1829 r.

DO

JO. XIĘCIA MINISTRA FINANSÓW
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

(Tłomaczenie)

W skutek odezwy Waszej Xiążęcej Mości z dnia 2 Marca r. b. N. 340 względem Biletów Kassowych Królestwa Polskiego, uwiadamiam Go, iż miałem szczęście przedmiot ten przedstawić Najjaśniejszemu Panu, poczem stosownie do Najwyższego rozkazu wniesionym on był do Komitetu Finansów.

Po przejrzeniu przedstawionego przezemnie Jego Cesarskiej Mości Żurnalu rzeczonego Komitetu, Najjaśniejszy Pan w dniu 12 Kwietnia b. r. raczył łaskawie zezwolić na wolny przewóz Biletów Kassowych Królestwa Polskiego przez Rossyjskie Komory, mam więc honor uwiadomić Waszą Xiążęcą Mość, iż poleciłem Departamentowi wewnętrznego handlu, aby wydał stosowne polecenie komorom

Rossyjskim na granicy Królestwa Polskiego
położonym.

N. 1577. (podpisano) KANKRIN.

Wypis z protokołu
P O S I E D Z E N I A B A N K U
dnia 22 Maja 1829 r.

Uchwalono, że żaden depozyt sądowy ani
przyjęty ani wypłaconym być nie ma, bez
wniesienia o to podania na piśmie przez stronę
interessowaną i nastąpionęj decyzyi na takowe
podanie.

Za zgodność z protokołem
Sekretarz Jeneralny Banku Polskiego
N. 2439. (podp.) HASSMANN.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.

etc. etc. etc.

Zważywszy, że ustanowione przez Kommissyą Centralną Likwidacyjną Królestwa Polskiego pretensye, pochodzące z pożyczki w r. 180⁸ na dobra narodowe zaciągniętej, wypływają z tego samego postanowienia Rządu byłego Xięztwa Warszawskiego, co i pretensye z pożyczki Obligacyami hypotecznymi pokrytej, i że wystawione na tę pożyczkę kwity kassowe dla tego jedynie na Obligacye hypoteczne zamienione być nie mogły, że nie dochodziły wysokości pieniężnej dekretemi z dnia 7 i 27 Maja 1808 r. oznaczonej.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu i na rapport Rady Administracyjnej, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Postanowienie Nasze z dnia 31 Sierpnia r. z. upoważniające Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu do spłacenia procentowych długów Królestwa, Listami Zastawnymi

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego zaciągnionemi na dobra narodowe podług nominalnej tychże Listów wartości, rozciągamy niniejszem do dowodów Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej wystawionych lub w przyszłości wystawić się mogących na pretensye, z mocy ustawy z dnia 27 Stycznia 1824 roku, tak w kapitale jako i w procencie przez nią ustanowione, a pochodzące z pożyczki w roku 1803 na dobra narodowe zaciągniętej, na którą Obligacye hypoteczne wydane nie zostały.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, w czem do której należy polecamy.

Dan w Zamku Naszym Królewskim w Warszawie dnia $\frac{1}{2}$ Czerwca, roku Pańskiego 1829, a Panowania Naszego 4-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu (podp.) St. Hr. GRABOWSKI.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi

N. 40003.
8674.

(podpisano) KOSSECKI.

Wypis z protokołu
POSIEDZENIA BANKU
dnia 23 Czerwca 1829 r.

Na wniosek Dyrektora Głuszyńskiego, zezwolono, aby świadectwa Banku na zakupione Dowody Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej stronom wydawane, w przypadkach niemożności użycia tychże świadectw do zamierzonego przez strony celu, zaspokojenia niemi zaległości Skarbowych, a ztąd potrzeby zwrócenia ich znowu Bankowi, były przez Bank tak jak gdyby nowo przyjmowane Dowody Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej po 35 za 100 stronom dotyczącym spłacane, i uważane w rachunkach jako świadectwo zwrócone. Dozwolenie to uważano tem właściwszem, ile że podobne wypadki jako zawsze interesentom stratę jednego procentu z nabytych przez nich po 36 za 100 papierów przynoszące, rzadko tylko i jedynie z mylnego wyobrażenia o możliwości użycia tego rodzaju papierów na zaspokojenie należących opłat Skarbowych wydarzyć się mogą.

Za zgodność z protokołem
Sekretarz Jeneralny

N. 3,949

(podp.) HASSMANN.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.

etc. etc. etc.

Zapatrzywszy się na art. 26 Dekretu Naszego z dnia 29 Stycznia 1828 r. mieć chcącego aby przy Banku Polskim ustanowioną była osobna Kommissya do czuwania nad umorzeniem długu krajowego, wypuszczeniem biletów Bankowych i całością depozytów; na przedstawienie Ministra Naszego Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

Członkami Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego mianujemy:

Z Senatu

Wojewodę Franciszka Grabowskiego.

Kasztelana Macieja Wodzyńskiego.

Z Izby Poselskiej

Stanisława Hr. Jezierskiego Pośła Powiatu Siennickiego.

Stanisława Barzykowskiego Pośta Powiatu
Ostrołęckiego.

ART. 2.

Na przypadek nieobecności którego z Człon-
ków Kommissyi Umorzenia, mianujemy ich
Zastępcami.

Z Senatu

Kasztelana Alexandra Hr. Bnińskiego.

Kasztelana Leona Dembowskiego.

Z Izby Poselskiej

Gustawa Hr. Małachowskiego Pośta Powiatu
Częstochowskiego.

Jana Olrycha Szanieckiego Deputowanego
z okręgów gminnych Szydłowskiego i
Stopnickiego.

ART. 3.

Minister Nasz Przychodów i Skarbu zain-
stalluje publicznie Kommissyą Umorzenia i
w miejscu przysięgi, przy podaniu ręki otrzy-
ma od Członków i ich zastępców następujące
przrzeczenie, z czego protokół podpisany
przez zainstallowanych Członków i ich za-
stępców do akt Rady Stanu złożony być ma:

„Ja N. stosując się do postanowienia Kró-
lewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. i do
„Instrukcy służącej Kommissyi Umorzenia

„sumiennie i gorliwie przestrzegać będę
„regularności wypłat przypadających wie-
„rzycielom kraju i amortyzacyi długu krajo-
„wego, oraz czuwać, nad wypuszczaniem
„w obieg biletów Bankowych i ich wymianą
„na gotowe pieniądze, наконец, nad cało-
„ścią depozytów.

ART. 4.

Zaraz po jęj zainstallowaniu, Kommissya Umorzenia przystąpi do sprawdzenia zdania sprawy Bauku Polskiego z r. 1828 i po porównaniu go z księgami i inwentarzem tegoż Banku, złoży nam rapport przez pośrednictwo Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

ART. 5.

Prezydujący w Kommissyi Umorzenia zapraszać będzie na posiedzenia, nie tylko członków tejże Kommissyi ale i zastępców obecnych w Warszawie.

ART. 6.

Tak Członki Kommissyi Umorzenia z Izby Poselskiej, jako i ich zastępcy z tejże Izby, urzędować będą w Kommissyi Umorzenia, dopóki do składu Izby Poselskiej należeć będą.

ART. 7.

W razie ubycia którego z Członków Kommissyi Umorzenia, lub ich zastępców, Minister Nasz Przychodów i Skarbu stosownie do artykułu 20 powołanego postanowienia, przedstawi nam trzech kandydatów na każde z miejsc wakujących, abyśmy z nich toż miejsce zapełnić mogli.

ART. 8.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma być zamieszczone Ministrowi naszemu Przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Zamku naszym Królewskim w Warszawie dnia $\frac{12}{24}$ Czerwca roku Pańskiego 1829 a Panowania Naszego 4-go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu,

(podp.) XAWERY XIĄŻEK

DRUCKI LUBECKI.

Minister Sekretarz Stanu
(podp.) ST. HR. GRABOWSKI.

MINISTER SEKRETARZ STANU

DO

RADY ADMINISTRACYJNEJ.

Ma honor udzielić Radzie Administracyjnej
Wole Najjaśniejszego Pana, wypisaną jak na-
stępuje:

„Cesarz i Król Jmć, polecając przesłać Ra-
dzie Administracyjnej wnioski Ministra
Spraw Wewnętrznych, względem spieszne-
go wybudowania dróg bitych w kraju, wraz
z odezwą Ministra Skarbu tego przedmiotu
dotyczącą, raczył oświadczyć, iż Kommis-
sya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Poli-
cyi, upoważnioną jest do zaciągnięcia w
Banku Polskim na budowę dróg bitych, pro-
tokółem objętych, pożyczki która wniesioną
być ma w ciągu lat 5, a zwróconą Bankowi
tak co do kapitału jako i procentu w 16 la-
tach, z przeznaczeniem na takowy zwrot,
funduszków budżetem nabudowę dróg wska-
zanych, podług umowy, jaka w téj mierze,
między pomienioną Kommissyą a Bankiem
nastąpi.“

Rada przeto wezwaną zostaje do śpieszne-
go przyprowadzenia do skutku tego zamiaru,

który zupełne zyskał Jego Cesarsko Królewskiej Mości zatwierdzenie.

w Warszawie dnia $\frac{1}{2}$ Czerwca 1829 r.

N. 12,896 (podp.) St. Hr. GRABOWSKI.

Ogłoszenie

STARSI GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Czynią niniejszem wiadomo, iż odtąd notowany w Cedułach kurs Listów Zastawnych, wyrażać będzie samą tylko cenę kapitału w tychże Listach zawartego; co do procentu zaś od tychże Listów, za czas od respective 22 Czerwca i 22 Grudnia do chwili zawarcia umowy przypadającego, ten, jeżeli inny wyraźny układ w karcie umowy, przez Agentów zmiany poświadczony, zawarty nie został, oddzielnie przez kupujących dopłacony być winien.

Warszawa d. 8 Lipca 1829 roku.

(podpisano) Wojciech SOMMER.

N. 4,220.

(podp.) GEYSMER.

Wypis z protokołu posiedzenia
 RADY ADMINISTRACYJNEJ
 z dnia 28 Lipca 1829 r.

Na przełożenie Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, poparte zdaniem Xięcia Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Rada Administracyjna postanowiła zatwierdzić układ na dniu 23 b. m. i r. zawarty pomiędzy Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji a Bankiem Polskim, o zaciągnięcie pożyczki około 14 milionów złp. na wybudowanie w ciągu lat pięciu, traktów głównych w układzie wymienionych, potrzebnej; z zapewnieniem Bankowi Polskiemu od summ wydanych pięciu procentów, tudzież amortyzacji całkowitej pożyczki w ciągu lat szesnastu, przez opłatę z funduszu szarwarkowego, corocznie miliona dwóch-kroć sto tysięcy złp., które na ten cel na etacie drogowym, przed wszelkimi innemi wydatkami, zamieszczone będą. Gdy zaś tymże układem Bank Polski podejmuje się zarazem wykonanie robót około dróg pomienionych, na zasadzie kosztorysów przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji zatwier-

dzonych, i onemu doręczonych, Rada Administracyjna zważając, że Bank Polski ma już układem zapewniony procent od summ przez siebie wyłożonych, a oszczędzenia na anszlagach z wolnej ręki oddawanych, teraz przewidywane, nie mogą stanowić z uszczerbkiem funduszu szarwarkowego zysków, o których wspomina art. 5 Dekretu Królewskiego z dnia 17 Stycznia 1829 r. postanowiła, iż wszelkie oszczędzenia otrzymane przez Bank Polski na anszlagach drogowych, na dalszą drogę bi-tych budowę podług zasad tegoż układu, obrócone będą.

Zgodno z oryginałem
Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
(podpisano) KOSSECKI.

Układ między Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi a Bankiem Polskim, o zaciągnięcie pożyczki 14 milionów złp. na wybudowanie traktów głównych zawarty.

Działo się w Warszawie d. 23 Lipca 1829 r.

Mędzy Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi przez Radcę Stanu Dy-

rektora Jeneralnego Przemysłu i Kunsztów
Józefa Radoszewskiego z mocy upoważnienia
z dnia 22 Lipca 1829 r. N. 3,589 czyniącą
z jednej,

A Bankiem Polskim czyniącym przez Dyre-
ktora Henryka Hrabiego Łubieńskiego z mocy
upoważnienia z dnia 22 Lipca r. b. N. 4775
z drugiej strony.

W skutku decyzji Najjaśniejszego Pana
z dnia 24 Czerwca r. b. przez którą Kommis-
sya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi
upoważnioną została do zaciągnięcia pożycz-
ki w Banku Polskim na budowę dróg bitych,
biorąc za zasadę protokół narady pod dniem
22 Kwietnia r. b. między delegowanymi Kom-
missyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Poli-
cyi, tudzież Banku Polskiego spisany, zawarty
został następujący układ:

ARTYKUŁ 1.

Bank Polski obowiązuję się zaliczyć Kom-
missyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Poli-
cyi sposobem pożyczki sumę potrzebną na
robotę dróg bitych aż do ilości 14,000,000 złp.

ART. 2.

Z summy téj wniesie Bank w roku bieżącym
1829 do kassy Kommissyi Rządowej Spraw

Wewnętrznych i Policji na ukończenie dróg rozpoczętych, summe 1,000,000 złp. w następujących terminach:

dnia 1 Sierpnia złp. 300,000

„ 1 Września „ 300,000

„ 1 Października „ 400,000

reszta zaś umówionej pożyczki obrócona zostanie na robotę około dróg bitych, których budowę Bank przyjmie na siebie mianowicie na traktach:

a) Krakowskim, na Radom i Kielce.

b) Uściługskim na Puławę, Lublin z odnogą od Krasnego Stawu do Zamościa i Tomaszowa.

c) Wołyńsko-Szląskim od Puław, na Radom, Piotrków, Widawę.

d) Fabrycznym od Łowicza na Zgierz, Łódź, Pabianice, Sieradz do Kalisza.

e) Toruńskim od Jabłonny na Modlin, Wyszogrod, Płock, Dobrzyń do Torunia.

f) Białostockim z Łomży do Tykocina.

ART. 3.

Do wszelkich traktów wyżej wymienionych przygotowane zostaną plany i anszłagi przez Dyрекcyą Jeneralną dróg i mostów, na zasadach do tego przepisanych przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji zatwierdzonych i w tym celu kierunki traktów rze-

czonych, niezwłocznie przez właściwe do tego władze na miejscu oznaczone i pomiary ich oraz niwellacye i anszlagi tak zostaną przyspieszone, ażeby w ciągu roku bieżącego, i najpóźniej do dnia 1 Października roku przyszłego 1830, Bankowi Polskiemu udzielone być mogły.

ART. 4.

Anszałgi te i plany przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji ostatecznie ustanowione i zatwierdzone, przesyłane będą Bankowi Polskiemu successive w miarę ich wykończenia do zadeklarowania się w przeciągu miesiący trzech od daty otrzymania każdego respective anszlagu całkowitego traktu, czyli się podejmie roboty około tegoż traktu po cenie anszlagowój lub nie? Jeśliby Bank sądził, iż po cenie anszlagiem ustanowionej roboty około którego z traktów przedsięwziąć nie jest w stanie, a Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji nie przyjmowała przez Bank proponowanego podwyższenia ceny, roboty około traktu lub części traktu, względem których między Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji a Bankiem porozumienie się nastąpić nie mogło, będą wystawiane na licytacją publiczną. Jeze-liby licytacya do skutku nie przysłała, a mimo

tego anszlagów nie przerobiono, natenczas Bank Polski wykona roboty w mowie będące w drodze administracyjnej, na rachunek Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, pod jój nadzorem jeżeliby Kommissya ustanowić go za potrzebne uznała.

ART. 5.

Wszystkie podejmowane przez Bank roboty około dróg, wykonywane będą pod kierunkiem i dozorem technicznym Inżynierów Dyrekcyi Jeneralnej Dróg i Mostów i ulegać rewizyi Władz Administracyjnych. Oddzielna Instrukcja za porozumieniem się z Bankiem Polskim przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji wydać się mająca, oznaczy sposoby tegoż dozoru i rewizyi, oraz stosunki Urzędników technicznych i administracyjnych z Bankiem Polskim lub jego subentreprenerami.

ART. 6.

Bank Polski obowiązuję się w ciągu lat pięciu od wręczenia mu wszystkich anszlagów wykończyć wszystkie drogi art. 2 niniejszego kontraktu wymienione, na które fundusz stosownie do art 1 i 2 ustanowiony wystarczać będzie. W miarę oznaczenia linii i wygotowania anszlagów, wolno będzie Bankowi Polskiemu rozpocząć działania swe na wszystkich tra-

ktach i punktach gdzie mu najdogodniej wypadnie, z tém jednak zastrzeżeniem, że trakt Lubelsko - Uściługski tudzież Krakowski i fabryczny do Zgierza, przed innemi a w szczególności z rokiem 1832 wykończyć starać się będzie. Roboty zaś na traktach pojedynczych tak urządzić będzie, ażeby te ile można w ciągłych liniach dla nierozdrobnienia i pomnożenia dozoru technicznego postępowały. Dowózka atoli materiału na wszystkich punktach linii traktów oznaczonych, podług uznania Banku, urządzoną być może.

ART. 7.

Bank Polski corocznie w miesiącu Styczniu przedstawiać będzie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji swój plan gospodarczy robót na rok cały, by stosownie do takowego, Oficjaliści techniczni do ich dozoru potrzebni, rozłożonemi i w potrzebne Instrukcje wcześniej opatrzeni być mogli.

ART. 8.

Z końcem każdego roku, Bank ułoży rachunek wydanych na budowę dróg bitych funduszów, i liczyć będzie dla siebie procent po pięć od sta od summ w każdym miesiącu wydanych od dnia ostatniego tegoż miesiąca. Po

upływie pięcioletniego terminu artykułem 6 niniejszego układu określonego, Bank ułoży i prześle Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji ogólny rachunek summ w myśl niniejszej umowy na budowę dróg bitych przypadających.

ART. 9.

Aż do zupełnego zaspokojenia tej potrzeby, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji obowiązuje się wnosić do kassy Banku z funduszu szarwarkowego, poczynając od roku 1830 summę 1,200,000 złp. w dwóch półrocznych ratach, to jest: 1 Marca każdego roku 600,000 złp. i Sierpnia również 600,000. Z summ tych potrącone będą naprzód procenta po 5 od sta rocznie Bankowi przypadające, reszta zaś na umorzenie kapitału zaraz obróconą zostanie.

ART. 10.

Jak z jednej strony Bank Polski obowiązuje się dołożyć wszelkiego starania, aby budowy traktów które przedsięwzięcie, ukończone być mogły przed terminem artykułem 6 określonym, tak z drugiej Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych Policji przyrzeka, o ile to od niej zależeć będzie, wszelką ze swjej strony pomoc do oddalenia przeszkód i trudno-

ści w wykonaniu przedsięwziętych robót, je-
żeliby się jakie przytrafić mogły.

Układ niniejszy przez obie strony podpisany
został z tem wyraźnem zastrzeżeniem, iż wten-
czas dopiero za obowiązujący tak Kommis-
syę Rządową Spraw Wewnętrznych jako i
Bank Polski uważanym będzie, gdy przez Radę
Administracyjną stosownie do wniosku przez
Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych
i Policji uczynić się mającego, potwierdzo-
nym zostanie.

Radca Stanu Dyrektor Jlny
Kunsztów i Przemysłu
(podp.) Józef RADOSZEWSKI.

Dyrektor Banku Polskiego
(podp.) Henr ŁUBIŃSKI.

N. 5202.

MINISTER PREZYDUJĄCY
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu-

DO

BANKU POLSKIEGO.

Przez Dekret Królewski, z d. $\frac{10}{22}$ Czerwca
r. b. rozciągnięte zostało do długów Królestwa
wynikających z pożyczki w r. 1803 na Dobra
Narodowe zaciągniętej, na które Obligacye

hypoteczne nie były wydane. Postanowienie Najjaśniejszego Pana z dnia 31 Sierpnia 1828 r. upoważniające Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu do spłacenia procentowych długów Królestwa Listami Zastawnymi Towarzystwa Kredytowego, zaciągnionemi na Dobra Narodowe, podług nominalnej tychże Listów wartości.

W przywiedzeniu do skutku tego dekretu, przesyłam Bankowi w następstwie Reskryptu z dnia 11 Grudnia r. z. N. 66,630 (*).

1. Wykaz Dowodów wystawionych przez Kommissyą Centralną Likwidacyjną z wymienieniem nazwisk pierwotnych właścicieli, wysokości summ niemi objętych, tudzież wyrachowaniem ile na takową należytość upłacono, a ile jeszcze do zaspokojenia pozostaje.

2. Dwie książki z których takowe dowody wycięte zostały.

3. Assygnacyą do Kassy Jenaralnej, za którą odbierze w Listach Zastawnych koloru białego lit. E. z 8 kuponami summę złp. 60,000 i upoważniam Bank Polski, iżby przy zachowaniu formalności reskryptem powyższym przepisanych, zaspokojeniem rzeczonych długów prawnie wylegitymowanym pretensorom,

(*) p. str. 250.

zajął się w ten sposób, aby każdemu z nich summe z dowodu Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej do wypłaty przypadającą, zapłacił Listami Zastawnemi według ich nominalnej wartości, wraz z dołączeniem kuponów od 22 Czerwca r. b. przynależnych, potrącając z tejże tę część prowizyi po 4 od 100, jaka przypada w gotowiznie za kupony od dnia 23 Czerwca 1829 r. do dnia zgłoszenia się właściciela po odebranie swęj należytości.

Wreszcie uwiadamiam Bank Polski, iż o dowodach, jakie Kommissya Centralna Likwidacyjna na powyższy rodzaj pretensyi następnie wystawi, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu donosić mu będzie.

w Warszawie dnia 14 Sierpnia 1829 r.

(podp.) X. XIĄŻE LUBECKI.

Sekretarz Jeneralny

(podp.) CIECHANOWSKI Z.

N. $\begin{smallmatrix} 46068 \\ 8674 \end{smallmatrix}$.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważając że z wyraźnego pozwolenia Najjaśniejszego Pana objawionego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z daty 5 Grudnia 1828 r. N. 771 Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy, jest upoważnionym do zaciągnięcia pożyczki celem ukończenia budowy nadbrzeża kamiennego po lewym brzegu Wisły, tudzież nowego Teatru, oraz innych przedsięwzięć do użyteczności Stolicy zmierzających, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Ministra Przychodów i Skarbu.,

Postanowiliśmy i stanowimy co następuje.

ARTYKUŁ. 1.

Miasto Warszawa upoważnione zostaje do zaciągnięcia pod zwierzchnością i zatwierdzeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi pożyczki w Banku Polskim w summie złp, 5,000,000.

ART. 2.

Na opłatę procentów od téj pożyczki, tudzież na stopniowe umarzanie samego kapitału, Urząd municypalny zamieszczać będzie corocznie na etacie wydatków miejskich, przed wszelkimi innemi wydatkami po 9 $\frac{0}{100}$, z których 5 $\frac{0}{100}$ na procentowanie, a 4 $\frac{0}{100}$ na stopniowe kapitału umorzenie, a to w celu iżby z dniem 1 Lipca 1846 r. całkowity dług podług tabelli sub lit. A załączonej umorzonym został.

ART. 3.

Urząd municypalny na pokrycie zaciągniętego w Banku długu, wystawi 5,000 sztuk Obligacyi, każda po złp. 1,000 z stosowną ilością kuponów, a to podług wzoru pod lit. B. załączonego.

ART. 4.

Sporządzone w tym sposobie Obligacye, stosownie do umowy zaszłej między Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji oraz Urzędem municypalnym Miasta Stołecznego Warszawy, z jedną, a Bankiem Polskim z drugiej strony; Urząd municypalny odda Bankowi po cenie 95 za 100, czyli za sumę złp. 4,750,000.

ART. 5.

Na zabezpieczenie zobowiązań, w moc ni-

niejszego postanowienia zaciągniętych, zezna stosowny akt w księdze wieczystej nieruchomości 475 i 476, wskaże oprócz tego dochód z konsensowego od szynków, jako szczególną rękojmią obowiązku przez art 2 nałożonego.

AKT. 6.

Opłata prowizyi, tudzież stopniowe umorzenie kapitału, rachowane będzie od 1 Stycznia 1830 r. i tym końcem:

a) Urząd municypalny obowiązany jest z funduszu co pół roku na amortyzacyą podług wyrachowania tabellą w art. 2 powołaną, objętego, nabywać Obligacye przez pośrednictwo agentów zmiany na Giełdzie, jeżeli te niżej od nominalnej ich wartości stać będą, względem czego Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji ustawi prawidła.

b) Jeśliby Urząd municypalny do d. 15 Czerwca i do dnia 15 Grudnia nie wyczerpał funduszu amortazycyjnego przeznaczonego do skupowania na Giełdzie Obligacyów, natenczas przystąpi w tym dniu do wyciągnięcia losem numerów Obligacyi, które spłacone być mają podług imiennój ich wartości.

c) W dniach od 1 do 10 Lipca, tudzież od 1 do 10 Stycznia, kassa Urzędu municypalnego wypłacać będzie w godzinach służbowych, bez żadnych potrąceń, w brzęczącej monecie,

podług stopy menniczej Dekretem Królewskim z dnia 1 Grudnia 1815 roku oznaczonej, tak procenta za złożeniem wymagalnych kuponów, jako i kapitał za złożeniem wylosowanych Obligacyi. W razie gdyby od tych kupony na przyszłe półrocza brakowały, kassa odtrąci sumnę odpowiednią niedostającym kuponom w celu posiadania funduszu na ich zaspokojenie.

d) Jeśliby na zupełne spłacenie ostatniej losom wyciągniętej Obligacyi, fundusz amortyzacyjny nie wystarczał, wówczas kassa Urzędu municypalnego zaliczy właścicielowi to, co pozostało, Obligacyą zatrzyma, a na niedostającą do nominalnej wysokości Obligacyi sumnę, wyda rewers, który wraz z przypadającym po 5 od sta procentem w przyszłym półroczu z funduszu amortazacyjnego przedewszystkiem zaspokoi.

e) Z dniem 11 Lipca i 11 Stycznia, fundusze dla niezgłoszenia się intesesenłów pozostałe, mają być przeniesione do Banku na przekazy.

f) Z czynności w artykule tym na Urząd municypalny włożonych, zdawać będzie ten Urząd Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji każdorocznie rapport, dla zamieszczenia go w ogólne sprawozdanie przez Radę Stanu Królowi składane.

ART. 7.

Po odebraniu Obligacyi wraz z kuponami w stosunku do art. 3 wystawionych, Bank Polski z wymienionej w artykule 4 summy złotych polskich 4,750,000 potrąci przedewszystkiem należność jemu od Urzędu municypalnego przypadającą. Jeśliby zaś Urząd municypalny niepotrzebował od razu podnieść całej reszty, Bank od pozostawionej u siebie summy opłacać będzie procent rocznie po złp. 5 od 100 procent ten jednak od pozostałej z końcem roku 1833 summy, Bank nie już po 5 od 100, tylko po 4 od 100 opłacać będzie w obowiązku.

ART. 8.

Fundusze w moc art. 6 lit. e. do Banku wnoszone, mieć będzie Bank w gotowości dla wydania interesentom na każde ich zgłoszenie się. Przy wypłacie zastosuje się do przepisu art. 6 lit. e, i spłacone kupony oraz Obligacye odsyłać będzie przed dniem 11 Stycznia i 11 Lipca Urzędowi municypalnemu, o ile zaś fundusze na zrealizowanie kupunów przeznaczone, w ciągu lat 5, licząc od daty wymagalności przez właściwych interessentów, podniesione nie zostaną, takowe na korzyść kassy miejskiej Urzędowi municypalnemu Bank odeśle.

ART. 9.

Obligacye oraz ich kupony przechodzić mo-

gą z rąk do rąk bez żadnej formalności; wolno atoli będzie zapisać przelew na posiadanej Obligacyi, lecz odtąd taka Obligacya tylko za przelewami piśmiennymi z rąk do rąk przechodzić może: chyba że ostatni nabywca znowu ją na okaziciela zapisze.

Ostatnia czynność przez pisarza aktowego poświadczona być winna.

ART. 10.

Na przypadek uszkodzenia Obligacyi, jeśli numer i cechy istotne rozpoznane być mogą, wydawane będą duplikaty przez Urząd municypalny.

ART. 11.

Kupony wciagu lat 5 od daty wymagalności nie złożone w Banku celem zrealizowania, moc swoje utracają.

ART. 12.

Obligacye i zapisane na nich przelewy, oraz czynności sądowe do pożyczki niniejszej ściągające się, uwalniają się od użycia stępla.

ART. 13.

Dla czuwania nad dokładnem wykonaniem przepisów w art. 6, 10, 11 zawartych, ustanawia się Komitet złożony z Prezesa Trybunału Handlowego Województwa Mazowieckiego, lub jego Zastępcy, z Członka Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji przez

nią mianowanego, dwóch Radców handlowych i jednego Urzędnika Banku, przez Ministra Przychodów i Skarbu, na przedstawienie Banku mianowanych.

Komitet ten po zainstalowaniu go przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji, zgromadzać się będzie w Ratuszu, w komplecie trzech najmniej członków, a to :

a) W dniu 15 Czerwca i 15 Grudnia dla sprawdzenia ilości wykupionych na Giełdzie Obligacyj i wysokości pozostałego funduszu amortyzacyjnego, oraz aby był przytomnym przy losowaniu, o jakim mówi art. 6 lit. b. Wypadek sprawdzania oraz losowania, Komitet dnia następnego ogłosi przez pisma publiczne.

b) W dniu 11 Lipca i 11 Stycznia dla sprawdzenia ilości spłaconych przez kasę Urzędu municypalnego, tudzież odesłanych przez Bank z przepisu art. 8 kuponów wylosowanych Obligacyj dla ich zniszczenia wraz z Obligacyami z wolnej ręki wykupionemi, niemniej dla dopilnowania, aby fundusze nie wydatkowane w stosunku do art. 6 lit. e. do Banku przeniesione zostały. Wypadek tych wszystkich czynności poda do publicznej wiadomo-

ści w tym samym jak powyżej sposobie. Mocen będzie Komitet wszelkie spostrzeżenia, jakie w zakresie wykonania obecnego postanowienia znajdzie pożytecznymi, przedstawiać Urzędowi municypalnemu, lub wrazie potrzeby Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, a nawet i Radzie Administracyjnój.

Wszystkie swe działania zamieszczać będzie w protokóle utrzymywanym przez jednego z członków, którego Prezes wyznaczy.

Po przekonaniu się, że w stosunku do art. 2 i tabelli tamże powołanej, zaciągnięte przez Urząd municypalny zobowiązanie w całości wypełnionem zostało, złoży nam przez pośrednictwo Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji rapport, celem otrzymania decyzji tak względem upoważnienia Banku do zezwolenia przed księgami wieczystemi na extabulacyą zobowiązania, o jakim mówi art. 5, jakoteż względem rozwiązania Komitetu i wydania rozporządzeń, jakie z porządku rzeczy wynikną.

ART. 14.

Wykonanie tego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczonem, Kom-

missyom Rządowym, w czem do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 7 Września 1829 r.

Minister Spraw
Wewnętrznych i Policji
(podp.) T. MOSTOWSKI.

Minister Prezydujący
(podp.) W. SOBOLEWSKI.

Radca Sekretarz Stanu.

W zastępstwie Radca Stanu Nad. (podp.) J. TYMOWSKI.

Wypis z Protokołu posiedzenia
RADY ADMINISTRACYJNEJ

dnia 29 Września 1829 r.

Na rapport Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, dotyczący remanentów pieniężnych ze składek na Szkoły Elementarne wynikłych, a które dotąd na takich zalegają Gminach, gdzie włościanie korzystając z rozporządzenia Namiestnika Królewskiego z dnia 13 Sierpnia 1821 r. towarzystw szkolnych przez akt dobrowolny i urzędowy nie zawiązali, Rada oświadczyła, iż remanenta takowe ściągnać i do Banku złożyć dozwala, w celu, aby powiększone procentami, mogły

z czasem wzrósć na fundusze dostateczne ku uposażeniu szkół miejscowych, lub ku wsparciu gmin, podobne szkoły u siebie założyć zamierzających.

Zgodno z protokółem
Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
Nr. 15,123. (podp.) KOSSECKI.

Wypis z protokołu posiedzeń ogólnego zebrania

B A N K U P O L S K I E G O

z Radcami Handlowemi

z dnia $\frac{1}{18}$ Października 1829 r.

..... W dalszej kolei dyskusyi, Prezes Banku wniósł pod rozbiór kwestyę ściągania należności wexlowych od osób wyznania Mojżeszowego. Mianowicie gdy prawo handlowe nakazuje zanosić protest zaraz nazajutrz po uchybionym terminie zapłacenia wexlu, a w przypadku święta odkłada protest do dnia następnego, zachodzi wątpliwość: czy na przypadek gdyby termin zapłacenia wexlu przez osobę wyznania Mojżeszowego, przypadł w wigilię lub same święta żydowskie, protest

zaraz nazajutrz po uchybionym terminie lub też dopiero po ukończeniu się świąt żydowskich zanoszonym być winien.

Radcy handlowi uważali, iż gdy termin zapłaty dla żydów wypada w dzień szabasowy, awizacye o zapłatę zwykle się im czynią w piątek, jakoż w piątek płacić powinni, jeśli im wyznanie płacić w sobotę zakazuje.

Co do innych świąt żydowskich sądzili, iż te nie obowiązują wierzyciela do oczekiwania zapłaty, a ztąd do odroczenia protestu.

W tem miejscu Radca prawny Banku, uczynił uwagę, iż wszystko zależy od rozstrzygnięcia tego, co prawo, mówiąc o odroczeniu protestu pod wyrazem *święto* rozumie. Święto w francuzkim języku nazwane jest: *jour férié legal*. Opinujący sądzi, iż pod tym wyrazem takie tylko *święto* rozumieć należy, które jest obchodzone cywilnie, to jest: w którym się zawieszają wszelkie czynności cywilne i sądowe. Jakoż art. 162 kodexu handlowego zaniesienie protestu, dla tego tylko w przypadku święta do dnia następnego odracza, że zaniesienie to potrzebuje pośrednictwa Notaryaszów lub woźnych sądowych, którzy w dni świąteczne załatwiać swych czynności nie mogą. Z tego więc wypływa iż święta żydowskie, które na

załatwienie w kraju czynności urzędowych najmniejszego wpływu nie mają, nie powinny służyć za excepcją ani do odwłoki terminu zapłaty, ani do odwłoki zanieśienia protestu.

Po takiej dyskusyi obradujący jednomyślnie postanowili, że dla pogodzenia zwyczajów z przepisami prawa obowiązującego, awizacye o wypłatę wexlów względnie osób starozakonnych czynić się winny w wigilią ich świąt, w których termin wypłaty przypada, protesta zaś zaraz nazajutrz po uchybionym terminie, bez względu na święta do ich wyznania przywiązane.

Za zgodność

Sekretarz Jeneralny B. P.

(podp.) HASSMANN.

Wypis z protokołu posiedzenia

RADY ADMINISTRACYJNEJ

d. 27 Października 1829 r.

W przychyleniu się do przedstawionych przez Ministra Przychodów i Skarbu powodów, dla których Bank Polski, stosując się do

przepisów art. 21 postanowienia Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r., pozwalającego mu ustanawiać co miesiąc procent do potrącenia przy rozmaitych pożyczkach, nie przechodząc prawnego handlowego procentu, zamierzył na miesiąc następny, zniżyć stopę procentu od pożyczki na otwarty kredyt i przy skupowaniu wexlów z 6 od 100 na 5 od 100 rocznie, Rada oświadczyła, iż zníženie takowe procentu zatwierdza.

Zgodno z protokółem

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi

N. 15,723.

(podp.) KOSSECKI.

O postępowaniu przy wnoszeniu i wypłacie depozytów sądowych, tudzież rozpoznawaniu legitymacyi stron powypłate przychodzących.

Działo się w Warszawie w Pałacu Rządowym przy ulicy Długiej N. 591 na posiedzeniu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości dnia 11 Listopada 1829 roku o godzinie 12. z południa.

Przytomni.

Minister Prezydujący, SOBOLEWSKI.

Senator Kasztelan WOZNICKI. Prezes Banku, JELSKI.

Radcy Sta: | WYCZEHOWSKI. Dyrek. Banku ŁUBIENSKI.
| ILNICKI. Radca prawny HOFFMAN.

Sędzia Najwyższej Instan. GBABOWSKI

Sędzia Appellacyjny, DRZEWIECKI.

W kontynuacyi dalszej narady pod d. 15 Października r. z. (*) z Bankiem Polskim odbytej w zamiarze usunięcia trudności zachodzących w przeniesieniu depozytów sądowych na prowincyi będących, jako też obmyślenia sposobu, jakby najdogodniej na przyszłość wszelkie depozyta przez strony i urzędników w każdym miejscu do Banku składane, i z niego odbierane być mogły, stosownie do życzenia Banku zebrali się wyżej wyrażeni Członkowie i roz-

(*) p. str. . . . 161.

poczęli posiedzenie od przeczytania odezwy przez Bank Polski pod d. 27 Października r. b. N. 7568 uczynionój. Następnie oświadczył Prezes Banku, że przy naradzie z d. 15 Października r. z. wnosząc, aby wszelkie depozyta sądowe dawne i nowe na prowincyi będące, za pośrednictwem miejscowych kass Wojewódzkich i Obwodowych do Banku były przeniesione, spodziewał się, że wydziały skarbowe od zajęcia się tą czynnością wymawiać się nie będą; gdy wszakże teraz za porozumieniem się z Kommissją Rządową Przychodow i Skarbu, przekonano się, że podobne zatrudnienie kassom skarbowym powierzonom być nie może, przeto pozostaje ten jedyny środek, aby wszystkie Trybunały mianą u siebie gotowiznę, tak w dawnych jak i w nowych depozytach, wprost do Banku przez pocztę odesłały; Bank zaś ręcząc za ich całość, przyjmuje na siebie wszelkie opłaty portoryjne jakie wynikną bądź w odesłaniu pieniędzy do Banku, bądź w wydaniu ich z Banku stronom. Podobnejże drogi chwycić się także muszą i Sądy Kryminalne oraz Sądy poprawcze, w odsyłaniu już będących i w przyszłości otrzymać się mogących przez nich depozytów; wypada tylko, aby tak Trybunały jak i inne Sądy, oddając na pocztę depozyta, jednocześnie donosiły od-

dzielnie Bankowi o złożonych na pocztę depozytach, celem dopilnowania, iżby też depozyta z poczty do Banku rzeczywiście były przeniesione.

Z resztą może być zachowana cała manipulacya protokołem narady z dnia 15 Października r. z. przepisana, z tą dla dogodności stron odmianą, że Trybunały przekazy swe na wypłaty stronom z dawnych depozytów, a Sądy kryminalne oraz Sądy poprawcze przekazy na wypłaty z wszelkich bez różnicy swych depozytów, wydawać będą do właściwych kass Wojewódzkich, które wypłatami na rzecz Banku zajmować się mają, w czem także oddzielna manipulacya przepisana i Sądom zakommunikowaną zostanie.

Członkowie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przeciwko temu porządkowi nie mieli nic do przytoczenia, lecz przyjmując go, czynią zastrzeżenie, że Bank odsyłanie przez pocztę depozytów na ryzyko swoje bierze, i stronom za nie bez odwoływania się do poczty odpowiedzialnym będzie.

Po obmyśleniu w tym sposobie środków w uprzątnieniu depozytów dotąd po Sądach będących, i mogących się znajdować przy pojedynczych urzędnikach, uznano stosownie do propozycji Banku, iż i na przyszłość w od-

syłaniu do Banku nowych depozytów, ten sam obrać należy sposób, to jest: aby tak strony jak i pojedynczy urzędnicy, odsyłały depozyta do Banku za pośrednictwem najbliższych Urzędów pocztowych, gdzie także Urzędnicy czynić będą mogli prawem dozwolone zaznaczenia, i tamże dopełniać przepisanych formalności. Odsyłanie tą drogą depozytów do Banku, dźać się będzie kosztem tegoż Banku i na jego ryzyko, podobnie jak dawne depozyta, a to tem więcej, że Urzędy pocztowe podług istniejących przepisów ręczą za wszelką powierzoną im wartość.

Co do wypłat z nowych depozytów czynić się mających, te według zapewnienia Prezesa Banku, uiszczane będą za assygnacyami Banku przez najbliższe kassy Wojewódzkie; lecz ponieważ wszelką wypłatę poprzedzać musi rozpoznanie legitymacyi zgłaszających się o wypłatę stron, tedy uważał Prezes Banku najtrudniejszym urządzenie, przez kogo i gdzie legitymacya takowa ma być rozpoznawana; niemniej, gdzie mają być doręczone areszta i inne akta sądowe, a mianowicie:

1. Czyli rozpoznawanie praw zgłaszających się stron, jako i doręczanie aresztów i innych aktów, ma się dźać w kassach Wojewódzkich z których wypłaty będą czynione;

2. Czyli też doręczanie aresztów i innych

aktów ma się dzieć w kassach Wojewódzkich, a rozpoznawanie legitymacyi przez sam Bank;

3. Czyli wreszcie jedno i drugie ma następować w samym Banku?

W rozbiórce pierwszej kwestyi Członkowie Banku uważali, że ani samym Kassyerom Wojewódzkim, ani żadnej pojedynczej osobie nie możnaby powierzyć tak ważnego przedmiotu, jakim jest rozpoznawanie legitymacyi stron, i zapytywali, czyliby w zastępstwie Banku nie mogły zajmować się tém wydziały Trybunałów, podobnie jak dotąd trudnią się rozpoznawaniem praw tych stron, które z depozytów sądowych poszukują swych należności.

Członkowie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, nie podzielali powyższego zdania, utrzymując, że właściwą Trybunałów attrubucyą, jest rozsądzanie zachodzących między stronami sporów, w drodze processowej na audyencyą wniesionych; jeżeli zaś trudniły się dotąd Trybunały rozpoznawaniem podań o wydanie depozytów wnoszonych, to jedynie dla tego, że nie było oznaczonego prawem miejsca na skład depozytów, i takowe same zachowywać musiały; ale gdy teraz przez przeniesienie depozytów do Banku, ustają ich obowiązki jako depozytaryuszów, nikną i attrubucye, które im z tego względu służyły. Obranie

szczególnych członków Trybunału za pełnomocników Banku, odrywałoby ich od właściwych im czynności sądowych, czego właśnie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości od dawna chciała uniknąć, starając się o jak najrychlejsze ukończenie dawnych mass depozyta posiadających, i powierzenie im téj czynności, nie nadałoby działaniom Banku większego bezpieczeństwa aniżeli by takowe miał, poruczając toż zatrudnienie urzędnikom innego wydziału, naukę prawa posiadającym jako to: Assesorom prawnym przy Kommissyach Wojewódzkich, bo Trybunały z urzędu nie trudnią się dochodzeniem successyi, lub regulowaniem opieki; zaczęć w zachodzącej kwestyi o legitymacją stron, Członkowie Trybunału nieposiadaliby pewniejszych wiadomości od tych, jakieby mieć mogli Urzędnicy innych wydziałów.

W reszcie Sędziowie sprawując obowiązki pełnomocników Banku, często byliby w kolizyi z swemi obowiązkami w tych interessach, które po wydaniu przez nich w imieniu Banku decyzji, w drodze processu, przysłyby do nich pod zawyrokowanie jako Sędziów Trybunału.

Członkowie Banku przyznając ważność tych powodów, uważali wszakże, iż chociażby w ka-

żdem mieście Wojewódzkim przyszło utworzyć oddzielną kommissyą złożoną z Prawników, do decydowania kwestyi zachodzących przy wypłatach z Banku, jednakże od téj kommissyi nie możnaby wyłączać Prokuratora Królewskiego przy każdym Trybunale będącego, jako najwięcej doświadczenia w sporach prawnych mającego i najlepiej obeznanego ze wszystkimi formami prawa, dwóch zaś innych Członków mogłoby być obranych z Assessora Prawnego przy Kommissyi Wojewódzkiej i z obrońcy Prokuratoryi Jeneralnej.

Członkowie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości oświadczyli, że i Prokuratorowie Królewscy czynnością tą zajmować się nie mogą; będąc albowiem z urzędu swego obowiązani czuwać w ogólności nad porządkiem służby, nad karnością Urzędników, zbyt wiele już mają zatrudnień, a nadto zasiadając w kommissyach w imieniu Banku działających, nie byłiby w stanie dopełnić najgłówniejszej swojej attrybucyi w obstawaniu przy zachodzących sporach za dobrem nieletnich, obłąkanych, i innych, opieki prawa potrzebujących, gdyż niewątpliwie nieraz zdarzałoby się, że decydując jako pełnomocnicy Banku, w tym samym interessie do sądu przychodzącym, jako Prokuratorowie nie mogliby mieć swego głosu.

Z tych uwag, jako też z téj przyczyny, że utworzenie oddzielnych kommissyj, pociągnęłyby za sobą wydatki na lokal, opał, potrzeby kancelaryi, a Bank z pewnością przewidzieć nie może, czy z samych depozytów będzie miał dostateczny fundusz do ich opędzenia, uznano na teraz trudność w urzędzeniu w miastach Wojewódzkich wydziałów prawnych w imieniu Banku działających.

Następnie przechodząc do drugiej kwestyi. czyli doręczanie aresztów i innych aktów, może być dopełnionem w kassach Wojewódzkich, a rozpoznawanie legitymacyi przez sam Bank, uznano, że byłoby wielką dogodnością dla stron, gdyby te, dochodząc służących sobie praw, areszta i inne akta mogły w każdej kassie Wojewódzkiej doręczać; wszakże przeciwko temu ta najprzód powstaje prawna przeszkoda, że według art. 557 i 560 kodexu procedury sądowej, każde zapowiedzenie na przedmiotach w ręku trzeciem będących, musi być doręczone zapowiedzianemu osobiście lub w jego zamieszkaniu, a zatem na przedmiotach w Banku złożonych, w samym Banku, gdyby zaś i ta prawna przeszkoda ułatwić się dała, przez ustanowienie zamieszkania prawnego Banku, do doręczania aresztów w kassach Wojewódzkich, to i na ten czas oprócz

niepewności, jak dalece doręczanie takowe uważałyby za ważne sądy wyrokujące, wyniknęłyby jeszcze te trudności, że Bank z mocy posiadanych u siebie pism, decydując żądania stron o wypłatę depozytów, musiałby wydawać swe assygnacye do kass zawsze warunkowo, jeżeli nie zaszły później prawne jakie przeszkody z doręczonych kassie Wojewódzkiej aktów, a Bankowi jeszcze nieodesłanych? z czego znowu wyniknęłyby liczne korespondencye, oraz wątpliwości, i strony w użyciu wypłaty narażone byłyby na znaczną zwłokę, a nawet niekiedy na zupełne niepodobieństwo odebrania swęj własności.

Z tych więc wszystkich uwag uznano jednomyślnie, iż do dalszego doświadczenia należy trzymać się trzeciego wniosku, zostawić przy samym Banku rozpoznawanie legitymacyi stron zgłaszających się o wypłatę depozytów, i że w tymże Banku winny być doręczane aresztajak i inne akta sądowe.

Natem zostało ukończone posiedzenie, z którego został niniejszy protokół spisany.

(podpisali) Ig. SOBOLEWSKI. (podp.) JEŃSKI.

WOZNICKI.

Hen. ŁUBIENSKI.

WYCZEHOWSKI.

K. HOFFMANN.

ILNICKI.

GRABOWSKI.

DRZEWIECKI.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc. etc.

Rada Administracyjna.

W wykonaniu art. 113 i 134 ustawy z d. 13 Czerwca 1825 r. o Towarzystwie Kredytowem, tudzież art. 11 i 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. na przedstawienie Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu postanowiła i stanowi:

ARTYKUŁ 1.

Przeniesione być mają do Banku Polskiego następujące depozyta, dotąd w Dyrekcyi Głównej znajdujące się:

a) Listy Zastawne wraz z należącemi do nich kuponami w myśl art. 67 i 68 prawa o Towarzystwie Kredytowem do depozytu Dyrekcyi Głównej z Dyrekcyów Szczegółowych nadesłane.

b) Gotowe pieniądze z art. 67, 68 i 134 rzezonego prawa pochodzące z których jednak

złp. 100,000 na bieżące dla interessentów wypłaty, Dyrekcyja Główna w swój kassie pozostawić jest mocną.

Od wszelkiej gotowizny w moc niniejszego przepisu z Dyrekcyi Głównej do Banku przeniesionej i nadal składać się mającej, Bank Polski żadnej opłaty depozytowej pobierać niema i nawzajem procentów opłacać nie będzie. Natomiast Dyrekcyja Główna mieć będzie w Banku otwarty kredyt, bez opłaty procentu, aż do wysokości funduszków przez nią w gotowiznie, w tymże Banku posiadanych. — Co się zaś tycze Listów Zastawnych w myśl art. 67 i 68 prawa o Towarzystwie Kredytowem depozytowanych, opłata na raz jeden po gr. 10 od sta złotych kapitału imiennego przez interessentów przy odbieraniu depozytów Bankowi uiszczona być powinna.

ART. 2.

Odtąd kwity depozytowe na wylosowane a niewypłacone Listy Zastawne przez Bank wydawane będą i wykreślenie Listów Zastawnych z księgi w kancelaryi Ziemskiej utrzymywanej w myśl art. 133 prawa Sejmowego o Towarzystwie Kred. Ziem. tudzież § 18 postanowienia z dnia 25 Kwietnia 1826 r. tylko na zasadzie kwitów depozytowych Banku następować może.

Forma tych kwitów, jako też wszelkich innych pokwitowań przy oddawaniu i odbieraniu depozytów pomiędzy Dyrekcyą Główną a Bankiem umówioną zostanie.

ART. 3.

Depozyta w Listach Zastawnych z Dyrekcyi Głównéj do Banku przeniesione, Bank na każde wezwanie Dyrekcyi Głównéj winien jest najdalej w przeciągu 24 godzin zwracać pod rygorem art. 43 Dekretu Królewskiego z d. 29 Stycznia 1828 r. przepisany. Również gotowizna do Banku przez Dyrekcyą Główną wniesiona, którejby Dyrekcyja Główna zapotrzebowała na wypłaty interessentom, lub na skompletowanie summy 100,000 złp. w jej kassie znajdować się mogącój, winna być najdalej w przeciągu 24 godzin wyliczoną, a to nieinaczéj, jak tylko w monecie srebrnéj, licząc po złp. 86 $\frac{46}{125}$ na grzywnę kolońską czystego srebra. — Gdyby Bank w zwrocie wniesionych przez Dyrekcyą depozytów, dopuścił się jakiej zwłoki, Dyrekcyja Główna uda się do Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, a gdyby odezwa Dyrekcyi, lub polecenie Ministra w ciągu 24 godzin skutku nieotrzymały, zostawione jest uznaniu Dyrekcyi Głównéj poszukiwanie należności swéj, niemniej strat poniesionych, bądź na

wszelkich funduszach Bankowych przez udanie się do Rządu, lub akcyą przed właściwym Trybunałem, bądź na wszelkim małątku Skarbowym, stosownie do wyraźnego brzmienia art. 46 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 roku.

ART. 4.

Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, oraz władzom Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego polecamy. Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej Królestwa d. 1 Grudnia 1829 r.

Minister Prezydujący
(podp.) W. SOBOLEWSKI.

Minister Prezydujący
w Kommis. Rząd. Przych.
i Skarbu.

W zastępstwie (podp.) Hr. PLATER,
Radca Sekretarz Stanu General Dywizyi
(podp.) KOSSECKI.

Wypisy z postanowienia Rady Administracyjnej z d. 1 Grudnia 1829 r., obejmującego zmiany w Instrukcyi dla Dyrekcyi Szczegółowych i Dyrekcyi Głównej tudzież Instrukcyi dla Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

(Dziennik Praw Tom XII)

§ 3. Gdyby właściciel dóbr, czyli to dobrowolnie czyli też przymuszonym sposobem do Towarzystwa Kredytowego, przystępujący, niezapłacił stosownie do art. 200 Prawa Sejmowego w całości lub w części procentu amortazacyjnego, za raty upłynione, Dyrekcyja Szczegółowa przedstawi Dyrekcyi Głównej prośbę interessenta z opinią swą względem rozdziału należności ztąd przypadającej na raty, które właściciel wraz z procentem w stosunku 5% rocznie obok zwyczajnych półrocznych opłat uiszczać będzie obowiązany pod exekucją i stopniowaniem kar, władzom Towarzystwa służącym.

Liczba rat, na które opłata ma być rozdzieloną, nie może przenosić liczby półroczów od zawiązania Towarzystwa do daty decyzji Dyrekcyi szczegółowej upłynionych, wolno atoli

będzie właścicielowi przyspieszyć spłacenie przypadającą od niego należności.

§ 11. Ilekroć Dyrekcyja Główna w skutku § 3 niniejszej dodatkowej Instrukcyi przyzna pożyczkę na dobra z rozłożeniem na raty procentu amortyzacyjnego, wówczas w razie potrzeby zaciągnie sposobem pożyczki od Banku Polskiego ilość odpowiednią wysokości rat amortyzacyjnych i takową Bankowi z procentem w stosunku 5 % rocznie w terminach właściwych, powróci.

§ 13. Nadsyłane przez Dyrekcyją Szczegółową stosownie do art. 67 i 68 prawa Sejmowego Listy Zastawne i kupony, tudzież należąca do nich gotowiznę, Dyrekcyja Główna oddawać jest obowiązana do Banku dnia 20 każdego miesiąca, skoro zaś Dyrekcyja Główna stosownie do art. 69 prawa Sejmowego, otrzyma prośbę o zwrot z depozytu Listów Zastawnych i uzna, że żądaniu właściciela nie na przeszkodzie nie staje, wezwie Bank, aby Listy Zastawne z kuponami i należąca do nich gotowizną, po strąceniu z nich kosztów depozytowych niezwłocznie zwrócił. — Odebrany z Banku depozyt Dyrekcyja Główna prześle Dyrekcyi Szczegółowej, dla uskutecznienia wypłaty, stosownie do przepisów prawa, koszta za przesyłanie gotowizny pocztą, przy

wypłacie od właścicieli Listów Zastawnych ściągnięte być powinny.

§ 14. Gdy mający prawo do części depozytu w skutek przepisu art. 67 i 68 prawa Sejmowego, do Dyrekcyi Głównej odesłanego, takowe udowodni i zażąda odebrania téj części, Dyrekcyja Główna, jeżeli Listy Zastawne dla summy w mowie będącej wystawione dadzą się w całości wydzielić, część żadaną do Dyrekcyi Szczegółowej prześle i wypłatę podług przepisu paragrafu poprzedzającego, skutecznie poleci.

W razie gdyby Listy Zastawne rozdzielone być nie mogły, strona, wydania części z deponowanej summy żądająca, wtedy skutek żądania swego otrzymać może, gdy opłaci kosztą wygotowania stosownej ilości i jakości Listów Zastawnych w miejsce tych, które jako do téj wypłaty niestosowne, umorzone być muszą.

§ 15. Gdyby summa jaka w depozycie zostająca była téj natury, iż kapitał czyli Listy Zastawne do jednej, a procent czyli kupony do innej osoby należą i względem osoby, której procent przynależy sporu nie było, lub takowy wyrokiem prawomocnym rozstrzygnięty został, winna będzie Dyrekcyja Główna po przekonaniu się o takowym stanie rzeczy, stronie której

procent przynależy, kupony od zdeponowanych Listów Zastawnych z upłynionych półroczów za podniesieniem ich z Banku wydać lub stronę do odebrania ich wprost z Banku, upoważnić.

§ 16. Dyrekcyja Główna otrzymawszy przedstawienie Dyrekcyi Szczegółowej względem ulgi art. 97 prawa Sejmowego stowarzyszonym dozwolonej, winna będzie w dniach 15 od nadejścia podobnego przedstawienia, wydać swoją w téj mierze decyzją. Fundusz na pokrycie czasowego niedoboru z przyznanej ulgi wynikającego, Dyrekcyja Główna w razie potrzeby, sposobem pożyczki od Banku zastąpi i wtedy zyskujący ulgę, procent w stosunku 5 % rocznie opłacać będzie obowiązany.

§ 19. W razie dopełnionego już potrącenia stosownie do art. 131 prawa Sejmowego należytości za kupony brakujące do wylosowanego Listu Zastawnego, Dyrekcyja Główna należytość zatrzymaną okazicielowi kuponów w każdym czasie wypłacić jest obowiązana. Jeżeli zaś kto zgłosił się po wypłatę kuponów od wylosowanego Listu Zastawnego przez Dyrekcyją Główną jeszcze nie wykupionego, też Dyrekcyja mocna jest tylko wypłacić takowe kupony za upłynione półrocza.

§ 20. Wszelkie summy tak za wylosowane

Listy Zastawne, jako też kupony upływnionego półrocza z dniem 19 Lipca i 19 Stycznia nieodebrane, powinny być najdalej w dni 10 do Banku na przekaz wniesione, wyjąwszy sumę 100,000 złp. na bieżące dla Interessentów wypłaty, które Dyrekcyja Główna w kassie swój pozostawić jest mocną. Z dopełnienia w tym sposobie przepisu art. 134 prawa Sejmowego, Dyrekcyja Główna przy rewizyi kassy, kwitami Banku przed Delegowanymi z komitetów obudwóch usprawiedliwić się powinna. Następnie przynajmniej raz na miesiąc w dniu 20 każdego miesiąca, fundusze w kassie jój znajdujące się a przenoszące złp. 100,000, Dyrekcyja Główna do Banku odeszle. W razie zaś umniejszenia summy złp. 100,000 żądać może od Banku jój dopełnienia.

§ 23. Na wstępie zdania sprawy które Dyrekcyja Główna z mocy art. 136 prawa Sejmowego składać jest obowiązana, zamieścić treść uwag i postrzeżeń komitetu na poprzedzającym sprawozdaniu uczynionych, i o rezultacie ztąd wynikłym zawiadomi.

Do wykazów zaś i szczegółów, które wedle przepisu § 221 dotychczasowej Instrukcyi sprawozdanie przez Dyrekcyją Główną Komitetowi składane obejmować powinno, też Dyrekcyja na żądanie Komitetu dołączać będzie:

1. Wykaz dóbr które w ciągu upłynionego półrocza decyzjami Dyrekcyi Głównéj ulgę z powodu doznaných klęsk uzyskały, z wymienieniem wysokości opłaty na raty rozdzielonéj i czasu na jaki rozłożoną została.

2. Wyszczególnienie funduszków wpłynionych od występujących z Towarzystwa z mocy art. 25 prawa Sejmowego, tudzież przypadających kar od zalegających w opłacie stosownie do art. 85 prawa Sejmowego.

3. Treść decyzyi Dyrekcyi Głównéj w skutek rapportów delegowanych przez tę Dyrekcyą podług przepisów art. 141 prawa Sejmowego do Dyrekcyów Szczegółowych wysyłanych.

4. Wykaz rodzaju Listów Zastawnych i wysokości summ które z jakiegobądź powodu umorzone i z ksiąg przy wydziałach hypotecznych utrzymywanych, wykreślone zostały.

5. Wykaz zaciągnionéj od Banku lub Rządu pożyczki i jéj zwrotów.

6. Wykaz Depozytów w skutku art. 67 i 68 tudzież 127 i 134 prawa Sejmowego do kassy Dyrekcyi Głównéj złożonych i następnie do Banku przeniesionych, oraz summ które bądź na kaucyą Urzędników, bądź jako własność Towarzystwa w kassie Dyrekcyi Głównéj się znajdują lub do Banku są oddane.

7. Wiadomość o processach, czyli to z powództwa władz Towarzystwa, czyli przeciw nim wytoczonych.

§ 28. Funduszami z mocy art. 29 i 30 prawa Sejmowego do kassy Dyrekcyi Główniej wpływającemi, też Dyrekcyja opędzać będzie wydatki temież artykułami wskazane, i nie wprzód zwracać zacznie Rządowi pożyczkę od niego stosownie do art. 31 i 209 prawa Sejmowego zaciągniętą, aż gdy fundusze te od bieżących wydatków administracyjnych zbywać będą.— Względem zaś wszelkich innych funduszków Towarzystwa, o ileby te na opłacenie procentów od pożyczek w Banku zaciągniętych przez nią obrócone niebyły, niemniej też względem umorzeń rachunkowych, Dyrekcyja Główna rzecz Komitetowi przedstawić jest obowiązana i do decyzji jego stosować się będzie.

§ 57. Członkom, Urzędnikom i Officyalistom wszystkich władz Towarzystwa, nie może być zajęta jak tylko czwarta część przypadającego im wynagrodzenia. Wszelkie zaś areszta na znajdujące się w kassach Dyrekcyi Szczegółowych lub Dyrekcyi Główniej, lub przez tę ostatnią do depozytu Banku odesłane należności i fundusze pojedyncze, doręczane być winny Prezesowi właściwej Dyrekcyi i jej kassyerowi, który w myśl art. 562 Kodexu postępowa-

nia Sądowego, oryginał aresztu zawidy-mować powinien.

Władze Towarzystwa nie są obowiązane do składania deklaracyi względem przyaresztowanych funduszków, lecz Prezesi tych władz powinni podług art. 569 rzeczonego kodexu, wydawać stronom interessowanym zaświadczenia, czyli i jaka summa, osobie do której jest pretensya, przypada.

BANK POLSKI.

Nabywa wszelkie dowody Kommissyj Centralnej Likwidacyjnej po cenie Giełdowej w *Wiadomościach Handlowych* ogłaszaną. Każdy mieszkający na prowincyi komuby z trudnością przychodziło uskutecznić sprzedaż tych papierów bezpośrednio przez siebie, może takowe albo wprost, albo po poprzednim zawiadomieniu Banku, przez pośrednictwo Kommissarza właściwego obwodu, lub Kommissyi Wojewódzkiej przestać do Banku, wskazując miejsce do którego chce ażeby mu odesłana była assygnacya na przypadającą za nie należność, i kasę Obwodową lub Wojewódzką z której należność tę życzy mieć sobie zaliczoną. Bank za odebraniem dowodów odeszle natychmiast właścicielowi do oznaczonego miejsca assygnacyą na wskazaną przez

niego kasę Wojewódzką lub Obwodową, z której właściciel za okazaniem assygnacyi w każdym czasie należność swoją bez żadnych kosztów i potrącenia odbierze. Ostrzega zaś Bank, że jeżeli dowody przesyłane będą przez osoby na których imie pierwotne przez Kommissją Centralną Likwidacyjną wydane zostały, tedy właściciele na każdym z nich zapisać mają cessyą czyli odstąpienie Bankowi, w słowach: „Niniejszy dowód na rzecz Banku Polskiego odstępuję; należytość za niego odebrałem,” i zamieścić swój podpis, którego własnoręczność poświadczoną być powinna przez jedną z władz miejscowych. Właściciele dowodów do których posiadania przyszli przez spadek lub nabycia, dołączają do nich stosowne dowody legitymacyjne.

w Warszawie dnia 15 Stycznia 1830 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jlny (podp.) B. NIEPOKOJCZYCKI Z.

à S. E. M^r LE PRINCE LUBECKI

etc. etc. etc.

MON PRINCE!

Sa Majesté Impériale et Royale ayant pris connaissance du rapport de Votre Excellence

en date du $\frac{6}{18}$ Janvier et s'étant fait reproduire les offices antérieures, qui Vous ont été adressés d'ordre Suprême, et dont il est fait mention dans ce rapport, m'ordonne de Vous informer, Mon Prince, que puisque la somme de trois millions mise successivement à Votre disposition pour le rachat des dettes constatées par des certificats de la Commission de liquidation, se trouve épuisée, et que cette opération si avantageuse au Trésor offrirait de nouveaux bénéfices si elle était continuée, Elle y donnait son plein consentement; qu'en conséquence Sa Majesté Vous autorise, Mon Prince, à disposer d'un quatrième million à prendre sur les sommes mises en dépôt par les Budgets annuels pour l'acquittement de la dette nationale en l'employant pour le même objet, par l'intermédiaire de la Banque de Pologne, sauf à soumettre dans son tems, le résultat de ces opérations à l'examen de la Cour des comptes.

(signé) Comte Etienne GRABOWSKI.

N. 1,418.

w St. Petersburgu d. $\frac{13}{30}$ Stycznia 1830 r.

MINISTER PREZYDUJĄCY
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

DO

BANKU POLSKIEGO.

Bacząc na zbliżający się termin losowania obligacyi udziałowych, przesyłam Bankowi Polskiemu instrukcyą obejmującą pravidła postępowania tak przy tej czynności, jako téż związek z nią mających. Instrukcyą takową przepisałem na zasadzie art. 3 Dekretu Królewskiego z dnia ^{28 Stycznia}_{9 Lutego} 1829 r. w którym upoważniony zostałem do oznaczenia sposobu, w jakim losowanie, wypłata i umorzenie obligacyi tychże ma następować. Obowiązkiem będzie Banku, takową Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego, oraz domowi handlowemu S. A. Fraenkel, dla ich wiadomości zakomunikować i w zwyczajnym sposobie ogłosić. Następnie zaś przy wykonaniu powyższych działań, ściśle się do niej stosować.

N. 61. (podp.) X. XIAŻĘ LUBECKI.

do Nru 61.

INSTRUKCYA

*Względem sposobu postępowania
przy losowaniu, wypłacie i umorzeniu
OBLIGACYI UDZIAŁOWYCH.*

W zastosowaniu się do §§. 11 i 12 kontraktu pożyczki między Ministrem prezydującym w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z jednej, a domem S. A. Fraenkel z drugiej strony, na dniu 15 Stycznia 1829 r. w Warszawie zawartego:

Na zasadzie oraz artykułu 3 Dekretu Królewskiego z daty ^{28 Stycznia}_{9 Lutego} 1829 r. stanowiącego:

„Pobór wpływów, wydawanie Obligacyj udziałowych, losowania coroczne, niemniej pobór dochodów na umorzenia i wypłatę Obligacyj przez losowania wskazanych, będą dopełniane przez Bank, stosownie do układów zawartych i przepisów art. 42 postanowienia z dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia 1828 r. w sposób, jaki oznaczy nasz Minister Skarbu, któremu zostawione jest wykonanie wszelkich operacyj szczegółowych, które całej téj czynności dotyczyć będą.“

Niemniej, w spełnieniu zobowiązań w punktach 2 i 3 Obligacyi Ogółowej przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, pod dniem 25 Lutego 1829 r. na podstawie wyżej powołanego dekretu wystawionój, zawartych;

Chcąc oznaczyć prawidła postępowania przy odbywaniu czynności losowania Obligacyj Udziałowych, spłacenia, oraz umarzania wylosowanych, następującą przepisuje Instrukcyą.

TYTUŁ I.

O losowaniu Obligacyi Udziałowych.

ARTYKUŁ 1.

Bank Polski przysposobi potrzebne do odbycia losowania narzędzia. Następnie oznaczy przed dniem 1 Marca każdorocznie, od roku 1830 do 1854 włącznie, termin do posiedzenia przygotowawczego, i o takowem zawiadomi Kommissyą Umorzenia Długu Krajowego, Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, dom handlowy S. A. Fraenkel, oraz publiczność. W terminie tym 2,940 sztuk kartek, w roku pierwszym, nadal zaś w liczbie stosunkowo do ubyłych przez wylosowanie numerów zmniejszającój się z których każda numerem właściwym, seryą oznaczającym jest opatrzona, będą przeliczone, sprawdzone,

w stosowne narzędzia pojedynczo zamieszczone i do koła włożone. Taką liczbą kartek białych, z których stosownie do planu towarzyszącego kontraktowi pożyczki, w pierwszych pięciu leciech, to jest: do roku 1834 włącznie, sto szeniaście, nadal zaś sto ośmaście nosić będzie napis:

*Ma należeć do losowania szczegółowego
w dniu 15 Marca*

włożoną zostanie do drugiego koła. Późem koła zamknięte, pieczęciami Kommissyi Umorzenia, Banku i domu S. A. Fraenkel opatrzone zostaną. Całej tej czynności spisany będzie protokół.

ART. 2.

W dniu 1 Marca, lub jeżeli święto dnia tego przypada, w dniu następnym o godzinie dziesiątej z rana, w obecności członków z Kommissyi Umorzenia, tudzież Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu wyznaczonych, nie mniej naczelnika lub pełnomocnika domu handlowego S. A. Fraenkel, odbędzie się publiczne losowanie Seryj. W tym celu zdjęte naprzód zostaną pieczęcie; następnie, uskutecznionem zostanie ciągnięcie, w sposobie i formie, przy ciągnięciu loteryi klassycznej Królestwa Polskiego używaną. Czynności tej sporządzo-

nym zostanie protokół, a jój wypadek niezwłocznie przez pisma publiczne Bank ogłosi.

ART. 3.

Przed dniem 15 Marca każdorocznie, w latach artykułem 1 wymienionych, Bank oznaczy termin do drugiego posiedzenia przygotowawczego, i o takowem téż same co powyżej wyda zawiadomienia. W terminie tym kartki obejmujące numera Obligacyj, wylosowane serye składających, będą przeliczone, sprawdzone, w stosowne narzędzia pojedynczo zachowane i do koła włożone. Kartki obejmujące wyrażenie summ przeznaczonych podług planu wyżej powołanego do odbyć się mającego losowania, będą, po przeliczeniu, sprawdzeniu i szczegółowem zamieszczeniu w podobne narzędzia, do drugiego koła włożone. Zresztą zachowane będą formalności, w artykule 1 wskazane.

ART. 4.

W dniu 15 Marca, lub wrazie przypadającego święta, dnia następnego, zawsze o godzinie dziesiątej z rana, rozpoczynać się będzie publiczne ciągnięcie samychże Obligacyj, w sposobie i porządku w artykule 2 wskaza-

nym. Gdyby ciągnięcie w jednym dniu ukończyć się nie mogło, odroczone zostanie do dnia następnego, i tak dalej, aż do zupełnego ukończenia. Przy każdym odroczeniu, koła pieczęciami, jak w artykule 1 zastrzeżono, opatrzone zostaną. Każdodziennęj czynności protokół spisany, a wypadek ciągnięcia niezwłocznie, po całkowitem ukończeniu, przez Bank ogłoszonym być ma.

TYTUŁ II.

O wypłacaniu wylosowanych Obligacyj Udziałowych i ich umarzaniu.

ART. 5.

Od dnia 15 Maja każdego roku, Bank w godzinach otwarcia kassy, wypłacać będzie ukazicielom wylosowanych Obligacyj summy na nie przypadające, a to bez żadnej zwłoki i potrącenia, w monecie artykułem 2 dekretu z dnia ^{28 Stycznia}_{9 Lutego} 1829 r. oznaczonej, z fundusów w art. 3, tegoż dekretu na ten cel wskazanych.

ART. 6.

Przy wypłacie, okaziciel Obligacyi wylosowanej, kwitować będzie Bank na tejsze

Obligacyi. Jeśliby pisać nie umiał, wypłata następować powinna, w obecności agenta zmiany, który za ukaziciela kwit podpisze.

ART. 7.

Poczynając od roku 1831, Bank na posiedzeniu przygotowawczem, o jakim mówi art. 1 przedewszystkiem, złoży Kommissyi Umorzenia dwa wykazy, z których pierwszy obejmować będzie spis Obligacyj od 15 Maja zapłaconych, drugi spis tych Obligacyi wylosowanych, z którymi się właściciele po odbiór swęj należytości nie zgłosili. Kommissya Umorzenia sprawdzi takowe wykazy, przez porównanie z oryginalnemi Obligacyami a następnie przystąpi do spalania Obligacyi spłaconych. Spisany téj czynności protokół, Kommissya Umorzenia w archiwum swem zachowa i Ministrowi Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu o jęj depeñnieniu doniesie. Bank stosowne ogłoszenie poda do pism publicznych i jednocześnie obwieści numeru i summy Obligacyj, dla niezgłoszenia się właścicieli jeszcze nie spłaconych; poczem Bank przystąpi do odbycia dalszych czynności i spełnienia innych obowiązków, a to podług przepisów niniejszėj instrukcyi.

TYTUŁ III.

Przepisy Ogólne.

ART. 8.

Ani odbycie czynności niniejszą instrukcyą
naznaczonych, ani ogłoszenie wypadku o-
nych, nie może być przez Bank wstrzymanem,
odroczone lub zaniechanem, dla nieprzyby-
cia na posiedzenie, której bądź z stron inte-
ressowanych.

Działo się w Petersburgu d. $\frac{18}{30}$ Stycznia 1830 r.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu
(podpisano) X. X. D. LUBECKI.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.

etc. etc. etc.

Zważywszy, iż wywóz płodów rolniczych w sposób jakim się dotąd odbywa, naraża właścicieli ziemskich na nieuchronne wydatki, gdy tym czasem korzyści onego częstokroć zawodu doznają;

Chcąc nadto przez połączenie interessów tego rodzaju, zasłonić kraj od nieszczęsnych skutków nieurodzaju;

Pragnąc nakoniec przez środek niewątpliwy, pogodzić pomyślność ogółu, z pożytkiem pojedynczych osób;

W skutku artykułu 17 Postanowienia Naszego z dnia $\frac{17}{12}$ Stycznia 1828 r. i na rapport Naszego Ministra Przychodów i Skarbu w Królestwie Polskiem,

Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

Założone zostaną niezwłocznie w Warszawie i Włocławku magazyny, w celu przyjmowania zboża i innych płodów rolniczych, któreby właściciele ziemscy do nich na skład oddawać chcieli. Zachowujemy sobie wskazać, w miarę potrzeby, i inne jeszcze miejsca do ustanowienia magazynów tego rodzaju.

ART. 2.

Magazyny te wystawione będą stosownie do planów przez Nas zatwierdzić się mających.

Wystawione zaś zostaną kosztem Banku Polskiego i będą stanowić jego własność.

ART. 3.

Sposób w jakim zboże na skład przyjmowane być ma, ilość opłaty za przechowanie uiszczać się mianej, niemniej kosztu utrzymania i assekuracyi, oznaczone zostaną szczególnym urządzeniem przez Nas zatwierdzić się mającem, które później ogłoszonem będzie.

ART. 4.

Skoro właściciele ziemscy żądać będą zaliczeń na płody przez nich do składów Banku wniesione, ten przy udzielaniu im takowych, do urządzeń swoich stosować się winien.

ART. 5.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczonem być ma, Władzom właściwym polecamy.

Dan w Petersburgu dnia ²¹ Stycznia ² Lutego Roku Pańskiego 1830 a Panowania Naszego 5.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu

(podp.) STEFAN HR. GRABOWSKI.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.

etc. etc. etc.

Zważywszy, że stosunki finansowe i handlowe Królestwa wymagają pomnożenia znaków wyobrażających gotowiznę, dla ciągłego odpowiadania wzrostowi cyrkulacyi.

Zważywszy prócz tego, że bilety kassowe na teraz w obiegu, będą musiały następnie być zamienione na nowe.

W skutek artykułów 22 i 23 postanowienia Naszego z dnia $\frac{17}{27}$ Stycznia 1828 r. na rapport Naszego Ministra Przychodów i Skarbu,

Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ. 1.

Bank Polski przedsięwzięcie środki, celem puszczenia w obieg własnych biletów.

ART. 2.

Bilety te nosić będą nazwanie biletów Bankowych, i będą mogły być 5, 10, 50, 100, 500, i 1000 złotych.

Osobnem postanowieniem na przedstawienie Naszego Ministra Przychodów i Skarbu wska-

żemy kolor, formę i szczególne tychże biletów znamiona.

ART. 3.

Bilety Bankowe sporządzone będą pod najściślejszą kontrollą i dozorem osób przysięgłych.

W tym celu poruczamy Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego postanowieniem naszym z dnia $\frac{1}{2}\frac{2}{4}$ Czerwca 1829 r. ustanowioną:

a) Rachunkowość i dozór papieru przeznaczonego na sporządzenie biletów Bankowych. Kommissya ta wydawać go będzie Bankowi w miarę potrzeby;

b) Przykładanie szczególnego stempla na wszystkich biletach sporządzonych, skoro te zaopatrzone już zostaną gryfem Prezesa i jednego z Dyrektorów, oraz podpisem jednego z Naczelników Wydziałów Banku.

c) Przeliczenie tychże biletów i złożenie ich w kassie Banku.

d) Dopilnowanie palenia w obecności swojej wszelkich braków mogących pochodzić ze sporządzenia rzeczonych biletów.

e) Utrzymywanie osobnego protokołu wszystkich powyższych czynności.

ART. 4.

Bilety Bankowe wypuszczane będą w obieg przez kasę Banku w miarę zachodzącej po-

trzeby. W tym celu Bank składać ma rapporta Naszemu Ministrowi Przychodów i Skarbu, który go do takowego wypuszczania upoważnić i o tem jednocześnie Kommissyą Umorzenia Długu Krajowego zawiadamiać będzie, dla postawienia jój w możności czuwania nad wykonaniem takowój czynności. W żadnym atoli przypadku, jak to już artykułem 23 postanowienia Naszego z dnia $\frac{17}{27}$ Stycznia 1828 r. zastrzeżonem zostało, wartość ogólna w obieg puszczonech biletów Bankowych wraz z biletami kassowemi, nie powinna przewyższać ilości funduszu już na własność Banku przeznaczonego i przeznaczyć się mogącego.

ART. 5.

Bilety Bankowe służyć mają ukazicielowi; nie będą przynosić żadnego procentu i przyjmowane być mają we wszystkich kassach Rządowych w równi z monetą.

ART. 6.

Kassa Banku wymieniać takż będzie bilety Bankowe na gotowe pieniądze bez zwłoki i bez żadnego potrącenia.

Równie wymieniać będzie, bądź na gotowe pieniądze, bądź na bilety Bankowe nowe, bilety któreby były splamione, uszkodzone lub podarte, byleby rozeznąć na nich można było znaki główne.

ART. 7.

Przy uiszczaniu należności wynikających z kontraktów kupna i sprzedaży, lub z innych tego rodzaju jakichkolwiek układów między prywatnymi, nikt nie będzie mógł być przymuszony do przyjmowania biletów Bankowych, jeżeli ten rodzaj zapłaty wyraźnie w układzie zastrzeżonym nie był.

ART. 8.

Bilety Bankowe będą mogły także być dawane w zamian za bilety kassowe w dobrym stanie, lub za uszkodzone które uznane zostaną prawdziwemi, stosownie do artykułów 21 i 22 postanowienia Królewskiego z d. ³/₁₅ Kwietnia 1823.

ART. 9.

Bilety kassowe któreby wpłynęły do Banku i przeznaczone były na usunięcie z obiegu, zostaną opatrzone osobnym stemplem, na znak usunięcia ich z obiegu; a skoro Bank takowych biletów posiadać będzie za milion złotych, zawiadomi o tem Ministra Przychodów i Skarbu. Minister ten uczyni naówczas do Rządu przedstawienie o zanominowanie trzech członków Rady Stanu i trzech urzędników Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, ażeby ci wspólnie z Kommissyą Umorzenia Długu Krajowego, przystąpili do zniszczenia rzecz-

ných biletów kassowych, stosownie do artykułu 17 powołanego postanowienia Królewskiego z dnia $\frac{8}{16}$ Kwietnia 1823 r.

Też same formalności wypełniane będą przy niszczeniu biletów Bankowych uszkodzonych.

ART. 10.

Bilety Bankowe zgubione, zniszczone lub takie któreby nie zachowały znaków głównych, wynagrodzone nie będą.

ART. 11.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, wszystkim Kommissyom Rządowym w czem do której należy polecamy.

Dan w Petersburgu dnia $\frac{21 \text{ Stycznia}}{2 \text{ Lutego}}$ Roku Pańskiego 1830 a panowania Naszego 5.

(podpisano) MIKOŁAJ.

(L.S.) przez Cesarza i Króla

Minister Sekretarz Stanu

(podp.) STEFAN HR. GRABOWSKI.

Wypis z protokołu posiedzenia
RADY ADMINISTRACYJNEJ
z dnia 2 Marca 1830 r.

Na rapport Radcy Stanu Hr. Platara, w zastępstwie Ministra Przychodów i Skarbu, w przedmiocie wynikłych kwestyi o lokować się mające w Banku Polskim, na mocy postanowienia Królewskiego z d. $\frac{17}{27}$ Stycznia 1828 r. fundusze stowarzyszenia Emerytalnego Cywilnego, dotąd Górnictwu krajowemu wypożyczone, Rada wyrzekła.

1. Że od funduszów w mowie będących, Bank Polski procent roczny 4 od 100 uiszcząć powinien będzie.

2. Gdy składki emerytalne potrącają się od pensyi etatowych miesięcznie decursive, fundusze przeto z tych składek wynikłe, z końcem każdego miesiąca, do Banku wnoszonemi być mają; co się zaś tyczy wysokości summ wnosić się mających, ze względu na potrzebę uniknienia trudności w obliczaniu procentów, tudzież ułomków z rachunkowości uchylonych, ma być przejęta zasada, aby oddawane były do Banku summy zaokrąglane.

3. Obliczenie procentów od summ z funduszu emerytalnego do Banku przelewanych,

uskuteczniomem będzie w terminach rocznych, to jest poczynając od dnia przelewu każdej z osobna summy wroku jednym, do tegoż dnia w roku następnym; opłata zaś w dniu upłynienia każdego z takowych terminów, czyli decursive, następować powinna.

Zgodno z protokołem

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi
N. 18,302. (podpisano) KOSSECKI.

Obwieszczenie

BANK POLSKI.

Z powodu że kurs obecny Listów Zastawnych, stanął już w równi z ich wartością nominalną, tak że losowanie nie przedstawia żadnej korzyści, przez wzgląd że od summ depozytowych Bank mniejszy płaci procent od tego, jaki przypada właścicielom Listów Zastawnych, sądząc przeto że interes mających w Banku depozyta w Listach Zastawnych, bardziej jest zatem, ażeby tychże Listów przez podanie ich do losowania nie realizować, Bank postanowił wszelkich Listów Zastawnych pod jakim bądź tytułem do depozytu

Banku wniesionych do losowania nie podawać, zadeklarowane zaś już do losowania cofnąć. Jeżeliby przeto kto z właścicieli Listów Zastawnych w Banku zostających, chciał mieć takowe podane do losowania, zechce jak najspieszniej o tem zawiadomić Bank, który nie omieszka życzeniu jego uczynić zadosyć.

w Warszawie dnia 6 Marca 1830 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JELSKI.

Sekretarz Jeneralny

N. 2,125.

(podp.) B. NIEPOKOJCZYCKI Z.

*Wypis z ogłoszenia Banku w przedmiocie
spłacania Obligacyi Udziałowych
z pożyczki 42 milionów złp.*

Poczynając od 15 Maja b. r. w wykonaniu zobowiązania Obligacyą ogółową w dniu 25 Lutego 1829 r. zeznaną, przyjętego, i z zastosowaniem się do artykułu 5 Instrukcyi względem sposobu postępowania przy losowaniu, wypłacie i umorzaniu Obligacyj Udziałowych, przez JO. X. Ministra Prezydującego w Kom-

missyi Rządowej Przychodów i Skarbu na zasadzie art. 3 Dekretu Królewskiego z daty ^{28 Stycznia} ^{9 Lutego} 1829 r. w dniu $\frac{1}{3}$ Stycznia r. b, przepisanej, Bank codziennie, wyjąwszy dni świąteczne w godzinach otwarcia kassy, wypłacać będzie okazicielowi wylosowanych Obligacyj, summy na nie przypadające, bez żadnej zwłoki i potrącenia, w monecie grubiej, kurs w kraju mającej, podług stopy menniczej, Dekretem Królewskim z dnia 1 Grudnia r. 1815 ustanowionej, licząc po 86 $\frac{86}{125}$ złotych z grzywny kolońskiej czystego srebra.

Nadmienia przytem Bank, że stosownie do artykułu 6 przytoczonej instrukcyi, okaziciel Obligacyi wylosowanej i przez Bank spłaconej kwitować go będzie na te same Obligacyi. Jeśliby zaś pisać nieumiał, wypłata nie będzie mogła nastąpić jak w obecności jednego z Agentów zmiany, który w tym przypadku, za okaziciela kwit podpisze.

Życzący mieć sobie spłaconą Obligacyą przed dniem 15 Maja, otrzyma przypadającą wypłatę, z potrąceniem eskonty w stosunku do 5 od sta rocznie.

w Warszawie dnia 20 Marca 1830 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JELSKI.

Sekretarz Jlny (podp.) B. NIEPOKÓJCZYCKI Z.

Wypis z protokołu posiedzeń ogólnego zebrania

BANKU POLSKIEGO

z Radcami Handlowemi

z dnia 6 Maja 1830 r.

Prezes Banku mając zakomunikowany przez Urząd Starszych Zgromadzenia Kupców przy odezwie z d. 16 Kwietnia b. r. do N.D.B. 3408 kopia wykazu zakomunikowaną temuż urzędowi przez Trybunał handlowy osób, przeciw którym wydane zostały wyroki uznające ich upadłości, zapytał się zasiadających o opinią:

1. Co do sposobu w jakiby wykonany być mógł art. 614 kodexu handlowego, wzbraniający wstępu do giełdy upadłym a niemającym rehabilitacyi.

2. Względem tego, czy Bank może przyjmować wexle upadłych w handlu a nie rehabilitowanych.

Co do pierwszego: podaną była myśl, aby nazwiska kupców, którzy za upadłych przez wyrok uznani zostali, wywieszane były na widok publiczny w giełdzie z wypisaniem zarazem artykułu prawa wzbraniającego im przed otrzymaniem rehabilitacyi uczęszczać na giełdę.

Po rozważeniu téj rzeczy, proponowany środek lubo surowy, uznano jednak za konieczny,

i jako taki przyjęło, a to tem więcej, gdy ogłoszenie nazwisk w handlu upadłych, z woli prawa ma już miejsce w Trybunale handlowym, a nawet zamieszczone być powinno w pismach publicznych.

Co do drugiego: Radca handlowy Fraenkel oświadczył: iż wypadaloby rozebrać przepisy obowiązującego prawa, jak dalece te zabraniają osobom upadłym a nie rehabilitowanym wystawiania wexlów.

Na to Radca Prawny Banku odpowiedział, iż niema wyraźnego przepisu prawa zakazującego upadłym nierehabilitowanym wystawiania wexlów; rzecz atoli da się wyjaśnić z ducha innych przepisów. Jakoż, ważność wystawionych przez upadłego wexlów w dwojakim względzie uważać należy: raz we względzie samego wystawiającego, drugi raz we względzie wierzycieli jego upadłości.

We względzie samego wystawiającego, wexel przed rehabilitacją wystawiony, byłby zawsze ważny, bo lubo art. 442 kodexu handlowego zabrania upadłemu zarządzać swoim majątkiem, nie pozbawia go jednak praw cywilnych, tak dalece, aby niemógł zaciągać nowych zobowiązań, i aby te niebyły ważne względnie niego samego, jeśli nie szkodzą prawom wierzycieli jego upadłości.

Względnie atoli wierzycieli upadłości, wexel takowy byłby nieważny, bo stosownie do art. 526, 531, 604, 605 i następnych kodexu handlowego, nawet układ z wierzycielami zawarty nie przynosi skutku, jeśli nie nastąpiło jego zatwierdzenie przez Sąd i rehabilitacyą, która sama jedynie wyprowadza upadłego ze stanu upadłości.

Dopóki więc dłużnik zostaje w stanie upadłości, dopóty wierzyciele tejże upadłości, mają pierwszeństwo w poszukiwaniu swęj satysfakcyi z wszelkiego majątku dłużnika, mogą zatem żądać unieważnienia wexlów, z ich szkodą po otwarciu upadłości wystawionych, a ztąd zawsze jest niebezpieczeństwo dla trzecich wdawania się w interessa z upadłym, który nie uzyskał rehabilitacyi.

Okoliczność tę wspiera praktyka Sądów francuzkich, a nawet organizacya Banku Francuzkiego w Paryżu, który to Bank, stosownie do art. 50 i 51 Dekretu Cesarskiego z dnia 16 Stycznia 1808 r. ma sobie zabronionem przyjmować do eskonty wexle takich osób, które nie uzyskały rehabilitacyi, i dla tego winien jest utrzymywać rejestr obejmujący nazwiska osób w handlu upadłych i wzmiankę o uzyskanėj rehabilitacyi.

Po takiem rozebraniu tego przedmiotu przez

Radcę Prawnego, obradujący zgodzili się na to:
iż Bank Polski nie powinienby przyjmować
do eskonty wexlów wystawianych przez osoby,
które nieuzyskały rehabilitacyi.

Za zgodność
Sekretarz Generalny B. P.
(podp.) HASSMANN.

INSTRUKCYA

*odnosząca się do budowy dróg bitych przez
Bank Polski wykonywać się mających.*

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Pragnąc oznaczyć bliżej stosunki, oraz postępowanie zachować się powinno przy budowie dróg bitych przez Bank Polski na mocy układu z dnia 23 Lipca r. z. (*) podjętych, a w szczególności, wrozwinieciu art. 5 tegoż układu, następującą Dyrekcyi Jlnój Dróg i Mostów, oraz dla Inżynierów robotami rzezonemi kierujących, wydaje Instrukcyą.

(*) p. str. 293.

ARTYKUŁ 1.

Wszystkie plany i anszlagi dróg bitych przez Bank Polski wykonać się mających, przedstawiane będą Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, przez Dyrekcyą Jlną Dróg i Mostów w miarę ich wykończenia, wliczbie exemplarzy jak następuje:

a) Plany sytuacyjne z oznaczeniem kierunku dróg w jednym exemplarzu.

b) Plany niwellacyjne linii anszlagowanych w dwóch.

c) Anszlagi ułożone stósownie do Instrukcyi z dnia 10 Czerwca r. z. w trzech exemplarzach.

ART. 2.

Tak przedstawione anszlagi i plany niwellacyjne skoro uzyskają zatwierdzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, przesłane będą natychmiast w jednym exemplarzu Bankowi Polskiemu do jego użycia, drugie zaś exemplarze tychże, zwrócone Dyrekcyi Jlnéj Dróg i Mostów do zachowania przy konstrukcyi.

Plany sytuacyjne po zatwierdzeniu zwrócone będą takóž Dyrekcyi Jlnéj, która z nich porobić każe ekstrakty czyli kopje, na papie-

rze przezroczystym, i takowe najdaléj w dniach ośmiu Bankowi udzieli.

ART. 3.

Jeżeliby zachodziły przy budowie traktu jakie nadzwyczajne anszlagiem nie objęte wydatki, takowe Inspektorowie Jlni do funduszu, pod tytułem ad extraordinaria w anszlagach zamieszczonego, assygnować będą, z zastrzeżeniem, iż na każdy szczegół dodatkowe upoważnienie z Dyrekcyi Jlnéj otrzymać są obowiązani.

ART. 4.

Powyższe wypłaty równie jak summy na dozór anszlagiem wyznaczone, za porozumieniem się Inspektorów Jlnych z kierującym Oddziałem Dróg lub Bankiem Polskim co do miejsc wypłaty, wydatkowane będą podług następujących prawideł:

Co do wydatków nadzwyczajnych czyli anszlagiem nieprzewidzianych, ponieważ roboty tego rodzaju tylko przez Bank Polski jako główne roboty wykonywającego podejmowane być mogą, dla tego Inspektor Jlny, po uznaniu potrzeby uzupełnienia jakowej bądź roboty anszlagiem nie objętéj, i po obliczeniu kosztu na takową z zastosowaniem się do cen

głównego anszlagu, wezwie zawiadującego robotami z strony Banku, o wykonanie takiej na rachunek funduszu pomienionego.

Co do kosztów dozoru, skoro z rozpoczęciem robót Inspektor Jlny potrzebną liczbę dozorców na stacyi ustanowi, z zastosowaniem się w téj mierze do życzenia Banku, tam gdzieby powiększenia ich liczby żądał, listę tychże oznaczającą ich płacę miesięczną przez siebie poświadczoną, zakommunikuje trudniącemu się wypłatami z strony Banku, który w terminach oznaczonych pensye dozorców jak najregularniej zaspokajać będzie za ich respective kwitami.

Wydatki wszelkie, tudzież koszta robót nieprzewidzianych powyżej wymienione, Inspektorowie Jlni wykazywać będą Dyrekeyi Jlnéj Dróg i Mostów w swych rapportach miesięcznych, przy sporządzeniu zaś ostatecznego protokołu odbiorczego, dowody z dopełnionych wypłat przez delegowanego z strony Banku do tegoż protokołu dołączone, a same roboty w tytule dodatkowym dostatecznie wykazane być powinny.

ART. 5.

Skoro Bank Polski w terminie oznaczonym art. 4 układu z dnia 23 Lipca r. z. przestane

sobie anszlagi przyjmie do wykonania, a następnie doniesie o tem Kommissyi Rządowej Spraw Wewn. i Policyi, tudzież Dyrekcyi Jlnój Dróg i Mostów, przez kogo i w jakim sposobie respective stacye lub mile, wykonane będą, Dyrekcyja Jlna Dróg i Mostów wyda właściwemu Inspektorowi Jlnemu rozporządzenia potrzebne co do zaczęcia i spełnienia robót.

ART. 6.

Wszystkie roboty wykonywane będą przy ścisłym zachowaniu anszlagów co do gatunku materyałów, wymiaru i dokładności robót, opisów i zastrzeżeń w nich zamieszczonych, tudzież postępowania pod względem technicznym i kontroli robót niniejszą Instrukcyą w tytule dla Inżynierów i Konduktorów przepisanego. Do téj także Instrukcyi, jako obowiązującej zarówno podejmujących roboty z strony Banku, co do artykułów oznaczających sposób postępowania i porządek przy robotach zachować się powinny, ciż podejmujący się przez Bank Polski zobowiązani będą.

ART. 7.

Gdyby w ciągu robót okazało się, że przez użycie materyału innego nad przyjęty do anszlagu, wrazie odkrycia nowój onegoż kopal-

ni, lub zmianę w wymiarze robót, znakomita oszczędność dla funduszu drogowego osiągnioną być może, naówczas Inspektor Jeneralny Dróg i Mostów kierujący budową, o ile dostawa materiału anszlagowanego lub robota spełnioną jeszcze nie została, po zniesieniu się z kierującym Oddziałem dróg ze strony Banku, może zarządzić temczasową zmianę przynieść mogącą równie korzyść dla funduszu drogowego jak dla wykonywającego robotę kontrahenta. W tym celu wyrobiony na to anszlag dodatkowy w trzech exemplarzach przedstawi Dyrekcyi Jeneralnój Dróg i Mostów do wyjednania zatwierdzenia, podług form względem anszlagów art. 1 i 2 wskazanych.

ART. 8.

Podobnież postąpieniem będzie w każdym razie, w którymby nadspodziewanie w ciągu budowy, anszlag okazał się co do wymiaru i liczby robót, tak niedostatecznie ułożonym, że na opłacenie przybyłych z tego względu robót fundusz ad extraordinaria anszlagiem wyznaczony, nie wystarcza; jeżeliby się atoli okazało, że ten zwiększony nad anszlag wydatek pochodzi z wyraźnej winy Inżyniera anszlag robiącego i niedopilnowania się jego przy téj czynności, wtedy w miarę uchybienia

przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji do odpowiedzialności i wynagrodzenia szkód pociągniętym być może.

ART. 9.

Do zupełnego wykończenia każdej stacyi drogi bitéj, przyjmuje się termin trzech letni, od daty przyjęcia przez Bank Polski anszłagu od Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji nadesłanego, oprócz jednak tych kawałków drogi, którychby wyrobienie wcześniejsze, ze względu na stosunki i położenie miejscowe, przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji zażądaniem zostało. Gdy zaś termin niniejszy oznacza się ogólnie dla zapewnienia należytej trwałości robotom, którą wtenczas tylko osiągnąć można, gdy pokład materiału rozsypuje się na plantunku dostatecznie osiadłym i uleżałym, zastrzega się przeto, aby kolej i postęp robót w każdej stacyi tak były urządzone, iżby groble i nasypki przed zimą zawsze wyrobiono. Samo się rozumie, że nasypki te niepotrzeba aby przed zimą zupełnie wykończone były i żłób na materiał wyrobiony miały, lecz tylko aby cała masa ziemi dla osiądzenia przez zimę nawiezioną została.

ART. 10.

Dla zapewnienia dokładności robót i ich postępu, tudzież wykończenia na termin oznaczony, obowiązkiem będzie Inżyniera dozoruującego ostrzegać wykonywającego roboty, o potrzebnych ku temu działaniach i liczbie robotników użyć się powinny, o niedokładności robót i materiałów przygotowanych przed ich użyciem, które to ostrzeżenia gdyby bez skutku zostawały i roboty albo niedokładnie, albo opieszale prowadzone były, Inspektor Jlny dyrygujący stosowne o tem doniesienie Bankowi Polskiemu, tudzież Dyrekcyi Jlnéj Dróg i Mostów prześle, a nawet w razie nagłym i uznanéj wspólnie z Kommissarzem Obwodu tego potrzeby, tę część robót któraby źle wykonaną była pomimo czynionych ostrzeżeń, wstrzymać jest mocen; protokół powody tego postępowania obejmujący, Bankowi Polskiemu i Dyrekcyi Jlnéj Dróg do rozstrzygnięcia przesłanym zostanie, które gdyby za niedostateczne przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji uznane zostały, Inspektor Jlny za szkody ze wstrzymania robót wynikłe odpowiedzialnym będzie.

ART. 11.

W każdym razie w którym Bank Polski,

z mocy art. 4 układu z dnia 23 Lipca udzielnego sobie anszlagu budowy drogi bitéj podjąc się nie zechce, a Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, stosownie do uwag Banku nie skłoni się do podniesienia anszlagu, wykonanie roboty wystawione będzie na licytacją publiczną. Licytacje takowe przez Bank Polski w pismach publicznych dostatecznie ogłoszone, odbywać się będą w Banku Polskim w przytomności delegowanych ze strony Banku Polskiego i Dyrekcyi Jlnéj Dróg i Mostów Urzędników.

Licytacje będą głośne in minus od summy anszlagowéj, i podług warunków na zasadzie niniejszój Instrukcyi ułożonych.

Licytacje niedoszłe w miarę żądania Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Policyi lub Banku Polskiego, do trzech razy ponawiane być mogą. Gdyby pomimo wypływającego z niedojścia licytacji wniosku, że anszlag jest za nisko obliczony, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, odmawiała podwyższenia go do cen, za któreby znalazł się przedsiębiorca przyjmujący wyrobienie, natenczas Bank Polski budowę téj części drogi przywiedzie do skutku przez własną Administracyą pod kierunkiem technicznym Inżynierów Korpusu Dróg i Mostów, oraz po-

dług form i kontroll oddzielną instrukcją na ten wypadek przepisać się mających przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji za porozumieniem się z Bankiem Polskim.

ART. 12.

Inspektor Jlny któremu kierunek traktu poruczony będzie, odpowiedzialny jest za wykonanie roboty dokładne i podług anszlagu, niemniej téż za zachowanie postępowania instrukcją niniejszą przepisanego. Inspektorowie Jlni pilnie przestrzegać będą, aby Inżynierowie prowadzący roboty, wcześniej przed ich rozpoczęciem drogę wytyczyli i po obu stronach odznaczyli, aby w porządku robót, gdzieby to nie było techniczności na zawadzie, wykonywającym roboty nie przeszkadzali, aby w żadnym wreszcie razie bez ważnych powodów z których się natychmiast tłumaczyć Inspektorom Jlnym są obowiązani, robotników z miejsca na miejsce nie przeganiali, a ztąd zwłoki i próżnych kosztów na przewózkę narzędzi nie byli przyczyną. Słowem, polega Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji na Inspektorach Jlnych, że zdołają zapobiedz wszelkim nieporozumieniom i skargom pomiędzy wykonywającemi roboty a ich

dozorującemi, i w czem poleca się jak najuprzejmiejsze znoszenie się z kierującym Oddziałem dróg w Banku Polskim i innemi osobami przez Bank użytymi.

ART. 13.

Inspektorowie Jlni w miarę potrzeby i w wypadkach z instrukcyi téj wypływających, porozumiewają się wprost z Bankiem Polskim, lub zlecenie od niego mającym. Rapporta zaś miesięczne, postęp robót tabellarycznie bez względu na pieniężną wartość wykazujące, równie jak wnioski z porządku służby i potrzeby robót wynikające, przedstawia Dyrekcji Jlnéj Dróg.

Drugi exemplarz raportów miesięcznych Dyrekcji Jlnéj zdawanych, Inspektorowie Jlni wprost Bankowi Polskiemu przesyłać będą. Dla porządku w służbie i ze względu na odpowiedzialność powyżej zastrzeżoną, Dyrekcya Jlna rozporządzenia swoje ogólne i szczegółowe Inspektorom Jlnym tylko wydawać będzie.

ART. 14.

Wypłaty na rzecz wykonywających budowę za kontraktami lub zleceniami Banku, uskuteczniąć będzie tenże Bank Polski w sposobie jaki dla siebie uzna za najdogodniejszy. Gdyby

zaś Bank Polski życzył na którym trakcie lub stacyi uskutecznić wypłaty za poświadczeniami Inżynierów Korpusu Dróg i Mostów onemiż dyrygujących, naówczas Inspektor Jlny żądaniu temu zadosyć uczyni.

ART. 15.

Dla zapewnienia Rządowi potrzebnej rękojmi, że budowa dróg bitych Bankowi oddanych, uskutecznioną jest z należytą dokładnością i podług anszlagów oraz planów zatwierdzonych, sporządzane będą następujące protokoły rewizyjno-odbiorcze:

a) Z uskutecznionego wykarczowania linii drogi budować się mającej podług anszlagu.

b) Z wyrobionego stosownie do planu niwellacyjnego i anszlagu planta drogi z darniowaniem, mostami i rowami odciekowemi.

c) Z dostawy kamienigdzie odbiór przed rozpoczęciem ich tłuczenia zastrzeżony będzie.

d) Z potłuczenia tychże na szaber przepisany, lub z dostawy zwiru gdzie jest anszlagowanym.

e) Nakoniec po rozsypaniu materyału, postawieniu baryer i ostatecznem uporządkowaniu drogi, spisywany będzie ostateczny protokół rewizyjno-odbiorczy.

Protokoły rewizyjne ad *a*, *b*, sporządzane będą w miarę udzielonego do tego upoważnie-

nia ze strony Inspektora Jlnego przez Inżynierów prowadzących roboty wspólnie z Kommissarzami Obwodów, najpóźniej we trzy tygodnie po zaszłem o to wezwaniu ze strony wykonującego budowę. Protokół zaś ad *c*, *d*, z dostawy kamieni i żwiru tudzież ostateczny ad *e*, przez samego Inspektora Jlnego i wspólnie z Kommissarzem Obwodu właściwego, oraz w przytomności delegowanego Urzędnika od Banku Polskiego. Protokoły te w trzech exemplarzach spisywane dla Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, Banku Polskiego i Dyrekcyi Jlniej Dróg i Mostów, stanowić będą zakwitowanie dla Banku Polskiego, skoro po rewizji i sprawdzeniu z anszlagiem przez Dyrekcyą Jlną Dróg i Mostów Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji oneż przyjmie, i stosowne o tem Bankowi udzieli zawiadomienie. Cała ta czynność najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy od daty protokołu uzupełnioną być powinna.

ART. 16.

Do chwili sporządzenia przepisanego wyżej ad *e*, protokołu rewizyjno-odbiorczego, ukończona stacya drogi bitéj chociażby w części lub w całości do jazdy otworzoną była, zostaje pod dozorem budującego oneż za kontraktem lub zleceniem Banku Polskiego, i Dy-

rekcyą Jlna Dróg całość i utrzymywanie ukończonój stacyi dopiero po udzieleniu zakwitowania w artykule powyższym wzmiankowanego, na siebie przyjmuje.

O INŻENIERACH I KONDUKTORACH.

Do dozoru robót w miejscu użytych, tudzież o sposobie prowadzenia i wykonywania robót.

ART. 17.

Roboty w miejscu około budowy dróg bitych zostawać będą pod dozorem ciągłym Inżynierów i Konduktorów, których Dyrektor Jlny Dróg i Mostów do tego przeznaczy, i pod rozkazy właściwych Inspektorów Jlnych odda, oprócz tego dodani będą w pomoc rzeczonym Inżynierom i Konduktorom dozorecy robót z funduszu na ten cel w anszlagach zamieszczonego i przez Inspektorów Jlnych ustanowieni.

ART. 18.

Skoro Inżynier otrzyma przy stosownem zleceniu plany i anszlagi budować się mającej stacyi, oraz zgłoszenie się podentreprenera lub mającego zlecenie Banku co do gotowości do rozpoczęcia robót, przystąpi natychmiast do wykońkowania i oznaczenia na grun-

cie linii oraz profilów drogi, miejsc na składanie materyałów i t. d., do czego potrzebne tyczki, kołki, wichy, tudzież fury i ludzi dostarczy bez zwłoki podejmujący robotę.

ART. 19.

Inżynierowie i Konduktorowie nie mogą bez wyraźnego od przełożonego sobie Inspektora Jlnego pozwolenia, oddalać się za obręb poruczonej ich dozorowi stacyi drogi bitéj, i odpowiedzialnymi są za wszelką zwłokę lub utrudnienie w wykonywaniu powyższych czynności przygotowawczych, niemniej jak za wszelkie spóźnienie w oznaczeniu robót lub sposobu ich wykonywania, gdyby takowego w ciągu budowy dopuścili się. Podobnie odpowiedzialni są za uchybienia które popełnią w wytyczeniu lub wykołkowaniu mylnem linii drogi budującej się. W czem Inspektorowie Jlni, robotami kierujący, szczególniej rzeczonych Inżynierów i Konduktorów pilnować będą, i dla tego mocni są za uchybienia tego rodzaju pierwsze, zwyczajną karę porządkową na winnych wymierzać, w razie zaś powtórzenia w urzędowaniu zawiesić, zastępstwo urządzić, a winnych Dyrekcyi Jlnéj Dróg i Mostów do tranzlokacyi lub dymissyi przedstawić. Jeżeliby kierujący Oddziałem

Dróg zaskarżenie jakie na Inżynierów lub Konduktorów do Inspektora Jlnego zaniósł, takowe albo sam załatwi, albo Dyrekcyi Jlnéj Dróg i Mostów wraz z opinią przestać winien będzie.

ART. 20.

Wycięcie drzewa i wykarczowanie pni, oraz korzeni na linii drogi budować się mającej w szerokości anszlgiem oznaczonej, uzupełnianem zawsze być powinno przed rozpoczęciem plantunku; drzewo wycięte, chrust, gałęzie i korzenie złożone na bokach drogi, jako należące do właścicieli gruntu, nie mogą być przez robotników zabierane i palone, pod odpowiedzialnością entreprzyzy.

ART. 21.

Gdyby robotnicy użyci wycięli las krzywo nie podług linii oznaczonej, lub też porobili na niej wyrwy, entreprzyza uchybienie to poprawić będzie obowiązana. Plantunki na liniach wykarczowanych nie mogą być rozpoczynane dopóki dokładność i uzupełnienie karczowania, stosownie do anszlgu przez Inżyniera wspólnie z Kommissarzem Obwodu sprawdzonym nie zostanie, i stosowny protokół rewizyjny spisany.

ART. 22.

Wszystkie groble i plantunki zwyczajne, wykonane będą stosownie do planu i anszlagu, dobrze zrównane i mocno szlagami ubite, Skarpy po obu stronach mają być na groblach najmniej pod kątem 43 gradusów trzymającym i stosownie do anszlagu wydarniowane, przy plantunkach zaś zwyczajnych i w przekopach rowami po obu stronach opatrzyć się mających, będą skarpy których linia pochyłości ma być dwa razy dłuższa jak jest wysokość plantunku, lub głębokość rowu bez darniowania. Ziemia od nasypek zbywająca, powinna być rozwieziona po polach i rozplantowaną tak, aby obok drogi nie formowała wałów. Nasypki uskuteczniane stósownie do planu niwellacyjnego, ubijane być powinny w całej szerokości drogi co 6 cali warsztwami i obsadzone łożyną. Gdyby ziemia z przekopów w szerokości Postanowieniem dnia 24 Czerwca 1823 r. dozwolonej, podług planu niwellacyjnego wybrana nie wystarczyła na zrobienie grobel, natenczas entreprzyza brać będzie rowy obok nasypek, w taki jednak sposób, ażeby te prosto do sznura i spadku dla odpływu wody, oraz z każdej strony w równej szerokości, lecz nie przy samej na-

sypce, tylko w odstępach najmniej dwóch sążni brane były, przez co uformuje się druga skarpa odpowiadająca wymienionemu plantunkowi. Inżynierowie i Konduktorowie dopilnują, aby do wszelkich nasypek ziemia torfiasta używaną nie była. Dla odprowadzenia wód zbiegających się obok lub pod mostami drogi, gdzie tego potrzeba wymagać będzie, entrepryza wykopie oddzielne rowy bez wynagrodzenia przez pola przyległe w niewiększej jednak długości nad 50 sążni i w kierunku przez Inżyniera na miejscu wskazanem, ile razy ziemia z nich wybrana obliczoną jest w nasypce. Wszelkie inne rowy i doły przy groblach wydane, entrepryza przy końcu robót zarówno, by nie szpeciły gruntu drodze przyległego.

ART. 23.

Darnina tylko z łąk dobrych, a nie z pól lub bagien braną być może i tę entrepryza swym kosztem zakupi i dostawi. Samo darniowanie zaś podług anszlagów i profilów drogi dokładnie i w porze czasu niezbyt suchej wykonane być powinno.

ART. 24.

Kamienie, tudzież zwir dostawiane być mogą tylko w gatunku anszlagiem oznaczonym.

Kamienie przez entrepryzę zakupione i dowożone, składane będą przy linii drogi bitéj w miejscach i porządku przez dozorujących budowę wskazanym, a w szczególności układane zaraz w stosy jednostajną na całej stacyi a przynajmniej mili miarę trzymające, i tak aby ze wszystkich stron oneż łatwo obejść i zrewidować można.

ART. 25.

Kamienie te mogą być zaraz przez entrepryzę na szaber podług anszlagu tłuczone, z tém jednak zastrzeżeniem, iż w każdym przypadku przedsięwziętego tłuczenia bez odebrania kamieni w sążniach; zwykły przybytek na tłoczeniu liczony będzie w stosunku stóp kubicznych na sążniu kamieni polnych, a stóp na kamieniu łamanym, czyli że taka ilość większa na każdym sążniu przy odbiorze szabru znajdować się i oddaną będzie.

ART. 26.

Jeżliby jednak Inspektor Jlny budową dyrygujący z szczególnych przyczyn miejscowych, uznał potrzebę konieczną, ażeby w której bądź stacyi koniecznie przed potłuczeniem odebrane zostały, stósownie o to przy wyłuszczeniu przyczyn do Kierującego Oddziałem dróg ze

strony Banku uczyni wezwanie, który wykonywającemu budowę odpowiednie temu wyda rozporządzenia. W tym wypadku przybytek szabru liczony już będzie nie w proporcji powyżej wskazanej, lecz w stosunku próby na kilku obranych stosach i w przytomności Inżyniera pośluczonych. Podobne postępowanie zachowaniem będzie także w każdym razie w którym przedsiębiorca zażąda odebrania kamieni przed rozpoczęciem tłuczenia. Czyli zaś przybytek szabru w przecięciu podług art. 25, czyli podług próby niniejszym artykułem dozwolonej obliczany będzie; kamienie któreby jeszcze po wytłuczeniu oprócz tego zbywały, na własność drogi pozostaną, nakoniec kamienie dla łatwiejszego tłuczenia palone być nie mogą.

ART. 27.

Gdzie jest anszlagowany zwir, powinien być czysto i dokładnie arfowany, mieć ziarno ile można jednostajne i grube, tak jednak aby kawałki pojedyncze objętość jednego cala kubicznego nie przenosiły. Dla czego wszystkie kawałki większe zaraz w kopalni przez entrepryzę wyrabiane i roztłuczone być powinny. Tak oczyszczony zwir, zanim na linią drogi zwożonym będzie, dozorujący roboty Inżynier

w kopalni obejrzy i wykonywającym roboty wskaże, który zwir do budowy drogi za zdatny uznaje.

ART. 28.

Dostawa kamieni skuteczną będzie dla porządku wersztami ile można ciągłemi, odbiór jednak ich przed tłuczeniem równie jak szabru już wytłuczonego, tudzież zwiru, tylko milami lub stacyami całkowitemi może być uzupełniany.

ART. 29.

Kamienie zdadne na osadzanie burt drogi, entrepryza przy zwożeniu ich na drogę wybierze i takowe w dwóch rzędach i czterosążniowych odstępach na drodze do sznura osadzi. Kamienie te równie z innemi na miarę kubiczną obliczone i odebrane będą.

ART. 30.

Mosty, kanały i poręcze, tudzież baryery na groblach gdzie są anszlagowane, wykonane będą podług planów szczegółowych lub opisów i wzorów w anszlagach zamieszczonych, z materyałów dobrych, mocnych i dokładnie obrobionych, które przed użyciem Inżynier dozoruujący zrewidować i co do gatunku dobroci i miary sprawdzić powinien.

ART. 31.

Nakoniec jak w ogólności obowiązkiem jest Inżynierów i Konduktorów robót dozorujących przestrzegać, aby takowe wykonywane były przez entrepryzę jak najściślej podług wymiarów i opisów anszlagu, tudzież sposobów niniejszą Instrucją wskazanych, tyle z drugiej strony Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji zastrzega najwyraźniej, aby ciż Inżynierowie i Konduktorowie w wykonywaniu dozoru im poruczonego, postępowanie swoje i zarządzenia stosować się starali tak, aby ztąd dla entrepryzy nietylko bezpotrzebne w robotach nie wynikały opóźnienia, przeszkody lub utrudzenia, lecz owszem aby działania ich mając na celu jedynie trwałość i tanność budowy, skuteczną dla entrepryzy były pomocą; w razie albowiem udowodnionego w tej mierze zaskarżenia, urzędnik któryby się okazał winnym, nietylko do wynagrodzenia szkód wszelakich będzie zobowiązany, lecz w miarę przewinienia translokowanym lub z urzędu oddalonym zostanie.

ART. 32.

Wreszcie gdy Bank Polski podjął się budowy traktów w układzie z dnia 23 Lipca wymienionych i zastrzegł sobie wolność wyro-

bienia takowych, bądź przez ich wydzierżawienie, bądź też przez swoją administracyę, wszelkie zaś zyski i oszczędność jakie Bank od cen anszlagowanych osiągnąć zdoła, na dalszą budowę dróg obracane być mają, najusilniejszym przeto staraniem być powinno Korpusu Królewskiego Dróg i Mostów, dopomagać Bankowi Polskiemu we wszystkim, co tylko wydatki zmniejszyć, a przeto fundusz drogowy powiększyćby mogło.

We wszystkich zatem okolicznościach budowy dróg dotyczących, w którychby Bank, lub kierujący z jego ramienia Oddziałem dróg, albo wreszcie inne osoby od Banku do tego upoważnione, udawały się bądź do Dyrekcyi Jlniej Dróg i Mostów, bądź do jej Urzędników do nadzoru robót przeznaczonych, w każdym takim zdarzeniu, potrzebna pomoc i objaśnienia z przyzwoitym na przełożenia względem, jak najspieszniej udzielane im być mają; z drugiej zaś strony, Urzędnicy Korpusu Dróg i Mostów, uwagi swoje do dobra rzeczy zamierzające, w każdym razie Bankowi lub jego urzędnikom czynić mogą i powinni.

ART. 33.

Kommissarze Obwodowi przepisy Instrukcyą niniejszą objęte, o ile ich dotyczą ściśle

wykonywać mają obowiązek. Przeszkody wszelkie i trudności w budowie usuwać, a w każdym razie zażadaną przez Inspektorów Jeneralnych lub Inżynierów pomoc udzielać onymże będą. Instrukcyja niniejsza w należytej liczbie egzemplarzy do ścisłego zachowania Kommissyom Wojewódzkim, Kommissarzom Obwodowym, Wójtom Gmin, tudzież Dyrekcyi Jlnój Dróg i Mostów i wszystkim Inspektorom Jlnym, oraz Inżynierom i Konduktorom dozorującym doręczoną zostanie.

W Warszawie dnia 29 Maja 1830 roku.

Minister Prezydujący
(podpisano) T. MOSTOWSKI.

Sekretarz Jlny
(podpisano) AUG. KARSKI.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski,

etc. etc. etc

Zapatrzywszy się na art. 6 i 7 Postanowienia Naszego z dnia $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{4}$ Czerwca 1829 r.

Zważając iż tak z powodu zanieśionej do Nas prośby JPana Barzykowskiego o uwolnienie go od obowiązków Członka Komisji Umorzenia Długu Krajowego, jako też że urzędowanie Gustawa Hr. Małachowskiego jako Zastępcy ustało, skutkiem wyjścia jego ze składu Izby Poselskiej, przez odnowienie się dwuletnie Tejże, okazały się w Kommissyi Umorzenia dwa miejsca wakujące:

Na rapport Ministra Naszego Przychodów i Skarbu

Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Członkiem Kommissyi Umorzenia, przez art. 26 Dekretu ustanawiającego Bank Polski, utworzonej, a Postanowieniem z d. $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{4}$ Czerwca 1829 r. uorganizowanej, JP. Gustawa Hr. Małachowskiego Pośta Powiatu Szydło-

wieckiego mianujemy. JP. Władysława Hr. Ostrowskiego Pośta Powiatu Piotrkowskiego mianujemy Zastępcą Członka wspomnionój Kommissyi.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia Ministrowi Naszemu Przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia ^{2^o Sierpnia}_{8 Września} r. pańs. 1830 a Panowania Naszego 5.

przez Cesarza i Króla
(podpisano) MIKOŁAJ.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu,
(podp.) XAWERY XIĄŻE

DRUCKI LUBECKI.

Minister Sekretarz Stanu
w Zast. Radca Stanu Nadzw.
(podp.) IG. TURKUŁ.

Zgodno z Oryginałem, Minister Sekretarz Stanu
w Zast. Radca Stanu Nadzw. (podp.) IG. TURKUŁ.

Zgodno z Oryginałem Radca Sekret. Stanu General Dzyi
(podp.) KOSSECKI.

Instrukcja

DLA

Kommissyi Umorzenia

DŁUGU KRAJOWEGO.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc. etc.

Rada Adminjstracyjna Królestwa.

W wykonaniu art. 45 postanowienia Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. zapatrzwszy się na art. 1, 4 i 5 postanowienia z dnia 24 Czerwca 1829 r. tudzież art. 3 i 4 postanowienia z dnia 2 Lutego 1830 r. (*)

Na przedstawienie Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła następującą Instrukcyą dla Kommissyi Umorzenia.

(*) p. str. 286 i 350.

TYTUŁ I.

*O zebraniach zwyczajnych Kommissyi
Umorzenia.*

§ 1. Kommissya Umorzenia zbierać się będzie w Warszawie w dniu 6 Maja każdego roku dla wysłuchania publicznego zdania sprawy, które Bank Polski w tym terminie ze swych czynności składać jest obowiązany. Członkowie Kommissyi Umorzenia i ich Zastępcy, na przypadek niemożności zjechania do stolicy na termin powyżej oznaczony, winni są złożyć tłumaczenie swoje na piśmie Prezydującemu w tejże Kommissyi.

§ 2. Po wysłuchaniu zdania sprawy Banku Polskiego, Kommissya Umorzenia ze złożonego sobie na publicznem posiedzeniu Banku obrazu całorocznych jego czynności, oraz inwentarza przekona się:

a) Czyli Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, stosownie do art. 2 postanowienia Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. wniosła do Banku summy przypadające na zaspokojenie długu Krajowego, do wielkiej księgi wpisanego, jak niemniej tych długów Królestwa, których zaspokojenie w myśl art 46 tegoż postanowienia Bankowi wskazanem zo stanie.

b) Czyli wyżej wyrażone summy, przypadające na opłatę i umorzenie długu krajowego, stosownie do przepisów artykułów 2, 8, 9 i 46 powołanego postanowienia są użyte, i czyli pozostała dla osób niezgłaszających się po przypadającą dla nich należność, w gotowiznie jest zachowana.

c) Czyli depozyta tak opieczętowane, jako i nieopieczętowane, zgodnie z księgami roku upłynionego i ze sprawozdaniem zapisane są do nowych ksiąg i do inwentarza; i czyli depozyta opieczętowane w Skarbcu Banku znajdują się nie naruszone, względem ich przechowywania przyzwoite środki bezpieczeństwa przedsięwzięte zostały; oraz, czyli zgodnie z art. 11 postanowienia Królewskiego, Bank posiada odpowiednią złożonym do niego depozytom nieopieczętowanym ilość gotowizny lub papierów publicznych procentowych, do których fundusz umorzenia jest przywiązany.

d) Czyli tak inwentarz jako téż stan czynny i bierny Banku w obrazie jego czynności wykazany, zgodny jest z bilansem w księgach roku upłynionego zamieszczonym i z dowodami, i czyli do ksiąg nowych wiernie zapisanym został.

e) Czyli majątek Banku właściwie w inwentarzu oceniony został, a ztąd, czyli kapitał

Banku art. 5 postanowienia Królewskiego zakreślony, umniejszeniu nie uległ, oraz, czyli zyski i superaty Banku na własność Skarbu publicznego przeniesione, w istocie przechodzą wysokość zakreślonego powołanym artykułem kapitału zakładowego.

f) Czyli nakoniec ilość wypuszczonych w obieg biletów kassowych i Bankowych, nieprzechodzi funduszu ruchomego i nieruchomego, własność Banku stanowiącego.

§ 3. Do czynności paragrafem poprzedzającym wyszczególnionych, Kommissya Umorzenia mocną jest żądać od Banku objaśnień, dopełniać rewizye kassy, skarbcu, oraz składow Banku, jak niemniej, mocną jest wyznaczyć delegacją z grona swego do assistowania zamknięciu i obliczeniu kassy Banku w końcu każdego roku kalendarzowego. Tak w ciągu tych wszystkich czynności, jako i po ich załatwieniu, Kommissya uwagi swoje i spostrzeżenia któreby za stosowne uznała, Bankowi zakommunikuje. Kommissya Umorzenia, jeśliby tego uznała potrzebę, prześle Ministrowi Przychodów i Skarbu, ogólne spostrzeżenia swoje co do wpływu Banku na wzrost i rozszerzenie kredytu, handlu i przemysłu narodowego; z dopełnienia zaś całkowitej rewizyi art. 2 niniejszej instrukcyi przepisanej.

Kommissya Umorzenia rapport osobny Królowi złoży.

§ 4. Jeśliby w którym roku kapitał zakładowy Banku uległ zmniejszeniu, niemniej, jeśliby zyski z operacyi całorocznych Banku niedochodziły pięciu od sta od rzeczzonego kapitału, Kommissya Umorzenia poczynając zawsze ze stanu majątkowego Banku, ostatecznie przez nią przed rokiem zatwierdzonego, obowiązana będzie wejść w wszystkie przedsięwzięcia i obroty Bankowe z roku upłynionego i rezultata ich z dowodami porówna i złoży o tem rapport Królowi z dołączeniem wniosków, jakie za stosowne uzna.

§ 5. Gdyby Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu nie wniosła w czasie swoim do Banku wpływów, o których mówi ustęp pod lit. *a* § 2 niniejszej instrukcyi, lub gdyby Kommissya Umorzenia uznała, że Członkowie Banku dopuścili się którego z przekroczeń art. 43 postanowienia królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. wyszczególnionych, w raporcie swoim do Króla zamieści wnioski o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności art. 82 konstytucyi i art. 43 powołanego wyżej postanowienia przepisanej.

§ 6. Stosownie do przepisu § 3 postano-

wienia Królewskiego z d. 4 Lutego (*) 1830 r. Kommissya Umorzenia po obliczeniu papieru ze znakami wodnemi, na bilety Bankowe przeznaczonego, składy takowego papieru w kasie Banku złożonego, opieczętuje.

Z takowego zapasu Kommissya Umorzenia ilość papieru przez Bank do dalszego przysposobienia biletów żadaną, pod rachunkiem i protokularnie wyda; skoro zaś bilety zaopatrzone zostaną gryfem Prezesa i jednego z Dyrektorów, niemniej podpisem jednego z urzędników Banku, Kommissya po przyłożeniu na nich stępla suchego, pod dozorem jednego z członków tejże Kommissyi, i po opieczętowaniu ich w paki w Kassie Banku złoży. Gdy Bank za złożeniem upoważnienia Ministra Przychodów i Skarbu zażąda pewnej ilości tych już zupełnie wykonczonych biletów, celem wypuszczenia ich w obieg, Kommissya ze względu na zachowanie art. 23 postanowienia Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. wyda Bankowi żadaną ilość pod rachunkiem i protokółarnie.

§ 7. Zażalenia, jakieby przez interessentów w przedmiotach nadzorowi Kommissyi oddanych, przeciw Bankowi podane być mogły, Kommissya rozpozna, i jeśliby Bank nie

(*) p. Ukaz z dnia ^{21 Stycznia} _{2 Lutego} 1830. str. 350.

złożył dostatecznego tłumaczenia, Kommissya stosownie do przepisu art. 28 postanowienia Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. wnioski swe lub uwagi prześle Ministrowi Przychodów i Skarbu. Gdyby zaś i u niego nie znajdowała w czasie właściwym skutecznego rzeczy załatwienia, przedmiot tych zażaleń przedstawi Namiestnikowi Królewskiemu, a nawet i Królowi jeśliby tego uznała potrzebę.

§ 8. Kommissya Umorzenia zaparafuje kontrolę depozytów, tudzież księgi Banku wiarę sądową mające, to jest Dziennik Jeneralny i Inwentarz.

§ 9. Kommissya Umorzenia sama lub przez delegowanych, obecną będzie przy losowaniu numerów Obligacyj długu krajowego, do umorzenia stosownie do przepisów przeznaczyc się mających. Przy takowych losowaniach Kommissya przestrzegać będzie wykonania przepisów i protokoły odbytych czynności podpisze.

§ 10. Kommissya Umorzenia odczuje stosownym stępem tak bilety Kassowe i Bankowe do spalenia przeznaczone, jako i wszelkie Obligacye i ich kwity przez Kasę Umorzenia wykupione, i te protokularnie w paki ułożone, pieczęcią swoją opatrzy. Niemniej

opatrzy protokularnie pieczęcią swoją paki wszelkiego rodzaju destruktów biletów lub papierów pod jej nadzorem będących, do spalania przygotowanych. Poczem Kommissya assystować będzie paleniu tak biletów kassowych i Bankowych, jako i Obligacyj Udziałowych, niemniej wszelkich innych Obligacyj długu krajowego i ich kwitów, nakoniec paleniu wszelkich destruktów tychże biletów i Obligacyj.

TYTUŁ II.

O zebraniach nadzwyczajnych Kommissyi Umorzenia.

§ 11. W razie otrzymania od kogobądź zażalenia,

a) Że Bank nie wypłacił komu w terminie należności przypadającej za Obligacye długu krajowego.

b) Że Bank nie zwrócił właścicielowi jakiegobądź funduszu lub depozytu.

c) Że okazicielowi nie wypłacił wartości biletu kassowego lub Bankowego.

d) Że fundusze własne, lub sobie powierzone na przedmiot Dekretem Królewskim niezakreślony obrócił.

e) Że nieudzielił żądanej przez Dyrekcyą Główną Towarzystwa Kredytowego pożyczki.

f) Że wyroku prawomocnego nie wykonał.

g) Że nakoniec jakiegobądź prawnie przyjętego zobowiązania nie wypełnił.

Prezydujący w Kommissyi Umorzenia zażąda od Banku stosownego tłumaczenia, i jeśliby takowego za dostateczne nie uznał, obowiązany jest zwołać Kommissyą Umorzenia, zawiadamiając o przeznaczonym w tej mierze terminie, przynajmniej na dni 15 naprzód, tak Członków Kommissyi Umorzenia jako i ich Zastępców. Niemniej też Prezydujący obowiązany jest zwołać nadzwyczajne zebranie Kommissyi, ilekroć żądać tego będą, Minister Przychodów i Skarbu, Bank Polski lub dwóch Członków Kommissyi Umorzenia. O wyznaczonym dniu na zebranie Kommissyi Umorzenia, Prezydujący zawiadomi Ministra Przychodów i Skarbu.

§ 12. Kommissya Umorzenia zebrana w dniu oznaczonym przystąpi do rozpoznania przedmiotu, który stał się powodem do jej zwołania. Celem wysledzenia prawdy, Kommissya mocną jest zażądać od Banku potrzebnych wyjaśnień i wykazów, nadto zarządzić może rewizyą ksiąg Bankowych, jego kassy i skarbcu. Poczem postąpi stosownie do przepisu § 7 niniejszej instrukcyi.

TYTUŁ III.

Przepisy Ogólne.

§ 13. Na posiedzeniach Kommissyi Umorzenia, wtedy tylko Zastępcy mają głos stowczy, jeżeli zastępują którego z Członków tejże, Dyrektor Banku mieć tylko będzie głos doradczy. Kommissya stanowi większością zdań, równość głosów Prezydujący rozwiązuje.— W przedmiotach prawnych, Kommissya mocną jest zaprosić do narady jednego z członków Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości lub Prokuratora Jlnego przy Sądzie Appellacyjnym. Protokół posiedzeń utrzymywany będzie przez Sekretarza, którego Kommissya większością głosów obierze i zanominuje.

§ 14. Komplet Kommissyi składać się będzie najmniej z trzech Członków lub ich Zastępców, nie licząc w to Dyrektora Banku. Posiedzenie aby było ważne, powinno być pod przewodnictwem Członka lub Zastępcy z Senatu, i liczyć w Składzie kompletu przynajmniej jednego Członka lub Zastępcę z Izby poselskiej.

§ 15. Wrazie nieobecności którego z Członków Kommissyi lub ich Zastępców, mianowicie przy rewizyi Kassy lub Skarbcu Banku,

jak oraz do assystowania losowaniu lub paleniu o których mówią §§ 10 i 11 niniejszej Instrukcyi, jeśliby Kommissya umorzenia, lub w razie nie zebrania się jój kompletu, Prezydujący w tejże Kommissyi, zaprosić chciał Członków Senatu lub Izby Poselskiej znajdujących się w Warszawie do zastąpienia nieobecnych, Prezydujący stósowny o to wniossek do Namiestnika Królewskiego uczyni.

§ 16. Kommissya Umorzenia wybierze sobie i zanominuje Rachmistrza, który w chwilach wolnych, czynnościami kontrołowemi przez Bank mu poruczonemi, zatrudniać się będzie.

§ 17. Sekretarz Kommissyi pobierać będzie rocznej pensyi złp. 6,000, Rachmistrz podług uznania Kommissyi pobierać będzie rocznie aż do 5,000 złp. obie te pensye na etacie Banku zamieszczone być mają. Kommissya w ciągu zasiadania swego, mocną jest przyjąć w pomoc dyetaryuszów tak co do rachunkowości, jako też prac kancelaryjnych. Fundusz na wszelkie wydatki z tego tytułu, niemniej wszelką pomoc tak w osobach jako też potrzebach kancelaryjnych, Bank dostarczyć jest obowiązany, i na ten koniec zamieszczać będzie na takowe wydatki, na etacie swym w tytule na extraordynarya złp. 6,000.

§ 18. Sekretarz Kommissyi Umorzenia wykona następującą przysięgę :

„Ja NN. przysięgam Panu Bogu w Trójcy Stej Jedynemu, jako obowiązków moich sumiennie dopełniać będę. Sekretu co do czynności Banku, tudzież narad Kommissyi Umorzenia dochowam; protokoły posiedzeń i wszelkich czynności wiernie i skrupulatnie utrzymywać; akta, klucze, pieczęcie i papiery sobie powierzone pilnie strzedz będę, i takowe tylko dla użytku Kommissyi zachowam. Polecenia służbowe Kommissyi Umorzenia, tudzież Prezydującego ściśle wykonam, słowem tego wszystkiego ściśle dopełnię, czego po mnie przyjęte obowiązki wymagają. Tak mi Panie Boże dopomóż.

§ 19. Rachmistrz Kommissyi Umorzenia wykona przysięgę na rolę następującą :

„Ja NN. przysięgam Panu Bogu w Trójcy Stej Jedynemu, jako obowiązków na mnie przez Kommissyą Umorzenia włożonych sumiennie dopełniać będę. Sekretu czynności Banku wiernie dochowam, rachunki skrupulatnie sprawdzać będę i o wszelkiej wątpliwości którąbym miał lub niedokładności w tychże, Kommissyą zawiadomię; powierzone mi księgi i akta w całości dochowam i nikomu prócz Członków Kommissyi Umorzenia

długu krajowego, żadnego z nich użyciu uczynić nie dozwolę. Słowem, tego wszystkiego święcie dopełnię, czego po mnie przyjęte obowiązki wymagają. Tak mi Panie Boże dopomóż.

§ 20. Wszelkie expedycye Kommissyi Umorzenia wychodzić będą z podpisem Prezydującego i Sekretarza. Porządek służby wewnętrznej, tudzież czynności na posiedzeniach, Kommissya sama sobie przepisze.

§ 21. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone, Władzom właściwym, w czém do której należy, polecamy. Działo się na posiedzeniu Rady Administracyjnej w Warszawie dnia 28 Września 1830 r.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
(pod.) XAWERY XIĄŻE

Minister Stanu Prezydujący
(podp.) W. SOBOLEWSKI.

DRUCKI LUBECKI.

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Dywizyi,
N. 23,691. (podp.) KOSSECKI.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości publicznej, iż od 1 Listopada r. b, zniżył procent z 6 na 5 od sta, tak przy skupowaniu wexlów jako i od zaliczeń na otwarty kredyt czynionych, przyjmując na zabezpieczenie takowego kredytu wartości 5,000 złp., lub więcej wynoszące.

w Warszawie dnia 31 Października 1830 r.

Radca Stanu Prezes Banku

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,

(podp.) HASSMANN.

N. 7,751

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.

etc. etc. etc.

W wykonaniu postanowienia Naszego z d. 2 Lutego 1830 r. upoważniającego Bank Polski do wygotowania i wypuszczenia w obieg własnych swych biletów, na przedstawienie Naszego Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Papiér przeznaczony na bilety 5, 10, 50 i 100 złotych, będzie koloru perłowego; na bilety 500 i 1000 złotych, koloru blado-różowego; papiér ten mieć będzie w sobie znaki wodne ciemne i jasne odpowiednie wartości biletu.

Art. 2. Kształt biletów będzie podłużno-kwadratowy lecz różny co do wielkości; a to stosownie do każdego rodzaju biletów, to jest:

bilety 5 złot. mieć będą 5 cali wysok. $3\frac{1}{4}$ szer.

10	„	„	$5\frac{1}{2}$	„	$3\frac{3}{4}$	„
50	„	„	$4\frac{1}{2}$	„	$6\frac{1}{8}$	„
100	„	„	$4\frac{1}{2}$	„	$6\frac{1}{8}$	„
500	„	„	$4\frac{3}{4}$	„	$6\frac{3}{8}$	„
1000	„	„	5	„	$6\frac{5}{8}$	„

Art. 3. Wartość każdego biletu wyrażoną będzie na nim liczbą i literami. Wartość ta powtórzona będzie liczbą na stronie odwrotniej biletu; oprócz tego na samym bilecie następujący będzie napis:

BANK POLSKI.

„wypłaci okazicielowi w srebrze (tu wypisanie liczby, złotych polskich) podług stopy $86\frac{89}{125}$ złotych polskich na czystą grzywnę Kolońską. Warszawa dnia (tu data wykończenia biletu). Nadto każdy bilet opatrzone zostanie gryfem podpisu Prezesa Banku i Dyrektora, oraz liczbą porządkową.

Znaki te będą wybijane rozmaitym kolorem, bilety zaś opatrzone zostaną szczegółowemi drukarskimi ozdobami i mieć będą podpis ręczny urzędnika Banku. Nakoniec będą i znaki szczególne sekretne, które spisane zostaną protokołem w obecności Naszego Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przy-

chodów i Skarbu sporządzonym, i takowy protokół zachowanym będzie w Archiwum Banku.

Art. 4. Stępel suchy wszystkim biletom wspólny, mający być przykładany na biletach za zniesieniem się z Kommissją Umorzenia Długu Krajowego wyrażać będzie herb Królestwa z napisem „Bank Polski.“

Art. 5. Wzory każdego rodzaju biletów zachowane będą w Archiwum Banku Polskiego i każdej kassie Królestwa poślany zostanie rysunek urzędownie poświadczony.

Art. 6. Nasz Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu upoważnionym jest szczególnie do urządzenia środków nadzoru podczas sporządzania biletów Bankowych, stosownie do przepisów niniejszego postanowienia i poprzedniego z d. 2 Lutego r. b. Nadto oznaczy ilość każdego rodzaju biletów jaka ma być puszczoną w obieg, i na przyszłość w miarę potrzeby oznaczać ją będzie, trzymając się ściśle zasady artykułem 23 Postanowienia Naszego z d. 29 Stycznia 1828 r. wskazanej.

Art. 7. Wykonanie niniejszego postanowienia, które ma być zamieszczone w Dzienniku praw, Naszemu Ministrowi Prezydującemu

w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu
polecamy.

Dan w Carskiem Siele dnia ²² Października ³ Listopada Roku
Pańskiego 1830 a panowania Naszego 5go.

(podpisano) MIKOŁAJ.

przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu,
(podp.) X. Xże LUBECKI.

Minister
Sekretarz Stanu
STEFAN HR. GRABOWSKI.

MINISTER PREZYDUJĄCY

w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu

DO

BANKU POLSKIEGO.

Z przywiedzionych przez Bank w przed-
stawieniu jego z dnia dzisiejszego powodów,
upoważniam Go niniejszém, do wypuszczenia
w obieg biletów bankowych aż do summy
14,000,000, wyrażnief czternaście milionów
złp. O czém Kommissyą Umorzenia Długu
Krajowego, stosownie do art. 4 Postanowie-

U. B. P. T. I.

nia Królewskiego z dnia 2 Lutego r. b. zawiadomiłem.

w Warszawie dnia 24 Listopada 1830 r.

N. 88,476

(podp.) X. Xiążę LUBECKI.

Obwieszczenie.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości publicznej, iż stosownie do art. 22 Postanowienia Królewskiego z dnia $\frac{17}{29}$ Stycznia 1828 r., tudzież do Postanowień Królewskich z d. ^{21 Stycznia} _{2 Lutego} i ^{22 Października} _{3 Listopada} r. b., utworzone pod dozorem Komisji Umorzenia Bilety Bankowe 50-złotowe, w obieg puszczone zostają. Kassa wymiany w domu Bankowym na dole od ulicy Elekto-ralnej, wymieniać będzie codziennie, wyjąwszy dni świąteczne, od godziny 9 z rana do 2 po południu Bilety Bankowe na monetę srebrną bez żadnych potrąceń. Podobnież na żądanie zgłaszających się, bez żadnego wynagrodzenia też Kassa udzielać będzie biletów

bankowych za monetę srebrną lub bilety kasowe.

w Warszawie dnia 26 Listopada 1830 r.

Radca Stanu, Prezes
(podp.) L. Hr. JELSKI.

Sekretarz Jlny
(podp.) HASSMANN.

N. 12,937

Obwieszczenie.

BANK POLSKI.

Gdy wypadki zeszłego tygodnia przerwały bieg interessów handlowych w Stolicy, i gdy skutkiem tego z mocy postanowienia Rządu Tymczasowego Królestwa Polskiego z dnia 5 b. m. właściciele wexlów z powodu ich niewypowiedzenia lub niezaprotestowania, na prawie nie upadają aż do czasu cofnięcia tegoż postanowienia, przeto Bank Polski za wiadamia, iż jeśliby kto nie mógł zapłacić wexlu czyli to już od dnia 29 z. m. upłynionego, czyli do dnia 15 b. m. upływającego, Bank oczekiwać będzie wypłaty jego przez dni ośm, poczynając od dnia dzisiejszego, lub od terminu od dziś dnia po 15 Grudnia przypadającego, wszakże powolność ta ze strony

Banku o tyle tylko mieć może miejsce, o ileby powyższe postanowienie Rządu tymczasowego wcześniój cofniętém nie zostało. Spodziewa się Bank, że i inni handlujący, bacząc na sprawiedliwe pobudki, téj saméj powolności dłużnikom swoim odmówić nie zechcą.

w Warszawie dnia 6 Grudnia 1830 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jlny

N. 13,354

(podp.) HASSMANN.

Przez zarządzenie Władzy z dnia 9 Grudnia 1830 roku, Mennica została do Banku Polskiego przyłączona i pod jego zawiadywanie oddana.

(Decyzja Rządu tymczasowego z tejże daty N. 309)

Przez zarządzenie Władzy z dnia 17 Grudnia 1830 r. poleconem zostało, na przedstawienie Zastępcy Ministra Przychodów i Skarbu, wszystkim Kassom Rządowym, Skarbowym, Miejskim, Celnym, Konsumpcyjnym, Solnym i wszelkim innym pod zarządzeniem którejkolwiek bądź Kommissyi Rządowej zo-

stającym, Bilety Kassowe i Bankowe w miejsce gotowizny przyjmować i takowe każdemu żądającemu na brzęczącą monetę wymieniać.

(Decyzja Rządu tymczasowego z daty jak wyżej do N. 593.)

Obwieszczenie.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości powszechniej, iż wszelkie depozyta Sądowe, do których zachowywania jest obowiązany, wypłaca stonom prawnie wylegitymowanym jedynie za kwitami urzędowymi, to jest przed właściwym Regentem wystawionemi. Z niniejszego ostrzeżenia zechcą szczególniejsz korzystać interesenci na prowincyi zamieszkali, którzy zgłaszając się do Banku po wypłatę, raczą obok dowodów legitymacyjnych przesyłać zarazem kwit urzędowy, inaczéj na niepotrzebną zwłokę narażeni być mogą.

w Warszawie dnia 31 Grudnia 1830 r.

Radca Stanu Prezes,

(podp.) LUDWIK HR. JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny

N. 13,603

(podp.) HASSMANN.

Przez zarządzenie Władzy z dnia 14 Stycznia 1831 r. do N. 619, w miejsce Członków Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego, jako to: Senatorów Kasztelanów, Hrabi Bnińskiego i Dębowskiego, tudzież Posłów, Gustawa Hrabi Małachowskiego i Władysława Hrabi Ostrowskiego, wyznaczeni zostali na Członków tejże Kommissyi:

z *Senatu*, Senatorowie Kasztelanowie, Antoni Gliszczyński, Michał Kochanowski.

Z *Izby Poselskiej*, Posłowie: Teofil Móraski i Jan Hrabia Leduchowski, a na zastępców:

z *Senatu*, Senatorowie Kasztelanowie, Stanisław Małachowski i Alexander Walewski.

Z *Izby Poselskiej*, Poseł Konst. Swidziński i Ludwik Łempicki Deputowany.

(Odezwa Sekretarza Stanu z dnia 15 Stycznia 1831 r. do Rady Najwyższej N. 887)

Obwieszczenie.

BANK POLSKI.

Gdy niektóre osoby zaciągawszy w Banku pożyczki na zastawione kosztowności lub papiery publiczne, pomimo upłynionych termi-

nów nie zgłosili się do wykupu zastawów, i gdy z powodu zniżenia się kursu papierów publicznych, wedle zastrzeżenia w dowodach zastawnych, Bankowi służy prawo wypowiedzenia nawet przed terminem wypożyczanych na nie kapitałów, przeto Bank wzywa osoby mające zastawione kosztowności, którym terminu pożyczki upłynęły, ażeby zastawy swoje niezwłocznie wykupili, inaczej też kosztowności bez dalszego obwieszczenia prze licytacją sprzedane zostaną.

Również Bank wzywa właścicieli zastawionych papierów publicznych, ażeby bez względu na terminu wykupu zastawów, zaciągnięte na nie pożyczki w ciągu trzech dni zwrócili, w przeciwnym bowiem razie Bank zniewolony byłby z mocy zastrzeżeń w dowodach zastawnych zamieszczonych, rzeczony papiery sprzedać na Giełdzie na risico właścicieli, a w przypadku niedoboru, reszty należności swój dochodzić drogą prawem przepisaną.

Nakoniec, Bank zawiadamia w ogólności wszystkich posiadających w Banku depozyta opieczętowne lub zastawy, aby takowe odebrali lub je wykupili, choćby nawet termin wziętej na zastaw pożyczki jeszcze nie upłynął. W przeciwnym bowiem razie sami sobie przypiszą skutki, jakimby depozyta te uleż

mogły w zbiegu nadzwyczajnych okoliczności, w jakich się kraj znajduje.

w Warszawie dnia 7 Lutego 1831 r.

Radca Stanu Prezes
(podp.) LUDWIK HRABIA JEŃSKI.

Sekretarz Jeneralny,
N. 1,645. (podp.) HASSMANN.

Przez zarządzenie Władzy z d. 13 Lutego 1831 r. w miejsce członków Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego, Posłów Morawskiego i Leduchowskiego, tudzież zastępcy Członka tejże Kommissyi Kasztelana Walewskiego, przeznaczeni zostali na członków z Izby Poselskiej, Konstanty Swidziński i Swirski, zaś na zastępców z Senatu, Kasztelan Bieliński, z Izby poselskiej deputowany Węgliński.

(Decyzja Rządu narod. z daty jak wyżej do N. 8334.)

*Zarządzenie Władzy z dnia 31 Maja 1831 r.
upoważniające Bank do fabrykacyi Bile-
tów Kassowych na zasadzie ukazu z dnia
26 Kwietnia 1825 roku.*

Zważywszy że przygotowane dotychczas i w części pущczone w obieg Bilety Bankowe 50 Złotowe dla swęj wysokości, nie odpowiadają obecnęj Biletów potrzebie, przysposobienie zaś takiegoż rodzaju Biletów w wysokościach mniejszych, stosownie do Postanowienia z dnia 2 Lutego 1830 r. zbyt długiego wymagałoby czasu.

Zważywszy że Postanowienie o Banku z dnia 29 Stycznia 1828 r. raz już dozwoliło użyć przygotowanych dawnięj 16 milionów Biletów Kassowych w miejsce takiejże ilości Biletów Bankowych, przysposobienie zaś nowęj ilości Biletów Kassowych, dla gotowych już form, stępli, gryffów i łatwego wyrobienia papieru w daleko krótszym stać się może czasie.

Zważywszy nakoniec, że Bilety Kassowe w znacznej części tak są już podarte, iż zachodzi obawa, że co dzień większe summy z kursu wychodzić będą; wysłuchawszy zdania Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego, na przedstawienie Banku, za pośrednictwem

Ministra Przychodów i Skarbu zaniezione, stanowi co następuje :

Art. 1. Bank Polski upoważnionym zostaje do wybicia Biletów Kassowych 5-złotowych w formie i szczególnych znamionach postanowieniem z dnia 26 Kwietnia 1825 roku przepisanych.

Art. 2. W tym celu wydane zostaną Bankowi z dotychczasowego depozytu wszelkie stęple, formy i inne narzędzia do fabrykacyi Biletów Kassowych niegdyś używane.

Art. 3. Przysposobienie Biletów Kassowych dziać się będzie pod ścisłą kontrolłą Komisji Umorzenia Długu Krajowego, w sposób Instrukcyą do fabrykacyi Biletów Bankowych przepisaną, którą to kontrolłę Kommissya Umorzenia i do wyrabiania papieru rozciągnie.

Art. 4. Wygotowane Bilety kassowe, zostawać będą pod dozorem i kluczem Komisji Umorzenia Długu Krajowego, która o tyle wydawać je będzie Bankowi do puszczenia w obieg, o ile Bank nie wypuścił w obieg Biletów Bankowych w ilości art. 22 Postanowienia z dnia 29 Stycznia 1828 roku zakreślonej, lub o ile w zamian zażądanych Biletów kassowych, złożył odpowiednią ilość posiadanych bądź Biletów Bankowych, bądź zniszczonych Biletów kassowych. Zwracane Bilety Banko-

we zostawać będą pod zachowaniem Kommissyi Umorzenia w sposobie takim, jak zostawały przed pierwotnem wydaniem ich Bankowi.

Art. 5. Cały zapas zachowywanych dotąd w depozycie pod tytułem destruktów dawniejszych Biletów kassowych, wydanym zostanie Kommissyi Umorzenia, która odłączywszy Bilety zdadne od destruktów, wydać je może natychmiast Bankowi, w sposób artykułem poprzednim przepisany.

Art. 6. Przepisy tyczące się obowiązań i sposobu wymiany Biletów kassowych, tudzież ich umorzenia artykułem 22 Postanowienia z dnia 29 Stycznia 1828 r. i art. 9 Postanowienia z dnia 2 Lutego 1830 roku wskazane, utrzymują się w swój mocy.

Art. 7. Wykonanie niniejszego Postanowienia Ministrowi Przychodów i Skarbu polecamy.

(Decyzja Rządu narod: z daty jak wyżej N. 29,371.)

Wypis z Uchwały z d. 14 Czerwca 1831 r. zarządzającej zajęcie na własność Skarbu sposobem pożyczki funduszków Instytutowych.

Art. 1. Wszelkie kapitały do Instytutów publicznych pod zarządem i opieką Rządu krajowego zostających, należące, w myśl dekretu na wstępie powołanego, (*) na wieczystą lokacyą w Banku Polskim złożone, a złp. 15,256,329 gr. 20 dziś wynoszące, stają się sposobem pożyczki własnością Skarbu publicznego Królestwa. W tym celu, Listy Zastawne na rzecz Instytutów indossowane mają być na własność Skarbu reindossowane.

Art. 2. Na zabezpieczenie funduszków Instytutowych, artykułem poprzednim Skarbowi przekazanych, przeznaczają się w odpowiadającej tymże funduszom ilości kapitały skarbowe w Listach Zastawnych, na hipotekę dóbr ziemskich prywatnych wypożyczone, a złp. 15,295,000 wynoszące. Należny Instytutom 4 $\frac{1}{2}$ procent wypłacany będzie z Kass skarbowych; o ileby zaś bezpieczeństwo takowe dla wydarzyć się mogącego spadnienia z hypoteki jakiej części kapitałów skarbowych, zmniejszone zostało, o tyle stratę dla Instytutów

(*) Ukaz Najwyższy z d. 17²⁹ Stycznia 1828 r.

wynikłą, Skarb publiczny z innych funduszków wynagrodzi.

Art. 3. Z pobieranych na umorzenie kapitałów w art. 2 wymienionych procentów, winien jest Skarb publiczny składać w Banku Polskim odpowiednie w Listach Zastawnych lub w gotowiznie kapitały, ulegać mające poprzedniemu jako własność Instytutowa przeznaczeniu, a to aż do wysokości summy, w takichże Listach, przez Skarb wypożyczonój.

Art. 4. Dla zabezpieczenia Skarbowi publicznemu użycia kapitałów przekazanych, Listy Zastawne koloru żółtego kosztem Skarbu publicznego zamienione być mają na Listy Zastawne białe.

Art. 5. Kommissye Rządowe właściwe, do których opieka nad interessowanymi Instytutami należy, obowiązane są na mocy prawa niniejszego żądać w księgach hipotecznych na kapitałach skarbowych w art. 2 wymienionych, przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu wskazać się mających, stosownego dla zabezpieczenia praw Instytutowych wpisu.

(Uchwała sejmowa z daty jak wyżej)

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu przy odezwie swój z dnia 16 Czerwca 1831 r. do N. 25,078 przesyłając Bankowi powyższe zarządzenie dla zastosowania się, wezwała Bank aby kapitały te, które podług podania jego składają się z gotowizny w summie:

Złp. 2,067,429 gr. 20

z Listów Zastawnych

kolorowych w summie złp. 13,188,900 gr. —

Ogółem w summie złp. 15,256,329 gr. 20 zapcerptował na rzecz Skarbu pod tytułem Kapitałów Rządowych. Zaś, aby się stało za-
dość art. 4 pomienionego zarządzenia, aby Bank Polski zniósł się z Dyrekcją Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, iżby zamienienie Listów Zastawnych żółtych na białe, mianowicie na lit. *B* i *C*, nastąpiło, w czém już ze swój strony także Kommissya Rządowa odezwę stosowną do pomienionój Dyrekcji uczyniła.

Treść Uchwały z d. 1 Lipca 1831 r. upoważniającej Bank do wygotowania i puszczenia w obieg biletów jedno i dwu złotych, przesłanej Bankowi do wykonania przy reskrypcie Ministra Skarbu z d. 4 Lipca t. r. N. 27,490.

Bank Polski upoważniony zostaje do wybicia i wypuszczenia pod ścisłym nadzorem Kommissyi Umorzenia biletów jednozłotowych i dwuzłotowych na summę złotych polskich dziesięć milionów. Bilety te równie jak i inne bilety kassowe i Bankowe na monetę brzęczącą i przez kasę Banku na każde żądanie wymienianemi będą. W miarę wypuszczenia nowych biletów, Bank Polski oddawać będzie Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego wyrównywającą ilość w biletach Bankowych 50 złotych, które w obec Kommissyi Umorzenia publicznie spalone będą. Członkowie Banku odpowiedzialni będą z osób i majątków, jeśliby dopuścili, aby ogólna summa biletów Bankowych, biletów Kassowych, tudzież jedno i dwuzłotowych przenosić miała uposażenie Banku dzisiejsze, lub później powiększyć się mające. Do równiej odpowiedzialności pociągnięci będą członkowie Kommiss-

syi Umorzenia, gdyby takowe wykroczenie przeciw prawu z ich wiedzą nastąpiło.

(Uchwata sejmowa z daty jak wyżej.)

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu przez odezwę swą z dnia 14 Lipca 1831 roku N. 29,371 uwiadamia Bank, że Panowie: Bieniecki Poseł Powiatu Węgrowskiego i Deputowany Mazurkiewicz, przeznaczeni zostali na Członków Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego.

Tenże Minister przez odezwę z dnia 19 Lipca 1831 r. N. 30,155 uwiadamia Bank, że Kasztelan Michał Potocki wyznaczony został na Członka Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego; na Zastępców zaś, Kasztelan Wojciech Ostrowski i Michał Piotrowski, Deputowany Cyркуła 6 Miasta Stołecznego Warszawy.

*Wypis z Obwieszczenia Banku Polskiego
z dnia 1 Sierpnia 1831 r, N. 7041 o przed-
miocie jedno i dwu-złotowych Biletów.*

1. Bilety Bankowe jedno-złotowe, będą koloru jasno zielonego, bilety zaś dwu-złotowe, koloru żółtego.

2. Ponieważ bilety 1 i 2 złotowe wypuszczone będą jedynie w zastępstwie biletów Bankowych 50 złotych, zatem przez wypuszczenie ich w obieg, nie pomnoży się w niczem ogólna ilość biletów w obiegu będących, ani też ilość ta, nie przejdzie nigdy wysokości uposażenia Banku, czego wszystkiego, jak równie spalania biletów 50 złotych wykupionych, Kommissya Umorzenia Długu Krajowego, pilnować będzie

3. Bilety Bankowe 1 i 2 złotowe wymieniane będą w kassie Banku, w godzinach oznaczonych, na każde zażądanie na monetę brzęczącą, bez żadnego potrącania.

4. Biletami temi płacone być mogą wszelkie podatki i należności, jakiegobądź rodzaju, i kassy Skarbowe przyjmować je będą wrówni z monetą i bez żadnego potrącania.

5. Gdy bilety 1 i 2 złotych mają téż samę wartość i przeznaczenie jak moneta brzęcząca, przeto téż i na tego, ktoby się odważył sfalszować je, taka sama postanowiona jest kara, jak na fałszowanie monety. Donosiciel zaś fałszerza, po sprawdzeniu doniesienia, otrzyma nagrodę w summie najmniej złp. 3000.

6. Bilety 1 i 2 złotych splamione, uszkodzone lub podarte, przyjmowane będą w kasach, byleby rozeznąć można na nich numer i podpisy Członków Banku.

Oprócz tego, Bank uprzedza publiczność, iż dla uniknienia natłoku przy wymianie, oprócz kassy zwykłej wymieniającej bilety na monetę srebrną, urządzona będzie w Banku oddzielna kassa do wymiany biletów większych to jest: 50 i 100 złotych na bilety mniejszych wysokości.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu w odezwie swęj z dnia 30 Sierpnia 1831 r. N. 34,801 zawiadamia Bank Polski, że z rozporządzenia Władzy zd. 29 t. m. na zasadzie Dekretu Królewskiego, z dnia $\frac{1}{24}$ Czerwca 1829 roku, Zastępcami

Członków Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego, mianowani zostali PP. Olizar i Deputowany Biernacki.

Wypis z protokołu posiedzenia Banku
dnia 31 Października 1831 r.

Uznano potrzebnem, podwyższyć do 6 od sta procent od udzielanych zaliczeń na otwarty kredyt, i postanowiono zawiadomić o tem interessentów przez pisma publiczne, aby albo z dniem 1 Grudnia depozyta swe na otwarty kredyt złożone odebrali, lub téż do opłaty wyższego procentu zobowiązali się.

Za zgodność z protokołem
Sekretarz Jlny Banku

N. 9,292.

(podp.) HASSMANN.

w Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego

etc. etc. etc.

RZĄD TYMCZASOWY KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Zważywszy, że Kommissya Umorzenia Długu Krajowego, przy Banku Polskim ustanowiona, nateraz nie istnieje, pragnąc ażeby przez to czynności Banku Polskiego zatamowania niedoznały, ani téż zostawały bez dozoru przepisami dla nich wskazanego, postanowił co następuje:

Art. 1. Ustanowiona zostaje Kommissya złożona z osób następujących: Hr. Alexandra Potockiego Prezydującego, Ignacego Plichty Sędziego Sądu Najwyższej Instancyi, Tomasza Chełmickiego Sędziego tegoż Sądu, Alexandra Prusaka, Antoniego Szlubowskiego, Leona Popławskiego, Józefa Koehlera, Józefa Dyźmańskiego, właścicieli ziemskich, Członków Kommissyi.

Art. 2. Kommissya ta wypełniać będzie tymczasowie aż do dalszych Najjaśniejszego Pana rozkazów, wszelkie obowiązki do Kom-

missyi Umorzenia Długu Krajowego należące, trzymając się ściśle istniejących przepisów.

Art. 3. Różnica między Członkami Kommissyi a ich zastępcami ustaje. Prezydującego w razie jego nieobecności, zastępować będą Członki Kommissyi, podług porządku powołania ich do urzędu.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, polecone jest Członkowi Rządu kierującemu Wydziałem Skarbu, który nowo mianowaną Kommissyą zainstaluje podług przepisów dla Kommissyi Umorzenia służących.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rządu Tymczasowego Królestwa Polskiego dnia ²⁷ Października ₈ Listopada 1831 roku.

Prezes Tymczasowego Rządu Królestwa Polskiego
Rzeczywisty Tajny Radca
(podpisano) TEODOR ENGEL.

p. o. Sekretarza Jlnego Rządu
Radca Stanu Nadz. (podp.) J. TYNOWSKI.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I O Ć A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego

etc. etc. etc.

RZĄD TYMCZASOWY KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Chcąc uniknąć nieporozumień, jakie wyniknąć mogą w stosunkach między prywatnymi z biletów Bankowych, jednozłotowych, w czasie rewolucyi w obieg wypuszczonych, uznać za właściwe, aby bilety rzeczzone z obiegu usunięte zostały. W tym celu postanowił iż od dnia 1 Czerwca r. 1832, kassy Rządowe biletów tych przyjmować nie będą; Bank zaś takowych dłużej wymieniać nie ma, jak do dnia 1 Grudnia 1832 r.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw ma być umieszczonem, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu tudzież Bankowi Polskiemu poleconem zostaje.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rządu Tymczasowego Królestwa Polskiego
dnia ^{11 Listopada} 30 Października 1831 roku.

Prezes Rządu Tymczas. Królestwa Pols. Rzeczywisty

Radca Tajny (podpisano) TEODOR ENGEL.

p. o. Sekretarza Jeneralnego Rządu

Radca Stanu Nadzwyczajny (podp.) J. TYMOWSKI.

BANK POLSKI.

Podaje do wiadomości publicznej, iż na mocy artykułu 21 Dekretu Królewskiego z dnia 29 Stycznia 1828 r. po odbytej naradzie z Radcami Handlowemi, procent przy skupowaniu wexlów potrącany, na miesiąc Listopad i następnie aż do dalszego ogłoszenia, na sześć od sta ustanowił. Takież sam procent rachowany będzie od zaliczeń na depozyta i otwarte kredyty, tudzież wszelkie zastawy. Osoby więc, któreby pod tym warunkiem w stosunkach z Bankiem zostawać nie chciały, zechcą przypadające od nich należitości, najdalej z końcem bieżącego miesiąca do kassy Banku zwrócić.

w Warszawie dnia 12 Listopada 1831 r.

Radca Stanu Vice-Prezes

(podp.) LUBOWIDZKI.

Sekretarz Jeneralny

N. 9,292.

(podp.) HASSMANN.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc. etc.

RZĄD TYMCZASOWY KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Na przedstawienie Członka Rządu dyrygującego Wydziałem Skarbowym, stanowi co następuje :

Art. 1. Nadzwyczajny Radca Stanu Józef Lubowidzki Vice Prezes Banku, mianowany jest Zastępcą Prezesa Banku.

Art. 2. Dyrektor Banku Henryk Hr. Łubieński, mianowany jest Zastępcą Vice Prezesa Banku.

Art. 3. Pan Benedykt Niepokojczycki, mianowany jest Zastępcą Dyrektora Banku.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowie-

nia, poleca się Członkowi Rządu dyrygującemu Wydziałem Skarbowym.

Działo się na posiedzeniu Rządu Tymczasowego Królestwa Polskiego dnia 29 Listopada 1831 r.

Prezes Tym. Rządu Króles. Polsk. Rzeczyw. Tajny Radca
(podp.) TEODOR ENGEL.

p. o. Sekretarza Jlnego Rządu,
Radca Stanu Nadzw. (podp.) J. TYMOWSKI.
N. 283.

DODATEK
OBEJMUJĄCY POSTANOWIENIA

POPRZEDZAJĄCE EPOKĘ BANKU

w związku z tymże zostające

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc. etc. etc.

NAMIESTNIK KRÓLEWSKI W RADZIE STANU.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej
Spraw Wewnętrznych i Policyi., postanowili-
śmy i stanowimy:

TYTUŁ I.

Zaprowadzenie Giełdy w Warszawie.

Art. 1.

Ma być zaprowadzona Giełda Kupiecka w Warszawie.

Art. 2.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, poda Nam gmach dogodny do jej umieszczenia, z wykazem kosztów potrzebnych na przysposobienie budowli do tego użytku; koszta te zastąpi Kassa Miejska.

Art. 3.

Wydatek coroczny tak na utrzymanie téj budowli, jako i na inne przy Giełdzie zachodzące potrzeby, załatwiany będzie z wpływów skrzynki kupieckiej w Kassie Miejskiej, a gdyby te nie starczyły, ze składek kupców miejscowych i Meklerów.

Art. 4.

Tak ilość wydatku tego, jako i składkę na zastąpienie onege potrzebną, oznaczać będą Starsi Giełdy z wiadomością Prezydenta miasta.

Art. 5.

Składkę tę, poborca miejski ściąga do skrzynki kupieckiej.

Art. 6.

Z wpływu i wydatku składki téj, rachunek roczny przejrzany od Starszych Giełdy, Prezydent miasta zatwierdzi. Wypłaty zaś dziać się mają za assygnacyami Starszych Giełdy.

TYTUŁ II.

Ustanowienie Meklerów.

Art. 7.

Ma być ustanowionych tymczasowo sześciu Meklerów w Warszawie.

Art. 8.

Meklerzy ci od Nas będą mianowani.

Art. 9.

Mianowanie dziać się ma jak następuje:

Prezydent miasta Warszawy, za zniesieniem się z miejscową Radą Handlową, wyznaczy dziesięciu bankierów i kupców hurtowych w Warszawie osiadłych, pomiędzy którymi może być dwóch żydów. Handlujący ci w ogólnem zebraniu ułożą listę osób na meklerów, podwójną do liczby ustanowić się mających. Listę tę prześlą Prezydentowi miasta, który oneż z uwagami swojemi przedstawi Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji; Kommissya przydać może do niej osoby jakie uzna aż do $\frac{1}{4}$ ogółu kandydatów; po czem listę

całkowitą z wnioskami swojemi Nam do nominacyi poda.

Art. 10.

Przypodaniu kandydatów wyrażonem zostanie, którzy z nich na wexlowych, którzy na towarowych Meklerów, a którzy na połączenie, w myśl art. 81 kodexu handlowego, obojga tych attrybucyi są usposobieni.

Art. 11.

Mogą być podawani na Meklerów żydzi, nie więcej jednak jak w $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby.

Art. 12.

Mekler winien umieć czytać i pisać po polsku, żyd zaś nadto obowiązany dopełnić przepisów Dekretu z dnia 16 Marca 1809 r. względem żydów mieszkających na ulicach zakazanych.

Art. 13.

Nikt nie może być podanym na Meklera, kto nieudowodni że był Meklerem, Bankierem, lub kupcem, albo że przy Bankierze lub którym domu handlowym lat cztery pracował. Także ma być sławy osobistej nieskażonej i wieku przeszło lat 24.

Art. 14.

Stosownie do art. 83 kodexu handlowego.

nie może być Meklerem kupiec, który upadł w handlu, jeżeli nieotrzymał rehabilitacyi.

Art. 15.

Mekler wexlowy ma mieć dokładną znajomość wszelkich w handlu zachodzących monet, ich stosunku, przyczyn spadającego lub wznoszącego się kursu i prawa wexlowego.

Art. 16.

Mekler towarowy znać się powinien doskonale na towarach, oznakach ich, własnościach przepisaney miarze, dobroci, wadach i sfałszowaniu onychże.

Art. 17.

Z początkiem każdego kwartału nastąpi zapełnienie miejsc próżnych, sposobem wyboru w art. 9 i z warunkami wyżej oznaczonemi.

Art. 18.

Patenta Meklerów w księgi Trybunału Handlowego będą wciągnione, który od nich przy sięgę odbierze podług rotę przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji wskazać się mającej.

Art. 19.

Nazwiska i mieszkania Meklerów wypisane będą na tablicy, która w Trybunale Handlowym i Giełdzie ma być wywieszoną.

Art. 20.

Prezydent Miasta upewni, ażeby każdy ustanowionych Meklerów, złożył kaucyą 1,800 złp. w gotowiznie, od której pięć od sta płacone mu będzie; w tym celu pieniądze takowe w Lombardzie lub w innym Instytucie pieniężnym, Prezydent umieści. Kaucya ta w sześciu równych ratach wniesioną być może, jednak w ciągu pierwszego półrocza uzupełnioną być winna, w przeciwnym razie Mekler za staraniem Prezydenta z listy wymazanym będzie.

Art. 21.

Niemniej Prezydent miasta zawiesi od urzędu Meklera, gdy skutkiem wyroków sądowych kaucya jego nadwreżoną zostanie, a takowej nie uzupełni.

Art. 22.

Niewolno jest innym od Nas niemianowanym osobom pełnić czynności Meklerów, pod karą prawem przepisaną.

TYTUŁ III.

Czynności i obowiązki Meklerów.

Art. 23.

Wołno jest kupcom odbywać czynności swoje handlowe wprost między sobą lub

przez swych Kommissantów bez użycia Meklerów.

Art. 24.

Świadcstwa Meklerów stanowią dowód w sądach, stosownie do przepisów kodexu handlowego.

Art. 25.

Nie wezwany i nie żądany Mekler, nikomu usług swych narzucać niema prawa.

Art. 26.

Każdy Mekler tego rodzaju negocyacyi trzymać się powinien, jaka w patencie jego jest oznaczona.

Art. 27.

Czynności przez Meklera przeciw artykułowi poprzedniemu podejmowane, są niebyłe i nieważne, za co osobom któreby bez własnej winy na tem szkodowały, jest odpowiedzialny.

Art. 28.

Stosownie do artykułów 85, 86, 87, 88 kodexu handlowego i pod karami tamże oznaczonemi, niema Mekler podejmować żadnych działań handlowych, na rachunek własny, ani dopuszczać się czynności temi artykułami zabronionych, do których się przeto odsyła.

Art. 29.

Oberży, kawiarni, szynku win, piwa lub wódki pod utratą urzędu, Mekler utrzymywać nie powinien.

Art. 30.

Niema podejmować się w jednym przedmiocie interesu dwóch stron sobie przeciwnych, lecz zlecenia pierwój przyjęte winien wykonywać.

Art. 31.

Aż do ukończenia podjętego interesu, usuwać od siebie powinien wszelkie zlecenia takowe, któreby szkodliwy wpływ miały, na przedmiot mu powierzony.

Art. 32.

Pożytku strony swojej wszelkiemi dozwolonemi środkami, pocziwie, bacznie i pilnie ma przestrzegać; za szkodę z nieuwagi jego pochodzącą odpowiada.

Art. 33.

Gdyby była obawa straty, za otrzymaniem wiadomości wiary godnej, winien o tem strony do niego zgłaszające się niezwłocznie ostrzegać.

Art. 34.

Jednak pod utratą urzędu na próżne wieści, albo w zamiarze szkodzenia, niema osłabiać kredytu kupców.

Art. 35.

Mekler obowiązany dochować najściślej tajemnicę stronic, która go do negocyacji wezwwała, gdy tego żąda. W przeciwnym razie za szkodę wynikłą odpowiada. Za powtórzeniem winy od obowiązków uchylonym będzie.

Art. 36.

Niema zawierać czynności żadnej przeciwnej prawu, ani radą lub pomocą do takowej wpływać.

Art. 37.

Gdyby się jednak tego dopuścił, będzie uchylony i jako współsprawca ukarany.

Art. 38.

To samo nastąpi, gdy dozwolonej z siebie czynności, uboczne zabronione umowy towarzyszą.

Art. 39.

W układach wexlowych przedstawiając papiery, nie będzie wyrażał o nich zdania swego, pochwały lub nagany jeśli zostają odrzucone, w przyczynie tego niema wchodzić, ani do ich przyjęcia namawiać.

Art. 40.

Mekler wexlowy odpowiada cywilnie za rzetelność ostatniego podpisu wexłów, lub papierów które przedstawia.

Art. 41.

Pod karą artykułu 87 kodexu handlowego oznaczoną, niema negocyować wexlu, karty, lub sprzedawać towarów należących do osób, których upadłość w handlu jest znana.

Art. 42.

Skoro zawrze układ o sprzedaż towarów, powinien na żądanie stron, próbę ich opieczętowaną od sprzedającego, dopótąd u siebie zachować. dopókąd towar wydany i przez nabywcę bez sprzeczki przeciw gatunkowi onego przyjętym nie zostanie.

Art. 43.

Takąż próbę nabywcy na żądanie pod własną pieczęcią oddać powinien, i na niej ugodzoną cenę, oraz termin odstawy własnoręcznie oznaczyć.

Art. 44.

Próby, przy odstawie nabywcy podług miary lub wagi będą porachowane.

Art. 45.

Zawarte układy w przytomności sprzedającego, natychmiast w Raptularz wciągnąć i tegoż samego dnia w księgę, dziennik zwaną, podług art. 84 kodexu handlowego, zapisać jest obowiązany.

Art. 46.

Raptularz jako i księga w języku polskim lub niemieckim mają być utrzymywane, po latach dziesięciu wspólnie z polskim.

Art. 47.

Skoro do jednego układu należy dwóch Meklerów, każdy go wciąga w swój Raptularz i takowy pokazuje drugiemu.

Art. 48.

Wypis z swojego dziennika, ile się przedmiotu dotyczy, obydwom stronom Mekler z swym podpisem najdalej dnia następnego wydać powinien, bez żądania za to osobnej opłaty.

Art. 49.

Osobom, które do zrobionego układu nie należały, wypisów takich bez zezwolenia przynajmniej jednej ze stron, wydawać nie jest mocen.

Art. 50.

Za nieporządne utrzymywanie ksiąg, lub wciągnięcie opóźnione, Mekler za pierwszym razem podpadnie karze policyjnej trzydziestu złot. pol. przechodzić nie mogącej, za po-

włórczeniem, urząd utraci. Zawsze zaś za wszelkie ztąd wyniknąć mające szkody, stronom odpowiada.

Art. 51.

Gdy księgi Meklera mają być w sądzie okazane, stronnice które przedmiotu spornego nie dotyczą, opieczęćowane zostaną.

Art. 52.

Gdy Mekler umrze, urząd złoży, lub uchylonym zostanie, księgi jego opieczęćowane, w zachowanie Trybunału handlowego będą oddanemi.

Art. 53.

Taryfę opłat Meklerów w stolicy tutejszój oznaczamy:

- 1) od negocyacyi towarów, jeden od sta;
- 2) od pożyczek, jedna czwarta od sta;
- 3) od zmiany pieniędzy, pół od sta;
- 4) od czynności wexlowych i negocyacyi papierów publicznych, jeden od tysiąca.

Art. 54.

Gdzie szczególna umowa między stronami nie zachodzi, koszta Meklerstwa sprzedający i nabywca przez pół ponoszą, jeżeli prawo o jakimym przypadku inaczéj nie stanowi.

Art. 55.

Jeżeli obiedwie strony mają każda swego oddzielnego Meklera, w takim razie połowę tylko przepisanej należności, każda z nich Meklerowi swojemu opłaca.

Art. 56.

Mekler biorący nad przepis wyższą opłatę, za pierwszym uchybieniem podpadnie karze pieniężnej wynoszącej podwójną ilość tego, co z prawa żądać był mocen, na rzecz szpitalów, za powtórzeniem urząd utracą.

Art. 57.

Mekler nie może jak tylko przez innego przysięgłego Meklera być zastąpionym.

Art. 58.

Nie wolno Meklerom zmawiać się i łączyć między sobą, w zamiarze dzielenia się zyskami, pod karą policyjną trzydziestu złot. pol. Gdyby zaś przy takowej zmowie zachodził podstęp, lub inny występki, gdyby miała być zrzadzona przez to szkoda, wykraczający utraci urząd, ukarany zostanie podług surowości prawa i wynagrodzić obowiązany będzie wszelkie szkody.

Art. 59.

Starsi Giełdy podawać winni Prezydentowi miasta Meklera niedopełniającego praw i urzędzeń, lub wykraczającego w swoich obowiązkach.

Prezydent gdyby z wykroczeń Meklera uznał potrzebę uchylenia go, przedstawi to do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, która gdy przewinienie udowodnioném znajdzie, poda Nam go do uwolnienia lub oddalenia.

Art. 60.

W przypadku śmierci, uwolnienia lub uchylenia od obowiązków, kaucya Meklera nie wprzód wydaną będzie, aż gdy złożone zostanie świadectwo Starszych Giełdy, jako wiadomość o ustaniu obowiązków jego ogłoszoną i przez miesiąc jeden w Giełdzie wystawioną była, i że żadne naprzeciw wydaniu kaucyi przełożenie nie zaszło.

Art. 61.

Tak uchylenie, jako i dobrowolne ustąpienie z urzędu, lub śmierć Meklera, przez pisma publiczne obwieszczone zostaną.

TYTUŁ IV.

O wewnętrzném urządzeniu Giełdy.

Art. 62.

Ma być ustanowionych czterech starszych i jeden sekretarz Giełdy, których obiorą Bankierzy i kupcy wyrażeni w artykule 9 i wywód słowny wyboru, Prezydentowi miasta podadzą.

Art. 63.

Starsi ci, przestrzegają porządku Giełdy. W razie uchybienia przepisom postanowienia tego, donoszą o tém Prezydentowi miasta, który co wypada dopełnia.

Art. 64.

Urzędowanie starszych Giełdy dożywotne jest i bezpłatne. Mogą jednak one złożyć każdego czasu, za trzymiesięczném poprzedniém oświadczeniem, w którym razie na miejsce wychodzących, nowe wybory nastąpią.

Art. 65.

Sekretarz utrzymuje Registraturę i odbywa wszelkie czynności piśmienne Giełdy, zostaje pod kierunkiem Starszych. Przy rozpo-

częściu obowiązków swych, składa przysięgę na ręce Prezydenta miasta, od którego instrukcją do sprawowania swych obowiązków odbierze. Sekretarz Giełdy jest dożywotnie ustanowiony, pobierać ma płacę jaką Prezydent miasta wyznaczy, na wniosek starszych Giełdy, z funduszu w artykule 3 wyrażonego.

Art. 66.

Giełda otwartą jest dla wszystkich, niewyłączając cudzoziemców, Policja upewni łatwe do niej wejście. Wewnątrz jak najdogodniej dla handlujących ma być urządzona.

Art. 67.

Prezydent po wysłuchaniu Starszych, oznaczy dni i godziny odbywania się otwarcia i zamknięcia Giełdy.

Art. 68.

Urzednicy policyjni przestrzegać mają, ażeby prócz osób przez Nas mianowanych, nikt czynności Meklerów wewnątrz, ani zewnątrz Giełdy nie sprawował.

Art. 69.

W przypadku uchybienia artykułowi poprzedniemu, urzednicy policyi lub starsi Gieł-

dy doniosą o tém Prezydentowi miasta, który po sprawdzeniu rzeczy i wysłuchaniu obwionego, zabronić mu może policyjnie wniknięcia do Giełdy. W razie powtórzenia uznany będzie na zawsze za niezdatnego do sprawowania urzędu Meklera; nadto podpadnie karom wyrażonym w art. 22.

TYTUŁ V.

O cedułach kursu i cedułach ceny.

Art. 70.

Po skończonej Giełdzie, Mekler każdy wexlowy, starszym Giełdy podaje wiadomość, w jakim kursie wexle i gatunki pieniędzy były ofiarowane, wiele za nie dawano i na jak duże summy rzeczywiście układy stanęły.

Art. 71.

Takąż wiadomość po odbytej Giełdzie, złożą starszym Giełdy Meklerzy towarowi, na jaką cenę towary ofiarowane były, i wiele za nie dawano? oraz odmiany jakie w ogólności przy towarach i cenach ich zająć mogły, doniosą.

Art. 72.

Starsi Giełdy z zebraniem tych wiadomości

ułożą ceduły kursu (kurs-zettel) i ceduły cen towarów (Preiss-curant), które gdzie należy rozdać poleca.

Art. 73.

Za podawanie innego kursu lub innych cen niż były rzeczywiście, Meklerzy podpadną karze policyjnej trzydziestu złotych pols. na rzecz szpitalów za każdym uchybieniem, co nie tamuje kar prawnych, oraz wynagrodzenia szkód stronom, do którego są obowiązani.

Art. 74.

Wyrażone w artykule 72 ceduły kursu i ceduły cen, sekretarz Giełdy w księgę do tego służącą zaciąga, która w Registraturze Giełdy składaną będzie.

Art. 75.

Starsi Giełdy przedsięwzją potrzebne środki, ażeby kurs wexlów, jakiby miały po główniejszych miastach handlowych obcych krajów, dla tutejszego kupiectwa urzędownie był ogłaszany.

Art. 76.

Urządzenia krajowe handlu dotyczące, niemniej nadesłane z zagranicy wiadomości han-

dlowe, staraniem starszych Giełdy ogłaszane i wywieszane będą.

Art. 77.

Fabrykanci i artyści krajowi, tamże płody swoje i wynalazki obwieszczać mogą, za udaniem się do starszych Giełdy.

Art. 78.

Prezydent miasta Warszawy, wydać może wewnętrzne urządzenie policyi Giełdy i Meklerów, w czémby postanowienie niniejsze rozwinąć lub dopełnić okazało się potrzebném, na wniosek starszych Giełdy z zatwierdzeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Uskutecznienie postanowienia tego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 12 Kwietnia 1817 r.

(podpisano) ZAJĄCZEK.

Minister Spraw
Wewnętrznych i Policyi
(podp.) T. MOSTOWSKI.

Radca Sekretarz Stanu
Jenerał Brygady
(podp.) KOSSECKI.

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego

etc. etc. etc.

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu

Gdy liczba Meklerów postanowieniem Naszém z dnia 12 Kwietnia 1817 w mieście Warszawie zaprowadzonych, okazuje się niedostateczną, mianowicie do handlu płodów Wiślą spławianych, upoważniamy Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi, do mianowania jeszcze siedmiu Meklerów, stosownie do przepisów rzeczzonego postanowienia i zwłaszcza dla ułatwienia handlu Wiślanego.

Wykonanie tego postanowienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyjnój dnia 23 Kwietnia 1822 r.

(podp.) ZAJĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi

(podp.) T. MOSTOWSKI.

Radca Sekretarz Stanu Generał Brygady

(podp.) KOSSZECKI.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożej Łaski

MY ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski,

etc. etc. etc.

Zważywszy pomyślne skutki z zaprowadzenia biletów kassowych tak w byłem Xięstwie Warszawskiem, jak i w innych krajach.

Chcąc przez ten środek ułatwić i ożywić obieg wartości w Naszem Królestwie Polskiem; postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1.

Utworzona będzie na całe Królestwo Polskie ilość biletów kassowych wyrównywająca summie szesnastu milionów złotych polskich.

Art. 2.

Pewność biletów kassowych, zabezpieczamy na wszystkich dochodach stałych Królestwa. W budżecie konstytucyjnym, przeznaczymy fundusz na ich umorzenie.

Art. 3.

Będzie cztery klasy biletów kassowych,
to jest:

K l a s s a A.

1,800,000 sztuk biletów pięcio-złotowych
9,000,000.

K l a s s a B.

400,000 sztuk biletów dziesięcio-złotowych
4,000,000.

K l a s s a C.

40,000 sztuk biletów pięćdziesięcio-złoto-
wych 2,000,000.

K l a s s a D.

10,000 sztuk biletów sto-złotowych
1,000,000.

Art. 4.

Bilety pięcio-złotowe będą koloru grana-
towego;

Dziesięcio-złotowe, koloru czerwonego;

Bilety pięćdziesięcio i sto-złotowe będą
białe.

Forma i szczególne znamiona biletów kas-
sowych osobną Uchwałą Namiestnika prze-
pisane będą.

Art. 5.

Bilety kassowe służyć mają ukazicielowi

który zawsze za prawego właściciela uważanym będzie.

Art. 6.

Bilety kassowe nie przynoszą żadnej prowizyi.

Art. 7.

Ustanowiona będzie w Warszawie kassa wymiany, i osobnym opatrzona funduszem.

Art. 8.

Bilety kassowe w takiej tylko ilości w obieg puszczane będą, jaką kassa wymiany w miarę posiadanego funduszu eskontować będzie mogła.

Art. 9.

Bilety kassowe będą mogły być wymieniane na gotowe pieniądze. Kassa wymiany płacić będzie gotowizną każdy bilet który jej przyniesionym zostanie, za potrąceniem trzech groszy od pięciu złotych. Taż kassa na żądanie każdego zamieniać będzie bezpłatnie bilety sto i pięćdziesięcio-złotowe, na pięć i dziesięcio-złotowe, lub nawzajem.

Art. 10.

Kassa wymiany otwarta będzie w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki i piątki od godziny dziewiątej rano do pierwszej z południa, wyjąwszy dni świąteczne.

Art. 11.

Wszystkie podatki i dochody jakiegobądź rodzaju, tak stałe jak i niestałe, będą mogły być płacone do kass skarbowych zarówno w monecie brzęczącej lub biletach kassowych, bez żadnego potrącenia.

Art. 12.

Nawzajem wszelkie wypłaty z kass Skarbowych uskuteczniane będą bądź w gotowiznie bądź w biletach kassowych. Miara zapasów tak gotowizny jak biletów w każdej kasie, służyć będzie za podstawę stosunku zachowywać się mającego we wszelkich jej wypłatach.

Art. 13.

Przy uiszczaniu należitości wynikających z kontraktów kupna i sprzedaży, lub z innych tego rodzaju układów między prywatnymi, nikt nie będzie mógł być przymuszany do przyjmowania biletów kassowych, jeżeli ten rodzaj zapłaty wyraźnie w układzie zastrzeżonym nie był.

Art. 14.

Bilety kassowe sporządzone będą w Petersburgu pod Naszym bliższym dozorem przez osoby przysięgłe i w obecności delegowanego przez Kommissyą Rządową Przychodów

i Skarbu Królestwa Polskiego Urzędnika. Bilety te będą ułożone w księgi, które zostaną wręczone temuż delegowanemu. Nasz zaś Minister Przychodów i Skarbu Królestwa Polskiego, odebrawszy takowe księgi i protokularynie opieczetować kazawszy, złoży je do depozytu Kassy Jeneralnej Królestwa w Warszawie. Za poleceniem pomienionego Ministra, księgi te będą częściowo wydawane z kassy Jeneralnej, na sumę którą za każdą razą Nasz Namiestnik oznaczy, i wręczane Kommissyi nadzwyczajnej na ten cel przez Nas mianowanej, która bilety stęplami, numerem porządkowym i podpisami Kommissarzy opatrzy. Tak przygotowane bilety, zostaną z arkuszków wycięte, tak, ażeby grzbiet każdego biletu w księdze pozostawał, a Kommissya nadzwyczajna odda je protokółarnie Ministrowi Przychodów i Skarbu który niemi według potrzeby kasę Jeneralną i kassy Wojewódzkie zaopatrzy. Księgi obejmujące grzbiety biletów, zostaną złożone w kassie wymiany.

Art. 15.

Kommissya nadzwyczajna złożona będzie:

Z pięciu Senatorów,

Z pięciu Członków Izby Poselskiej,

Z pięciu Członków Rady Stanu, których mianowanie sobie zachowujemy;

Również zachowujemy sobie powiększenie liczby Kommissarzy, jeżeli doświadczenie tego okaże potrzebę.

Art. 16.

Namiestnik Nasz zanominuje prócz tego na przedstawienie Ministra Przychodów i Skarbu, dwóch Kontrollerów którzy Kommissyi dodatkowymi będą.

Art. 17.

W czasie umorzenia biletów kassowych Namiestnik Nasz wybierze:

Trzech Senatorów,
Trzech Członków Izby Poselskiej,
Trzech Członków Rady Stanu,
Trzech Urzędników z Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Osoby te obecnymi będą operacyi umorzenia biletów, której protokół przedstawiony Nam będzie przez Namiestnika Naszego.

Art. 18.

Kierunek wszelkich działań dotyczących się biletów kassowych, poruczamy wyłącznie Naszemu Ministrowi Przychodów i Skarbu, który Nam w tym przedmiocie osobne rapporta półroczne składać będzie przez pośrednictwo Namiestnika Naszego.

Fałszujący Bilety kassowe, ich wspólnicy i pomocnicy, równie jak wszyscy, którzyby ułatwiali obieg fałszywych biletów, ulegać będą karom jakie kodex karny Królestwa na fałszujących monętę wymierza.

Ukaranie ich ogłoszone będzie przez pisma publiczne.

Art. 20

Ten kto pierwszy doniesie jakiegobądź władzy o fałszującym bilety kassowe, odbierze (jeżeli doniesienie jego się sprawdzi) sumnę 3,000 złp. w Warszawie jeżeli jest mieszkańcem Królestwa, jeżeli zaś mieszka w obcym kraju, wyliczy mu ją Minister sprawujący Nasze interessa w tymże kraju. Zachowujemy sobie podwyższyć tę nagrodę na przypadek gdyby odkryto maszyny lub narzędzia przeznaczone do fabrykacyi biletów, i które mogłyby im nadać bliższe do prawdziwych podobieństwo.

Art. 21.

Bilety zgubione albo zniszczone nie będą wynagradzane.

Każdy bilet splamiony, uszkodzony, lub podarty, będzie przyjmowany w kassach, byleby rozeznąć na nim można napis, wartość, nazwiska Kommissarzy, stęple i numer porządkowy.

Ponieważ znaki wodne wyrobione w biletach, są najpewniejszą rękojmią ich rzeczywistości, żaden bilet w którymby znaki te przez podklejenie zakrytemi były, w kassach nie będzie mógł być przyjęty.

Art. 22.

Bilety splamione, uszkodzone i podarte które podług artykułu 21 uznane zostaną prawdziwemi, będą zamienione w kassie wymiany na bilety nowe.

Art. 23.

Wykonanie niniejszego postanowienia które w Dzienniku Praw umieszczonem być ma, Namiestnikowi Naszemu i wszystkim Kommissjom Rządowym w czem do której należy polecamy.

Dan w Petersburgu d. $\frac{3}{15}$ Kwietnia 1823 r.

(podpisano) ALEXANDER.

(L. S.) przez Cesarza i Króla

Minister Prezydujący
w Kommissji Rządowej
Przychodów i Skarbu
(podp.) X. Xże LUBECKI.

Minister Sekretarz Stanu
w Zastępstwie
General B-dy, Radca Stanu
Dyrektor Jeneralny
(podp.) St. Hr. GRABOWSKI.

Zgodno z Oryginałem Radca Sekret. Stanu, General B-dy
(podp.) KOSSECKI.

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego

etc. etc. etc.

XIĄŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI

w Radzie Stanu.

W wykonaniu artykułu 4 Postanowienia Królewskiego z dnia 15 Kwietnia 1823 roku, następującą dla biletów kassowych formę i szczególnie znamiona oznaczamy.

Artykuł 1.

Bilety kassowe 5^{cio} i 10^{cio} 50 i 100 złotych mieć będą:

- a) znaki i ozdoby sztychowane,
- b) napisy sztychowane,
- c) znaki wodne ciemne i jasne,
- d) stęple,
- e) podpisy gryfem i ręczny,
- f) i Numera.

1. *O Biletach Piecioletowych*

Art. 2.

Bilety 5^{cio} złotych podług załączającego się wzoru, wybite będą na papierze cienkim, koloru granatowego, formy podłużno kwadratowej.

a) znaki i ozdoby sztychowane.

Art. 3.

Znaki i ozdoby sztychowane będą następujące: dwie ramy podłużno kwadratowe, z których jedna wewnętrzna węższa, a druga też na około otaczająca zewnętrzna, szersza.

Art. 4.

Bok górny i dolny ramy wewnętrznej ozdobiony będzie na tle zupełnie ciemném, arabeskiem granatowym, przez który środkiem przechodzić będzie wzdłuż wązka listwa tego samego koloru w liniach ściśnionych równoległych. Bok lewy i prawy ozdobiony będzie na tle ciemném, czterema jednostajnymi arabeskami. W rogach téj ramy znajdować się będą tarcze kwadratowe, za brzegi boczne ramy wychodzące, w środku których będą okrągłe rozety.

Art. 5.

W środku boku górnego będzie tarcza większa okrągła, a w niej na tle granatowém herb królestwa. W środku boku dolnego będzie tarcza owalna, której tło będzie w liniach owalnych ścięśnionych. W środku boku lewego i prawego będą tarcze podłużno kwadratowe za brzegi boków wychodzące.

Art. 6.

Bok górny i dolny ramy zewnętrznej ozdobiony będzie liniami krętymi ścięśnionymi koloru ciemnego. Bok lewy i prawy ozdobiony będzie takież liniami świetlejszemi. W rogach będą cztery rozety kwadratowe, z których dwie, to jest górna po lewój, i dolna po prawej na tle jasnem, będą mieć arabesk okrągły ciemny. Drugie dwie, to jest górna po prawej, i dolna po lewój, będą miały na tle ciemnem arabesk okrągły świetlejszy.

Art. 7.

Przy bokach lewym i prawym téj ramy wysztychowany będzie na tle ciemném, granatowy arabeskowy rysunek, przez który w środku przechodzić będzie cienka granatowa linia. dzieląca ten rysunek na dwie równe połowy.

Art. 8.

W ramie wewnętrznej nad bokiem dolnym.

dane będą dwie kratki w liniach ścieśnionych równoległych prostych, jedna po lewej druga po prawej stronie.

Art. 9.

Na odwrotniej stronie biletu wysztychowana będzie, równo z bokiem dolnym ramy wewnętrznej, tarcza kwadratowa podługowata, a na niej na tle z linii krętych złożonem, arabesk w kolorze czarnym.

b) Napisy sztychowane.

Art. 10.

Na listwie przechodzącej przez arabesk boku górnego ramy wewnętrznej, będzie w kolorze czarnym z lewej strony herbu, słowo, *Pieć*, po prawej stronie herbu, słowo, *złoty*. Na listwie przechodzącej przez arabesk boku dolnego ramy wewnętrznej, będzie w kolorze czarnym, z lewej strony tarczy owalnej, słowo, *Bilet*, z prawej strony, słowo, *Kassowy*.

Art. 11.

W tarczy łączącej bok górny z bokiem lewym, w środku rozety będzie na tle granatowym, litera B w kolorze czarnym. W tarczy łączącej bok górny, z bokiem prawym, będzie w środku rozety litera czarna K. W tarczy łączącej bok dolny z bokiem lewym w środ-

ku rozety, litera czarna K. W tarczy łączącej bok dolny z bokiem prawym w środku rozety litera czarna P.

Art. 12.

W środku boku dolnego ramy wewnętrznej na tarczy owalnej, będzie w kolorze czarnym, litera A. W tarczach środkowych podłużno kwadratowych, o których przy końcu § 5 powyżej jest mowa, będzie, a mianowicie, w tarczy boku lewego na tle granatowym, liczba w kolorze czarnym 1824, w tarczy zaś boku prawego, na takimże tle, i w tym samym kolorze, słowo roku.

Art. 13.

W ramie wewnętrznej napis będzie następujący:

Bilet Kassowy, Królestwa Polskiego.

„Ukazicielowi onego wypłaci kassa wymiany, stosownie do postanowienia królewskiego „z dnia 15 Mca Kwietnia roku 1823, złotych „Pięć monetą kurs w kraju mającą. Bilet ten „przyjęty będzie we wszystkich kassach skarbowych.

Art. 14.

Nad każdą z dwóch kartek w art. 8 opisanych będą słowa, *Kommissarz Królewski.*

Art. 15.

Na tarczy w artykule 9 opisanėj, a na odwrotnėj stronie biletu wysztychowanėj, znajdować się będzie w kolorze granatowym słowo, *Pieć*.

c) znaki wodne, ciemne i jasne.

Art. 16.

Znaki ciemne będą następujące: na boku górnym ramy zewnętrznej wielkimi literami słowa *Pieć Złotych*, na boku dolnym tejże ramy słowo: *Polskich*. Wzdłuż boku lewego tejże ramy słowo *Bilet*. Wzdłuż boku prawego tejże ramy słowo: *Kassowy*. W ramie wewnętrznej niżej herbu liczba 1824, niżej od téj liczby w kątach dolnych ramy wewnętrznej dwie tarcze okrągłe.

Art. 17.

Znaki jasne będą następujące na tarczy ciemnej okrągłej w kącie lewym liczba arabska 5 na takiejże tarczy w kącie prawym liczba rzymska V.

d) Stęple.

Art. 18.

Na biletach pięcioletowych wyciśnięte będą dwa owalne stęple suche, pierwszy mieć będzie napis 5 zł. pod którym będą dwie

gałązki złęczone, laurowa i dębowa; drugi stępel zawierać będzie herb królestwa i napis na wierzchu *Bilet Kass:* u dołu: *Króle: Polsk.* Obadwa wycięnięte będą w ramie wewnętrznej, pierwszy nad słowem *Ukazicielowi* drugi nad słowem, *stosownie.*

II. O Biletach Dziesięciozłotowych.

Art. 19.

Bilety dziesięciozłotowe podług załączającego się wzoru wybite będą na papierze cieni-
kim koloru czerwonego, formy podłużno-
kwadratowej.

a) znak i ozdoby sztychowane.

Art. 20.

Znaki i ozdoby sztychowane będą następujące: dwie ramy podłużno kwadratowe, z których jedna wewnętrzna węższa, druga też na około otaczająca, szersza:

Art. 21.

Bok górny i dolny ramy wewnętrznej ozdobiony będzie na tle czerwonym, arabeskiem w kolorze czarnym, przez który środkiem przechodzić będzie wzdłuż wązka listwa w kolorze czarnym.

Bok lewy i prawy ozdobiony będzie na tle

z linii równoległych ściśnionych złożoném, czterema jednostajnymi arabeskami. W rogach tej ramy znajdować się będą cztery tarcze kwadratowe za brzegi boczne ramy wychodzące, w środku których będą okrągłe rozety.

Art. 22.

W środku boku górnego będzie tarcza większa okrągła, a w niej na tle czerwoném herb królestwa. W środku boku dolnego będzie tarcza owalna, której tło będzie w liniach owalnych ściśnionych. W środku boku lewego i prawego, będą tarcze podłużno kwadratowe. za brzegi boków wychodzące.

Art. 23.

Bok górny i dolny ramy zewnętrznej ozdobiony będzie liniami krętymi ściśnionemi koloru ciemnego. Bok lewy i prawy ozdobiony będzie takimiz liniami świetlejszemi. W rogach będą cztery rozety kwadratowe z których dwie, to jest: górna po lewój, i dolna po prawej na tle czarnem będą mieć arabesk okrągły jasny; drugie dwie, to jest: górna po prawej i dolna po lewój będą miały na tle czerwonym arabesk okrągły ciemny.

Art. 24.

Przy bokach lewym i prawym téj ramy, wysztychowany będzie na tle ciemnem czer-

wony arabeskowy rysunek, przez który w środku przechodzić będzie cienka czerwona linia dzieląca ten rysunek na dwie równe połowy.

Art. 25.

W ramie wewnętrznej nad bokiem dolnym, dane będą dwie kratki w liniach ścieśnionych równoległych prostych, jedna po lewej, druga po prawej stronie.

Art. 26.

Na odwrotnej stronie biletu wysztychowana będzie prawie równo z bokiem dolnym ramy zewnętrznej, tarcza kwadratowo-podługowata, a na niej tło czarne z linii krętych.

b) Napisy sztychowane.

Art. 27.

Na listwie przechodzącej przez arabesk boku górnego ramy wewnętrznej, będzie w kolorze czerwonym z lewej strony berbu, słowo *dziesięć*, po prawej stronie herbu słowo *złoty*ch. Na listwie przechodzącej przez arabesk boku dolnego ramy wewnętrznej, będzie w kolorze czerwonym, z lewej strony tarczy owalnej słowo, *Bilet*, z prawej strony słowo, *Kassowy*.

Art. 28.

W tarczy łączącej bok górny z bokiem lewym, w środku rozety będzie na tle czerwonym litera *B.* w kolorze czarnym; w tarczy łączącej bok górny z bokiem prawym, będzie na takimże tle litera *K.* koloru czarnego; w tarczy łączącej bok dolny z bokiem lewym w środku rozety na tle czerwonym litera *K.* koloru czarnego. W tarczy łączącej bok dolny z bokiem prawym, w środku rozety na tle czerwonym litera *P.* koloru czarnego.

Art. 29.

W środku boku dolnego ramy wewnętrznej na tarczy owalnej będzie w kolorze czarnym litera *B.* W tarczach środkowych podłużno-kwadratowych, o których w zakończeniu artykułu 22 jest mowa, będzie, a mianowicie: w tarczy boku lewego na tle czerwonym liczba w kolorze czarnym 1824. W tarczy zaś boku prawego, na takimże tle, i w tym samym kolorze, słowo *roku.*

Art. 30.

W ramie wewnętrznej napis będzie następujący:

Bilet Kassowy

Królestwa Polskiego.

„Ukazicielowi onego, wypłaci Kassa wy-

„miany, stosownie do Postanowienia Królewskiego z dnia 15, Mca Kwietnia roku 1823. „Złotych dziesięć, monetą kurs w kraju mającą, Bilet ten przyjęty będzie we wszystkich Kassach Skarbowych.

Art. 31.

Nad każdą z dwóch kratek w art. 25 opisanych będą słowa: *Kommissarz Królewski*.

Art. 32.

Na tarczy w art. 26 opisanéj, a na odwrotnej stronie biletu wysztychowanéj, słowo: *Dziesięć*, w kolorze czerwonym.

c) Znaki wodne ciemne i jasne.

Art. 33.

Znaki ciemne będą następujące: na boku górnym ramy zewnętrznej, wielkimi literami słowa *Dziesięć Złotych*: na boku dolnym tejże ramy słowo *Polskich*. Wzdłuż boku lewego tejże ramy słowo *Bilet*, a wzdłuż boku prawego tejże ramy, słowo *Kassowy*. W ramie wewnętrznej niżej herbu liczba 1824, niżej od téj liczby w kątach dolnych ramy wewnętrznej dwie tarcze okrągłe.

Art. 34.

Znaki jasne będą następujące: na tarczy ciemnej okrągłej w kącie lewym liczba arab.

ska 10; na takiejże tarczy w kącie prawym liczba rzymska X.

d) Stęple.

Art. 35.

Na biletach dziesięcio-złotowych, wyciśnięte będą dwa owalne stęple suche, pierwszy mieć będzie napis 10 złotych, pod którym będą dwie gałązki złączone laurowa i dębowa, drugi stępel będzie zupełnie taki, jaki jest opisany przy biletach pięcio-złotowych w art. 18. Obadwa wyciśnięte będą w tych samych miejscach jak na biletach pięcio-złotowych.

III. O Biletach Pięćdziesięcio-złotowych.

Art. 36.

Bilety pięćdziesięcio-złotowe podług załączającego się wzoru, wybite będą na papierze cienkim koloru białego, formy podłużno kwadratowej.

a) Znaki i ozdoby sztychowane.

Art. 37.

Znaki i ozdoby sztychowane będą następujące: dwie ramy podłużno kwadratowe, z których jedna wewnętrzna węższa, a druga też na około otaczająca zewnętrzna, szersza.

Art. 38.

Bok górny i dolny ramy wewnętrznej ozdobiony będzie na tle białem arabeskiem koloru

czarnego, przez który środkiem przechodzić będzie wzdłuż wążka listwa w liniach ściśnionych ciemnych. Bok lewy i prawy ozdobiony będzie na tle czarnem czterema świetlejszemi arabeskami. W rogach téj ramy znajdować się będą cztery tarcze ośmiokątne za brzegi boczne ramy wychodzące, w środku których będą okrągłe rozety.

Art. 39.

W środku boku górnego będzie tarcza większa okrągła a w niej na tle białem herb Królestwa. W środku boku dolnego będzie tarcza owalna, której tło będzie w liniach kręto-owalnych ściśnionych; w środku boku lewego i prawego będą tarcze podłużno ośmiokątne za brzegi boków wychodzące.

Art. 40.

Bok górny i dolny ramy zewnętrznej ozdobiony będzie liniami krętymi ściśnionemi ciemnymi. Bok lewy i prawy ozdobiony będzie takież liniami świetlejszemi. W rogach będą cztery rozety kwadratowe, które wszystkie na tle ciemnem mieć będą arabesk okrągły jaśniejszy.

Art. 41.

Przy bokach lewym i prawym téj ramy, wysztychowany będzie na tle ciemnem biały

arabeskowy rysunek, przez który w środku przechodzić będzie cienka biała linia dzieląca ten rysunek na dwie równe połowy.

Art. 42.

W ramie wewnętrznej nad bokiem dolnym, dane będą dwie kratki w liniach ścięśnionych równoległych krętych, jedna po lewej, druga po prawej stronie.

Art. 43.

Na odwrotniej stronie biletu wysztychowaną będzie wielka owalna tarcza, a na niej w tle niebieskiem potrójny arabesk w liniach krętych. Tarcza ta dolnym swym bokiem zajmować będzie większą połowę boku dolnego ramy zewnętrznej.

b) Napisy sztychowane.

Art. 44.

Na listwie przechodzącej przez arabesk boku górnego ramy wewnętrznej, będzie w kolorze białym, z lewej strony herbu, słowo *piećdziesiąt*, po prawej stronie herbu słowo, *Złoty Pol.*; na listwie przechodzącej przez arabesk boku dolnego ramy wewnętrznej, będzie w kolorze białym z lewej strony tarczy owalnej słowo *Bilet* z prawej strony słowo *Kassowy*.

Art. 45.

W tarczy łączącej bok górny z bokiem lewym, w środku rozety będzie na tle czarnem litera *B.* koloru białego; w tarczy łączącej bok górny z bokiem prawym będzie na takimże tle litera *K.* koloru białego. W tarczy łączącej bok dolny z bokiem lewym w środku rozety na tle czarnem litera *K.* koloru białego. W tarczy łączącej bok dolny z bokiem prawym w środku rozety na tle czarnem, litera *P.* koloru białego.

Art. 46.

W środku boku dolnego ramy wewnętrznej na tarczy owalnej będzie w kolorze czarnym litera *C.* W tarczach środkowych podłużno-ośmio-kątnych, o których w zakończeniu art. 39 jest mowa, będzie, a mianowicie: w tarczy boku lewego na tle białem liczba w kolorze czarnym 1824. W tarczy zaś boku prawego na takimże tle, i w tym samym kolorze słowo *Roku.*

Art. 47.

W ramie wewnętrznej napis będzie następujący:

Bilet Kassowy
Królestwa Polskiego.

„Ukazicielowi onego wypłaci Kassa wy-
miany stosownie do Postanowienia Króle-

„wskiego z dnia 15 Mca Kwietnia roku 1823
 „złotych pięćdziesiąt monetą kurs w kraju
 „mającą. Bilet ten przyjęty będzie we wszyst-
 „kich Kassach Skarbowych.

Art. 48.

Nad każdą z dwóch kratek w art. 42 opi-
 sanych będą słowa: *Kommissarz Królewski*.

Art. 49.

Na tarczy w art. 43 opisanéj, a na odwro-
 tnéj stronie biletu, w kolorze niebieskim wy-
 sztychowanéj, będą liczby arabskie w kolorze
 białym 50.

c) Znaki wodne ciemne i jasne.

Art. 50.

Znaki wodne ciemne będą następujące: na
 boku górnym ramy zewnętrznej, wielkimi
 literami słowa *Pięćdziesiąt Zł.* na boku dol-
 nym tejże ramy słowo *Polskich*. Wzdłuż bo-
 ku lewego tejże ramy słowo *Bilet*. Wzdłuż
 boku prawego tejże ramy słowo *Kassowy*.
 W ramie wewnętrznej niżej herbu liczba 1824
 niżej od téj liczby w kątach dolnych ramy
 wewnętrznej dwie tarcze okrągłe.

Art. 51.

Znaki jasne będą następujące: na tarczy
 ciemnej okrągłej w kącie lewym liczby arab-

skie 50. Na takiejże tarczy w kącie prawym liczba rzymska *L*.

d) S t ę p l e.

Art. 52.

Na biletach 50^{io} Złotowych, wyciśnięte będą dwa owalne stęple suche, pierwszy mieć będzie napis 50 Złot., pod którym będą dwie gałązki złęczone laurowa i dębowa, wszystko wypukłe. Drugi stępel zawierać będzie herb Królestwa wklęsty i napis na wierzchu *Bilet Kass: u dołu Królestwa Polskiego*, obadwa wyciśnięte będą w ramie wewnętrznej, jeden nad słowem *Ukazicielowi*, drugi nad słowem *stosownie*.

IV. O Biletach Sto-Złotowych.

Art. 53.

Bilety Stu-Złotowe podług załączającego się wzoru, wybite będą na papierze ciekim, koloru białego formy podłużno-kwadratowej większej od poprzedzających Biletów.

a) Znaki i ozdoby sztychowane.

Art. 54.

Znaki i ozdoby sztychowane będą następujące: dwie ramy podłużno kwadratowe, z których jedna wewnętrzna węższa, a druga też na około otaczająca zewnętrzna szersza.

Art. 55.

Bok górny i dolny ramy wewnętrznej, ozdobiony będzie na tle białem arabeskiem w kolorze czarnym wyobrażającym okrągłe tarcze każda w odmiennych liniach krętych. Bok lewy i prawy ozdobiony będzie na tle białem czterema jednostajnymi arabeskami, w środku listwą przedzielonemi. W rogach téj ramy znajdować się będą cztery tarcze kwadratowe za brzegi boczne ramy wychodzące, w środku których będą okrągłe rozety.

Art. 56.

W środku boku górnego będzie tarcza większa okrągła a w niej na tle białem herb Królestwa. W środku boku dolnego będzie tarcza podłużno-kwadratowa, za brzegi boczne ramy wychodząca, a w niej na tle czarnem rozeta owalna w liniach krętych ścięśnionych. W środku boku lewego i prawego, będą tarcze podłużno kwadratowe, takż za brzegi boków wychodzące, a w nich na tle czarnem owalne rozety białe.

Art. 57.

Bok górny i dolny ramy zewnętrznej na tle czarnem ozdobiony będzie liniami krętymi ścięśnionemi, trzema jasnymi listwami przedzielonemi. Bok lewy i prawy ozdobiony bę-

dzie arabeskiem z linii krótkich podłużnych ciemnych. W rogach będą cztery rozety kwadratowe na tle czarnem, każda z odmiennym arabeskiem, i z czterema w kątach swych jednostajnymi narożnikami jasnymi.

Art. 58.

Przy bokach lewym i prawym téj ramy wysztychowany będzie na tle czarnem, biały arabeskowy rysunek, przez który w środku przechodzić będzie cienka biała linia, dzieląca ten rysunek na dwie równe połowy.

Art. 59.

W ramie wewnętrznej nad bokiem dolnym dane będą dwie kratki w liniach ściśnionych równoległych krętych, jedna po lewej, druga po prawej stronie.

Art. 60.

Na odwrotnej stronie Biletu wysztychowaną będzie wielka owalna w krętych brzegach tarcza, a na niej w tle czerwonym poczwórny arabesk w liniach krętych. Tarcza ta zajmować będzie górnym swym bokiem część herbu Królestwa.

6) Napisy sztychowane.

Art. 61.

Na boku górnym ramy wewnętrznej. po le-

wój stronie herbu w dwóch środkowych tarczach wyobrażających arabesk, będzie w kolorze czarnym, białym obwiedzionym słowo, *Sto*. Po prawej stronie herbu na pierwszych dwóch tarczach słowo *Złoto*; a na drugich dwóch tarczach słowo *Pols*; na boku dolnym ramy wewnętrznej po lewej stronie tarczy podłużno-kwadratowej, będzie w kolorze czarnym, białym obwiedzionym słowo *Bilet*, którego litery pierwsza i ostatnia pomieszczone będą gdzie tarcze pierwsza z drugą, i trzecia z czwartą formujące arabesk się spajają. Po prawej stronie tarczy podłużno-kwadratowej na wszystkich czterech arabesk wyobrażających tarczach w kolorze czarnym białym obwiedzionym słowo *Kassowy*.

Art. 62.

W tarczy łączącej bok górny z bokiem lewym, w środku rozety będzie na tle czarnem litera *B*. w kolorze białym. W tarczy łączącej bok górny z bokiem prawym, będzie na takimże tle litera *K*. koloru białego. W tarczy łączącej bok dolny z bokiem lewym w środku rozety na tle czarnem litera *K*. koloru białego, w tarczy łączącej bok dolny z bokiem prawym w środku rozety na tle czarnem litera *P*. w kolorze białym.

Art. 63.

W środku boku dolnego ramy wewnętrznej na rozecie owalnej, będącej w tarczy podłużno-kwadratowej, będzie w kolorze czarnym litera *D*. W rozetach białych będących w tarczach podłużno kwadratowych, o których w zakończeniu art. 56 jest mowa, będzie, a mianowicie: w rozecie boku lewego na tle białem, liczba w kolorze czarnym 1824. W rozecie zaś boku prawego na takimże tle i w tym samym kolorze słowo *Roku*.

Art. 64.

W ramie wewnętrznej napis będzie następujący:

Bilet Kassowy
Królestwa Polskiego.

„Ukazicielowi onego, wypłaci Kassa Wy-
miany, stosownie do Postanowienia Króle-
wskiego z dnia 15 Mca Kwietnia roku 1823
„Złotych Sto, monetą kurs w kraju mającą.
„Bilet ten przyjęty będzie we wszystkich Kas-
sach Skarbowych.“

Art. 65.

Nad każdą z dwóch kratek w art. 59 opisanych będą słowa: *Kommissarz Królewski*.

Art. 66.

Na tarczy w art. 60 opisanėj, a na odwrotnej stronie Biletu w kolorze czerwonym wysztychowanėj, będzie liczba 100 w kolorze białym.

c) Znaki wodne ciemne i jasne.

Art. 67.

Znaki ciemne będą następujące: w ustępie dzielącym bok górny ramy wewnętrznej, od takiegoż boku ramy zewnętrznej wielkiem literami słowa *Sto Złotych*, na boku dolnym ramy zewnętrznej słowo *Polskich*. Wzdłuż boku lewego tejże ramy słowo *Bilet*. Wzdłuż boku prawego tejże ramy słowo *Kassowy*. W ramie wewnętrznej niżej herbu, w miejscu które tarcza czerwona na drugiej stronie biletu wysztychowana zajmuje, znajdować się będzie liczba 1824, niżej od téj liczby w kątach dolnych ramy wewnętrznej dwie tarcze okrągłe.

Art. 68.

Znaki jasne będą następujące: na tarczy ciemnej okrągłej w kącie lewym liczba arabska 100, na takiejże tarczy w kącie prawym liczba rzymska C.

d) S t ę p l e.

Art. 69.

Na biletach sto-złotowych wyciśnięte będą dwa owalne stęple suche, pierwszy mieć będzie napis 100 *Zł*o: pod którym będą dwie gałązki złęczone, laurowa i dębowa, wszystko wypukłe; drugi stępel zawierać będzie herb Królestwa wklęsły i napis na wierzchu *Bilet Kass*: u dołu *Króle: Polsk*: obadwa wyciśnięte będą w ramie wewnętrznej jeden nad słowem: *Ukazicielowi*. drugi nad słowem *stosownie*.

V. Przepisy wspólne.

e) Podpisy gryfem i ręczny.

Art. 70.

Podpisy Kommissarza, Członków Komisji Nadzwyczajnej ustanowionej art. 14 Dekretu Królewskiego z dnia $\frac{3}{15}$ Kwietnia 1823 wyciśnięte będą gryfami, na kratkach opisanych w art. 8, 25, 42 i 59 niniejszej Uchwały.

Art. 71.

Podpis jednego z dwóch Kontrollerów będzie ręczny, i zamieszczać się ma na odwrotnej stronie biletu nad tarczą, również na odwrotnej stronie grzbietu od którego bilet Kasowy według przepisów w art: 74 poniżej u-

mieścić się mających, winien być odcięty, będzie podpis ręczny tego samego Kontrollera, który się już na Bilecie podpisał.

f) N u m e r a.

Art. 72.

Każda z czterech klass biletów kassowych będzie miała swoją liczbę porządkową. Numera wyciśnięte będą sposobem gryfu w wewnętrznej ramie niżej herbu Królestwa dwa razy, raz po lewej stronie nad słowem *Bilet*, drugi raz po prawej, nad słowem *Kassowy*.

Art. 73.

Ta sama liczba jaką każdy bilet oznaczony będzie, wyciśniętą zostanie, na grzbiecie od którego tenże odcięty być ma.

URZĄDZENIA OGÓLNE

Art. 74.

Bilety Kassowe wybite będą w liczbie trzech na jednym arkuszu, i wycinać się mają po linii dzielącej rysunek, przy bokach lewym i prawym ramy zewnętrznej znajdować się powinny według art. 7, 24, 41 i 58. Grzbiet po lewej stronie arkusza odcięty, zostanie w księdze z połową rysunku, druga zaś połowa onego przy wyciętym bilecie. Podo-

bnym sposobem przecinać się będzie rysunek arabeskowy po prawej stronie biletu, tak że jedna połowa rysunku arabeskowego, zostanie przy bilecie, a druga połowa przy listwie która zniszczoną być ma.

Art. 75.

Odcięte takim sposobem bilety, w liczbie trzech z jednej strony od grzbietu wspólnego, a z drugiej od listwy odosobnione będą tak aby przy bokach ramy zewnętrznej górnej i dolnej, nic białego papieru nie pozostawało.

Art. 76.

Grzbiety w księgach oprawnych złożone będą w Kassie Wymiany.

Art. 77.

Wykonanie niniejszego Postanowienia Ministrowi Przychodów i Skarbu, i Kommissyi Nadzwyczajnej polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 26 Mca Kwietnia roku 1825.

(podpisano) ZAJĄCZEK.

Minister Prezydujący
w Kommissyi Rządowej
Przychodów i Skarbu
(podp.) X. Xże LUBECKI.

Radca Sekretarz Stanu
Generał Brygady
(podp.) KOSSECKI.

*Wyjątki z Prawa z dnia 13 Czerwcu 1825 r.
o ustanowieniu Towarzystwa Kredytowe-
go Ziemskiego w Królestwie Polskiem.
(Dziennik Praw Tom IX.)*

Artykuł 113.

Listy Zastawne powrócone Dyrekcyi Główniej w moc art. 67 i 77, też Dyrekcyja w Banku składać będzie: za nim zaś Bank utworzony zostanie, Dyrekcyja złoży je do depozytu swego, do którego wносить także będzie przypadające za nie wypłaty, na koszt właścicieli tychże listów. Skoro zaś Dyrekcyja w skutku art. 69 otrzyma prośby o zwrot z depozytu Listów Zastawnych ich właścicielom oświadczającym gotowość dopełnienia form prawem niniejszem przepisanych, prześle na koszt ich do właściwej Dyrekcyi szczegółowej, służącej im Listy Zastawne wraz z kuponami, oraz wszelkie wpływy na rzecz i rachunek tychże właścicieli do depozytu wniesione, a to celem wręczenia im całej tej należności, po dopełnieniu form art. 69 wskazanych.

Art. 130.

Wypłaty procentów i kapitałów właścicielom Listów Zastawnych.

Po otrzymaniu od Dyrekcyi Szczegółowych wszelkich wpływów wraz z listą zaległości,

Dyrekcya Główna sumnę wyrównywającą zaległościom zaciągnie sposobem pożyczki u Rządu. Za utworzeniem się Banku, pożyczkę od tegoż Banku zaciągać będzie.

Art. 132.

Jeśli w którejkolwiek Dyrekcyi wypłacono procent lub kapitał za kuponem lub listem fałszywym, a później okazany został prawdziwy, Dyrekcyja Główna, zanim Bank utworzony zostanie, pożyczę u Rządu potrzebną na to sumnę, i niezwłocznie wypłaci przypadającą należność; a stratę poniesioną poszukiwać będzie na tym, kto nieprawnie uzyskał wypłatę procentów lub kapitału; w niedostatku zaś, na Urzędnikach Towarzystwa, jeśli to z ich winy pochodziło. Gdyby atoli na winnych uzyskać nie mogła całkowitej summy, Dyrekcyja Główna przedstawi Komitetowi Towarzystwa opisanie stanu rzeczy, wyszczególni środki przewidziane do wynalezienia winnych i do decyzji jego stosować się będzie.

Art. 134.

Z dniem 19 Lipca i 19 Stycznia kassa wypłat zamkniętą zostanie, kapitały zaś i prowizye nie odebrane przez ich właścicieli, Dyrekcyja nim Bank utworzony zostanie, złoży

do depozytu swego, na koszt i ryzyko tychże właścicieli. Dyrekcyja złoży także do depozytu summy pozostawione w miejscu kuponów, nie powróconych Dyrekcyi Główniej, od Listów Zastawnych umorzonych, dla zaspokojenia w czasie swoim okazicieli tychże kuponów. Również Dyrekcyja wypłacać będzie należności okazicielom kuponów, właściwego półrocza, od Listów Zastawnych do umorzenia ogłoszonych, dla których kapitały do depozytu złożone zostały; i tę wypłatę uskutecznić będzie z summy w depozycie na umorzenie tych listów złożonej; uzyskane zaś pokwitowania na opłaconych kuponach, do depozytu w miejsce wniesionej gotowizny złoży.

Art. 163.

Jeśliby oszczędzone zostały summy ze składek, na koszt wygotowania Listów Zastawnych i na administracyą, stosownie do art. 29 i 30 oraz z kar za zaległości, komitet postanowi, czyli summy te przeznaczyć na pokrycie przypadkowych strat Towarzystwa, i czyli resztę obrócić wypadnie, na wykupienie Listów Zastawnych, lub zatrzymać ją w depozycie, aż do utworzenia Banku, któremuby na procent oddaną być mogła, celem uwolnienia się od pożyczki w przypadkach art. 130 i 132 wyszczególnionych.

TREŚĆ TOMU I^{go}

Zbioru Urzędzeń i przepisów Bankowych.

	Strona
Ustawa zasadnicza Banku Polskiego z dnia ¹⁷ / ₂₉	
Stycznia 1828 r.	1
Ukaz z dnia ³¹ Stycznia ¹² Lutego 1828 r. mianujący Hr. Jel-	
skiego Prezesem, R. S. Lubowidzkiego Vice-	
Prezesem, Bolestę, Głuszyńskiego i Hr. H. Łu-	
bieńskiego Dyrektorami Banku wraz z etatem	
dla tychże	25
Postanowienia Rady Adm. Król. z d. 29 Kwietnia	
1828 r. polecające otwarcie czynności Banku	27
Tymczasowa Instrukcyja dla Banku przez Radę	
Adm. Król. na dniu 29 Kwietnia 1828 r. za-	
twierdzona	31
Rota przysięgi dla Urzędników Banku przez Ra-	
dę Adm. Król. pod dniem 29 Kwietnia 1828 r.	
zatwierdzona	40
Rota przysięgi dla Radców handlowych przez Ra-	
dę Adm. Król. pod dniem 29 Kwietnia 1828 r.	
zatwierdzona	41
Głos Xięcia Lubeckiego Ministra Skarbu miany	
przy otwarciu czynności Banku w d. 6 Maja	
1828 r.	42

Głos Hr. Jelskiego miany przy otwarciu czynności Banke w dniu 6 Maja 1828 r. . . .	43
Obwieszczenie Banku z dnia 19 Maja 1828 r. o przyjmowaniu depozytów opieczętowanych tudzież summ na przekazy . . . , . . .	46
Obwieszczenie Banku z d. 19 Maja 1828 r. o puszczeniu w obieg biletów kassowych i urządzaniu kassy wymiany.	50
Obwieszczenie Banku z d. 22 Maja 1828 r. o udzielaniu pożyczek na Listy Zastawne, tudzież złoto i srebro	51
Obwieszczenie Banku z d. 24 Maja 1828 r. o nabyciu i sprzedaży Listów Zastawnych . .	55
Obwieszczenie Banku z d. 27 Maja 1828 roku o pierwszym Składzie Radców handlowych. .	56
Wypis z protokołu posiedzenia z Radcami handlowymi z d. 30 Maja 1828 r. stanowiący: aby Meklerów wexlowych nazywać Agentami zmiany i aby wypłaty o ile można w ręce stron następowały, chyba że Mekler na Szlus-zetlu do odbioru jest upoważniony	59
Prezes Banku w obwieszczeniu z dnia 31 Maja 1828 r. ogłasza warunki dla starających się o posadę meklerską	60
Wypis z protokołu posiedzenia Rady Adm. Król. z d. 3 Czerwca 1828 r. upoważniający Kommissyc Rządowe do niezwłocznego przeniesienia do Banku wszelkich depozytów. . . .	61
Obwieszczenie Banku z d. 4 Czerwca 1828 roku	

o urządzeniu Składów na wełnę i wyroby wełniane, tudzież udzielaniu na też przedmioty zaliczeń	62
Postanowienie Rady Adm. Król. z d. 10 Czerwca 1828 r. upoważniające Bank do przyjmowania kapitałów na procent, udzielania pożyczek na papiery publ. i kosztowności, do porozumienia się z Władzami co do lokacyi funduszów i zniesienia się z Kom. Rząd. Spraw Wewn. co do pożyczek na zakłady przemysłowe	63
Dalsza tymczasowa Instrukcyja przez Radę Adm. Król. pod d. 10 Czerwca 1828 r. zatwierdzona, obejmująca przepisy co do przyjmowania kapitałów na procent, zbywania i nabywania papierów publ., przyjmowania na skład wełny i wyrobów wełnianych, tudzież udzielania pożyczek na też wartości i na zastaw kosztowności.	65
Obwieszczenie Banku z d. 14 Czerwca 1828 roku o puszczeniu w obieg biletów kassowych, ich gatunkach i wymianie	73
Reskrypt Ministra Skarbu z d. 16 Czerwca 1828 r. upoważniający Bank do nabywania i zbywania po kursie w tymże oznaczonym <i>zapisów drogowych, Assekuracyj Skarbowych, Obligacyj hypotecznych, Obligacyj Pragskich</i> z wolnością udzielania na też wartości pożyczek, do skupowania <i>Akcyj na fundusz żelazny</i> dla nowo-budujących się, tudzież do nabywania na rzecz Skarbu i z jego funduszu <i>bonów</i>	

<i>francuzkich, dowodów na kompetencye świeckie i duchowne, żółd wojskowy i pre-tensye liwerunkowe po kursie w tymże reskrypcie ustanowionym</i>	74
Dalsza tymczasowa Instrukcyja dla Banku przez Radę Adm. Król. pod d. 17 Czerwca 1828 r. zatwierdzona, obejmująca przepisy o pożyczce na płody do Gdańska spławiane.	78
Bank Polski w obwieszczeniu z d. 20 Czerwca 1828 r. ogłasza, że nabywa i zbywa za pośrednictwem agentów zmiany <i>Assek. Skarb., Dowody Kom. Cent. Likwid., Zapisy drogowe, Papiery rossyjskie</i> , nabywa bez pośrednictwa Agentów <i>Akcyje na fundusz żelazny</i> , tudzież udziela pożyczkę na <i>Assek. skarbowe, Zapisy drogowe, Oblig. hypot. i Oblig. Pragskie</i> z oznaczeniem wysokości zaliczeń na miesiąc Czerwiec t. r.	82
Obwieszczenie Banku z d. 23 Czerwca 1828 r. obejmujące warunki pod któremi udziela pożyczki na zboże, drzewo, cynk i potaż do Gdańska spławiane	84
Umowa z Kom. Spraw Wew. o skupowanie wełny na jej rachunek w d. 25 Czerwca 1828 r. zawarta.	88
Obwieszczenie Banku z d. 7 Lipca 1828 r. obejmujące warunki lokacyi kapitałów prywatnych na procent	90
Wypis z protokołu posiedzenia Rady Adm. Król. z d. 9 Lipca 1828 r. upoważniający Kommissyą	

Spraw Wewn. do poprzestania tymczasowo na procencie $3\frac{1}{2}\%$ od funduszków Tow. Ogniowego.	94
Konferencya z Kommissyą Rząd. Sprawiedliwości względem lokacyi w Banku depozytów sądowych w d. 12 Lipca 1828 r, odbyta . . .	95
Obwieszczenie Banku z d. 26 Lipca 1828 r. zawiadamiające, że kassy wojewódzkie i obwodowe otrzymały polecenie wymiany biletów kassowych na gotowiznę i nawzajem . . .	123
Reskrypt Ministra Skarbu z d. 9 Sierpnia 1828 r. upoważniający Bank do nabywania na rzecz Skarbu Dowodów Kom. Cent. Likwid. na zaległe pensye cywilne po 35 za sto.	124
Reskrypt Ministra Skarbu z d. 26 Sierpnia 1828 r. upoważniający Bank do nabywania na rzecz swoją dowodów Likwidacyjnych po 35 za sto i sprzedawania takowych dłużnikom skarbowym w formie świadectw o jeden proc. wyżej.	125
Ukaz z d. $\frac{1}{3}\frac{1}{2}$ Sierpnia 1828 r. stanowiący spłatę Listami Zastawnemi na dobra rządowe zaciągnionemi podług nominalnej tychże Listów wartości dowodów Likwidacyjnych za zdemoliowane pod fortyfikacye domy, tudzież za kontraktowe dostawy; pochodzących z pożyczek na dobra rządowe w b. Departamencie Łomżyńskim, oparty na dobrach rządowych, nakoniec pochodzących z pretensyi dzierżawców rządowych.	128
Obwieszczenie Banku z d. 1 Września 1828 r., że	

	Strona
świadczenia Likwidacyjne na zaległy zółd prze- daje na kompensatę Skarbową po 36 za sto .	131
Postanowienie Rady Adm. Król. z d. 2 Września 1828 r. upoważniające Bank do skupowania, nabywania i zbywania wexlów, tudzież udzie- lania na ich zastaw pożyczek.	132
Dalsza tymczasowa Instrukcyja dla Banku Polskie- go przez Radę Adm. Król. w d. 2 Września 1828 r. zatwierdzona, obejmująca przepisy: o przyjmowaniu Listów Zast. i wydawaniu na nie Certyfikatów; o przyjmowaniu papierów publ., złota, srebra i innych wartości i udzie- laniu na nie otwartego kredytu; o przyjmowa- niu na skład wyrobów lnianych, konopnych i bawełnianych, tudzież żelaza i udzielaniu poży- czek na ich zastaw; nakoniec, o skupowaniu i zbywaniu wexli, tudzież pożyczce na ich zastaw	134
Obwieszczenie Banku z d. 6 Września 1828 r. za- wiadamiające, że kassy miejskie wymieniać bę- dą bilety kassowe na gotowiznę i nawzajem.	148
Obwieszczenie Banku z d. 6 Września 1828 roku ogłaszające warunki dyskonty wexli i udziela- nia na ich zastaw pożyczek	149
Reskrypt Ministra Skarbu z d. 4 Paździer. 1828 r. upoważniający Bank do nabywania dowodów likwid. na pretensye za woły w r. 1812 na ra- chunek Rządu Pruskiego dostawione po 45 za sto.	152
Reskrypt Ministra Skarbu z d. 4 Paźdz. 1828 r. upoważniający Bank do udzielania pożyczek na	

akce Towarzystwa wyrobów zbożowych aż do 70 za sto	152
Obwieszczenie Banku z d. 4 Paździer. 1828 r., że przyjmuje na skład wyroby krajowe lniane, konopne, bawełniane, oraz żelazo i udziela na ich zastaw pożyczki. Opłata od żelaza i stosunek pożyczki.	153
Obwieszczenie Banku z d. 10 Paździer. 1828 r. obejmujące warunki otwartych kredytów . .	155
Dalszy ciąg konferencyi z Kommissją Rząd. Sprawiedliwości względem lokacyi w Banku depozytów Sądowych, d. 15 Paździer. 1828 r. .	161
Konferencya z Kom. Rząd. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicz. z d. 28 Październia 1828 r. względem stopy procentu od funduszków pod jej zarządem zostających	171
Obwieszczenie Banku z d. 22 Paźdz. 1828 r., że kassy solne, celne, konsumpcyjne, tudzież urzędy pocztowe, wymieniać będą bilety kassowe ns gotowiznę i nawzajem.	201
Układ z Urzędem municypalnym m. stołecznego Warszawy o skupowanie przez Bank akcyj z funduszu żelaznego dla nowo-budujących się wydawanych w d. 11 Paźdz. 1828 r. zawarty, a w d. 23 t. m. i r. zatwierdzony, oraz reskrypt w tym przedmiocie Ministra Skarbu z d. 5 Lutego t. r.	203
Wypis z protokołu posiedzenia Rady Adm. Król. z dnia 13 Listopada 1828 r. stanowiący stopę	

procentu od depozytów sądowych, tudzież oznaczający kommis od Listów Zastawnych. . .	209
Konferencya z Kom. Rząd. Skarbu z d. 26 Listop. 1828 r. względem lokacyi i procentu od funduszów pod dyspozycyą lub opieką Rządu zostających.	210
Wypis z protokołu posiedzenia Rady Adm. Król. z d. 9 Grudnia 1828 r. stanowiący $4\frac{2}{3}$ od funduszów emerytalnych wojskowych	249
Reskrypt Ministra Skarbu z d. 11 Grudnia 1828 r. poruczający Bankowi spłatę Listami Zastawnemi niektórych długów Królestwa w Ukazie z d. 19 ³¹ Sierpnia t. r. (p. str. 128) wymienionych i oznaczający sposób i warunki téj spłaty . .	250
Konferencya z Kom. Rząd. Spraw Wewn. i Politycy d. 15 Stycznia 1829 r. względem lokacyi i proc. od funduszów pocztowych i szpitalnych.	255
Wypis z protokołu posiedzenia Rady Adm. Król. z d. 27 Stycznia 1829 r. stanowiący przeniesienie do Banku funduszów instytucyjnych i szpitalnych	266
Obwieszczenie Banku z d. 28 Stycznia 1829 r. ogłaszające, że wszystkie kassy publiczne mają rozkaz przyjmowania biletów kassowych w podatkach i wymienianiu ich na srebro bez żadnego potrącania.	267
Ukaz z d. ^{28 Stycznia} _{9 Lutego} 1829 r. upoważniający Kom. Skarbu do wykonania umowy o pożyczkę 42 milionów złp. pomiędzy Ministrem Skarbu a	

domem S. A. Fraenkel na dniu $\frac{3}{15}$ Stycznia t. r. podpisaną	269
Ukaz z d. ^{28 Stycznia} _{9 Lutego} 1829 r. przeznaczający na dopełnienie uposażenia Banku złp. 10 milio- nów z pożyczki 42-milionowej i określający obowiązki Banku z téjże pożyczki wynikające.	273
Obwieszczenie Banku z d. 10 Lutego 1829 r., że między innemi Magazyn Solny w Krakowie u- poważniony został do przyjmowania biletów kassowych w opłacie za sól, wymienianie tak- wych na gotowiznę i nawzajem.	275
Wypis z protokołu posiedzenia Banku z d. 24 Lutego 1829 r. stanowiący aby procent od Li- stów Zast. kredytował się stronom od końca Czerwca i Grudnia	276
Spis upoważnień Ministra Skarbu do nabywania przez Bank dowodów likwid.	277
Obwieszczenie Banku z d. 14 Kwietnia 1829 r. obejmujące warunki podjęcia się sprzedaży zboża za granicą	278
Reskrypt Ministra Finansów Cesarstwa do Mini- stra Skarbu Królestwa z d. 13 Kwietnia v. s. 1829 r. zawiadamiający o Najwyższém zezwo- leniu na wolny przewóz biletów kassowych przez komory rossyjskie.	281
i odezwa w tym względzie Kom. Skarbu do Ban- ku z dnia 15 Maja t. r.	280
Wypis z protokołu posiedzenia Banku z dnia 22 Maja 1829 r., że żaden depozyt ani wniesio-	

nym, ani wypłaconym być nie może bez podania i decyzji Banku	282
Ukaz z d. $\frac{1}{2}$ Czerwca 1829 r. rozciągający upoważnienie do spłacania Listami Zast. długów procentowych Królestwa, także do dowodów pożyczki w r. 180 $\frac{3}{4}$ na dobra rządowe zaciągniętej	283
Wypis z prot. posiedz. Banku z d. 23 Czerwca 1829 r. stanowiący, aby świadectwa Banku na dowody likwid. nie użyte, odkupywane były po 35 za sto	285
Ukaz z d. $\frac{1}{2}$ Czerwca 1829 r. stanowiący Kom. Umorzenia Długu Krajowego.	286
Minister Sekretarz Stanu zawiadamia przez odezwę z d. $\frac{1}{2}$ Czerwca 1829 r. Radę Adm. Kr., że N. Pan upoważnić raczył Kommissyą Rządową Spraw Wewn. i Policji do zaciągnięcia z Banku pożyczki na budowę dróg bitych.	290
Starsi Giełdy Warsz. przez ogłoszenie z d. 8 Lip. 1829 roku zawiadamiają, że odtąd notowany w Cedułach kurs Listów Zast. wyrażać będzie samą tylko cenę kapitału.	291
Wypis z prot. posiedz. Rady Adm. Król. z dnia 28 Lipca 1829 r. zatwierdzający umowę między Kom. Spraw Wewn. i Policji a Bankiem Polskim na dniu 23 t. m. zawartą o pożyczkę 14 milionów na budowę dróg bitych i podjęcie się przez tenże Bank niektórych traktów.	292
Powyższa umowa	293

Reskrypt Ministra Skarbu z d. 14 Sierpnia 1829 r. upoważniający Bank do spłacania Listami Zast. dowodów z pożyczki w r. 180 ³ / ₉ na dobra rządowe zaciągniętej.	300
Postanowienie Rady Adm. Król. z d. 7 Września 1829 r. upoważniające Urząd municypalny m. stołecz. Warszawy do zaciągnięcia z Banku pożyczki zlp. 5 milionów.	303
Wypis z prot. posiedz. Rady Adm. Król. z d. 29 Września 1829 r. polecający przeniesienie do Banku na procent remanentów ze składek na szkółki elementarne.	311
Wypis z prot. posiedzenia z Radcami handlowemi z d. 13 Paźdz. 1829 r. stanowiący, aby awizacye o wypłatę wexli względnie starozakonnych czynione były w wilią ich świąt w których termin wypada, protesta zaś zaraz nazajutrz po uchybionym terminie	312
Wypis z prot. posiedz. Rady Adm. Król. z dnia 27 Paździer. 1829 r. zatwierdzający знижение procentu z 6 na 5 na m. Listopad od kredytów otwartych i przy eskoncie wexli	314
Konferencya z Kom. Rząd. Sprawiedliwości z d. 11 Listopada 1829 r. określająca zasady postępowania przy wnoszeniu i wypłacie depozytów sądowych, tudzież rozpoznawania legitymacyi stron po wypłatę przychodzących .	316
Postanowienie Rady Adm. Król. z d. 1 Grudnia 1829 r. stanowiące przeniesienie do Banku	

depozytów w Dyrekcyi Głównej Tow. Kredyt. Ziem. znajdujących się i określające warunki tego składu	325
Wypisy z postanowienia Rady Adm. Król. z d. 1 Grudnia 1829 r. obejmujące zmiany w instruk- cyj dla Dyrekcyj Szczegółowych i Główn. Tow. Kred. Ziem., tudzież dla Komitetu Tow. Kred. o ile związek mają z Bankiem.	329
Bank Polski przez obwieszczenie z d. 15 Stycznia 1830 r. ogłasza formalności do dopełnienia przy sprzedaży dowodów Likwid.	336
Reskrypt Ministra Sekr. Stanu zawiadamiający Mi- nistra Skarbu Król., że N. Pan upoważnić ra- czył do użycia czwartego miliona złp. na spła- tę dowodów likwid. za pośrednictwem Banku.	337
Instrukcyja do postępowania przy losowaniu, wy- płacie i umarzaniu Obligacyj udziałowych przez X. Ministra Skarbu w dniu $\frac{1}{3}$ Stycznia 1830 roku wydana	339 i 340
Ukaz z d. ²¹ Stycznia ² Lutego 1830 r. polecający wystawie- nie kosztem Banku magazynów na skład zboża i innych płodów rolniczych w Warszawie i Włocławku i udzielanie na takowe zaliczeń	347
Ukaz z d. ²¹ Stycznia ² Lutego 1830 r. upoważniający Bank do puszczenia w obieg własnych biletów	350
Wypis z prot. posiedz. Rady Adm. Król. z dnia 2 Marca 1830 r. stanowiący 4 od sta procentu od funduszków Stowarzyszenia emerytalnego cywil.	355
Obwieszczenie Banku z d. 6 Marca 1830 r. ogła-	

szające, że z powodu iż kurs Listów Zast. wyrównywa ich nominalnej wartości, Bank tychże Listów do losowania podawać nie będzie . . .	356
Wypis z ogłoszenia Banku z d. 20 Marca 1830 r. w przedmiocie spłacania Obligacyj udziałowych z pożyczki 42-milionowej.	357
Wypis z protokołu posiedz. Banku z Radcami handlowemi z d. 6 Maja 1830 r. stanowiący, ażeby nazwiska kupców upadłych a nierehabilitowanych, wywieszone były na Giełdzie i nie był im dozwolony wstęp do tejże, tudzież aby nie eskontować wexli kupców nierehabilitowanych	359
Instrukcyja do budowy dróg bitych przez Bank Polski wykonać się mających, przez Kommiss. Rząd. Spraw Wewn. i Policij w d. 29 Maja 1830 roku wydana.	362
Ukaz z d. ^{27 Sierpnia} _{8 Września} 1830 r. mianujący członkiem Kom. Umorzenia Gustawa Hr. Małachowskiego, a zastępcą Hr. Wład. Ostrowskiego. . . .	386
Instrukcyja dla Kom. Umorzenia Długu Krajowego przez Radę Adm. Król. w d. 28 Września 1830 roku wydana.	388
Obwieszczenie Banku z d. 31 Paźdz. 1830 r. ogłaszające, że od 1 Listopada t. r. zniżył procent z 6 na 5 przy skupowaniu wexli i od zaliczeń na otwarty kredyt	401
Ukaz z d. ^{22 Października} _{2 Listopada} 1830 r. oznaczający kształt, znaki i napisy na biletach Bankowych	402

Reskrypt Ministra Skarbu z d. 24 Listopada 1830 r. upoważniający Bank do wypuszczenia biletów swych do summy złp. 14 milionów	405
Obwieszczenie Banku z d. 26 Listopada 1830 r. zawiadamiające o puszczeniu w obieg biletów Bankowych 50-złotowych i ich wymianie bez żadnych potrąceń	406
Obwieszczenie Banku z d. 6 Grudnia 1830 roku ogłaszające, że z powodu nadzwyczajnych wypadków Bank oczekiwać będzie na wypłatę wexli przez dni ośm	407
Oddanie Mennicy pod zawiadywanie Banku przez zarządzenie z d. 9 Grudnia 1830 roku. . . .	407
Przez zarządzenie z dnia 17 Grudnia 1830 roku poleconem zostaje wszystkim kassom rządowym, aby bilety kassowe i Bankowe za gotowiznę przyjmowały i takowe na brzęczącą monetę wymieniały.	408
Obwieszczenie Banku z d. 31 Grudnia 1830 r. zawiadamiające że depozyta sądowe wypłaca jedynie za kwitami urzędowemi.	409
Zmiany Członków Kommissyi Umorzenia z d. 14 Stycznia 1831 r.	410
Ogłoszenie Banku z d. 7 Lutego 1831 r. wzywające strony, aby zastawione kosztowności którym termin pożyczki upłynął, zaś zastawione papiery oraz wszelkie zastawy bez względu na termin w trzech dniach wykupiły i depozyta opieczętowane odebrały	410

Zmiany Członków Kommissyi Umorzenia z d. 13 Lutego 1831 r.	412
Zarządzenie z d. 31 Maja 1831 r. upoważniające Bank do wyrobu biletów kassowych. . . .	413
Wypis z Uchwały z d. 14 Czerwca 1831 r. nakazującej zająć na własność Skarbu sposobem pożyczki, fundusze instytutowe i wydane w tym przedmiocie rozporządzenie Kommissyi Rządowej Skarbu	str. 416-418
Treść Uchwały z d. 1 Lipca 1831 r. upoważniającej Bank do wyrobienia i puszczenia w obieg Biletów Bankowych jedno i dwu-złotowych. .	419
Zmiany Członków Kommissyi Umorzenia z d. 14 i 19 Lipca 1831 r.	420
Wypis z obwieszczenia Banku z d. 1 Sierpnia 1831 r. o znaczeniu i własnościach biletów jedno i dwu-złotowych.	421
Zmiany Członków Kommissyi Umorzenia z d. 29 Sierpnia 1831 r.	422
Wypis z protokołu posiedzenia Banku z d. 31 Października 1831 r. stanowiący 6 od sta procentu od zaliczeń na otwarty kredyt. . . .	423
Postanowienie Rządu tymczasowego królestwa z d. ²⁷ Października ⁸ Lutego 1831 r. mocą którego ustanowiona została nowa Kommissya Umorzenia złożona z Hr. Alexandra Potockiego Prezydującego, Ig. Plichy, Tom. Chelmskiego, Alex. Prusza, Ant. Szlubowskiego, Leona Popławskiego, Józefa Köchlera i Józefa Dyzmańskiego,	

którzy tymczasowe aż do dalszych N. Pana roz- kazów pełnić mają obowiązki do Kommissyi Umorzenia Długu Krajowego należące . . .	424
Postanowienie Rządu Tymczasowego Królestwa z d. ^{30 Października} _{11 Listopada} 1831 r. polecające aby kassy Rządowe biletów Bankowych jedno-złotowych od 1 Czerwca 1832 r. nieprzyjmowały, Bank zaś takowe wymieniać będzie tylko do 1 Gru- dnia t. r.	426
Obwieszczenie Banku z d. 12 Listopada 1831 r. ogłaszające, że procent przy skupowaniu wexli, od zaliczeń na depozyta i otwarte kredyty, tu- dzież wszelkie zastawy ustanowił na m. Listo- pad i następnie aż do dalszego ogłoszenia na 6 od sta	427
Postanowienie Rządu tymczasowego królestwa z d. 29 Listopada 1831 r. mianujące R. S. J. Lu- bowidzkiego zastępcą Prezesa Banku, Hr H. Łu- bieńskiego z. Vice-Prezesa i P. Benedykta Nie- pokojczyckiego z. Dyrektora Banku. . . .	428

*Dodatek obejmujący
postanowienia poprzedzające epokę Banku
w związku z tymże zostające.*

Ustawa Giełdowa przez Namiestnika Królewskie- go w Radzie Stanu w d. 12 Kwietnia 1817 r. wydana	431
---	-----

Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu przez postanowienie z d. 23 Kwietnia 1822 r. upoważnia Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji do mianowania siedmiu meklerów, mianowicie do handlu Wiślanego. . .	450
Ukaz z d. $\frac{8}{15}$ Kwietnia 1823 r. stanowiący utworzenie Biletów kassowych w summie złp. Sze-snaście milionów	451
Xiąże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu przez postanowienie z d. 26 Kwietnia 1825 r. przepisuje kształt i cechy biletów kassowych. . .	459
Wyjątki z prawa z d. 13 Czerwca 1825 r. o ustanowieniu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego o ile związek mają z Bankiem.	484

1928-31

BIBLIOTEKA
UNIwersytecka
Gdańsk

04157